

MASCO 2024
BİLDİRİ KİTAPÇIĞI

MaSCo 2024

ORGANİZASYON KOMİTESİ

Zeynep Berre Atılgan

Zafer Alparslan

Kongre Eş Başkanları

Burak Karamişe

Kongre Sekreteri

Ceyda Akdoğan

Fatma Nur Çatarmut

Birsu Barın

Ege Zorluoğlu

Bilimsel Program Sorumluları

Ümit Kocaman

Rümeysa Aşık

Mali Ekip Sorumluları

Sueda Tiryaki

Alkım Tunay Öner

Tolga Efe Bölek

Teknik ve Tasarım Ekibi Sorumluları

Sudenaz Öztürk

Cansu Yokuş

Ece Onuray

Sosyal Ekip Sorumluları

DANIŞMANLAR

Prof. Dr. Ümit Süleyman Şehirli

Prof. Dr. Hasan Raci Yananlı

Prof. Dr. Berrak Yeğen

Prof. Dr. Seyhan Hıdıroğlu

Prof. Dr. Nadiye Pınar Ay

Prof. Dr. Saliha Serap Çifçili

Prof. Dr. Memnune Çiğdem Apaydın Kaya

Prof. Dr. Gülru Pemra Cöbek Ünalın

Prof. Dr. Evrim Karadağ Saygı

Dr. Öğr. Üyesi Can Erzik

MaSCo 2024

BİLİMSEL DEĞERLENDİRME KURULU

Prof. Dr. Berrak Yeğen
Prof. Dr. Rezzan Gülhan
Prof. Dr. Fatih Eren
Prof. Dr. Seyhan Hıdıroğlu
Prof. Dr. Nadiye Pınar Ay
Prof. Dr. Saliha Serap Çiççili
Prof. Dr. Gülru Pemra Cöbek Ünalın
Doç. Dr. Özlem Tuğçe Kaya

Bilimsel Öğrenci Değerlendirme Kurulu

Zeynep Berre Atılın
Ceyda Akdoğın
Fatma Nur Çatarmut
Birsu Barın
Ege Zorluoğlu

İÇİNDEKİLER

HOŞ GELDİNİZ			5
KONGRE PROGRAMI			6
23 MAYIS PERŞEMBE	TOPLUM VE SAĞLIĞIN BELİRLEYİCİLERİ POSTER SUNUMLAR	TP 101-144	7
	GÖZLEMSEL ÖZGÜN ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR	GS 101-120	32
24 MAYIS CUMA	HASTALAR VE HASTALIKLAR POSTER SUNUMLAR	HP 201-216	43
	HASTALAR VE HASTALIKLAR SÖZLÜ SUNUMLAR	HS 201-210	52
	KLİNİK ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR	KS 201-209	58
	TEMEL BİLİM DENEYSEL ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR	TS 201-208	64
25 MAYIS CUMARTESİ	TOPLUM VE SAĞLIĞIN BELİRLEYİCİLERİ: EVRENİMİZİ TANIYALIM POSTER SUNUMLAR	BP 301-337	69
ATÖLYELER			
DAVETLİ KONUŞMACILAR			

HOŞ GELDİNİZ...

MaSCo; bilime ve bilimsel çalışmalara öncülük eden, bu konuda diğer tıp fakültelerine örnek olan ve geleceğe emin adımlarla yürüyen Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin 2001'den bugüne 24 yıldır süregelen ve köklü bir geçmişe sahip olan tıp öğrenci kongresidir.

Poster ve sözlü olarak 150'den fazla bilimsel çalışmanın sunulduğu, dünyanın farklı yerlerinden 1000 kişilik bir katılımcı kitlesinin ağırlandığı ve bu bilimsel gücüne eşsiz bir sosyal programın da eşlik ettiği MaSCo, her yıl daha kapsamlı ve daha ilgi çekici olarak önde gelen kongreler arasında yerini korumaktadır. Geleceğin doktorlarının akademik hayatlarında hatırlayacakları gerek bilimsel gerek sosyal alanda tecrübelerle kalplere bir nebze de olsa dokunabilen bir kongre olan MaSCo; bütün bir yıl, tek bir amaç uğruna birleşen kongre ekibimizin büyük fedakarlıkları ve emekleri sayesinde sizlere eşsiz bir kongre deneyimi yaşatmak için siz bilim meraklılarıyla buluşmaya hazır.

MaSCo ailesi olarak siz kıymetli katılımcılarımızın kongre deneyiminde güzel hatıralar biriktirmeniz, bizler için en büyük temennidir. Bir sonraki MaSCo'ya kadar etkisini üstünüzden atamayacağınız bir kongre deneyimi geçirmeye hazır olun!

Hepiniz MaSCo'24 'e hoş geldiniz...

Zeynep Berre Atılğan & Zafer Alparslan & Burak Karameşe

MaSCo'24 Yönetim Ekibi

MaSCo'24 Bilimsel Ekibinden herkese merhaba!

Sene boyunca sizlere daha güzel bir kongre deneyimi sunabilmek için büyük bir özveriyle çalıştık. Bu süreçte desteklerini esirgemeyen danışman hocalarımıza ve arkadaşlarımıza teşekkür ederiz. Birbirinden değerli konuşmacıların sizlerle buluşması ve yıl boyunca yürütülen bilimsel çalışmaların sunulmasına olanak sağlayarak kıymetli MaSCo geleneğini devam ettirmenin mutluluğunu yaşıyoruz.

Umuyoruz ki hepimiz için keyifli ve unutulmaz bir kongre deneyimi olur.

Hoş geldiniz!

Birsu Barın & Fatma Nur Çatarmut & Ceyda Akdoğan & Ege Zorluoğlu

Bilimsel Ekip Sorumluları

23 MAYIS PERŞEMBE

8.00-8.45	Kayıt			
8.45-10.45	Toplum ve Sağlıkın Belirleyicileri – Poster Sunumlar			
	TP 101-111 <i>(Tıp-Dış Fakülteleri Arasında)</i>	TP 112-122 <i>(Tıp-Dış Fakülteleri Arasında)</i>	TP 123-133 <i>(Tıp Fakültesi Kantinin Yanı)</i>	TP 134-144 <i>(Tıp Fakültesi Kantinin Yanı)</i>
10.45-11.00	Tıp Fakültesi Konferans Salonuna Geçiş			
11.00-11.30	Açılış <i>(Tıp Fakültesi Konferans Salonu)</i>			
11.30-12.30	“Tıpta İnovasyon: Cerrahi Sanatta Yenilikçi Adımlar” Prof. Dr. Serdar Baki Albayrak <i>(Tıp Fakültesi Konferans Salonu)</i>			
12.30-13.30	Öğle Arası			
13.30-15.00	Tıpta Nobel’e Giden Yol: Bilgi ve Azmin Yolculuğu Paneli <i>(Tıp Fakültesi Konferans Salonu)</i>			
15.00-15.15	Kahve Molası			
15.15-16.30	Gözlemsel Özgün Araştırmalar – Sözlü Sunumlar			
	GS 101-105 <i>(1031 No’lu Derslik)</i>	GS 106-110 <i>(1032 No’lu Derslik)</i>	GS 111-115 <i>(1131 No’lu Derslik)</i>	GS 116-120 <i>(1132 No’lu Derslik)</i>
19.00	Gala Yemeği			

24 MAYIS CUMA

8.30-9.00	Kayıt			
9.00-10.20	Hastalar ve Hastalıklar – Poster Sunumlar		Hastalar ve Hastalıklar – Sözlü Sunumlar	
	HP 201-208 <i>(Tıp-Dış Fakülteleri Arası)</i>	HP 209-216 <i>(Tıp-Dış Fakülteleri Arası)</i>	HS 201-205 <i>(1131 No’lu Derslik)</i>	HS 206-210 <i>(1132 No’lu Derslik)</i>
10.20-10.30	Kahve Molası			
10.30-11.30	“Nörobilimde Son Gelişmeler: Beynin Gizemi” Prof. Dr. Turgay Dalkara <i>(Tıp Fakültesi Konferans Salonu)</i>			
11.30-11.45	Kahve Molası			
11.45-13.00	Behçet Hastalığı: Güncel Bilgilerle Aydınlatılan Yol Paneli <i>(Tıp Fakültesi Konferans Salonu)</i>			
13.00-14.00	Öğle Arası			
14.00-16.15	Klinik Araştırmalar – Sözlü Sunumlar		Temel Bilim Deneysel Araştırmalar – Sözlü Sunumlar	
	KS 201-209 <i>(Dönem-2 Amfisi)</i>		TS 201-208 <i>(Dönem-3 Amfisi)</i>	
16.15-16.30	Kahve Molası			
16.30-17.30	Atölyeler - 1			
19.00	Tekne Partisi			

25 MAYIS CUMARTESİ

9.30-11.00	Toplum ve Sağlıkın Belirleyicileri: Evrenimizi Tanıyalım – Poster Sunumlar				
	BP 301-307 <i>(Tıp-Dış Fakülteleri Arası)</i>	BP 308-314 <i>(Tıp-Dış Fakülteleri Arası)</i>	BP 315-321 <i>(Tıp Fakültesi Kantinin Yanı)</i>	BP 322-329 <i>(Tıp Fakültesi Kantinin Yanı)</i>	BP 330-337 <i>(Tıp Fakültesi Kantinin Yanı)</i>
11.00-11.15	Kahve Molası				
11.15-12.45	Yaşlanan Zihne Bakış: Demansa Multidisipliner Yaklaşım Paneli <i>(Tıp Fakültesi Konferans Salonu)</i>				
12.45-13.45	Öğle Arası				
13.45-14.45	Atölyeler - 2				
14.45-15.00	Kahve Molası				
15.00-16.00	“Serebral Palsiyi Aşan Bir Başarı Hikâyesi: Güçlü Ruh, Güçlü Adımlar” Prof. Dr. Evrim Karadağ Saygı & Gündem İntep <i>(Tıp Fakültesi Konferans Salonu)</i>				
16.00-17.00	Ödül Töreni ve Kapanış Konuşmaları <i>(Tıp Fakültesi Konferans Salonu)</i>				

23 MAYIS 2024 PERŞEMBE (8.45-10.45) TOPLUM SAĞLIĞI VE SAĞLIĞIN BELİRLEYİCİLERİ POSTER SUNUMLARI	
TP101	BİR KAMU HASTANESİNDE ÇALIŞAN UZMAN HEKİMLERDE EMPATİ VE TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP102	ALZHEİMER HASTALIĞINI ERKEN EVREDE TANIMADA VE ALZHEİMER HASTALARINDA BİLİŞSEL İŞLEVLERİN TAKİBİNDE YAPAY ZEKA UYGULAMALARININ SAAT ÇİZME TESTİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI
TP103	0-5 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNİN ÇOCUKLUK DÖNEMİ AŞILARINA KARŞI BAKIŞ AÇIŞI
TP104	OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN HAYVANLARLA ETKİLEŞİMİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ
TP105	BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ DAHİLİYE POLİKLİNİKLERİNE BAŞVURAN HASTALARIN YAŞLANMAYA YAKLAŞIMI VE YAŞLANMA KARŞITI ÜRÜNLERİ KULLANIMININ İNCELENMESİ
TP106	EPİLEPSİ HASTASI VE HASTA YAKINLARININ HASTALIĞA KARŞI FARKINDALIĞI VE YAKLAŞIMI
TP107	TİP-1 DİYABET TANISI ALMIŞ HASTALARDA TOPLUM TARAFINDAN DAMGALANMANIN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP108	İSTANBUL'UN İKİ İLÇESİNDE 4-8 HAFTALIK BEBEĞİ OLAN ANNELERDE UYKU KALİTESİNİN İNCELENMESİ
TP109	THE CORRELATION BETWEEN EMOTIONAL LABOR AND WORK-RELATED MUSCULOSKELETAL DISORDERS IN INTERN DOCTORS AT A MEDICAL FACULTY
TP110	OTİZMLİ VE TİPİK GELİŞEN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN DIŞKILARINDA AKKERMANSİA MUCİNİPHİLA VE LACTOBACİLLUS REUTERİ BAKTERİLERİ MİKTARLARIYLA GASTROİNTESTİNAL SEMPTOM ŞİDDETİ PUANLARININ KARŞILAŞTIRILMASI VE OTİZMLİ ÇOCUKLARIN BESLENMELERİNİN DERİNLEMESİNE GÖRÜŞMELERLE DEĞERLENDİRİLMESİ
TP111	2023-2024 ÖĞRETİM DÖNEMİNDE MARMARA ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ VE ECZACILIK FAKÜLTELERİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNDE HPV BİLGİ DÜZEYİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ
TP112	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNDE BULUNAN 1. VE 6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI BESLENMEYE İLİŞKİN TUTUMLARININ VE DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
TP113	HUZUREVİNDE İKAMET EDEN HASTALARIN YAŞAM DOYUMUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP114	TIP FAKÜLTESİ ASİSTAN VE UZMAN HEKİMLERİNİN TELETIP HAKKINDAKİ BİLGİ, TUTUM, DAVRANIŞLARI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP115	BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANESİNE BAŞVURAN İNFERTİLİTEYE SAHİP BİREYLERİN YAŞADIĞI STRES
TP116	TIP FAKÜLTESİ 1, 4, 6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AIDS TUTUMUNUN ARAŞTIRILMASI
TP117	MARMARA ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİNDE HEMŞİRELERİN NÖBET SAYILARININ SİRKADİYEN RİTME VE UYKUSUZLUK ŞİDDETİNE ETKİSİ
TP118	ÜÇÜNCÜ BASAMAK SAĞLIK KURULUŞLARINDA AYDINLATILMIŞ ONAM FORMLARINI İMZALAYAN HASTALARIN NEYE RIZA GÖSTERDİKLERİ KONUSUNDAKİ FARKINDALIKLARI VE FARKINDALIKLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ
TP119	HİPERTANSİF HASTALARIN TUZ TÜKETİM TUTUM VE DAVRANIŞLARI
TP120	KRONİK HASTALARIN SİBERKONDRİ DÜZEYİ İLE HASTA AKTİFLİK DERECELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP121	BİR ÜÇÜNCÜ BASAMAK SAĞLIK KURULUŞUNDA KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN KADINLARIN HPV KONUSUNDA FARKINDALIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

TP122	TİP 2 DİYABET HASTALARINDA ÖZ YETERLİLİĞİN SOSYAL ANKSİYETE İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP123	HEKİMLERDE MESLEKİ MARUZİYETİN ANKSİYETE, SİRKADİYEN RİTİM VE UYKU KALİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİ: EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİ DOKTORLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
TP124	TIP FAKÜLTESİ PREKLİNİK DÖNEM ÖĞRENCİLERİNDE STRES VE İYİ OLMA HALİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
TP125	POLİKİSTİK OVER SENDROMLU KADINLARININ HAYAT KALİTESİ VE SOMATİZASYON BOZUKLUĞU İLE İLİŞKİSİ
TP126	ANNELERİN YENİDOĞAN BEBEK BAKIMI VE BESLENMESİ HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİ İLE SOSYOEKONOMİK VE EĞİTİM DURUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI
TP127	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. VE 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN COVID-19 AŞILARINA KARŞI TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
TP128	AŞIRI DÜŞÜNME SENDROMU TÜTÜN KULLANIMI İLE İLİŞKİLİ OLABİLİR Mİ? MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNDE YÜRÜTÜLEN KESİTSEL BİR ÇALIŞMA
TP129	KANSER VE KANSER HASTALARINA YÖNELİK DAMGALAMA TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ ÇALIŞMASI
TP130	0-6 YAŞ GRUBU ÇOCUĞU OLAN EBEVEYNLERİN ÜÇÜNCÜ EL SİGARA DUMANI HAKKINDAKİ FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP131	MARMARA ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON- ROMATOLOJİ POLİKLİNİKLERİNDE TAKİPLİ HASTALARDA ANNE SÜTÜ ÖYKÜSÜ VE ROMATOLOJİK HASTALIKLAR ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
TP132	BİR KAMU HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEKİM VE HEMŞİRELERİN TÜKENMİŞLİK VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
TP133	SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK ŞİDDETE, BU KONUDAKİ GÜNCEL MEVZUATA VE ALINABİLECEK ÖNLEMLERE HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİNİN BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ: NİTELİKSEL BİR ARAŞTIRMA
TP134	ACİL SERVİSTE UZMANLIK EĞİTİMLERİNİ ALMAKTA OLAN VE BURADA ROTASYON YAPAN HEKİMLERİN KARAR YORGUNLUĞU VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP135	DİZ OSTEOARTRİTİ TANILI HASTALARDA EV EGZERSİZ PROGRAMININ YAŞAM VE UYKU KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ
TP136	BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ AKADEMİSYENLERİNİN OTİZM FARKINDALIĞININ VE OTİZME YAKLAŞIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ AKADEMİSYENLERİNİN OTİZM FARKINDALIĞININ VE OTİZME YAKLAŞIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
TP137	HIV+ VAKALARINDA KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN MENTAL STRES VE DAMGALANMA ÜZERİNE ETKİSİ
TP138	BİR ÜNİVERSİTEDE İŞLETME FAKÜLTESİ VE BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNDE OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU İLE SOSYAL FOBİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP139	HEKİMLERİN YENİ NESİL TÜTÜN ÜRÜNLERİ HAKKINDAKİ BİLGİ, TUTUM VE FARKINDALIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
TP140	MARMARA ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEKİMLERDE SANAT VE/VEYA SPORLA UĞRAŞMANIN VE SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN İŞE BAĞLILIK DÜZEYİNE ETKİSİ
TP141	İSTANBUL'DAKİ BİR KAMU HASTANESİNE VEYA ASM'LERE BAŞVURAN HASTA VE HASTA YAKINLARININ UZAKTAN SAĞLIK HİZMETLERİNİN KULLANILMASINA YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
TP142	MUKOPOLİSAKKARİDOZ HASTALARININ EBEVEYNLERİNİN TANI ALMA SÜRECİNDE YAŞADIKLARI DENEYİMLER
TP143	BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNİN AİLE HEKİMLİĞİ ANA BİLİM DALINA BAŞVURAN HASTALARIN ANTİBİYOTİKLERE KARŞI BİLGİ, TUTUM VE DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

TP144	SAF DİL GELİŞİM GERİLİĞİ OLAN 2-5 YAŞ ARALIĞINDAKİ ÇOCUKLARIN AİLELERİNİN TANI VE TEDAVİ SÜRECİNE İLİŞKİN DENEYİMLERİNİ İNCELEYEN NİTELİKSEL BİR ARAŞTIRMA
-------	--

TP101: BİR KAMU HASTANESİNDE ÇALIŞAN UZMAN HEKİMLERDE EMPATİ VE TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ergül F. N.*, Gezgin H. K.*, Şerefoğlu L. S.*, Gezginci Z.*, Arısın K.***, Ay P.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tükenmişlik, uzun süreli iş stresinin kişinin hem mesleki hem de sosyal yetilerini indirgemesine sebep olan; kişinin ruhsal sağlığını olumsuz etkileyen bir tablodur. Hekimler için tükenmişlik ile ilgili olabileceğini tartışılan bir sebep empati kurma becerisi olarak bildirilse de buna dair yeterli çalışma bulunmamaktadır. Çalışmanın temel amacı, bir kamu hastanesinde çalışan uzman hekimlerde empati becerisi ile tükenmişlik düzeyi arasındaki ilişkinin ortaya konmasıdır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel olarak tasarlanan araştırmanın evrenini, İstanbul'da bir kamu hastanesinde çalışan uzman hekimler oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğü, evrende tahmini 445 uzman bulunduğu varsayılarak 0.05 alfa hata için %95 güven aralığında beklenen %50 prevalans yoğunluğuna göre en az 207 kişi olarak hesaplanmıştır. Çalışmanın bağımlı değişkeni olan tükenmişlik varlığı, validasyonu yapılmış olan Maslach ölçeğiyle değerlendirildi. Bağımsız değişkenleri ise validasyonu yapılmış olan Jefferson Empati Ölçeği ve sosyodemografik sorular ile oluşturuldu. Veriler çevrim içi ve yüz yüze görüşülerek iletilmiştir. Analizde Mann-Whitney U testi, Student's T Test ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık değeri $p < 0.05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya 52 kadın 42 erkek olmak üzere toplam 94 hekim katılmıştır. Katılım oranı %45'tir. Cinsiyet ve tükenmişlik arasındaki ilişkiyi saptamak amaçlı yapılan Student's T Test sonucu istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç bulunamadı ($p=0.178$). Doktorun hastanede çalıştığı bölüm ile kişideki duyarsızlaşma düzeyinin arasındaki ilişkiyi araştıran Mann-Whitney U Testi sonucu da istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p=0.390$). Medeni durum ile tükenmişlik arasındaki ilişkiyi araştıran Student's T Test sonucu da istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmadı ($p=0.386$). Yapılan Pearson's correlation testinde tükenmişlik düzeyi ile empati becerisi arasında negatif yönde zayıf korelasyon bulunmuştur (Pearson's $r=-0.274$, $p=0.004$).

Sonuç: Elde edilen verilere göre doktorlarda tükenmişlik düzeyi ile empati becerisi arasında negatif yönde zayıf bir korelasyon saptandığından daha fazla çalışma yapılması önerilmektedir. Hekimlerde empati yeteneğini geliştirecek yöntemlerin empati düzeyini artırması için müdahale çalışmalarını da tavsiye edilir.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, Empati, Doktorluk

TP102: ALZHEİMER HASTALIĞINI ERKEN EVREDE TANIMADA VE ALZHEİMER HASTALARINDA BİLİŞSEL İŞLEVLERİN TAKİBİNDE YAPAY ZEKA UYGULAMALARININ SAAT ÇİZME TESTİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

Karabaş H. A.*, Yadiğar A.*, Turnalı A. S.*, Demir E.*, Sur Ünal Ü.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Alzheimer hastalığı (AH); temel bilişsel görevlerin yerine getirilmesini kısıtlayan, demansın önemli bir türüdür. Saat Çizme Testi (SÇT) ise AH tanı ve takibinde kullanılan bilişsel işlev değerlendirme testidir. Çalışmadaki amacımız, geleneksel SÇT'nin yanında yapay zeka uygulamalarının kullanılabilirliğini araştırmak ve bu iki uygulamayı karşılaştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, metodolojik bir araştırmadır ve fakültemizden Etik Kurulu izni alınmıştır. Çalışmanın evrenini Tuzla Eğitim Aile Sağlığı Merkezi hastaları ve Alzheimerli hastaların bulunduğu huzurevlerine (Kurumlardan gerekli izinler alınmıştır) kayıtlı 65 yaş üstü kişiler oluşturmaktadır. Kontrol grubunu AH tanısı olmayan (AHO) 65 yaş üstü kişiler oluşturmuştur. Katılımcıların sosyodemografik verilerinin yanında katılımcılara SÇT ve açık kaynak olarak sunulan "Pictionary" yapay zeka uygulaması uygulanarak puanları kaydedildi. "Pictionary" uygulamasında çizimler arasında evrensel yaklaşım sağlayabilmek adına "Lea Testi" olarak bilinen, görme keskinliğinin ölçümü testindeki semboller (daire, kare, elma) kullanıldı. "Pictionary" testi puanlarının ortalamaları alındı. SÇT'de, sık kullanılan iki sistem olan 6 ve 10 üzerinden puanlamalar kullanıldı.

Bulgular: Çalışmamıza AH tanılı 55 kişi ve AHO 55 kişi katıldı. Yaş ortalamaları AH grubunda 84,9; AHO grubunda 70,07 idi. Gruplar arasında cinsiyet açısından anlamlı bir fark yoktu. AH ve AHO gruplarında SÇT puanları ile "Pictionary" uygulamasının sonuçları karşılaştırıldı. AH grubunda Spearman korelasyon analizleri sonucunda "Pictionary" ve SÇT puanları arasında pozitif korelasyon görüldü ($r=0,232$ ve $r=0,268$; $p < 0,05$; sırasıyla SÇT 6 ve 10 puan üzerinden puanlama). AHO grubunda "Pictionary" puanları ile SÇT puanları arasında pozitif korelasyon görüldü ($r=0,368$ ve $r=0,295$; $p < 0,05$; sırasıyla SÇT 6 ve 10 üzerinden puanlama). "Pictionary" sonuçları ve kişilerin yaşları arasında negatif korelasyon gözlemlendi (AH: $r=-0,302$ ve $p < 0,05$; AHO: $r=-0,291$ ve $p < 0,05$). AH ve AHO grupları arasında SÇT ve "Pictionary" skor ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu. (t, (df)=109; $p < 0,01$).

Sonuç: Araştırmamızın sonucunda, yeni bir yöntem olarak sunduğumuz "Pictionary" uygulamasının sonuçları ile geleneksel SÇT'nin sonuçlarının pozitif korelasyonda olduğunu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer, Yapay Zeka, Saat Çizme Testi, Pictionary

TP103: 0-5 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNİN ÇOCUKLUK DÖNEMİ AŞILARINA KARŞI BAKIŞ AÇISI

Sarı A.*, Odeh A.*, Tüten B.*, Berkyürek M.A.*, Akdeniz E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Aşı, bulaşıcı hastalıkların önlenmesinde ve sağlığın sürdürülmesinde en önemli halk sağlığı uygulamasıdır. Aşılamaya ulaşılması, önlenebilir erken ölümleri azaltmanın yanı sıra uygun maliyetlidir ve çocukluk çağı hastalıklarını azaltarak sağlık bakım maliyetlerini düşürür. Aşılamaya ulaşılması rağmen, yapılmış araştırmalar birçok kişinin kendileri veya çocukları için aşı yaptırmada endişeleri olduğunu ve bazı kişilerin aşıları ertelemeyi veya reddetmeyi seçtiğini göstermiştir. Bu araştırmada Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi pediatri polikliniğindeki 0-5 yaş arası çocukları olan ebeveynlerin çocukluk dönemi aşılarına karşı bakış açılarının incelenmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma kesitsel tipte bir çalışmadır. Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi yeni doğan ve pediatri ünitesine başvuran 0-5 yaş arası çocukların ebeveynlerine yapılmıştır. 0-5 yaş arası çocuğu olan ebeveynlerin çocukluk dönemi aşılarına yönelik tutumları ölçüğü Doğan E. ve ark. (2023) tarafından geliştirilmiştir. Anket çalışmamız Google Forms ile ebeveynlere gönderilmiştir. Ebeveynlerden kimlik alınmamıştır.

Bulgular: Katılımcıların %9'u aşıların çocuklarda otizme yol açtığını, %4'ü dini sebeplerden dolayı aşı yaptırmayı düşünmediğini, %18'i küçük bir çocuğa çok fazla aşı yapmanın bağışıklık sisteminin çalışmasını bozarak hastalıklara yol açabileceğini, %9'u ise ülkemizde aşıyla önlenebilir hastalıklar kaybolmaya yüz tuttuğu için çocuklarımıza aşı yaptırmaya gerek olmadığını düşünmektedir. Katılımcıların %23,5'i çocuk aşıları hakkında bilgilendirilmemiştir. %8,6'sı ise bilgilendirilmiş fakat fikirlerini olumsuz etkilemiştir. Eğitim seviyesiyle ilişkisini incelediğimizde istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç bulundu ($p=0,018$). Katılımcıların %80,9'u aşı ile hangi bulaşıcı hastalıklardan korunduğu hakkında bilgi sahibi iken %19,1'i bilmemektedir. Cinsiyet arasındaki ilişkisi incelendiğinde anlamlı bir korelasyon bulunamadı ($p=0,394$). Aşı karşıtlığının refah seviyesiyle ilişkisi incelendiğinde anlamlı bir korelasyon bulunmamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: Ebeveynlerin aşılarla mesafeli yaklaşmasının en öne çıkan sebebi, küçük çocuklara fazla aşı yapmanın bağışıklık sistemini bozarak hastalıklara neden olabileceği endişesidir. Aşılar hakkında bilgilendirme bazı durumlarda olumsuz etki göstermiştir. Bunların yanı sıra refah seviyesi ile aşıya bakış açısı arasında anlamlı bir bağlantı bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Aşı Karşıtlığı, Aşı, Bulaşıcı Hastalıklar, Aşı Programları, Çocukluk Aşıları

TP104: OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN HAYVANLARLA ETKİLEŞİMİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ

Can G.*, Çamalan Z.*, Topcu B.*, Zambak T.T.*, Doğanç F.B.***, Hidroğlu S.***, Karavuş M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Otizm spektrum bozukluğu (OSB) olan hastalarda evcil hayvan sahibi olmanın, hayvanlarla etkileşim içinde olmanın ve hayvanlarla terapi yönteminin olumlu etkilerine olumsuz etkilerine kıyasla ağır bastığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı OSB'li hastaların hayvanlarla etkileşimini ve bu etkileşimin yansımalarını niteliksel olarak incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Niteliksel tipte bir araştırmadır. Araştırmaya hayvanlarla günlük etkileşimde bulunan 12 otizmlili bireyin ebeveyni, hayvan terapisi uygulanan 5 otizmlili bireyin ebeveyni ve hayvanlarla etkileşimi olmayan 3 otizmlili bireyin ebeveyni olmak üzere 20 kişi gönüllülük esası ile dahil edilmiştir. Katılımcılara kartopu yöntemi ile ulaşılmıştır. Katılımcılarla çevrim içi yöntemle her biri 20-30 dakika kadar süren derinlemesine görüşmeler yürütülmüştür. Katılımcı onamıyla görüşmelerin ses kayıtları alınmış, aynı gün içinde yazıya dökülerek ses kayıtları silinmiştir. Oluşturulan transkriptler içerik analizine tabi tutularak kodlar, alt temalar ve ana temalar oluşturulmuştur. Analiz için Atlas.ti programı kullanılmıştır. İlgili üniversite etik kurulundan 03.11.2023/09.2023.1443 no'lu izin alınmıştır.

Bulgular: Katılımcılarla yapılan derinlemesine görüşmeler sonucu 4 ana tema oluşturulmuştur: Otizmde tanı ve tedavi, hayvanlara karşı ilgi, hayvanlarla etkileşim, hayvan terapisi. Otizmde tanı ve tedavi temasında hekimlerin daha çok ilaç ve özel eğitim önerdiği fakat hayvanla etkileşimin terapideki yerinden bahsetmedikleri görülmüştür. Katılımcıların çoğunluğunun hayvanlarla temas öyküsünün bulunduğu ve bu hayvan türünün daha çok "kuş" olduğu görülmüştür. Hayvanlarla yakın temasta olan bazı çocukların iletişime daha açık olduğu gözlenmiştir. Buna benzer olarak bazı çocukların bu etkileşimleri sonrasında hayvansal gıdalardan uzaklaştığı da görülmüştür. Hayvanlarla etkileşim halinde olan çocukların dil ve iletişim becerilerinin daha iyi geliştiği ebeveynler tarafından belirtilmiştir. Katılımcıların bazıları hayvan terapisinden haberdar olmalarına rağmen terapiye ulaşamadığı, bazılarınsa hayvan terapisini hiç bilmediği saptanmıştır.

Sonuç: Katılımcıların çoğunluğunun hayvanlarla normal düzeyde etkileşimlerinin bulunduğu ve bu etkileşimin olumlu yönde olduğu gözlenmiştir. Buna rağmen hayvanlarla terapinin hekimler ve özel eğitimciler tarafından çok önerilmediği anlaşılmıştır. Bu noktada ileriki dönemlerde hayvanla terapinin tedavide daha fazla yer edinmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Hayvan Terapisi, Hayvan Destekli Müdahale

TP105: BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ DAHİLİYE POLİKLİNİKLERİNE BAŞVURAN HASTALARIN YAŞLANMAYA YAKLAŞIMI VE YAŞLANMA KARŞITI ÜRÜNLERİ KULLANIMININ İNCELENMESİ

Erdem H.*, Eken A.H.*, Taşkıran D.*, Doğan N.*, Tazegül G.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Yaşlanma, anne karnından başlayıp ölüme kadar devam eden fizyolojik bir süreçtir. Tıbbi, teknolojik ve ekonomik gelişmeler sayesinde dünyada yaşlı nüfus daha da artmaktadır. Bu sayede insanların genç kalma ve genç gözükme isteği artış gösterip yaşlanma karşıtı ürün kullanımının ve uygulamalarının önünü açmıştır. Bu çalışma, çeşitli sosyodemografik faktörlerin ve yaşlanmaya olan tutumlarının, insanların günlük hayatta aldığı kararlar ve takip etmeyi seçtiği rutinler üzerinde ne ölçüde bir etkisinin olduğunu değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Bu tanımlayıcı anket çalışmasına 01.12.2023-01.04.2024 tarihleri arasında İç Hastalıkları Polikliniği'ne başvuran 18-77 yaş aralığındaki hastalar dahil edildi. Katılımcılara 45 soruluk, Yaşlılık ve Yaşlanmaya İlişkin Tutum Ölçeği (YYTÖ) uygulandı. Sorular 5'li Likert tipi ölçek kullanarak yanıtlanmıştır. YTTÖ'ye ek olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan sosyodemografik sorular ve katılımcıların kullandığı/uyguladığı yaşlılık karşıtı ürün/uygulamalarının sorulduğu bir anket araştırmada yer almıştır. Verilerin analizinde IBM SPSS 23 kullanılmış; Mann Whitney U, Ki-kare ve Kruskal-Wallis testlerinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya %66'sı (n=128) kadın olmak üzere 194 kişi katılmıştır. Katılımcıların %37.6'sını (n=73) 35-49 yaş aralığı oluştururken, bunu %22.2 (n=43) ile 18-24 yaş grubu izlemiştir. Katılımcıların yaş medyanı 28,00 (25,00, 47,00) olarak tespit edilmiştir. Katılımcıların %52.6'sının (n=102) yaşlanma karşıtı ürün kullandığı tespit edilmiştir. Katılımcılardan ürün kullanmayanların ölçek toplam puan medyanı 126,00 (104,00, 147,00) iken ürün kullananlarınki 136,00 (112,00, 165,00) olarak tespit edilmiştir. Yaşlanma karşıtı ürün kullananlar sosyal yıpranma, yaşla başetme, olumsuz imge açısından kullanmayanlara göre daha olumsuz bakışlara sahip iken, yaşlılığı kabullenme açısından her iki grup benzerdi.

Sonuç: Katılımcıların yaşlanmaya ilişkin olumsuz tutumları ile yaşlanma karşıtı ürün kullanımı arasında, özellikle sosyal yıpranma, yaşla başetme ve olumsuz imge açısından bir ilişki mevcuttur; ürün kullanımı olan kişilerde yaşlanmaya karşı olumsuz tutum daha yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Yaşlanma, Yaşlanma Karşıtı Ürün

TP106: EPİLEPSİ HASTASI VE HASTA YAKINLARININ HASTALIĞA KARŞI FARKINDALIĞI VE YAKLAŞIMI

Tunç E. İ.*, Boruza G.*, Türk M.K.A.*, Yalçın Y. K.*, Batman M.**, Midi İ.***, Save D.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tekrarlayan nöbetlerle seyreden bir merkezi sistem bozukluğu olan epilepsi, hastanın sadece fiziksel sağlığını değil, psikolojik, sosyal sağlığını ve yaşam kalitesini önemli ölçüde etkilemektedir. Epilepsi hastalığı hem hasta de aileler açısından önemli yük oluşturabilir. Bu nedenlerle epilepsi hastalarının ve yakınlarının deneyimlerini anlamak, hastalığa yönelik farkındalıklarını ve bakış açılarını değerlendirmek önemlidir.

Gereç ve Yöntem: Niteliksel tipte fenomenolojik olarak tasarlanan araştırmamızda; epilepsi tanısı almış hasta ve yakınlarına araştırma hakkında bilgi verilmiş, görüşmeyi kabul eden 35 kişi ile ortalama 15 dakika süren bireysel görüşmeler yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış soru formu ile hastalar ve hasta yakınlarıyla derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Katılımcılardan izin alarak ses kaydı alınmış, sonrasında transkripte dökülerek tematik içerik analizi yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya 25 hasta ve 10 hasta yakını katılmıştır. Tematik analiz sonucunda "Aile ve Hastalıkla Başa Çıkma, Epilepsi Hastalarına Yaklaşım, Hastalık Algısı ve Yönetimi, Psikolojik Etkiler ve Duygusal Tepkiler, Sosyal Yaşam, Damgalama, Ekonomik etkiler" başlıkları tema olarak belirlenmiştir. Epilepsi hastalarının birçoğu tanı konulmadan önce geçirdikleri atakların epilepsi nöbeti olduğunu anlamadıklarını ifade etmişlerdir. Tanı aldıktan sonra stres, uykusuzluk, ani ve aşırı duyu değişimleri yaşadıklarını, ilaçları düzenli kullanmanın duyu durumlarını olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Hastaların birçoğu gerek sosyal çevre ve iş hayatlarını etkilemesi sebebiyle hastalığını paylaşmaktan çekindiklerini, bazılarıysa diğer hastalıklardan hiçbir farkı olmadığını düşünüp çevresiyle çekinmeden paylaşabildiğini belirtmiştir. Aileler epilepsi hastası olan yakınlarını başlarda sürekli kontrol etme ihtiyacı duyduklarını ve zamanla alışıra bu ihtiyacın azaldığını belirtmişlerdir. Hastalar çevrelerinde genelde epilepsinin "kötü" bir hastalık olarak algılanmasından şikayetçidirler ve toplumda epilepsi konusunda farkındalık yaratılmasıyla bazı yanlış inanışların üstesinden gelinebileceğini belirtmişlerdir.

Sonuç: Epilepsi hastaları ve yakınlarının deneyimlerinin incelenmesi, hastalığın fiziksel ve psikososyal etkilerinin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır. Destekleyici bir çevrenin varlığı, damgalamanın azaltılması hastalıkla başa çıkma sürecinde önemli faktörlerdir. Araştırmanın bulguları epilepsi yönetiminde hizmetlerin ve desteklerin iyileştirilmesi için rehberlik sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Epilepsi, Farkındalık, Bakış Açısı

TP107: TİP-1 DİYABET TANISI ALMIŞ HASTALARDA TOPLUM TARAFINDAN DAMGALANMANIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tiryaki S.*, Çelik A.*, Gülşahin E.*, Çolak F.Z.*, Tanrıöver Ö.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tip-1 diyabet tanısı almış hastalarda dikkat çeken psikososyal sorunlardan biri damgalanmadır. Toplumsal veya bireysel düşünceler kişiler üzerinde hastalığın seyri yönünde ve hayatlarına devam edebilmeleri yönünde büyük bir negatif etki oluşturabilmektedir. Tip-1 diyabet hastalarında damgalanmaya yol açacak birçok etken bulunmaktadır. Bu düşünceyle başladığımız çalışmamızda tanı almış hastalarla iletişime geçerek maruz kalabilecekleri dalgalanmayı değerlendirdik.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada tip-1 diyabet tanısı almış hastalarda toplum tarafından damgalanmanın değerlendirilmesi araştırılmıştır. Nicel tarama yöntemiyle veri toplama tekniği olarak anket kullanılmıştır. Anketin Türkçe geçerlik, güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Anket 7 tek yanlı çoktan seçmeli, 19 likert olmak üzere toplam 26 sorudan oluşmaktadır. Çevrimiçi olan anket tip-1 diyabetli hastalara (15) yüz yüze çözdürülmüştür. Örneklem ankete cevap veren 15 kişiden oluşmuştur. Toplanan veriler SPSS ile Mann-Whitney U test ve t testi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırma Marmara Üniversitesi Prof. Dr. Asaf Ataseven Hastanesi'nde 8-18 yaş aralığındaki tip-1 diyabetli hastalarla gerçekleştirilmiştir. Power analizinden elde ettiğimiz veri doğrultusunda 15 kişiye ulaşmamız yeterli olacaktır. 8-12 yaş aralığındaki veya kadın hastalar ile 12-18 yaş aralığındaki veya erkek hastaların "suçlama ve yargılama" kategorisinde verdiği cevapların toplamında anlamlı farklılık bulunup değerlerin 8-12 yaş aralığındaki veya kadın hastalarda daha fazla olduğu gözlenmiştir ($p<0,05$). Aynı zamanda 8-12 ve 12-18 yaşındaki hastaların "kimlik endişeleri" kategorisinde verdikleri cevapların toplamında anlamlı farklılık gözlenip 8-12 yaş aralığındaki hastalarda bu toplamın daha fazla olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Ayrımcılığa uğradığını düşünen ve düşünmeyen hastalarda toplam aldıkları puan bakımından anlamlı bir fark görülmemiştir ($p>0,05$).

Sonuç: Yapılan çalışmada Marmara Üniversitesi Prof. Dr. Asaf Ataseven Hastanesi'nde diyabet polikliniğine başvurmuş olan 8-18 yaş aralığındaki tip-1 diyabet tanısı konulan bireylerin damgalanmaya uğradıklarını düşünüp düşünmedikleri değerlendirilmiştir. 3 ana kategoride değerlendirilerek elde edilen sonuçlarda 8-12 yaş aralığındaki hastaların özellikle "kimlik endişeleri" ve "suçlama ve yargılama" kategorilerinde damgalanma hissettikleri gözlemlenmiştir. Bu sonuçlara göre okullarda tip-1 diyabetle ilgili bilgilendirici seminerler verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: diyabet, insülin, damgalama

TP108: İSTANBUL'UN İKİ İLÇESİNDE 4-8 HAFTALIK BEBEĞİ OLAN ANNELERDE UYKU KALİTESİNİN İNCELENMESİ

Altundaş B*, Kırıl E*, Zufarova Rustamovna D*, Yalçın N*, Çitil S**, Ünalın P.C**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 2. Sınıf

**Marmara Üniversitesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Beynin bir fonksiyonu olan uykunun belli bir düzen ve kalite içerisinde olması kişinin tüm hayatını etkiler. Uyku kalitesi: uyku periyotları esnasında uyanma sıklığı, günde kaç saat uyunduğu, uykunun ne kadar dinlendirici olduğu, uykunun bilişsel yönden ne kadar verimli olduğu gibi nitel ve nicel ölçütlerle değerlendirilir. Yapılan araştırmalarda uyku kalitesi bazı gruplarda daha düşük bulunmuştur. Bu gruplardan biri postpartum annelerdir. Postpartum dönem doğumdan sonraki ilk altı ayı içeren süreçtir. Bu çalışmada amacımız 4-8 haftalık postpartum annelerde uyku kalitesini ve uyku kalitesini etkileyen faktörleri incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipteki araştırmamız Pendik ve Tuzla bölgelerinde örneklenen Aile Sağlığı Merkezlerine 4-8 haftalık bebeklerinin aşılannmaları amacıyla gelen annelerle yürütülmüştür. Araştırmanın verileri literatür incelenerek oluşturulan anket formları ve Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ) ile toplanmıştır. Elde edilen veriler Jamovi 2.3.21 uygulamasına girilerek sayı, yüzde dağılımları ve ortalamalar hesaplanmış, analiz için Ki-Kare testi kullanılmıştır. Anlamlılık derecesi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmamıza katılan 88 kadından 17'si postpartum 4. hafta, 71'i 8 haftalıktır. Düşük uyku kaliteli katılımcıların %16,9'u eşlerinin onlara destek olmadıklarını belirtirken %15,8'i eşlerinin destekçi olduğunu belirtti. Düşük uyku kalitesi olan katılımcıların %58,9'unun yanında eş dışı sosyal destek bulunuyor. Eş desteği ve eş dışındaki sosyal destekle uyku kalitesi arasında istatistiksel bir anlam saptanamadı ($p=0,445$; $p=0,274$). Katılımcılardan bebeğini ağırlıklı olarak emziren, çocuk sayısı fazla olan annelerde PUKİ skorları yüksek çıkmasına rağmen uyku kalitesiyle aralarında istatistiksel bir anlam saptanamamıştır ($p=0,856$; $p=0,263$). Anneler postpartum 4 ve 8 haftalık lohusa olmak üzere iki gruba ayrıldığında da eş desteği ($p=0,402$; $p=0,689$) ve eş dışı sosyal desteğin uyku kalitesine olan etkisi gruplar arasında anlamlı biçimde fark göstermemektedir ($p=0,191$; $p=0,302$).

Sonuç: 8 hafta postpartum annelerin uyku kalitesi daha kötüdür. Araştırmamızda eş ve eş dışı sosyal desteğin, emzirme sıklığının ve canlı çocuk sayısının uyku kalitesine doğrudan bir etkisi olduğu gösterilememiştir.

Anahtar kelimeler: Postpartum dönem, Uyku kalitesi, Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi

TP109: THE CORRELATION BETWEEN EMOTIONAL LABOR AND WORK-RELATED MUSCULOSKELETAL DISORDERS IN INTERN DOCTORS AT A MEDICAL FACULTY

Ibrahim M.O.*, Susam N.Y.*, Aydin F.M.*, Unal U.S.**

* Faculty of Medicine, Marmara University

** Department of Family Medicine, Faculty of Medicine, Marmara University

Introduction and Aim: Leon Festinger's Cognitive Dissonance Theory posits that individuals experience discomfort when faced with conflicting beliefs. This state, called cognitive dissonance, persists until resolved through efforts like altering thoughts or behaviors. In healthcare settings, professionals encounter cognitive dissonance when reconciling values with expectations/constraints. There are studies highlighting the correlation between emotional labor, which is a construct of cognitive dissonance, and work-related musculoskeletal disorders. This study aims to investigate the link between emotional labor experienced by intern doctors at Marmara University Faculty of Medicine and the prevalence of work-related musculoskeletal disorders.

Materials and Methods: Interns completed a survey on demographics, health behaviors, work, emotional labor, and work-related musculoskeletal disorders (WMSD). Emotional labor has three constructs namely: surface acting, emotional suppression, and deep acting. Binomial logistic regression is used to analyze interns' characteristics and emotional labor as predictors of WMSD.

Results: There is a significant difference in the emotional suppression of male and female interns (Student's $t = -3.164$, mean difference = -0.6408, $p = 0.002$). Female interns are more likely to experience shoulder WMSD (last 12 months) ($n=44$, $N=63$, odds ratio [OR]=8.21, 95% confidence interval [CI] [1.14-59.43], $p=0.037$). Also, interns with higher emotional suppression are more likely to experience wrist/hand WMSD (last 12 months) (odds ratio [OR] = 2.71, 95% confidence interval [CI] [1.02-7.15], $p = 0.045$). While female interns are more likely to experience shoulder WMSD, and interns with higher emotional suppression are more likely to experience wrist/hand WMSD in the last 12 months, there's no statistically significant relationship between emotional labor and WMSD in other body regions.

Conclusion: There are no significant relationships between interns' emotional labor and WMSD in other body regions.

Keywords: Emotional labor, work-related musculoskeletal disorders, surface acting, deep acting, emotional suppression

TP110: OTİZMLİ VE TİPİK GELİŞEN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN DIŞKILARINDA AKKERMANSİA MUCİNİPHİLA VE LACTOBACİLLUS REUTERİ BAKTERİLERİ MİKTARLARIYLA GASTROİNTESTİNAL SEMPTOM ŞİDDETİ PUANLARININ KARŞILAŞTIRILMASI VE OTİZMLİ ÇOCUKLARIN BESLENMELERİNİN DERİNLEMESİNE GÖRÜŞMELERLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Özcan H. S.*, Karadağ N.*, Yılmaz A.*, Karimnejad K.*, Doğanç F. B.**, Aksu B.***, İslamoğlu A. H.****, Hıdroğlu S.**, Karavuş M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2 Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı

****Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Otizmlı çocuklar kendine özgü yiyecek tercihleri, olağandışı beslenme davranışları gösterirler. Bu çalışmanın amacı, okul öncesi sağlıklı çocuklar ve otizmlı çocukların bağırsak mikrobiyotasındaki *Akkermansia muciniphila* ve *Lactobacillus reuteri* bakterilerinin miktarlarını karşılaştırmak, bu bakterilerin otizmlı çocuklardaki otizm şiddeti ve GİS semptom şiddeti indeksi skorlarıyla ilişkisini incelemek ve otizmlı çocukların beslenmelerini niteliksel olarak değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Olgu-kontrol ve niteliksel tipte olmak üzere mikst bir araştırmadır. İstanbul'da yaşayan 11 otizmlı çocuk olgu grubunu, 22 sağlıklı çocuk kontrol grubunu oluşturmaktadır. Olgu ve kontroller yaş ve cinsiyete göre eşleştirilmiştir. Tüm çocuklardan gaita örneği alındıktan sonra örnekteki *Akkermansia muciniphila*, *Lactobacillus reuteri* bakterilerinin miktarları PCR yöntemiyle belirlenmiştir. Olgu grubunun otizm değerlendirmesi için daha önce aldığı otizm tanı derecesi, gastrointestinal sistem semptom şiddeti için Gastrointestinal Severity Index (GSI) kullanılmıştır. Niteliksel araştırma için 11 olgu grubunun ebeveynleriyle çevrimiçi şekilde derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler yazıya dökülüp içerik analizi yapılmış, temalar ve alt temalar belirlenmiştir. İlgili üniversite etik kurulundan 25.01.2014/09.2023.1486 no'lu onay alınmıştır.

Bulgular: Araştırmada 7'si erkek, 4'ü kız olan 11 otizmlı çocuk; 14'ü erkek, 8'i kız olan 22 kontrol sağlıklı çocuk yer almıştır. 33 çocukta gaita örneği alınmış olup PCR testi çalışılmıştır. Niteliksel araştırmaya 7 anne, 3 baba katılmıştır. Katılımcılardan elde edilen transkriptler analiz edildiğinde "Otizmlı çocukların beslenme şekli", "Beslenme davranışı ve takıntılar", "Ebeveynlerin otizmde beslenmeyle ilişkili bakış açısı" olmak üzere 3 ana temaya ulaşılmıştır. Ebeveynlerin çoğu çocuklarının beslenmelerinde takıntılı davranışlar gösterdiğini belirtmiştir. Ebeveynler otizme özgü bir diyet uygulamadıklarını vurgulamış ancak özellikle katkı gıdalı maddeleri ve şekerli gıdaları tüketmekten kaçındıkları çünkü bu gıdaları yedikten sonra çocuklarının otizm belirtilerinde artış olduğunu ifade etmiştir. Ancak sosyalleşmeyi zaman zaman bu gıdalara tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Mikrobiyota verileri henüz analiz aşamasındadır.

Sonuç: Otizmlı çocukların kendilerine özgü beslenme tarzlarına, yemek takıntularına ve seçici yeme davranışına sahip olduğu sonucuna ulaşılmış, bu konuda ebeveynlerin danışmanlığa ihtiyaçlarının olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Akkermansia, Lactobacillus, GSI, Niteliksel

TP111: 2023-2024 ÖĞRETİM DÖNEMİNDE MARMARA ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ VE ECZACILIK FAKÜLTELERİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNDE HPV BİLGİ DÜZEYİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Tekin S.*, Çağmel Z.*, Appak E. Y.*, Özasan D.*, Özyayın A. N.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İnsan papilloma virüsü (HPV), küresel olarak cinsel yolla bulaşan hastalıkların başlıca nedenlerindedir. HPV enfeksiyonunun yol açtığı hastalıklar içerisinde genital ve bazı orofaringeal kanserler ile benign papillomlar, siğiller gibi cilt ve mukozal lezyonlar yer almaktadır. Bu araştırmada, 2023-2024 eğitim-öğretim döneminde, Marmara Üniversitesi Diş ve Eczacılık Fakültelerinde öğrenim gören Dönem 1 öğrencilerinin, HPV hakkındaki bilgi düzeylerini ölçmek ve bunu etkileyen faktörleri değerlendirmek amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği ve Eczacılık Fakültelerinde 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilere yapılmış topluma dayalı kesitsel bir çalışmadır. Veriler anonim olarak gözlem altında anket yöntemi ile toplanmıştır. Araştırma için sosyodemografik sorular, deneyim ölçeği ve aşı tutumu olmak üzere 3 bölümden oluşan bir anket planlanmıştır. Örneklem seçimi yapmadan popülasyonun tamamına ulaşmaya çalıştığımız araştırmamızda toplam 217 öğrenciye ulaşıldı ve bu sayı anlamlılık için yeterliydi.

Bulgular: Araştırmaya katılan popülasyonda (n=217) yapılan histogram plotlarına ve levne testine göre popülasyondaki puan dağılımları normale yakın ve homojen bu sebeple kullanılan parametrik testler sonucunda: Cinsiyetin; HPV bilgi düzeyine, HPV'nin sebep olduğu durumlar hakkındaki genel bilgi düzeyine, HPV testi hakkındaki bilgi düzeyine istatistiksel olarak anlamlı herhangi bir etki gözlemlenmemiştir ($p>0,05$) fakat HPV aşısı hakkında bilgi düzeyinde kadınların bilgi düzeyleri daha fazla olacak şekilde istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır ($p<0,05$). Ailelerin gelir durumlarının HPV bilgi düzeyine, HPV'nin sebep olduğu durumlar ve HPV testi hakkındaki bilgi düzeyine herhangi bir etkisi bulunamamış olup; HPV aşısı bilgi düzeyinin aylık gelir durumundan etkilendiği saptanmıştır ($p<0,05$) fakat bu iki değişken arasında lineer bir korelasyon saptanamamış olup HPV testleri hakkındaki bilgi düzeyi ile aylık gelir durumu arasında pozitif korelasyon gözlemlenmiştir ($r=0,138$; sig:0,037).

Sonuç: Çalışmamızda cinsiyetin HPV hastalığı ve HPV testi bilincine bir etkisi olmamakla beraber erkek öğrencilerin aşı hakkındaki bilgisi kadın öğrencilere oranla düşük çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: HPV Testi, Servikal Kanser, HPV Aşısı

TP112: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNDE BULUNAN 1. VE 6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI BESLENMEYE İLİŞKİN TUTUMLARININ VE DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sayman A.*, Tuncer M. T.*, Salgut R. T.*, Korkut S.*, Çakan K.***, Tüzün Z.***, Girgin Ş.***, Save D.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Yükseköğretim gençliğinin yeterli ve dengeli beslenmesi kendi sağlıkları ve gelecek kuşaklara iyi beslenme alışkanlıkları kazandırmaları açısından önemlidir. Yükseköğretim öğrencileri arasında özellikle tıp öğrencileri beslenme konusunda doğru bilgiye sahip olmalıdır. Böylece kendilerinin ve toplumun doğru beslenme alışkanlığı uygulamasını sağlayabilirler. Amacımız Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesindeki 1. ve 6. sınıf öğrencilerinin sağlıklı beslenmeye ilişkin tutumlarının ve davranışlarının değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada 8 demografik ve kişisel bilgilerle alakalı sorudan, 21 soruluk Sağlıklı Beslenmeye İlişkin Tutum Ölçeği (SBİTÖ)'nden ve 15 beslenme alışkanlıkları ile alakalı sorudan oluşan online anket kullanıldı. Popülasyon büyüklüğü 491, araştırmanın gücü %80, güven düzeyi %95, beklenen sıklık %50 olarak varsayıldığında, örneklem sınıf mevcutlarına göre tabakalandırıldığında örneklem büyüklüğü 101 kişi 1. sınıf ve 115 kişi 6. sınıf kişi olarak hesaplanmış, 108 1. sınıf öğrencisine 107 6. sınıf öğrencisine ulaşılmıştır. Kategorik veriler, sayı ve yüzdelilerle, ölçümsel veriler ortalama standart sapma, medyan ve çeyrekler açıklığıyla ifade edilmiştir. Verinin dağılımını değerlendirmek için grafikler ve normalite testleri uygulanmıştır. İki bağımsız grubun ortalaması, normal dağılıma uymaktaysa Student-T testi uymuyorsa Mann-Whitney U testiyle değerlendirilmiştir. İki bağımsız grubun ortalamaları, normal dağılıma uymaktaysa Anova testiyle, uymuyorsa Kruskal Wallis testiyle değerlendirilmiştir. $p<0,05$ istatistiksel anlamlılık düzeyi olarak belirlenmiştir.

Bulgular: 1. sınıfların SBİTÖ'nde olan puanın medyanı 73 (65-85), 6. sınıflarında 70 (63-76) olup aralarındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p=0,039$). Yurtta kalan öğrencilerin SBİTÖ'nde medyanı 70 (62,75-73,25), aile evinde kalanların 73 (65-80), tek başına evde kalanların medyanı 67 (61-76), arkadaşıyla evde kalanların medyanı 75 (63-82), akrabayla evde kalanların medyanı 58 (-) olup aralarındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p=0,026$). Erkeklerin, kadınların ve cinsiyet belirtmek istemeyenlerin SBİTÖ puanlarının medyanı ($p=0,917$) ve bekar, evli, nişanlı öğrencilerin puanlarının medyanı arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p=0,273$).

Sonuç: Çalışmamızda 1.sınıflar 6.sınıflara göre SBİTÖ'nde daha yüksek puan almıştır. Çalışmamızın, 6.sınıfların öğrendiklerini beslenme tercihlerinde kullanmaları için yapılabilecek çalışmalara fikir olacağı düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Tıp Öğrencileri, Beslenme

TP113: HUZUREVİNDE İKAMET EDEN HASTALARIN YAŞAM DOYUMUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çıtak S.*, Köse H.*, Sezer A.A.*, Balkaya E. E.*, Usanma Koban B.**
 *Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2 Öğrencileri
 **Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Yaşam doyumu; insanın beklentileriyle elinde olanların karşılaştırılması sonucu elde edilen durum ya da sonuç, insanın yaşamla ilgili inanç ve değerlendirmelerinin toplamı, insanın hayatıyla ilgili genel tutumu olarak tanımlanabilir. Araştırmada huzurevinde ikamet eden hastaların yaşam doyumları ve yaşam doyumlarını etkileyen faktörler incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, dört huzurevinde (Kasev, Akbal, A-Dora ve İkinci Bahar) ikamet eden ve araştırmaya dâhil edilme kriterlerini karşılayan 62 hastaya; hazırlanan anket, yüz yüze uygulanmıştır. Anketin ilk kısmında kişinin sosyodemografik bilgilerinden başlayarak sağlık durumu, ailevi durumu ve gündelik yaşam aktivitelerini anlamaya yönelik 24 soru bulunmaktadır. İkinci kısmında yaşam doyumlarını ölçmek için evet-hayır sorularından oluşan “Güncelleştirilmiş Yetişkin Yaşam Doyum Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler Jamovi adlı istatistik uygulamasına aktarılmış ve analiz edilmiştir. Cevapların normal dağılım göstermediği tespit edilmiş ve buna göre Mann-Whitney U veya Kruskal-Wallis testleri uygulanmıştır. Testlerde p anlamlılık derecesi $p=0,05$, güven aralığı %95 olarak alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların 28’i (%45,2) ilkokul ve altı, 34’ü (%54,8) ortaokul ve üstü eğitim almıştır. Yapılan analizde kişilerin bu eğitim durumları arttıkça yaşam doyumu puanlarının arttığı görülmüştür ($p=0,009$). Yine araştırmaya katılanların 48’i (%77,4) arkadaşlarının olduğu ve 35’i (%56,5) arkadaşlarıyla ara sıra ve/veya sık sık bir araya geldiği izlenmiştir. Yaşam doyumu ve arkadaşlık ilişkileri incelendiğinde; arkadaşı olanların yaşam doyumlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p=0,015$), ayrıca arkadaşları ile görüşme sıklığı ve yaşam doyumu arasında da güçlü bir pozitif ilişki bulunmuştur ($p<0,001$). Ayrıca katılımcıların 57’si (%91,9) tanıdı konmuş bir rahatsızlıkları olduğunu belirtmiştir. Kronik hastalık varlığı durumu ve yaşam doyumu incelendiğinde, kronik hastalığı olmayanların yaşam doyumlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur ($p=0,018$).

Sonuç: Huzurevinde yaşayan hastaların yaşam doyumlarını birçok faktör etkilemektedir. Bunların arasında kişilerin eğitim durumları, arkadaşlık ilişkileri ve kronik hastalıklarının varlığı durumları hastaların yaşam doyumlarını pozitif yönde etkileyen faktörler arasında gösterilebilir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Doyumu, Huzurevi, Eğitim, Arkadaş, Kronik Hastalık

TP114: TIP FAKÜLTESİ ASİSTAN VE UZMAN HEKİMLERİNİN TELETIP HAKKINDAKİ BİLGİ, TUTUM, DAVRANIŞLARI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Alıç S.*, Yağcı Y.*, Aboras M.*, Ataoğlu B.**, Hıdıroğlu S.**, Tanrıöver Ö.***
 *Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2
 **Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı
 ***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Teknoloji ve sağlık kesişimi derinleşirken, teletıp dijital çağda hasta bakımını yeniden tanımlayan anahtar güç olarak öne çıkmıştır. Bu araştırma, teletıpın dönüştürücü faydalarına, karşılaşılan zorluklara ve sağlık sistemlerini yeniden şekillendirme potansiyeline Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi hekimleri üzerinden bir bakış sunmayı amaçlamıştır. Teletıp başlığının bilgi, tutum, beceri açısından incelenmesi hedeflenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı tiptedir. Veriler Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi asistan ve uzman hekimlerinden online anket yoluyla toplanmıştır. Katılımcılara kişisel ve profesyonel arka planlarını soran demografik sorular ve teletıp farkındalık, bilgi ve tutumlarını ölçen Teletıp – Farkındalık, Bilgi, Tutum ve Beceri Anketi (TFBTB) soruları yöneltilmiştir. Veri Jamovi programında nonparametrik testler kullanılarak analiz edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık $p<0,005$ olarak kabul edilmiştir. İlgili üniversiteden etik kurul onayı alınmıştır.

Bulgular: Çalışma 195 kadın (%65,4), 103 (%34,6) erkek ve 258 (%86,6) asistan, 40 (%13,4) uzman hekim olmak üzere 298 katılımcıyla sonlanmıştır. Katılımcıların medyan Farkındalık puanı 16,0 (ÇA:12,0), Bilgi puanı 9,0 (ÇA:3,2), Tutum puanı 30 (ÇA:7,0) ve Beceri puanı 28 (ÇA:18,0) bulunmuştur. Teletıp eğitimi almış hekimlerle almamış hekimler arasında Farkındalık ($p=0,147$), Bilgi ($p=0,795$), Tutum ($p=0,079$) ve Beceri ($p=0,573$) için istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Teletıp programına katılmaya istekli olanlar olmayanlara göre Farkındalık ($p<0,001$) ve Beceri ($p=0,002$) kategorilerinde daha yüksek puan almıştır.

Sonuç: Hekimlerin genel olarak teletıp hakkındaki farkındalık, tutum ve becerilerinin yetersiz olduğu görülmüştür. Teletıp eğitiminin değişkenlerde beklenen etkiyi oluşturamamış olması verilen eğitimin gözden geçirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu konuda daha farklı yöntemlerle eğitimler düzenlenebilir.

Anahtar Kelimeler: Teletıp, Farkındalık, Tutum

TP115: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANESİNE BAŞVURAN İNFERTİLİTEYE SAHİP BİREYLERİN YAŞADIĞI STRES

Şen H.E.*, Sağiroğlu D.*, Demir B.S.*, Çıgırık Ş.*, Şahin B.***, Hıdıroğlu S.***, Tunç Nakış S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bir yıl düzenli ve korunmasız cinsel ilişki sonunda gebe kalamama olarak tanımlanan infertilite, bireylerde biyolojik, psikolojik, sosyokültürel, ekonomik ve etik boyutlarda çeşitli sorunlara neden olmaktadır. Çalışmamız farklı parametrelere bağlı olarak infertil bireylerdeki infertiliteye bağlı stresin değişimini araştırmayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma kesitsel tiptedir. Araştırmanın evrenini üroloji ve kadın hastalıkları ve doğum polikliniklerine başvuran 18 yaş üzeri infertil hastalar oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğü 50 hasta olarak hesaplanmıştır. Veri toplama aracı olarak üç bölüm, elli beş sorudan oluşan bir anket kullanılmıştır. Anketin ilk bölümünde katılımcıların sosyodemografik özelliklerine yönelik sorular, ikinci bölümünde infertilitenin sebep olduğu stresi ölçmek için İnfertilite Stresi Ölçeği (İSÖ), üçüncü bölümünde ise bu stresle başa çıkma seviyelerini ölçmek için İnfertilite Stresi ile Başa Çıkma Ölçeği (İSBÇÖ) yer almaktadır. Anket 2024 Mart-Nisan aylarında yüz yüze uygulanmıştır. Veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışmamız 23 erkek (%46), 27 kadın (%54) hastadan oluşmaktadır. Katılımcıların ortalama yaşı $33,6 \pm 6,2$ dir. Ortalama infertilite tedavi süreleri $2,3 \pm 2,4$ yıl olarak bildirilmiştir. Çiftlerin yaş ve infertilite tedavi süreleriyle toplam stres düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon olmadığı görülmüştür (yaş vs. toplam stres: $r=0,028$, $p=0,842$ ve infertilite süresi vs. toplam stres: $r=0,115$, $p=0,425$). Buna karşılık stresle başa çıkma düzeyleri ile hasta yaşı arasında yapılan korelasyon analizinde istatistiksel olarak anlamlı düzeyde negatif yönlü bir korelasyon olduğu görülmüştür (toplam stresle başa çıkma skoru vs. yaş: $r=-0,313$, $p=0,027$). Hastaların çocuk sahibi olup olmamalarının toplam strese olan etkisi incelendiğinde anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: Araştırmamız sonucunda çiftlerin infertilite tedavisi süresiyle yaşanan stres ve stresle başa çıkma düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Hastaların yaşı azaldıkça ise yaşanan stresin arttığı gözlenmiştir. Çalışmamız infertilite tedavisi göz önünde bulundurulduğunda hastaların süreci daha kolay atlama adına yaşadıkları genel duruma ışık tutmuş, bireysel ve toplumsal baskıların birey üzerindeki etkisini azaltmak adına önem kazanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnfertilite, Stres, Başa Çıkma

TP116: TIP FAKÜLTESİ 1, 4, 6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AIDS TUTUMUNUN ARAŞTIRILMASI

Alkaç E. Z.*, Halis N.*, Öztürk Ö. F.*, Abo Saleh S.A.*, Ertürk Şengel B.**, Hıdıroğlu S.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Human Immune Deficiency Virus (HIV) insan bağışıklık sistemini hedef alan kronik seyirli bir virüsdür. HIV enfeksiyonu tedavi edilmezse AIDS'e (Acquired Immune Deficiency Syndrome) ilerler. Hastalık hakkında yetersiz bilgiye sahip olunması virüs ile enfekte kişilere karşı ön yargılı bakış açısına ve davranış modeline neden olmaktadır. Biz de araştırmamızda tıp fakültesinde okuyan 1,4,6. sınıf öğrencilerin AIDS'e bakış açısını değerlendirmeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Araştırma verilerinin toplanmasında, öğrencilerin demografik özelliklerini içeren bir form ve AIDS Tutum Ölçeği (ATÖ) kullanıldı. Ölçek, Kaçınma (14 madde) ve Empati (7 madde) olmak üzere iki alt boyuttan ve toplam toplam 21 maddeden oluşmaktadır. Likert tipi ölçek kullanılmıştır. Elde edilen veriler Jamovi programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Değişkenlerin analizinde Spearman's Rho ve Student's T testi uygulanmıştır.

Bulgular: Rastgele örnekleme yöntemiyle toplam 310 kişiye ulaşılmıştır. İstatistiksel olarak tek anlamlı sonuç dönem ve kaçınma arasında azalan Spearman's Rho değeridir ($-0,122$). p değeri 0,032 olarak saptanmıştır ($p<0,05$). Bu değerden, öğrencinin sınıfı ilerledikçe HIV pozitif hastadan daha az kaçındığı gözlemlenmiştir. Bir diğer bulgumuz ise ATÖ ölçek sonucu ve tıp fakültesi dönem değerleri Spearman's Rho testine girilerek 0,084 değeri bulunmuştur. Küçük bir artış görülmesine rağmen p değeri 0,05 in üstünde çıktığından mevcut sayısal artış istatistiksel olarak anlamsızdır ($p>0,05$). Öğrencilerin dönemleri ilerledikçe AIDS hastalarına karşı tutumu daha olumlu bir hal almaz. Bir başka bulgu ise Student's T testine göre ATÖ sonuçları ve cinsiyet arasındaki ilişkiye bakıldığında çıkan $-4,74$ değeridir. Kadınların AIDS hastalarına karşı tutumunun erkeklere göre daha olumlu olduğunu gösterir (T-Testi, $p<0,001$).

Sonuç: Öğrencilerin öğrenim süreçleri ilerledikçe HIV pozitif hastalara karşı olan tutumlarının olumlu yönde ilerlediği saptanmıştır. Cinsiyet bazında değerlendirildiğinde, kadınların HIV pozitif hastalara karşı empati düzeyinin erkeklere oranla daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: AIDS, HIV, Tutum, Damgalanma

TP117: MARMARA ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİNDE HEMŞİRELERİN NÖBET SAYILARININ SİRKADİYEN RİTME VE UYKUSUZLUK ŞİDDETİNE ETKİSİ

Mızrak A.*, Açıl B.*, Al Yazıcı A. K.*, Kanat A.*, Sancaktar M.**, Lüleci N. E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Amacımız hemşirelerin nöbet sayılarının ve düzenlerinin, sirkadiyen ritme ve uykusuzluk şiddetlerine etkilerini inceleyerek hemşireler üzerindeki potansiyel etkileri anlamaktır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmamız kesitseldir, aktif bir çalışma hayatına sahip hemşirelerden oluşan örnekleme yapılmıştır. Uykusuzluk Şiddeti Ölçeği [Insomnia Severity Index (ISI)], Sabahçıl-Akşamcıl Ölçeği [(Morningness-Eveningness Questionnaire (MEQ))] ve sosyodemografik, yaşam alışkanlıkları ile çalışma hayatıyla ilgili sorular içeren bir anket kullanılmıştır ve sonuçlar arasındaki ilişki incelenmiştir.

Bulgular: Araştırmamıza 18.4 %'ü (29) erkek, 81.6 %'i (129) kadın toplam 158 hemşire katılmıştır. Katılımcıların medyan yaşı 28'dir (min:19, max:58), medeni durumu 52.3 % (81) bekar, 47.7% (77) evli şeklindedir. Katılımcıların Uykusuzluk Şiddeti İndeksi (ISI) medyanı 22 olarak saptanmıştır (min:10, max:35). ISI medyanı bir ayda ortalama 0-4 gün nöbet tutanlar için 20, 4-8 için 21, 8-12 için 24, 12 veya üzeri için 23 olarak tespit edilmiştir; Kruskal-Wallis'le anlamlı pozitif ilişki saptanmıştır (p=0,006). Erkeklerin ISI medyanı 22, kadınlarda 22.5 olmuştur; anlamlı ilişki saptanamamıştır (p=0,059). Bekarların ISI medyanı 22, evlilerin 23 olmuştur; anlamlı ilişki saptanamamıştır (p=0,269). ISI medyanı nöbet saatlerinde tüketilen toplam kafeinli içecek miktarı bardak cinsinden 0-3 olanlarda 21, 4-5'te 23, 6 veya üzerinde 24 olarak bulunmuştur; anlamlı ilişki saptanamamıştır (p=0,146). ISI medyanı haftalık çalışma saati 40'tan az olanlarda 22, 40 civarı olanlarda 22, 40'tan çok olanlarda 23 olarak bulunmuştur; anlamlı ilişki saptanamamıştır (p=0,332). ISI medyanı vardiya-nöbet çıkışlarında kendini "mutlu" hissedenlerde 16, "normal"de 16, "uykulu"da 20,5, "yorgun-bitkin"de 23 ve "üzgün-depresif"te 24 olarak bulunmuştur; anlamlı ilişki saptanmıştır (p=0,026). ISI medyanı gün içerisindeki sosyal aktivitelere ayırdığı vakit yetersiz olanlarda 24, kısmen yeterlide 22, yeterlide 20 olarak bulunmuştur; anlamlı ilişki saptanmıştır (p=0,015).

Sonuç: Hemşirelerde nöbet sıklığının, uyku problemleriyle ilişkili olduğu hipotezimiz doğrulanmıştır. Nöbet sıklığının sosyalliği kısıtladığı ve molaları yeterli bulmayan hemşirelerde uykusuzluk görüldüğü tespit edilmiştir. Nöbet sıklığı arttıkça uyku sorunlarının arttığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uykusuzluk, Nöbet, Hemşire

TP118: ÜÇÜNCÜ BASAMAK SAĞLIK KURULUŞLARINDA AYDINLATILMIŞ ONAM FORMLARINI İMZALAYAN HASTALARIN NEYE RIZA GÖSTERDİKLERİ KONUSUNDAKİ FARKINDALIKLARI VE FARKINDALIKLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ

Yazıcı E.*, Şahin Z.*, Aslan N.*, Barışkan A.*, Hıdıroğlu S.***, Karabacak Ö.***, Çavdar P.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Aydınlatılmış onam (AO) süreci; hastanın uygulanacak tıbbi uygulamaya yönelik bilgilendirilmesi, özgür seçimine dayalı kararını vermesi sürecidir. Hekimin cerrahi işlem sırasında meydana gelebilecek komplikasyon konusunda hasta tarafından sorumlu tutulmamasının ön şartı aydınlatmanın yapılmasıdır. Bu yüzden hastanın AO'yu anlamamasına sebep olan faktörleri ortadan kaldırmak önemlidir. Bu araştırmanın amacı AO formlarını imzalayan hastaların neye rıza gösterdikleri konusundaki farkındalıkları ve farkındalıklarının etkileyen faktörlerin incelenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve kesitsel olup veri setini oluşturmak amacıyla anket yöntemi kullanılmıştır. Anket sosyodemografik özellikler, önceden girişimsel işlem olma durumu ve onama hakimiyetle ilgili kapalı uçlu soruları içermektedir. Birebir uygulanan anket için Marmara Üniversitesi (MÜ) Tıp Fakültesi Etik kurulundan ve Sağlık Bakanlığından izin alınmış, araştırmaya MÜ Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi cerrahi kliniklerinde 18-75 yaş aralığında bulunan toplam 321 hasta (%55,1 kadın, %44,9 erkek) dahil edilmiştir. Analiz için SPSS programı kullanılmıştır. Kategorik değişkenler için frekans dağılımı yapılmış, bunları karşılaştırmak için ki-kare testi kullanılmış ve p<0,05 anlamlılık düzeyinde analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların AO formlarını okuma oranıyla yaşları arasındaki ilişki incelendiğinde 45 yaş altı katılımcıların %62,9'unun AO formunu okuduğu bu oranın 45 yaş üzeri katılımcılarda %47 oranında olduğu görülmüştür. Aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır (ki-kare testi, p<0,05). Katılımcıların eğitim durumuyla AO formlarının ne amaçladığını bilenler arasındaki ilişki incelendiğinde lise mezunu ve altı derecesi olanların %51,4'ünün AO'nun ne amaçladığını bildiği bu oranın ön lisans ve üzeri olanlarda %89 olduğu görülmüştür. Aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır (ki-kare testi, p<0,05). Katılımcıların işlemleri için hastaneye hangi bölümden giriş yaptıklarıyla AO formlarıyla alakalı yapılan açıklamadan memnun kalmaları arasındaki ilişki incelendiğinde acilden giriş yapanların %76,5'i açıklamadan memnun kalırken poliklinikten giriş yapanlarda bu oranın %90,4 olduğu görülmüştür. Aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır (ki-kare testi, p<0,05).

Sonuç: Yapılan anket çalışması sonucunda sosyodemografik özelliklerin ve formun imzalanması esnasındaki çevresel faktörlerin AO formlarını anlamada ve okumada önemli olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Aydınlatılmış onam, girişimsel işlem, anlaşılabilirlik

TP 119: HİPERTANSİYF HASTALARIN TUZ TÜKETİM TUTUM VE DAVRANIŞLARI

Uzun C. *, Mercan D. *, Caymaz İ.B. *, Keşkiş B. *, Çakan K. **, Tüzün Z. **, Ataoğlu B.N. **, Save D. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 2. Sınıf Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Hipertansiyon, kan basıncının 140/90 mmHg ve üzeri olması durumudur. Dünyada çok fazla insanı etkileyen hipertansiyon; kişinin sosyal, mesleki ve aile hayatında değişikliklere neden olmaktadır. Çalışmamızın amacı hipertansiyon hastalarının tanı sonrasında tuz tüketim tutum ve davranışlarının incelenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız tanımlayıcı tiptedir. Çalışmanın örneklemini, bir kamu üniversitesi hastanesinde tedavi gören 250 hipertansiyon hastasından oluşmaktadır. Veriler çalışmaya katılmayı kabul eden hastalar ile hastanede yüz yüze anketlerin uygulanması ile toplanmıştır. Ankette literatür taraması sonucu oluşturulan sosyodemografik özelliklere yönelik açık uçlu, çoktan seçmeli sorular ile Hipertansiyon Bilgi Düzeyi Ölçeği (HİBDÖ) ve Kısa Hastalık Algısı Ölçeği (HAÖ) soruları bulunmaktadır. Veriler Jamovi 2.3.26 ile analiz edilmiştir ve istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir. Anlamlılık Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri ile, ölçek puanları arasındaki korelasyon Spearman testi ile değerlendirilmiştir. İlgili üniversiteden etik kurul onayı alınmıştır.

Bulgular: Ankete yaş ortalaması 58 ± 14 olan 139'u kadın (55.6%), 111'i erkek (44.4) toplam 250 kişi katılmıştır. HİBDÖ ve HAÖ medyan puanları 15,0 (25p-75p: 35,0-54,0) ve 45,0 (25p-75p: 11,0-20,0) olup iki ölçek arasında negatif korelasyon bulunmuştur ($r = -0.29$, $p < 0,001$). Katılımcıların cinsiyetleri ile HAÖ ($p = 0,007$) ve HİBDÖ ($p = 0,032$), aylık gelir düzeyi ile HİBDÖ ($p = 0,010$), hipertansiyon ilacı kullanımı ile HİBDÖ ($p < 0,001$), tansiyon düzeyi ile HİBDÖ ($p = 0,005$), kendi pişirdiği yemeklere eklediği tuz miktarı ile HAÖ ($p = 0,021$) ve HİBDÖ ($p < 0,001$) arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur. Hipertansiyon ilacını düzensiz kullananların HİBDÖ puanı toplamı daha düşük çıkmıştır ($p < 0,001$).

Sonuçlar: Kendisinin iyi olduğuna inanan hastaların, hastalıklarıyla ilgili bilgi düzeyi daha düşüktür. Hastaların yedikleri yemeklere daha çok tuz atmaları düşük bilgi düzeyi ile ilişkili bulunmuştur. İlaçlarını düzensiz kullanan ve tansiyon değerlerini bilmeyen hastaların hastalıkları hakkındaki bilgi düzeyleri düşük bulunmuştur. Bu bilgiler ışığında hastalara muayeneleri için yeterli süre ayrılmasının, gerekli bilgilendirmeler ve yönlendirmelerin yapılması açısından gerekli olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hipertansiyon, Tuz Tüketimi, Hipertansiyon Bilgi Düzeyi Ölçeği, Kısa Hastalık Algısı Ölçeği

TP120: KRONİK HASTALARIN SİBERKONDRİ DÜZEYİ İLE HASTA AKTİFLİK DERECELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çetin E. *, Türkan B. *, Erten M.E. *, Ünal Ü.S. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 2.Sınıf Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Siberkondri, İnternet üzerinden tıbbi bilgi aramalarının artmasıyla ortaya çıkan anksiyete ve endişe durumu olarak tanımlanırken hasta aktifliğyse hastanın sağlık bilgilerini edinme, tedavi planlarına uyma ve sağlık hizmetlerine erişimini içerir. Ayrıca kronik hastalıklarda oldukça önemlidir. Çalışmamızın amacı, Marmara Üniversitesi Tuzla ASM'ye kayıtlı diyabet (DM), hipertansiyon (HT) veya romatoid artrit (RA) hastalarının, siberkondri düzeyleriyle hasta aktifliği düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamızın evreni, Marmara Üniversitesi Tuzla ASM'deki DM, HT veya RA hastalarına sahip 356 hasta olup örneklemini 246 hasta olarak hesaplanmıştır. Çalışmamızın soru formu; bireysel özelliklerine yönelik sorular, siberkondri düzeyini değerlendirmek için siberkondri ciddiyeti kısa ölçeği (CSS-12) ve hasta aktiflik düzeyini değerlendirmek için hasta aktiflik düzeyi ölçüm aracı (PAM)'ndan oluşmaktadır. Soru formu hastaları telefonla arayarak uygulanmış olup katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır. Veriler Spss programıyla analiz edilmiştir ve istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ kabul edilmiştir. Veriler Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis ve Spearman korelasyon testleriyle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Anketimize 54'ü kadın (70,1%) 23'ü erkek (29,9%) toplam 77 kişi katılmıştır. Katılımcıların CSS-12 puanı ortalaması 31, PAM puanı ortalaması 65,54 olarak bulunmuştur. Siberkondri düzeyiyle katılımcının cinsiyeti ($p = 0,692$), eğitim seviyesi ($p = 0,752$), medeni durumu ($p = 0,085$), çalışma durumu ($p = 0,620$) ve günlük internet kullanım süresi ($p = 0,170$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Hasta aktifliğiyle katılımcının cinsiyeti ($p = 0,696$), eğitim seviyesi ($p = 0,338$), medeni durumu ($p = 0,741$), çocuk sahibi olma durumu ($p = 0,944$) ve çalışma durumu ($p = 0,256$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Siberkondri düzeyi ile hasta aktiflik düzeyi arasında pozitif yönde bir korelasyon vardı ancak istatistiksel olarak anlamlı değildi ($r = 0,187$; $p = 0,052$).

Sonuçlar: Çalışmamızda siberkondri ile hasta aktifliği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ayrıca katılımcıların sosyodemografik özellikleri ile hem siberkondri düzeyi hem de hasta aktifliği arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Çalışmamızın daha geniş bir örnekleme tekrarlanması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Siberkondri, hasta aktifliği, kronik hastalık, diyabet, hipertansiyon, romatoid artrit, siberkondri ciddiyeti kısa ölçeği (CSS-12), hasta aktiflik düzeyi ölçüm aracı (PAM)

TP121: BİR ÜÇÜNCÜ BASAMAK SAĞLIK KURULUŞUNDA KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN KADINLARIN HPV KONUSUNDA FARKINDALIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Koçbıyık E.*, Güney S.*, Chen M. M.*, Tekin M. E.*, Çekici D.**., Lüleci N. E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İnsan papilloma virüsü (HPV), cinsel yolla bulaşan virüslerden birisi olup serviks kanserine yol açtığı günümüzde kabul görmektedir. Serviks kanserinin ülkemizde kadınlarda sık görülen bir kanser türü olması sebebiyle HPV, ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Bu sebeple araştırmamızın amacı, bir üçüncü sağlık kuruluşunda kadın hastalıkları ve doğum polikliniğine başvuran kadın hastaların HPV hakkındaki farkındalığını belirlemektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmamız tanımlayıcı türdedir. İlgili üniversite etik kurulundan 09.2023-1680 numaralı onay alınmıştır. Literatür incelenerek hazırlanan anket formu dört bölümden oluşmaktadır: İlk kısımda sosyodemografik sorular, ikinci kısmında HPV bilinirliğini ölçen sorular, üçüncü kısımda Pap smear testi bilinirliğini ölçen sorular ve dördüncü kısımda HPV aşı bilinirliği için, ebeveynlere yönelik ölçek olan Karolina HPV Aşılama Tutumları ve İnançları Ölçeği (KHATIÖ) yer almaktadır. KHATIÖ, yalnızca ebeveynler tarafından doldurulmuştur. Anketin sonunda HPV hakkında bilgilendirme yazısı yer almaktadır. Veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir ve istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir. Veriler tek yönlü varyans analizi, Kruskal-Wallis testi, ki-kare testi ve bağımsız örneklem t testi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Anket, 18-64 yaş aralığındaki 209 kişi tarafından cevaplanmıştır. Katılımcıların %89,5'i serviks kanserini, %52,6'sı HPV'yi duymuş; katılımcıların bilgi düzeyleri, serviks kanseri için %20,5, HPV için %10 oranlarında "yeterli" ve "çok" olarak işaretlenmiştir. HPV ve aşı hakkında yapılan bilgilendirme sonrası katılımcıların %46,9'u fikri olumlu yönde değiştiğini belirtmiştir. Ölçeğin alt boyutlarından; aşı zararları hakkındaki düşünceler %35,3, aşı yaptırmaya engelleri hakkındaki düşünceler %36,6, aşının etkisizliği hakkındaki düşünceler %52,9 ve aşının geleceğinin belirsizliği hakkındaki düşünceler %43,1 oranlarında olumsuz yönde çıkmıştır. Etkiler alt boyutu ile eğitim durumu (p_1) ve medeni hal (p_2) arasında anlamlı sonuçlar bulunmuştur ($p_1 = 0,009$; $p_2 < 0,001$; tek yönlü varyans analizi).

Sonuç: Çalışmamız sonucunda; katılımcıların çoğunluğunun HPV hakkında yeterli bilgi sahibi olmadığını, bilgilendirme sonrası bir kısmının fikrinin olumlu yönde değiştiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: HPV, farkındalık, kadın, serviks kanseri

TP122: TIP 2 DİYABET HASTALARINDA ÖZ YETERLİLİĞİN SOSYAL ANKSİYETE İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Diñç Ö.F.*, Gürbüz A.*, İz Z.*, Katarsız Ö.A.*, Kaya M.Ç.A.**.,

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Diyabet hastalarının yaşam koşullarının iyi olması hekimlerin müdahalesi ve ilaçların yanı sıra hastanın öz yeterliliğine de bağlıdır. Hastalığını tanıyan ve gereklerini yerine getiren kimseler daha sağlıklı ve uzun bir yaşam sürmektedir. Sosyal anksiyete hastaların öz yeterliliklerini artıracak hekim desteğinden mahrum kalmalarına yol açabilir. Bu araştırmanın amacı tip 2 diyabet hastalarında sosyal anksiyete ile öz yeterlilik arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma Şubat-Nisan 2024'te İstanbul'da yürütülen kesitsel bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini Tuzla Eğitim Aile Sağlığı Merkezine kayıtlı tip 2 diyabet hastaları oluşturmaktadır. Örneklem %95 GA, %5 hata payı ve bilinmeyen sıklık hesabı ile 485 kişilik evreni temsil edecek şekilde 215 olarak belirlenmiştir. Hastalar kayıtlı oldukları birimlerden örneklem hesabına göre rastgele seçilmiştir. Belirlenen hastalar telefonda aranıp davet edilmiş ve gelen katılımcılara anket uygulanmıştır. Anket; sosyodemografik bilgiler, diyabet özgeçmişi, Sosyal Kaygı Ölçeği Kısa Formu (SADS-SF) ve Tip 2 Diyabetli Hastalar İçin Diyabet Yönetimindeki Öz Yeterlilik Skalası (DYÖYS) oluşturmaktadır. Veriler SPSS yardımıyla t-test ve korelasyon analizleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya yaş ortalaması $56 \pm 10,38$ olan 110 diyabet hastası katılmıştır [%48,2 E (n=53); %51,8' K (n=57)]. Katılımcıların diyabet süresi ortalaması $9 \pm 7,5$ yıldır. Diyabet Yönetimindeki Öz Yeterlilik Skalası toplam puanı ile SADS-SF toplam puanı ve alt ölçek puanları arasında bir ilişki bulunmamıştır ($p > 0,05$). Kadınlarda SADS-SF'nin "genel-sosyal korku ve huzursuzluk" faktörü ve DYÖYS'nin "yeterliliğin kan şekeri alt ölçeği" arasında negatif korelasyon saptandı ($r = -0,27$, $p = 0,37$). Erkeklerde ise DYÖYS'nin "özel beslenme ve kilo" alt ölçeği ile SADS-SF'nin "yeni-sosyal korku ve huzursuzluk" faktörü arasında pozitif korelasyon saptandı ($r = 0,284$, $p = 0,039$).

Sonuç: Araştırma diyabet öz yeterliliği ile sosyal kaygı arasında bir ilişki olmadığını göstermekle birlikte, bazı ölçek alt puanları açısından cinsiyetlere göre bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu durum diyabet hastalarında öz yeterliliği artırmak için cinsiyet farklılıkları gözetilerek hasta merkezli yaklaşılması gerektiğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Diabetes Mellitus, Diyabet öz yeterliliği, Sosyal kaygı

TP123: HEKİMLERDE MESLEKİ MARUZİYETİN ANKSİYETE, SİRKADİYEN RİTİM VE UYKU KALİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİ: EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİ DOKTORLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Fidan Z.*, Bingöl H.*, Hadimoğulları Z.*, Özgür E.G.***, Bekiroğlu N.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2 öğrencileri

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İş; kişiye sosyal destek, gelir, statü, kimlik ve amaç sağlasa da bazı meslek gruplarında iş stresi, travma, yalnızlık, tükenmişlik gibi psikolojik sorunlara yol açabilir. Özellikle iş yükünün fazla olduğu meslek gruplarında uyku sorunları, anksiyete ve kalp hastalıkları riskinin arttığı görülmüştür. Bu çalışma, iş yükünün fazla olduğu düşünülen tıp hekim meslek grubuna yöneliktir. Araştırma amacı, tıp hekimlerinin maruz kaldıkları iş yükünün; psikolojilerine ve uyku kalitelerine etkisini incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmada temel tıp, dahili tıp ve cerrahi tıp ana bilim dallarından rastgele seçilen 79 hekimin günlük mesleki rutinleri açısından psikolojik durumlarına, iş yüklerine ve uyku kalitelerine bakılmıştır. Araştırmada “Sirkadiyen Ritim Ölçeği”, “Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi”, “Depresyon, Anksiyete ve Stres Ölçeği” ile demografik bilgileri içeren toplan 80 soruluk anket uygulanmıştır. Verilerin analizinde frekans ve yüzde dağılımları ile kategorik değişkenler arasındaki ilişkilerde Ki-Kare testi kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Jamovi 2.3.28 programı kullanılmış ve $p < 0.05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %55,7’si ($n=44$) kadın olup, yaşları $35,02 \pm 10,5$ ’tur. Hekim grupları arasında depresyon ($p=0,278$), anksiyete ($p=0,49$) ve stres ($p=0,834$) düzeyleri ile sirkadiyen ritim ($p=0,465$) ve uyku kalitesi ($p=0,088$) bakımından herhangi bir anlamlı fark görülmemiştir. Ancak cerrahların uyku kalitesinin diğer hekimlere göre daha kötü olma eğiliminde olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre hekimler tek grup olarak incelendiğinde; cinsiyete göre depresyon ($p=0,22$), anksiyete ($p=0,144$) ve stres ($p=0,225$) düzeyleri ile sirkadiyen ritim ($p=0,626$) ve uyku kalitesi ($p=0,989$) bakımından herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir. Uzun çalışma sürelerinin hekimlerin uyku kalitesini düşürdüğü ($p < 0.004$) bulunurken nöbet miktarı ile de sadece uyku kalitesi arasında bir ilişki saptanmıştır ($p=0,004$).

Sonuç: Araştırmada çalışma süresinin, nöbet miktarının hekimlerinin uyku kalitesine etki ettiği, buna karşın iş yükünün genel psikolojik duruma olumsuz etkisi olmadığı saptanmıştır. Hekimlerin branşları ile sirkadiyen ritimleri, uyku kaliteleri ve psikolojik durumları arasında da anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p > 0,05$).

Anahtar Kelimeler: Hekimlerde Mesleki Maruziyet, Sirkadiyen Ritim, Anksiyete, Uyku Kalitesi

TP124: TIP FAKÜLTESİ PREKLİNİK DÖNEM ÖĞRENCİLERİNDE STRES VE İYİ OLMA HALİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Polat M. C.*, Konuralp A. A.*, Çay B.*, Yıldırım A. M.*, Gülpınar M. A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tıp fakültesinin prelinik yılları (Dönem 1,2 ve 3) yoğun müfredatı ile tıp fakültesi öğrencilerinin stres ve iyi olma halini (well-being) etkilemektedir. Araştırmada tıp fakültesi öğrencilerinin stres düzeyleri ile iyi olma hali arasında bir ilişki olup olmadığı ve bu ilişkiyi etkileyen diğer faktörler incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Anket 255 prelinik dönem öğrencisine (Dönem 1,2 ve 3) 33 soru olacak şekilde uygulanmıştır. Anket; sosyodemografik sorular, Percieved Stress Scale (PSS-14) ve Mental Health Continuum Short Form (MHC-SF) ölçeklerini içermektedir. Anket sonucundan elde edilen veriler Jamovi adlı istatistik uygulamasına aktarılmıştır. Analizde Jamovi ve ChatGPT kullanılmıştır. Anket sorularının yanıt tiplerine ve grup özelliklerine göre ANOVA, T-Test ve Pearson korelasyon testi uygulanmıştır. Testlerde p anlamlılık derecesi $p=0.05$, güven aralığı %95 olarak alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin PSS-14 ve MHC-SF ölçek skorları arasında yaptığımız korelasyon testinde hipotezimize uygun olarak negatif ve zayıf korelasyon saptanmıştır (Pearson testi; $p < 0,001$, $r = -0,280$). Cinsiyet ve ölçek skorları arasında yapılan t-testinde PSS-14 skoru ile cinsiyet arasında (t değeri $= -3,675$, $p < 0,01$) anlamlı bir fark çıkmıştır. Dönem ve PSS-14 ve MHC-SF arasında yaptığımız ANOVA testi arasında anlamlı bir istatistik çıkmazken sınava kalan süre ile MHC-SF ölçek skoru arasındaki ANOVA testinde ($p=0,029$) anlamlı bir fark saptanmıştır.

Sonuçlar: Öğrencilerde stres düzeyi arttıkça iyi olma hali azaltmaktadır. Cinsiyetlere göre stres düzeyleri farklılık göstermektedir, kadınların erkeklerden daha stresli oldukları tespit edilmiştir. Sınava kalan süre iyi olma halini negatif etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: İyi Olma Hali, Stres, Prelinik Dönem

TP125: POLİKİSTİK OVER SENDROMLU KADINLARININ HAYAT KALİTESİ VE SOMATİZASYON BOZUKLUĞU İLE İLİŞKİSİ

Coşkun E.*, Fazlıoğlu B.F.*, Demiröz E.İ.*, Kısa M.O.*, Hıdıroğlu S.***, Altaş Z.M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Polikistik over sendromu (PKOS), üreme çağındaki kadınların %8-13'ünü etkileyen, kronik ovulasyon bozukluğu ve androjen hormon artışı ile karakterize bir endokrin hastalıdır. PKOS semptomları arasında düzensiz adet döngüleri, infertilite, obezite, akne, hirsutizm ve saç dökülmesi bulunur. Somatizasyon bozukluğu (SB), kronik öznel fiziksel şikayetlerin olduğu bir sınıflamadır. PKOS'un mental etkileri ile ilgili birçok çalışma mevcuttur, ancak PKOS ile SB arasındaki ilişki üzerine sınırlı çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmada, polikistik overli kadın hastalarda somatizasyon bozukluğunun, yaşam kalitesi ve somatizasyon bozukluğu ilişkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma kesitsel tiptedir. Araştırmaya 18-39 yaş arası PKOS tanılı hastaların dahil edilmesi planlanmıştır. Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum polikliniğine gelen PKOS hastalarına yüz yüze anket ile yaş, medeni durum gibi sosyodemografik sorular, PCOSQ-50 (Polikistik Over Sendromu Yaşam Kalitesi-50 Ölçeği) ve Somatizasyon Ölçeği uygulanmıştır. PCOSQ-50, maddeleri "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a beş seviyeli Likert ölçeği ile yanıtlanır ve yanıtlar sırasıyla 5'ten 1 puana değerlendirilir. SB ölçek puanları 0-33 arasında değişir ve puanın 33'e yaklaşması somatizasyon bozukluğunu gösterir. $p<0,05$ istatistiksel anlamlılık düzeyi olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Araştırmaya 146 kadın polikistik over hastası katılmıştır. Medyan yaş 21 (18,0-32,0) bulunmuştur. Katılımcıların PCOSQ-50 ölçeği ve somatizasyon ölçeği puanları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=-0,476$, $p<0,001$). Yaş ve PCOSQ-50 ölçeğinin korelasyonu incelendiğinde anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. ($r=0,048$, $p=0,693$). Yaş ve somatizasyon ölçeği arasında da anlamlı ilişki bulunmamıştır ($r=-0,148$, $p=0,074$). PCOSQ-50 ölçeğinin alt başlıklarından olan Psikososyal ve Duygusal alt ölçeğinin ve Obezite ve Menstrüal Bozukluklar alt ölçeğinin somatizasyon ölçeği ile güçlü ve anlamlı negatif korelasyon gösterdiği görülmüştür ($p<0,001$).

Sonuç: Sonuçlar somatizasyon bozukluğunun PKOS'lu bireylerin yaşam kalitesi üzerinde önemli etkilere sahip olabileceğini göstermektedir. Ayrıca, somatizasyonun yaşam kalitesinin farklı yönleri üzerinde değişken etkilere sahip olduğu görülmüştür. PKOS hastalarında yaşam kalitesinin ve somatizasyon bozukluğunun değerlendirilmesi, ihtiyaç duyulan alanlara müdahale edilmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Polikistik Over Sendromu, Somatizasyon Bozukluğu, Yaşam Kalitesi

TP126: ANNELERİN YENİDOĞAN BEBEK BAKIMI VE BESLENMESİ HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİ İLE SOSYO EKONOMİK VE EĞİTİM DURUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI

Gıynaş S.*, Övet A.*, Kum H.*, Karaca M.*, Bilgen H.S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Yenidoğan dönemi, bebeğin doğumdan sonraki 28 gününü kapsar. Ülkemizde yeni doğum yapmış annelere sağlık çalışanları tarafından bebek bakımıyla ilgili bilgilendirme yapılır. Çalışmamızda, Marmara Üniversitesi (MÜ) Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde (EAH) doğum yapan annelerin yenidoğan bebek bakımı ve beslenmesindeki bilgi düzeylerini belirlemek, ayrıca annelerin sosyoekonomik ve eğitim durumları ile bilgi düzeyleri arasındaki ilişkiyi saptamak amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmada, MÜ Pendik EAH Pediatri Polikliniğine başvuran, bebeği 7-28 günlük ve rehospitalize edilmemiş olan, 18-40 yaş arası 80 anne çalışmaya alınarak katılımcılara iki bölümden oluşan bir anket poliklinikte yüz yüze uygulanmıştır. Anketin ilk bölümünde Sosyo-Ekonomik Statü (SES) ölçeği kullanılmıştır (cronbach alfa=0,79). Anketin ikinci bölümü annelerin yenidoğan bebek bakımı ve beslenmesi hakkındaki bilgi düzeylerini belirlemek için araştırmacılar tarafından hazırlanan sorulardan oluşmaktadır. Araştırmanın bağımsız değişkeni, kriterlerimizi karşılayan annelerin sosyoekonomik seviyeleri iken; bağımlı değişkeni bu annelerin bebek bakımı ve beslenmesi hakkındaki bilgi seviyeleridir. Verilerin analizinde SPSS programı kullanılarak Spearman ve Mann-Whitney U testleri uygulanmıştır. $p<0,05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya yaş ortalaması 27,84 (sd=5,22) olan 80 anne alınmıştır. SES skoru ile annelerin yenidoğan bakımı ve beslenme bilgisi arasında korelasyon saptanmıştır (Spearman's rho, $p<0,01$, Korelasyon katsayısı=0,416). Annelerin yenidoğan bakımı ve beslenme bölümüne verdiği cevapların doğruluğu ile annelerin eğitim düzeyi arasında ilişki saptanmıştır (Mann-Whitney U Test, $p<0,032$).

Sonuç: Gönüllülerin verileri incelendiğinde, ailelerin sosyoekonomik statüleri ve eğitim seviyeleri ile annelerin bebek beslenmesi ve bakımı hakkındaki bilgi seviyesi arasında pozitif, anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Özellikle sosyoekonomik seviyesi düşük bölgelerdeki hastanelerde yenidoğan annelerine ve ailelerine daha fazla bilgilendirme yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Yenidoğan, Anne, Sosyoekonomik

TP127: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. VE 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN COVID-19 AŞILARINA KARŞI TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Durak C.*, Karakaya E.*, Ören E.*, Peker Ş.**, Özaydın A.N.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Aşı tereddüdü toplumsal bağışıklığın oluşmasının karşısındaki en önemli tehditlerden biridir. Dünya Sağlık Örgütü 2019 yılında aşı tereddütünü önemli halk sağlığı sorunu olarak göstermiştir. Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) 2023-2024 eğitim-öğretim döneminde, 1. ve 5. sınıf öğrencilerinin Covid-19 aşılarına karşı tutumlarının araştırılması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmamız kesitseldir, araştırmanın evreni MÜTF 1. ve 5. sınıf (N=503) öğrencileridir. Örneklem seçiminde %95 güven aralığında küme örnekleme yöntemiyle toplam 219 kişiye ulaşılmaya hedeflenmiştir. MÜTF etik kurulundan (03.11.2023-09.2023.1417) ve dekanlığından izin alınmıştır. Katılımcılar bilgilendirilerek yazılı onamları alınmıştır. Yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Ankette bireysel sorulardan ve katılımcıların aşı tereddüdü seviyelerini belirlemek için "Development of Valid and Reliable Scale of Vaccine Hesitancy in Turkish Language" ölçeğinden (Cronbach Alfa>0,70) yararlanılmıştır. Sonuçlar IBM SPSS 25'te analiz edilmiştir. Analizlerde p<0,05 değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya 219 öğrenci (%100) katılmıştır. Katılımcıların %60,3'ü (n=132) kadın, olup yaşların ortancası 23'tür (18_{min}-27_{max}; range=9). Dönem 1 öğrencilerinin Covid-19 aşısı hakkındaki görüşlerinin son bir yılda kötüleşme oranı %36,4 iken dönem 5 öğrencilerinde bu oran %20,5'tir (p_{Fischer's Exact Test}=0,032). Dönem 1 öğrencilerinin %20,6'sı (n=22) Covid-19 aşısı olmamışken dönem 5 öğrencilerinin %6,3'ü (n=7) aşı olmamıştır (p_{Chi Square Test}=0,000251). Katılımcıların sınıfları ve ölçek puanları arasında negatif ve orta düzeyde korelasyon saptanmıştır (p_{Spearman Test}=0,0001, r=-0,582). Dönem 1 öğrencilerinin ölçek puanları (range=50,00, ortanca=47,00) ile dönem 5 öğrencilerinin ölçek puanları (range=71,00, ortanca=14,28) arasında anlamlı fark saptanmıştır (p_{Mann-Whitney U Test}=0,001). İnaktif aşığı tercih edenlerin tereddüt puanları daha yüksektir (p_{Mann-Whitney U Test}=0,004).

Sonuç: Dönem 5 öğrencilerinin aşı tereddüdü seviyesi dönem 1 öğrencilerinden azdır. Bu çalışmada eğitim müdahalesinin aşı tereddüdündeki etkisi ve önemi bir kez daha anlaşılmıştır. Toplum bağışıklığının sağlanması için hekim adaylarının aşıya bakışının iyileştirilmesi ve bu bağlamda verilen eğitim oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Tereddüt, Öğrenci, Aşı

TP128: AŞIRI DÜŞÜNME SENDROMU TÜTÜN KULLANIMI İLE İLİŞKİLİ OLABİLİR Mİ? MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNDE YÜRÜTÜLEN KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Arslan A.*, Boz Z.S.*, Şahin A.Ş.*, Baykal M.*, Sandal Kılıç A.***, Ay P.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

** Marmara Üniversitesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Aşırı düşünme (overthinking) hali; genellikle geçmişte yaşanmış travma, depresyon, aşırı stres ve duygusal boşlukların, bireyleri gerektikinden fazla düşünmeye itmesidir. Fazla düşünen bireyler, duygu durumlarını ve streslerini kontrol altına alabilmek için bağımlılık yapıcı madde kullanımına başvurabilir ve tütün kullanımına başlama eğilimi gösterebilir. Araştırmanın temel amacı, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) öğrencilerinde aşırı düşünme ile sigara kullanımı arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Çalışma kesitsel olarak tasarlanmıştır. Çalışma evrenini, MÜTF'de eğitim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğü; aşırı düşünme prevalansı %50, hata payı 0,05 ve güven düzeyi %95 olarak varsayıldığında 309 kişi olarak belirlenmiştir. Bağımlı değişken olan tütün bağımlılık düzeyi için Fagerström ölçeği (FBNT), bağımsız değişken olan aşırı düşünmenin ölçümü için Tekrarlayıcı Düşünme Ölçeği (TDÖ) kullanılmıştır. Veriler anket yoluyla toplanmıştır. Etik kurul izni MÜTF Etik Kurulundan alınmıştır. Ölçümsel verilerin analizinde Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık değeri olan p<0,05 olarak kabul edildi.

Bulgular: TDÖ ile Fagerström ölçeği arasında yapılan değerlendirmede uyandıktan sonraki ilk saatler içinde içilen sigaranın daha fazla olması yönünden (p=0,014) ve hasta olunan günler dahilinde sigara içilmesi yönünden (p=0,044) artan ölçek puanıyla ilişki saptandı. Aşırı düşünme ile sigara içmenin zor olduğu yerlerde sigara içmemek (p=0,908), ilk sigara dışı içilen diğer sigaraların bırakılmada zorlanması (p=0,071), ortalama içilen sigara (p=0,364), uyandıktan sonra içilen ilk sigara (p=0,0367) yönünden korelasyon saptanmadı.

Sonuç: Sigara kullanan bireyler arasında aşırı düşünme sendromu olan bireylerin sigara kullanımının artması noktasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Aşırı düşünmeyi azaltmaya yönelik müdahaleler tütün bağımlılığını kontrol etmede etkin olabilir.

Anahtar Kelimeler: aşırı düşünme sendromu, tütün kullanımı, sigara

TP129: KANSER VE KANSER HASTALARINA YÖNELİK DAMGALAMA TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ ÇALIŞMASI

Keskin E*, Güzelsoy E. N.*, Al-dhubaibi A. M.*, Kaya D. B.*, Hıdıroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Damgalama; bazı toplumlarda ruhsal hastalık gibi belirli insan özellikleriyle ilişkili olumsuz basmakalıp düşüncelerin tetiklendiği, sosyal statü kaybı ve ayırım olarak tanımlanmaktadır. Damgalama uzun süredir hayatı tehdit edici bir durum olan kanser ile ilişkilendirilmiş olup kansere yönelik damgalama kişisel ilişkileri zorlamakta ve kanserli kişilerin kaçınmasına yol açmaktadır. Bu çalışma kanser hastalarının gözünden, kanser ve kanser hastalarına yönelik damgalama tutumlarını değerlendirmek amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı ve kesitsel tipte bir araştırmadır. Çalışma Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov testi ile incelenecektir. İki grup karşılaştırmalarında bağımsız iki örnek t testi üç veya daha fazla grup karşılaştırmalarında tek yönlü varyans analizi uygulanacaktır. Kategorik değişkenlerin dağılımının incelenmesinde Fisher's Exact test ve Ki-kare testi uygulanacaktır. Verilerin değerlendirilmesinde IBM SPSS programından yararlanılacaktır. İstatistiksel anlamlılık $p < 0,05$ olarak kabul edilecektir.

Bulgular: Araştırmaya 210 kanser hastası katılım sağlamış olup katılımcıların %44,8'i erkek, %55,2'si kadındır. Yaş ortalamaları 47,7 olup en düşük yaş 19 ve en yüksek yaş 83'tür. Kadınlar ve erkekler arasında her iki ölçek toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür. KİTO ölçeğinin alt boyutlarından olan "iyileşmenin imkânsız olması" düşüncesi katılımcıların eğitim düzeyiyle ters orantılı olması ile ilgili anlamlı bir korelasyon bulunamamıştır (One-Way ANOVA (Fisher's), $p=0,064$). Ancak KİTO ölçeğinin "ayrımcılık" alt boyutundaki olumsuz tutumlara erkek katılımcıların katılma oranının daha yüksek olduğu saptanmıştır (Independent Samples T-Test, $p=0,042$).

Sonuç: Gönüllülerin verileri incelendiğinde; erkek katılımcıların, kadın katılımcılara oranla "ayrımcılık" alt boyutundaki olumsuz tutumlara katılma oranında anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Katılımcıların eğitim düzeyi ile "iyileşmenin imkânsız olması" ters orantılıdır ibaresinde anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Toplumda kanserli insanlara karşı ön yargının kırılması için bilinçlendirme çalışmalarının yaygınlaşması tavsiye edilir.

Anahtar Kelimeler: Damgalama, kanser, tutum, hasta

TP130: 0-6 YAŞ GRUBU ÇOCUĞU OLAN EBEVEYNLERİN ÜÇÜNCÜ EL SİGARA DUMANI HAKKINDAKİ FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Uygur A. T.*, Uzungünay B.*, Göymen İ.*, Mikayilzade S.*, Sarısaltık A.***, Hıdıroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2 Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tütün ürünlerinin kullanımı ölümcül sonuçlara neden olan ve tüm dünyanın etkilendiği bir halk sağlığı sorunudur. Araştırmalarda üçüncü el sigara dumanının partiküllerinin halılarda, oyuncaklarda, gıysilerde ve diğer yüzeylerde uzun süre kalarak sağlık için yüksek risk taşıdığı saptanmıştır. Bu çalışmanın amacı; 0-6 yaş grubu çocuğu olan ebeveynlerin üçüncü el sigara dumanı hakkındaki farkındalık düzeylerinin değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipteki araştırmanın verileri Mart-Nisan 2024 döneminde Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi göğüs hastalıkları ve pediatri polikliniklerinde toplanmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak 2 bölüm ve toplam 18 sorudan oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Anketin ilk bölümünde sosyodemografik özelliklere yönelik 9 soru, ikinci bölümünde Üçüncü El Sigara Dumanı Hakkında Farkındalık Ölçeği yer almaktadır. Dokuz maddeden oluşan 5'li likert tipindeki ölçekten alınan puanın artması yüksek farkındalık düzeyini göstermektedir. Katılımcıların ölçek puanlarıyla bireysel özellikleri arasındaki ilişkiler Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleriyle analiz edilmiştir. Analizlerde istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya toplam 300 ebeveyn dahil edilmiştir. Katılımcıların yaş ortalaması 36,0'dır ve %66,0'sı kadındır. Katılımcıların %46,0'sı 'her gün' sigara içtiğini belirtmiştir. 'Kesinlikle katılıyorum / katılıyorum' yanıtlarının en yüksek oranda işaretlendiği maddeler 'Dün sigara içilmiş bir odada bugün hava solumak, bebek ve çocukların sağlığına zarar verebilir' (%97,0) ve 'Dün sigara içilmiş bir odada bugün hava solumak, yetişkinlerin sağlığına zarar verebilir' (%96,0); en düşük oranda işaretlendiği maddeler 'Sigara dumanının çıktığı yüzeylere dokunduktan sonra, parçacıklar vücudumuza deri yoluyla girebilir' (%56,7) ve 'Sigara içilen bir odada duman partikülleri haftalarca kalabilir' (%60,3) olmuştur. Eğitim düzeyi lise ve altı olan katılımcıların ölçek puanları üniversite / yüksek lisans mezunlarından istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur ($p=0,047$).

Sonuç: Katılımcılar üçüncü el sigara dumanının olumsuz sağlık etkileri açısından yüksek oranda bilinçli olsalar da dumanın çevrede kalıcılık özellikleri yönünden farkındalığın düşük düzeyde olduğu görülmüş olup bu alanda halk eğitimlerine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Çocuk sağlığı, ebeveyn, farkındalık, sigara

TP131: MARMARA ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON- ROMATOLOJİ POLİKLİNİKLERİNDE TAKİPLİ HASTALARDA ANNE SÜTÜ ÖYKÜSÜ VE ROMATOLOJİK HASTALIKLAR ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Kasım G.*, Korkmaz F.E.*, Yay R.*, Eren Y.*, Kasman S.A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Anne sütü kullanımının çocukluk döneminde ve sonrasında bireye başta bağışıklık sistemi olmak üzere birçok fayda sağladığı bilinir. Romatolojik hastalıklar ise kişinin bağışıklık sistemi elemanlarının eklemelerine, kaslarına, kemiklerine ve diğer organlarına saldırmasıyla ortaya çıkan sistematik, otoimmün ve inflamatuvar hastalıklar olarak tanımlanır. Bu çalışmanın amacı anne sütü alma durumu ile romatolojik hastalıklar arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma Kasım 2023-Mayıs 2024 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Kliniği, Romatoloji Polikliniklerinde takipli hastalarda yapılan kesitsel anket çalışmasıdır. Anket öncesi katılımcıların onamı alınmış olup araştırma Marmara Üniversitesi Etik Kurulu onayı çerçevesinde yürütülmüştür. Demografik veriler, hastalık verileri ve anne sütü öyküsü kaydedilmiştir. Hastalar ile kontrol grubunun anne sütü alma durumlarını karşılaştırmak amacıyla hasta yakınlarından gönüllüler çalışmaya alınmıştır. Karşılaştırma analizleri için Ki-kare ve Man-Whitney-U testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya 118 hasta (34 romatoid artrit, 36 spondiloartropati, 24 ailesel akdeniz ateşi, 4 Behçet hastalığı, 14 otoimmün bağ doku hastalıkları grubu, 2 juvenil idiopatik artrit, 6 fibromiyalji, 5 gut, 2 vaskülit ve 1 sarkoidoz) ve 81 sağlıklı kontrol alındı. Kontrol grubunun 46/81 (%56,7), hasta grubunun ise 80/118 (%67,7) tanesinin kadın olduğu tespit edildi. Kontrol grubunun yaş ortalaması 42,81; hasta grubunun yaş ortalamasının 45,15 yıl olduğu saptandı. Hastalardan 6, kontrollerden ise 1 katılımcı anne sütü almamıştı. Katılımcılardan 158'i anne sütü alma süresini biliyordu. Kontrol grubundan 26 (%38,2), hastalardan 50 katılımcının (%55,5) 12 aydan az anne sütü emdiği tespit edildi, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p=0,031$).

Sonuç: Araştırma sonucunda romatoloji hastalarının sağlıklı bireylere göre daha kısa süre anne sütü aldığı saptanmıştır. Anne sütü ve romatolojik hastalıklar arasındaki ilişkinin daha detaylı ortaya konulması için gelecekte çok merkezli çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Anne Sütü, Romatoloji, Dirençli Hastalık

TP132: BİR KAMU HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEKİM VE HEMŞİRELERİN TÜKENMİŞLİK VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Solmaz M.*, Köksal R.Ş.*, Sezer İ.Z.*, Kurt Z.*, Batman M.***, Tanrıöver Ö.**, Hıdroğlu S.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Psikolojik dayanıklılık, önemli stres kaynaklarına karşın kişinin uyum sağlama süreci ve kendini toparlama gücüdür. Tükenmişlik ise bireyin kariyerinden ve sosyal hayatından aldığı haz ve başarı duygusunu azaltan fiziksel ve zihinsel tükenmedir. Sağlık sektörü, yoğun stres ve zorluklarla karşılaşılacak ve mücadele edilen sektörler arasında öne çıkmaktadır. Bu çalışmada bir kamu hastanesinde görev yapmakta olan asistan hekim ve hemşirelerin tükenmişlik ve psikolojik dayanıklılık düzeylerinin çeşitli demografik veriler ile incelenmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmamız kesitsel tipte bir araştırma olup gerekli bütün izinler Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulundan ve İl Sağlık Müdürlüğünden alınmıştır. Çalışmamızın katılımcıları bir kamu üniversitesi hastanesinde çalışan asistan doktor ve hemşireler arasından uygunluk yöntemi kullanılarak seçilmiş ve anket; çevrim içi form aracılığıyla katılımcılara ulaştırılmıştır. Veri analizi için Jamovi istatistik programı kullanılmış olup istatistiksel anlamlılık değeri $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırma 9 farklı bölümde çalışan doktor ve hemşirelerle yapılmıştır. Katılımcıların ($n=165$) %55'i doktor %45'i hemşiredir. 'Mesleğinizi severek yapıyor musunuz?' sorusuna katılımcıların %59'u evet, %41'i hayır cevaplarını vermiştir. Mesleğini severek yapan kişilerin, severek yapmayanlara kıyasla psikolojik dayanıklılık ve kişisel başarı puanları anlamlı derecede daha yüksek çıkarken duygusal tükenmişlik ve duyarsızlaşma puanları anlamlı derecede daha düşük çıkmıştır ($p<0,001$). Gelir durumu gider durumundan fazla olan kişilerin diğer kişilere göre duygusal tükenmişlik seviyesi anlamlı düzeyde düşük çıkmıştır ($p<0,001$). Aylık nöbet sayısı fazla olan kişilerin duygusal tükenme puanı anlamlı düzeyde yüksek çıkmıştır ($p<0,001$). 20-30 yaş arasındaki katılımcıların diğerlerine oranla kişisel başarı puanı anlamlı düzeyde daha düşük çıkmıştır ($p<0,001$).

Sonuç: Araştırmada gelir durumu yüksek, mesleğini severek yapan, aylık nöbet sayısı görece az olan doktor ve hemşirelerin duygusal tükenmişlik seviyelerinin anlamlı düzeyde daha düşük olduğu, mesleğini severek yapanların psikolojik dayanıklılık düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Doktor ve hemşirelerin çalışma şartlarının daha iyi hale getirilmesi durumunda psikolojik dayanıklılık düzeylerinde artma ve duygusal tükenme düzeylerinde azalma gerçekleşmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hekim, Hemşire, Tükenmişlik, Psikolojik Dayanıklılık

TP133: SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK ŞİDDETE, BU KONUDAKİ GÜNCEL MEVZUATA VE ALINABİLECEK ÖNLEMLERE HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİNİN BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ: NİTELİKSEL BİR ARAŞTIRMA

Tanaydın D.E.*, Torun Z.*, Urhan M.A.*, Saifi M.*, Karabacak Ö.**, Hıdıroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı, insanların can güvenliğiyle ilgilenen sağlık kurumlarında düzenin sağlanması için zorunludur. Lakin sağlık alanında çalışanların maruz kaldıkları şiddet, hasta ve hastane kaynaklı farklı sebeplerden ötürü her geçen gün artmaktadır. Şiddet, mağdurlarında kronik tükenmişlik, öfke, fiziksel yaralanma, travma sonrası stres bozuklukları, işe devamsızlık, anksiyete şeklinde tezahür edebilmektedir. Bu sorun çerçevesinde hukuk, güvenli bir ortamda çalışma hakkının güvenceye alınması, güvenliğin sağlanmasındaki rollerin belirlenmesi ve şiddet eylemlerini takiben başlatılacak yargı süreçlerinin izlenip yürütülmesi esaslarında elzemdir. Çalışmanın amacı sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin güncel mevzuata ve yargı sürecine yansımalarının nasıl iyileştirebileceği ve şiddetin caydırıcılığının nasıl arttırılabileceği hakkında realist çözümler getirmektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma niteliğindedir. Örneklem, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyelerinden 16 kişinin kartopu yöntemiyle seçilmesiyle oluşturulmuştur. Veriler 5 demografik, 8 açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak yüz yüze toplanmıştır. Katılımcıların onayıyla toplanan ses kayıtları yazıya geçirilmiştir. Yazı dökümleri tematik analiz ve anahtar kelimelerin kodlanmasıyla değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya 16 hukuk fakültesi öğretim üyesi katılmıştır. Yarısı, hekimlere yönelik şiddet vakalarıyla karşılaşma sıklığını sık (5) ve çok sık (3) şeklinde değerlendirmiştir. Vakaların gerekçeleri arasında hasta ve hasta yakınlarının duygu durumlarının etkisi 10 kez, sağlık sistemini ilgilendiren beklenen sıra, randevu sistemindeki sıkıntılar gibi sorunlar 6 kez, bilinçsizlik 8 kez gösterilmiştir. Katılımcılardan 15'i mevcut mevzuatta büyük değişikliklere gerek olmadığını ancak mevzuatın "uygulanabilirliğinin" sorunlu olduğunu vurgulamıştır. Bu hususta tutuklama sürecinde yatarı olup infaz yetersizlikleri sebebiyle dava sonuçlandığında "failin yatarının olmaması"nın caydırıcılığı azalttığı belirtilmiştir. Katılımcıların yarısı (8) Sağlık Bakanlığının yürüttüğü politikaların yeterince derinleşmediğini bildirmişlerdir.

Sonuç: Mevzuatın genel hatlarıyla yeterli ancak uygulanabilirliğinin sorunlu olduğu görülmüştür. Şiddet davalarının ivedilikle ilerlemesi ve "yatarın olmaması" gibi ıslah yetersizliklerinin daha önce HAGB (hükümün açıklanmasının geri bırakılması) uygulamasında yapıldığı gibi ortadan kaldırılması gerektiği vurgulanmıştır. Eğitim, sağlık, güvenlik, poliklinik yapıları gibi ayrı alanlardaki düzenlemelerin ehemmiyeti dile getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hekime şiddet, hukuk, olası düzenlemeler

TP134: ACİL SERVİSTE UZMANLIK EĞİTİMLERİNİ ALMAKTA OLAN VE BURADA ROTASYON YAPAN HEKİMLERİN KARAR YORGUNLUĞU VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dıncırcı B.*, Ay E.*, Yetkin Z.*, İnanıcı S.Y.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Hekimler çeşitli faktörlerin ışığında yorgunluk ve bunu takiben karar yorgunluğu yaşayabilmektedirler. Ani hasta gelişi, yüksek hasta sayısı, aynı anda birden fazla hastanın sağlık durumunun yönetimi, yüksek riskli kararlar verme ve ön görülemeyen vardiya acil hekimlerinde daha derin yorgunluk düzeylerine yol açabilmektedir. Bu çalışmanın amacı acil serviste uzmanlık eğitimi alan veya rotasyon yapan uzmanlık öğrencilerinin karar yorgunluğunun değerlendirilmesi ve demografik, kişisel, çevresel faktörlerle ilişkisini ortaya koymaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya yaş ortalaması 27,7 (Ss=2,06), 19 aydır (Ss=14) Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde uzmanlık eğitimi almakta olan ve %67,9'u (n=38) kadın 56 kişi katılmıştır. Katılımcıların %58,9'u (n=33) Acil Tıp, %39,3'ü (n=22) Pediatri ve 1 kişi de Aile Hekimliği alanında uzmanlaşmakta, ayda ortalama 7,98 (Ss=1,75) nöbet tutmaktadır. Verilerin analizinde Jamovi 2.3.21 programı kullanıldı. Ortalama, standart sapma, frekans dağılımları, normallik testleri uygulandı. Anlamlılık değeri p<0,05 olarak kabul edilmiştir. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulundan ve Sağlık Bakanlığından gerekli izinler alınmıştır.

Bulgular: Katılımcılara acilde en zor/çok zor gelen görevi "aynı anda birden fazla hasta için karar vermek" (%48,2) iken acil serviste çalışmanın getirdiği strese en çok sebebiyet veren faktör "başvuran hasta sayısı"dır (%82,1). Katılımcıların son 3 ayda iş dışında vermek durumunda kaldıkları kararların yarattığı stres seviyeleri ile psikolojik sağlamlıkları arasında negatif (r=-0,405, p=0,002); karar yorgunlukları (r=0,328, p=0,010) arasında ise pozitif korelasyon vardır. Kısmi korelasyon, sarı alanda doğru tanıyı koymak (r=0,309, p=0,026) ve birden fazla hasta için aynı anda karar vermek durumunda olmak (r=0,276, p=0,045) kişi için kolaylaştıkça karar yorgunluğunun da azaldığını göstermektedir.

Sonuç: Araştırmanın sonucunda, hekimlere en zor gelen görev aynı anda birden fazla hasta için karar vermek olurken, en çok stres yapılan durum ise başvuran hasta sayısı olarak saptanmıştır. Psikolojik dayanıklılık arttıkça karar verme yorgunluğunun azaldığı görülmüştür. Ayrıca psikolojik dayanıklılığın erkeklerde kadınlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Acil Servis, Karar Yorgunluğu, Yetişkin Acil, Çocuk Acil

TP135: DİZ OSTEOARTRİTİ TANILI HASTALARDA EV EGZERSİZ PROGRAMININ YAŞAM VE UYKU KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ

Kunt Z.*, Parmaksızoğlu S.*, Girginel S.*, Şanal Toprak C.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Osteoartrit, toplumda en fazla görülen kas iskelet sistemi hastalığıdır, yaşla birlikte artış göstermektedir. Özellikle osteoartrite bağlı diz ağrısının yaşlılarda en sık görülen fiziksel yetersizlik nedeni olduğu belirlenmiştir. Diz osteoartritinin neden olduğu yapısal ve fonksiyonel sınırlamaların ötesinde, ağrı sebebiyle gelen yetersizlik hali; sosyal ilişkileri, duygusal iyi oluşu da etkiler. Diz osteoartritinin uyku kalitesi ile ilişkilendirilmesi, Diz osteoartrite sahip kişilerin yaklaşık %50-80'inin uyku sorunları yaşadığı yönündedir. Bu çalışmada, diz osteoartrite sahip hastalara verilecek egzersiz programının hastaların yaşam kalitesine ve uyku fonksiyonuna etkisini ölçmek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Veri toplama yöntemimiz Marmara Üniversitesi Asaf Ataseven Hastanesi Fizik Tedavi polikliniğinde yapılacak anket ve akabinde gerçekleştirilecek egzersiz programının verilmesidir. Deneysel bir çalışmadır. Anket hem egzersiz öncesi hem de egzersiz programı sonrasında yapılacak olup 4 bölümden oluşmaktadır: Demografik sorular, WOMAC Osteoartrit İndeksi, SF-36 Yaşam Kalitesi Ölçeği, Pittsburgh Uyku Kalite İndeksi. Anket çalışması, dışlama kriterlerimize uygun olan diz osteoartriti hastalığına sahip bireylere yapılacaktır. Elde edilen veriler SPSS istatistik programıyla incelenecektir. Kullanacağımız egzersiz programı ise izinleriyle birlikte Uzm. Dr. Hatice Ergüner Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon kliniğinden alınmıştır.

Bulgular: 3'ü kadın 1'i erkek 4 hasta ile görüşüldü. Kadın hastalarımızın ikisi 74 yaşında ve ev hanımıdır ve uyku partnerleri yoktur, diğer kadın hastamız 69 yaşında, emekli öğretmendir ve uyku partneri yoktur. Erkek hastamızın yaşı 71'dir. Emekli makine mühendisidir, uyku partneri bulunmaktadır.

Sonuçlar: Hastalarımıza ev egzersiz programı verildi. Anlamlı sonuçlar elde edilebilmesi için hastalarımızın takibi devam ediyor. Belirli aralıklarla ev egzersiz programının efektif ve düzenli uygulanması için kontroller yapılıyor. Çalışmamız halen devam ettiği için belirli bir sonuca varılamamıştır. Çalışmamızın bitimiyle beraber sonuçlar netleşecektir.

Anahtar Kelimeler: Fizik Tedavi, Osteoartrit, Ev Egzersizi, Yaşam Kalitesi, Uyku Kalitesi

TP136: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ AKADEMİSYENLERİNİN OTİZM FARKINDALIĞININ VE OTİZME YAKLAŞIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Öztürk S.*, Çiçek Y.*, Turan Y.Ö.*, Elbitar C.*, Doğan Jamil S.***, Hidroğlu S.***, Karavuş M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 2. Sınıf Öğrencisi

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Otizm spektrum bozukluğu (OSB), toplumsal iletişimde güçlükler ve yineleyici davranışlarla karakterize bir nörolojik gelişimsel durumdur; ancak hukuk alanında OSB farkındalığı sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı, bir kamu üniversitesi hukuk fakültesi akademisyenlerinin OSB'ye yönelik farkındalıklarını ve tutumlarını değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırmanın evrenini bir kamu üniversitesi hukuk fakültesinde görev yapan akademisyenler (n=101) oluşturmaktadır. Çalışmada, evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiş olup, sonunda 56 katılımcıya ulaşılmıştır. Gerekli etik kurul ve kurum izinleri alınmıştır. Kasım 2023 ile Nisan 2024 arasında yürütülen çalışmada, veriler yüz yüze anketlerle toplanmıştır. Bu anket katılımcıların sosyodemografik bilgilerinin sorulduğu 9 çoktan seçmeli soru, otizm farkındalık seviyelerini değerlendiren 5'li Likert tipinde 44 soru ve otizme karşı tutumlarını sorgulayan 17 çoktan seçmeli sorudan oluşmaktadır. Pearson Ki-kare ve Fisher's Exact testleri yapılmış olup, p<0,05 düzeyinde istatistiksel anlamlılık kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %57,1'i (n=32) kadın, %42,9'u (n=24) erkek olup, %44,6'sı (n=25) kamu hukuku alanlarında ve %51,8'i (n=29) özel hukuk alanlarında çalışmaktadır. Otizmlili bireylerin sık karşılaştıkları vakalar sorulduğunda, istismar yanıtını veren kadın katılımcılar (%68,6, n=22), erkek katılımcılardan (%33,3, n=8) anlamlı oranda daha yüksek bulunmuştur (p=0,009). Otizmlili bireyler için özel mahkeme salonlarının kurulmasının gerekliliği sorulduğunda ise evet yanıtını veren kadın katılımcılar (%90,6, n=29), erkek katılımcılardan (%66,7, n=16) anlamlı oranda daha yüksek bulunmuştur (p=0,021). Otizmlili bireylerin birdenbire bağırıp ani hareketler yapıp yapamayacağı sorulduğunda evet yanıtı veren kendisi veya yakın bir akrabasında otizmlili çocuğa sahip katılımcılar (%100, n=7), sahip olmayan katılımcılardan (%74,4, n=32) anlamlı oranda daha yüksek oranda bulunmuştur (p=0,036). Otizmlili bireylerin empati kurup kuramayacağı sorulduğunda katılımcıların cevaplarının meslekte geçirdikleri yıllara göre farklılık gösterdiği görülmüştür (p=0,026).

Sonuç: Bu çalışma pilot bir çalışma olarak kabul edilerek ileride daha büyük bir örnekleme çalışılacak ve Otizm Farkındalık Ölçeği geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hukuk Fakültesi, Akademisyen, Otizm Farkındalığı, Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB)

TP137: HIV+ VAKALARINDA KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN MENTAL STRES VE DAMGALANMA ÜZERİNE ETKİSİ

Yokuş C.*, Başığit A. T.*, Büyükdikmen M. A.*, Demir A. U.*, Ilgın S. E.** , Yanartaş Ö.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Enneagram kişilik teorisi (EKT)'ne göre kişilik düşünce, duygu ve düşünce temelli olarak dokuz tip tanımlanmıştır. Bu tipler için temel arzu, korku ve stres halinde öngörülebilir davranışsal döngü tespit edilmiştir. Sonuç olarak teori bağlamında ele alındığında; 9 ana tip ve her bir ana tip için 3 alt tip belirlenmiş ve toplam 27 kişilik tipi olduğu öne sürülmüştür. Bu çalışmada HIV (+) insanların kişilik tiplerine göre toplum tarafından damgalanmaları ve yaşadıkları mental stres ile alakalı nasıl başa çıktıkları ve bunların arasındaki bağlantısını gözlemlemeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız anket açık kaynak olarak hizmet veren 'Google Forms' platformunda hazırlanmıştır ve elden verilerek uygulanacaktır. Çalışmamızda kullanacağımız testler ülkemizde geçerlik ve güvenilirliği yapılan, genel kullanıma açık olan testlerdir. Çalışmamızı genel toplumu temsil eden, internet ulaşımı olan ve çalışmamıza onay veren kişilere ulaştırmayı hedefliyoruz. Çalışmamızın herhangi bir ticari amacı bulunmamaktadır. Kesitsel olarak yapılacak çalışmamızda 18-65 yaş aralığında olan 400 kişiye ulaşmayı planladık. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi etik kurulu onayı alınmıştır (03.11.2023.1444).

Bulgular: Yaptığımız çalışmamızda 63 kişiden %71,4'si erkek (n=45) ve %28,6'sı kadın (n=18) olmak üzere veri toplanmıştır. Çalışmamıza katılım sağlayan insanların ortalama yaşları 39,69'dur (range 20-77). Kadınlarda ve erkeklerde en sık görülen kişilik tipi Tip 2 (yardımsever) olmuştur. Verilerimize göre katılımcılarımızın damgalanmaya uğrama puanları ortalama 94,9 çıkmıştır. Şu ana kadarki ön bulgularımız bu şekildedir. Çalışmamız devam etmektedir.

Sonuç: Yaş ve damgalanma arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Cinsiyet ve damgalanma arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. En fazla damgalanma etkisinde kaldığını düşünen kişilik tipleri 108 puan ile tip 2 ve tip 8 olduğu bulunmuştur. En az damgalanmaya uğradığını düşünen kişilik tipi ise ortalama 74 puanla tip 5 çıkmıştır. Şu ana kadar çıkan sonuçlar bu şekildedir. Çalışmamız devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: HIV, Kişilik Tipi, Anksiyete, Damgalanma

TP138: BİR ÜNİVERSİTEDE İŞLETME FAKÜLTESİ VE BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNDE OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU İLE SOSYAL FOBİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Göksu M.*, Arslan I.*, Coşkun S.*, Aljariri H.R.*, Gemici E.** , Peker Ş.** , Lüleci N.E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Otizm, sosyal etkileşime ve iletişime zarar veren, tekrarlanan davranışlara yol açan bir rahatsızlık olup, sıklığı giderek artmaktadır. Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) ile sosyal fobi arasındaki ilişki tam olarak ortaya konulmamıştır. Bu çalışmanın amacı, OSB ile sosyal fobi arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Bu tanımlayıcı çalışma, İstanbul'daki bir üniversitenin işletme fakültesi ve bilgisayar mühendisliği bölümünde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini fakültedeki tüm öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmanın bağımlı değişkeni olan OSB varlığı, validasyonu yapılmış olan OSB ölçeğiyle değerlendirildi, 26 puan ve üzerinde olanlar OSB kabul edildi. Bağımsız değişkenleri ise, cinsiyet, yaş ve validasyonu yapılmış sosyal fobi ölçeği oluşturdu. Yüz yüze anket yoluyla gelişigüzel yöntemle veri toplama işlemi gerçekleştirildi, p-değeri 0.05'in altında olduğunda sonuçlar istatistiksel olarak anlamlı olarak kabul edilmiştir. Etik kurul onayı ilgili üniversiteden alınmıştır.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 300 katılımcının yaş ortalaması $21,32 \pm 2,11$ olup, %37,3'ü (n=112) kadındır. Katılımcıların %49'u (n=147) İşletme fakültesi öğrencisiydi. Katılımcıların hiçbirinde OSB saptanmadı. Bilgisayar bölümü öğrencilerin otizm puanı (Ortanca:12,0, Min:0, Maks:19) ile işletme bölümü öğrencilerinin otizm puanı (Ortanca:12,0, Min:0, Maks:23) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır (Mann Whitney u testi, $p=0.617$). Bilgisayar mühendisliği öğrencilerinde OSB ile sosyal fobi arasında negatif yönde zayıf korelasyon saptanırken (spearman testi, $p=0,004$ $r=-0,233$) işletme fakültesi öğrencilerinde anlamlı bir fark yoktu (spearman testi, $p=0,457$ $r=-0,062$). Cinsiyete göre sosyal fobi toplam puanları istatistiksel olarak anlamlı saptandı ($p=0,017$). Yaşanılan yere ($p=0,007$) ve kendine ait odaya sahip olma ($p<0,001$) durumuna göre sosyal fobi düzeyleri istatistiksel olarak anlamlıydı.

Sonuç: Bilgisayar mühendisliği öğrencilerinde OSB ve sosyal fobi arasında zayıf ve negatif yönde bir ilişki saptansa da tercih edilen bölüme göre otizm ilişkisini göstermek güçtür. Öğrencilerin barınma koşullarının iyileştirilmesi sosyal fobi düzeylerini azaltmak için yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Otizm Spektrum Bozukluğu, Sosyal Fobi, üniversite öğrencileri

TP139: HEKİMLERİN YENİ NESİL TÜTÜN ÜRÜNLERİ HAKKINDAKİ BİLGİ, TUTUM VE FARKINDALIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Tuğan Ö.*, Vural E.*, Diribaş E.*, Doğan Jamil S.**, Ay P.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Elektronik sigaralar ve ısıtılmış tütün ürünleri gibi yeni nesil ürünler, bir çözülmeyi ısıtarak kullanıcılara nikotin içeren bir aerosol sağlar. Piyasada geleneksel sigaralara göre daha az zararlı bir alternatif olarak sunulmalarına rağmen, bilimsel çalışmalar bu iddiayı desteklememekte ve insan sağlığı üzerindeki etkileri nedeniyle doktorların bu konudaki bilgi, tutum ve farkındalığı önem taşımaktadır. Bu çalışma, bir kamu hastanesinde farklı bölümlerde çalışan hekimlerin yeni nesil tütün ürünleri hakkındaki bilgi, tutum ve farkındalıklarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipteki bu araştırmada, bir kamu üniversitesi hastanesinde dahiliye, kadın hastalıkları ve doğum, göğüs hastalıkları, psikiyatri ve aile hekimliği bölümlerinde çalışan hekimler araştırma popülasyonunu oluşturmaktadır. Örnek büyüklüğü 300 olarak belirlenmiştir. Etik kurul ve kurum izninin alındığı çalışmada, veriler Şubat-Mart 2024 tarihleri arasında toplanmıştır. Katılımcılara, yeni nesil tütün ürünleri konusundaki farkındalıklarını değerlendirmek için literatür ışığında hazırlanan bir anket uygulanmıştır. Veriler, Ki-kare ve Fisher's Exact testiyile analiz edilmiş ve istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada, %41,6 katılım oranıyla hedeflenen 300 hekimden 125'ine ulaşılmıştır. Katılımcıların %73,6'sı (n=92) kadındır. Katılımcıların %41,6'sı (n=52) dahiliye, %8,8'i (n=11) göğüs hastalıkları, %12'si (n=15) psikiyatri, %17,6'sı (n=22) kadın hastalıkları ve doğum, %20'si (n=25) aile hekimliği bölümlerinde çalışmaktadır. "Yeni nesil tütün ürünleri uzun vadede nikotin bağımlılığı nedenli oluşan sağlık sorunlarına neden olmaz" yönergesine hiç yeni nesil tütün ürünü kullanmamış olan hekimlerin %88,4'ü (n=84), daha önce kullanıp bırakmış olan hekimlerin % 95,2'si (n=20), hali hazırda kullanmakta olanların %66,7'si (n=6) katılmadığını belirtmiştir. Daha önce hiç yeni nesil tütün ürünü kullanmamış veya kullanıp bırakmış olan hekimlerin, bu ürünleri güncel olarak kullanmakta olan hekimlere oranla bu önermeye anlamlı oranda daha çok katılmadığı ortaya konmuştur ($p=0,04$).

Sonuç: Hekimlerin yeni nesil tütün ürünleri kullanım durumu, yeni nesil tütün ürünleri hakkındaki bilgi ve farkındalıklarını etkilemektedir. Bu ürünleri hali hazırda kullanan hekimlerin bilinçlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Yeni Nesil Tütün Ürünleri, Elektronik Sigara, Isıtılmış Tütün Ürünleri

TP140: MARMARA ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEKİMLERDE SANAT VE/VEYA SPORLA UĞRAŞMANIN VE SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN İŞE BAĞLILIK DÜZEYİNE ETKİSİ

Kuver M.A.*, Yolcu A.*, Kaya F.*, Yücel A.U.*, Usanma Koban B.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 2. Sınıf Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Birçok kurum için sahip olduğu en önemli unsurlardan birisi insan kaynağıdır. Ancak bu insan kaynağı, yer aldığı organizasyon içinde olumlu ya da olumsuz birtakım örgütsel davranışlar içinde bulunabilir. Çalışanların organizasyona katkılarını sağlayan en önemli faktörlerden biri ise işe bağlılık davranışıdır. İşe bağlılık, ilk olarak William A. Kahn tarafından tanımlanmıştır. Kahn bu kavramı, "kişinin işini yaptığı sırada kendini hem fiziksel hem bilişsel hem de duygusal olarak işine vermesi" olarak açıklamıştır. Daha sonra Schaufeli bu tanımlı, "bireylerin işle ilgili faaliyetleri gerçekleştirme, enerji ve etkili olma ve işin bireylerden talep ettiği talepleri yerine getirme kabiliyeti" olarak geliştirmiştir. Çalışmamızın amacı Marmara Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinde çalışan doktorların işe bağlılıklarının, spor veya sanatla ilgilenmeleriyle ve sosyodemografik özellikleriyle ilişkisini saptamaktır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu çalışmada, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde görev yapan 463 kişiye ulaşılması hedeflenmiştir. Katılımcılara yüz yüze görüşmeyle sosyodemografik özellikleriyle spor ve sanatla ilgilerini sorgulayan 23 soruluk bir anket ve 17 sorudan oluşan Utrecht İşe Bağlılık Ölçeği uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis testleri kullanılmış olup istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan kadınları 97'si kadın (%75), 33'ü erkektir (%75). Katılımcıların yaş ortalaması 32,6'dır. Kadın ve erkeklerin işe bağlılıkları arasında birbirinden farklı bir ilişki bulunamamıştır ($p=0,683$). Spor yapan doktorların ve onların işe bağlılıkları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p=0,261$). Sanatla uğraşan doktorlar ve onların işe bağlılıkları arasında anlamlı bir ilişki saptanamamıştır ($p=0,775$). Ancak çocuğu olan doktorların işe bağlılıklarında anlamlı bir yükseklik gözlenmiştir ($p=0,006$). Aynı zamanda akademik unvanı daha yüksek olan doktorlarda işe bağlılığın arttığı ($p=0,001$), doktorluk yaptıkları zamanın artmasıyla da işe bağlılıklarının arttığı görülmüştür ($p=0,006$).

Sonuç: Çalışmamızın sonuçlarına göre hekimlerde spor veya sanatla uğraşmanın işe bağlılık düzeyi ile anlamlı bir ilişkisi olmadığı görülmüştür. Ancak hekimlik tecrübesindeki artış ve akademik yükselme işe bağlılığı olumlu yönde etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Doktor, İşe Bağlılık, Sanat, Spor

TP141: İSTANBUL'DAKİ BİR KAMU HASTANESİNE VEYA ASM'LERE BAŞVURAN HASTA VE HASTA YAKINLARININ UZAKTAN SAĞLIK HİZMETLERİNİN KULLANILMASINA YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yetim B.*, Kahveci R.K.*, Koçak C.*, Kesen Yurtcanlı C. H.**, Hidroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Dijital sağlık, teknoloji ve sağlık hizmetlerinin ortak kümesi olarak ortaya çıkan multidisipliner bir kavramdır. Giderek gelişen ve önemli hale gelen tıpta bu yöntemin birçok getirisi bulunmaktadır. Bu çalışma; İstanbul'daki bir kamu hastanesine veya ASM'lere başvuran hasta ve hasta yakınlarının, kişisel özelliklerinin (yaş, cinsiyet, sosyoekonomik düzey vb.) uzaktan sağlık hizmetlerinin kullanılmasına yönelik tutumları üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Anket verileri, bu alanda geliştirilmiş ölçek ile yüz yüze uygulanarak toplanmıştır. Katılımcıların bireysel özelliklerinin sorgulandığı 14 soru ve uzaktan sağlık hizmetlerinin kullanılmasına yönelik 5'li likert ölçekli (18 soru) olmak üzere 32 sorudan oluşan anket uygulanmıştır. Edinilen veriler Jamovi 2.3.28 programı ile analiz edilerek aralarındaki ilişki incelenmiştir.

Bulgular: Anketimize katılan 384 kişinin yaşları 18-84 arasında değişmekte ve katılan kişilerin %50,78'i (n=195) erkeklerden, %49,22'si (n=189) kadınlardan oluşmaktadır. Bekâr insanların evli insanlara göre, uzaktan sağlık hizmetlerini daha iyi kullanabilecekleri saptanmıştır (p=0,019). Aktif olarak çalışanlar memnun kaldığı takdirde uzaktan sağlık hizmetini kullanacağını ifade etmiştir (p=0,023). Katılımcıların %50,8'i (n=195) uzaktan sağlık hizmetlerini en yakın zamanda kullanmak istemiştir. Likert ölçeğinden alınan ortalama puan ise 59,4'tür (min.=22 / max.=90).

Sonuç: Araştırmamız sonucunda; genç yaşta bireylerin uzaktan sağlık hizmetlerine karşı ilgisinin, diğer yaş gruplarından daha fazla olmadığı saptanmıştır. Aktif olarak çalışan bireylerin uzaktan sağlık hizmetlerine karşı ilgisinin, çalışmayan bireylere göre daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Anket geneline ve likert ölçeği puan ortalamasına bakıldığı zaman, hasta ve hasta yakınlarının uzaktan sağlık hizmetlerini kullanma konusuna olumlu baktığı ve gelecekte bu hizmetin çok daha popüler hale geleceği varsayımına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijital sağlık, Tele tıp, Uzaktan sağlık hizmetleri

TP142: MUKOPOLİSAKKARİDOZ HASTALARININ EBEVEYNLERİNİN TANI ALMA SÜRECİNDE YAŞADIKLARI DENEYİMLER

Akar E.*, Tuluğ N.*, Kostanoğlu S.*, Abbas Z.S.*, Hidroğlu S.***, Kılavuz S.***, Tanrıöver Ö.****

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı Ana Bilim Dalı

**** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Mukopolisakkaridoz (MPS) bir lizozom depo hastalığıdır. Hastaların büyük bölümünü çocuklar oluşturur ve tedavisi için günümüzde herhangi bir gen tedavisi bulunmamaktadır. Güncel tedavide, vücudun kendisinin üretmediği enzim, damardan hastalara verilerek hastalığın bazı sistemlerde bulgularını en aza indirmek amaçlanmaktadır. Hastalığın kalıcı bir tedaviye sahip olmaması doktorların haber verme sürecini zorlaştıran bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmalar ve SPIKES protokolü ışığında niteliksel tipteki araştırmanın amacı; Mukopolisakkaridoz hastalarının ebeveynlerinin tanı alma sürecinde neler yaşadıklarını ve neler hissettiklerini, bu haber verme sürecinin nasıl gerçekleştiği ve bu süreçteki eksikliklerin neler olduğunu araştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmamız, Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesinde gerçekleştirilmiştir. Toplamda 9 mukopolisakkaridoz hastası ebeveyni ile yüz yüze derinlemesine görüşme yapılmıştır. Görüşme yapılan kişiler gönüllülük esasına göre seçilmiş ve yazılı onayları alınmıştır. Literatür taraması sonucunda oluşturulmuş açık uçlu olarak hazırlanan sorular kullanılmıştır. Yapılan her görüşme yaklaşık yarım saat sürmüştür. Bu görüşmeler, katılımcının bilgisi dahilinde ses kaydına alınmıştır. Katılımcıya görüşmelerin anonim kalacağı ve transkripte döküldükten sonra silineceği bilgisi verilmiştir. Çalışmamıza etik onay Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulu tarafından verilmiştir.

Bulgular: Katılımcılarımızın çoğu tanıyı erken yaşta almıştır. Tanı konulmadan önce MPS hakkında hiç bilgi sahibi olmadıklarını belirtmişlerdir. MPS hastalığının günümüzde mevcut bir tedavisinin olmaması katılımcılarımızın tanıyı ilk aldıkları anı oldukça zorlayıcı kılmış ve katılımcılarımızın bazıları tanı konulduğunda konuşma süresinin yeterli olmadığını belirtmiştir. Görüşmelerin büyük bir kısmında katılımcılarımız doktorları tarafından MPS hastalığı ve tedavi seçenekleri hakkında detaylı biçimde bilgilendirildiklerini ve yeterli bir açıklama yapıldığını dile getirmişlerdir. Katılımcılarımızın bir kısmı da tanı konulduktan sonra, çocuklarının tedavi süreçlerinin takibinden memnun olmadıklarını belirtmiştir.

Sonuç: Tanıyı alma süreci hem doktorlar hem de hastalar için sancılı olabilmektedir. Doktorların hastalara yaklaşımı bu süreçteki en önemli faktördür. MPS hastalarının ebeveynleri ile yapılan görüşmelerde çoğunluğun, doktorun tanı koyma sürecini yönetme şeklinden memnun olduğu görülmüştür. Doktorların genel hatlarıyla SPIKES protokolünü uyguladığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: MPS, haber, yaklaşım

TP143: BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNİN AİLE HEKİMLİĞİ ANA BİLİM DALINA BAŞVURAN HASTALARIN ANTİBİYOTİKLERE KARŞI BİLGİ, TUTUM VE DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

Çakuş A.*, Hekimoğlu A.*, Kahveci İ.S.*, Büyükbayrak E.E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Antibiyotikler bulaşıcı hastalıkların tedavisi için kullanılan ilaç türüdür. 100 yılı aşkın bir süredir kullanılan antibiyotikler modern tıbbi büyük ölçüde değiştirmektedir. Ancak antibiyotikler, küresel sağlık krizlerinden biri olan antibiyotik direncini de beraberinde getirmektedir. Bu çalışmada bir üniversite hastanesinin aile hekimliği ana bilim dalına başvuran hastaların antibiyotiklere karşı bilgi, tutum ve davranışlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmanın evrenini Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesinin Aile Hekimliği Ana Bilim Dalına 01.04.2024-01.05.2024 tarihleri arasında başvuran hastalar oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleme %95 güven aralığında 278 kişidir. Çalışmada 9 soruluk sosyo-demografik özellikler, 22 soruluk "Antibiyotik Kullanım Bilgisi ve Antibiyotik Kullanımına Yönelik Tutum ölçeği" ve araştırmacıların oluşturduğu 4 soruluk antibiyotik davranış soruları kullanılmıştır. Veriler Jamovi 2.3.3.0 kullanılarak analiz edilmiş olup sosyodemografik verilerin dağılımı frekans ve yüzdeleriyle gösterilmiştir. Kategorik verilerin istatistiksel analizinde verilerin uygunluğuna göre Pearson Ki-Kare Testi veya Fisher's Exact Testi kullanılmıştır. Anket öncesi katılımcılardan araştırma onamı alınmış ve araştırma Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurul onayı çerçevesinde yürütülmüştür.

Bulgular: Çalışmaya toplam 287 kişi katılmıştır. Katılımcıların 159'i (%55,4) kadın, 128'i (%44,6) erkektir. Katılımcıların antibiyotik kullanım bilgisinin "yeterli" olduğu (%84,7) tespit edilmiştir. Ayrıca, katılımcıların antibiyotik kullanımına yönelik tutumlarının da "olumlu" olduğu (%94,8) tespit edilmiştir. Katılımcıların antibiyotik kullanımına yönelik bilgileri ile tutumları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0,001$). Katılımcıların eğitim düzeyleri ile antibiyotik kullanımına yönelik bilgi düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p=0,002$). Antibiyotik kullanımına bağlı yan etki gören insanların, antibiyotikler hakkında daha bilgili oldukları saptanamamıştır ($p>0,05$). Katılımcıların antibiyotiklere yönelik bilgi kaynakları ile antibiyotik bilgi düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p=0,015$).

Sonuç: Antibiyotik kullanımına yönelik bilgi düzeylerinin yeterli olan katılımcıların, aynı zamanda antibiyotiklere yönelik tutumları da olumlu seyretmektedir. Antibiyotiklerden kaynaklanan sorunların ortadan kaldırılması için benzer çalışmaların artmasında ve bilincin toplumun daha geniş kesimine yayılmasında fayda vardır.

Anahtar Kelimeler: Antibiyotik, Bilgi, Tutum, Davranış

TP144: SAF DİL GELİŞİM GERİLİĞİ OLAN 2-5 YAŞ ARALIGINDAKİ ÇOCUKLARIN AİLELERİNİN TANI VE TEDAVİ SÜRECİNE İLİŞKİN DENEYİMLERİNİ İNCELEYEN NİTELİKSEL BİR ARAŞTIRMA

Yosmaoğlu.A.S.*, Üstüner B.İ.*, Üstüner Z.R.*, Girgin Ş.*, Arısın H.B. **, Hıdıroğlu S.**, Karavuş M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 6.Sınıf Öğrencileri

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Saf dil gelişim gecikmesi (SDGG), çocukların anlama, bilişsel, işitme ve ifade becerilerinin normal ancak dil gelişiminin yaşından geri olmasıdır. Literatürdeki çalışmaların, saf dil gelişim geriliğinin değerlendirilmesine ve tanı kriterlerinin belirlenmesine odaklanmış olduğu, doğrudan çocukları saf dil gelişim geriliğine sahip olan ailelerin bu konudaki bilgilerini, farkındalıkları, tedavi sürecine yönelik olmadığı görülmüştür. Bu çalışmada, SDGG olan çocuk annelerinin çocuklarındaki dil gelişimini fark edip bu problemi çözme süreçlerine ilişkin deneyimlerinin belirlenmesi ve bu ailelerin otizm spektrum bozuklukları (OSB) hakkındaki bilgilerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmada katılımcılara kartopu yöntemiyle ulaşılmış ve yalnızca Marmara Üniversitesi Hastanesi Çocuk Gelişim Polikliniğine gelen SDGG tanısı alan anneler katılmıştır. Literatür taranarak hazırlanan, yarı yapılandırılmış 30 sorudan oluşan görüşme formu ortalama 15-20 dakikalık, telefon görüşmeleriyle katılımcılara sorulmuştur. Görüşmeler yazıya dökülmüştür. Niteliksel veri analizi için kodlama ve tematik içerik analizi yapılmıştır. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) etik-kurul onayı ve kurum izinleri alınmıştır.

Bulgular: Katılımcılar çocuklarını kardeşleriyle veya yaşlılarıyla karşılaştırarak doktora götürme kararı almış ve altta yatan başka bir hastalık varlığını düşünmemişlerdir. Doktorları tarafından katılımcıların çoğuna ekran maruziyetinin kesilmesi, çocuklarını sosyalleşecekleri ortamlara (kreş, park vs.) ve dil terapistine götürmeleri, sözlü iletişim kurması yönünde tavsiyeler verilmiştir. Katılımcılar çocuğunu maddi imkansızlıklar nedeniyle kreşe veya dil terapistine gönderememiş ama parka çıkartmıştır. Katılımcılara göre SDGG'nin sebebi ekran maruziyeti, çocuğun sosyal ortamının olmaması, anne ilgisizliği veya pandemi çocukları olmasıdır. Tavsiyeleri yerine getiren aileler çocuklarında gelişme görmüşlerdir. Araştırmadaki katılımcıların hiçbiri OSB ve SDGG arasındaki farkı net olarak ifade edememiştir.

Sonuç: Tanı sürecinin kısaltılması ve erken tedavi için aile hekimliği, dil gelişimi konusunda yetkinleştirilmeli ve aileleri 3. Basamak hastanelere yönlendirmeden önce dil gelişimini arttıracak kolay uygulanabilir tavsiyeler vermelidir. Devlet destekli dil terapisi alma süreci için gerekli muayene ve raporlama süreci hızlandırılmalıdır. Devlet bünyesindeki dil terapistleri artırılmalı, ücretler ailelerin karşılayabileceği düzeyde olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Saf dil gelişim geriliği, dil gelişimi, konuşmada gecikme, otizm spektrum bozukluğu

23 MAYIS 2024 PERŞEMBE (15.15-16.30) GÖZLEMSEL ÖZGÜN ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR	
GS101	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 2023-2024 YILI DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNDE SKOLYOZ SIKLIĞI VE POSTÜR ALIŞKANLIKLARININ SKOLYOZ ÜZERİNE ETKİSİ
GS102	ADOLESANLARIN SAĞLIK HİZMETLERİNİ KULLANIM PATERNİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER
GS103	TÜRKİYE'DE KOLOREKTAL KANSER TARAMA SIKLIĞI VE RİSK FAKTÖRLERİ İLE İLİŞKİSİ
GS104	BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK KURUMLARINA BAŞVURANLARIN "SAĞLIK ÇALIŞANLARINA UYGULANAN ŞİDDET" HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
GS105	HİPERTANSİYON HASTALARININ TANI KONULDUKTAN SONRAKİ TUTUM, DUYGU VE DAVRANIŞLARINDAKİ DEĞİŞİKLİKLERİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ
GS106	SAĞLIK ALANINDA EĞİTİM GÖREN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE DOĞAL AFET TEHDİDİ İÇİN PSİKOLOJİK HAZIRLIK DÜZEYİ
GS107	BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ DOKTORLARININ YAPAY ZEKAYA YÖNELİK GENEL TUTUMLARI VE YAPAY ZEKA KAYGISI ARASINDAKİ İLİŞKİ
GS108	BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANESİNDE ÇALIŞAN ASİSTAN HEKİMLERDE İMPOSTER SENDROMU SEVİYESİNİN ALGILANAN STRES İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
GS109	BİR KAMU HASTANESİNDE GÖREV YAPAN CERRAHİ VE DAHİLİ HEKİMLERİNİN ÇALIŞMA ŞARTLARINA BAĞLI OLARAK UYKU KALİTELERİNİN İNCELENMESİ
GS110	OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN MÜZİK İLE ETKİLEŞİMİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ
GS111	İSTANBUL'DAKİ BİR KAMU HASTANESİ AİLE HEKİMLİĞİ VE ACİL SERVİS YEŞİL ALAN POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI BİLGİ DÜZEYİNİN ARAŞTIRILMASI
GS112	OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU TANILI ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNDE ALGILANAN EMPATİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
GS113	KİSTİK FİBROZİS TANISI OLAN ÇOCUKLARIN ANNELERİNİN ELEKTRONİK SAĞLIK OKUR-YAZARLIĞI VE BAKIM VERME YÜKÜ
GS114	OBEZİTELİ BİREYLERİN STİGMA SEBEBİYLE YAŞADIKLARI ZORLUKLARIN VE DENEYİMLERİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ
GS115	ÜÇÜNCÜ BASAMAK BİR HASTANEDE DOKTORLARIN BRANŞLARINA GÖRE TÜKENMİŞLİKLERİNİN VE İŞ DOYUMLARININ ARAŞTIRILMASI
GS116	BİR KAMU HASTANESİNE BAŞVURAN HASTALARIN SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ İLE E-SAĞLIK SİSTEMİNE ULAŞMASI ARASINDAKİ İLİŞKİ
GS117	BURSA İL MERKEZİNDEKİ EKMEK FIRINLARINDA ÇALIŞANLARIN KAS İSKELET SİSTEMİ RAHATSIZLIKLARI VE RİSK FAKTÖRLERİ
GS118	İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN SAĞLIK HİZMETİ SÜRECİNDE YAŞADIKLARI DENEYİMLER
GS119	1.SINIFTAN 6. SINIFA TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ORGAN BAĞIŞINA KARŞI DEĞİŞEN TUTUMLARI VE BİLGİ SEVİYELERİ
GS120	BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ DAHİLİYE POLİKLİNİKLERİNE BAŞVURAN TİP-2 DİYABETİK HASTALARIN KADERCİLİK ANLAYIŞI İLE PSİKOLOJİK İNSÜLİN DİRENÇLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

GS101: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 2023-2024 YILI DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNDE SKOLYOZ SIKLIĞI VE POSTÜR ALIŞKANLIKLARININ SKOLYOZ ÜZERİNE ETKİSİ

Çetin N.*, Çörek E.*, Tamsan Z.*, Zırak A.*, Tokgöz D.***, Karabacak Ö.***, Özyayın A. N.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Skolyoz, omurganın 10 dereceden fazla yana eğilmesiyle tanımlanan, üç boyutlu şekil bozukluğuna yol açan omurga deformitesidir. Skolyozun etiyojisi literatürde genetik faktörlerle ilişkilendirilmiş olup; beslenmeyle, postüral faktörlerle, spor yapmakla veya ağır sırt çantalarıyla ilişkilendirilmemiştir. Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) Dönem 1 öğrencilerindeki skolyoz sıklığının tarama testleriyle saptanması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu kesitsel bir çalışmadır. Araştırmanın evreni MÜTF 2023-2024 Dönem 1 öğrencileridir (N=234) ve bütün katılımcılara ulaşılması hedeflenmiştir. Araştırma için MÜTF Etik Kurulundan (03.11.2023, 09.2023.1438) ve dekanlığından izin alınmıştır. Bütün katılımcılar bilgilendirilmiş, onamları alınmıştır. Katılımcılara sosyodemografik özellikler, "Questionnaire on Body Awareness of Postural Habits in Young People" ölçeğini kullanarak yüz yüze anketle veri toplanmış, antropometrik ölçümleri yapılmıştır. Skolyometre (Scoliosis Tracker Version 1.1) ile skolyoz derecesi ölçülmüştür. SPSS ile analiz edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada evrenin %75'ine (n=177) ulaşılmıştır. Araştırmaya yaş medyanı 19,68 (177, min-max: 18-23, range:5) olan %58'i (n=103) kadındır. Katılımcıların %7,3'ünde (n=13) şüpheli skolyoz saptanmıştır. Cinsiyet ve skolyoz arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (p: 0,400). Erkek katılımcıların yaşı ile skolyoz arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p: 0,002), ancak kadınlarda anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (p: 0,574). Yüzde asimetri bulunması ve skolyoz arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p: 0,001). Kadınlarda gövdenin boya göre kısa olması ve ciltte cafe au lait lekelerinin bulunması ile skolyoz arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p: 0,041 , p: 0,008). Yanlış postür alışkanlıkları ve skolyoz arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (p: 0,151).

Sonuç: Ortanca yaşı 19,68 olan ve üniversite düzeyine gelmiş katılımcıların %7,3'ünde skolyoz taraması ile şüpheli skolyoz saptanmıştır. Cinsiyet ile skolyoz arasında anlamlı bir ilişki bulunmamasına karşın kadın ve erkeklerde farklı özelliklerin skolyozla bağlantısı bulunmuştur. Cinsiyete özgü skolyoz belirtilerine göre erken yaşlarda tarama stratejileri geliştirilmesi skolyozla ilgili morbiditeyi azaltabilir.

Anahtar Kelimeler: Skolyoz, Skolyometre, Postür Alışkanlıkları

GS102: ADOLESANLARIN SAĞLIK HİZMETLERİNİ KULLANIM PATERNİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Akgündüz A. H.*, Birinci B. İ.*, Malçık E. E.*, Taşan A.*, Apaydın Kaya M. Ç.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Adolesan dönemdeki önemli hastalık ve ölüm nedenlerinin davranışsal, çevresel ve sosyal nedenlere bağlı olduğu ve önlenebilir olduğu bilinmektedir. Bu nedenle adolesanların başta koruyucu sağlık hizmetleri olmak üzere sağlık hizmetlerinden yararlanmaları oldukça önemlidir. Bu çalışmanın amacı, lise çağındaki adolesanların sağlık hizmetlerinden yararlanma paternlerinin değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipte olan bu çalışma, Şubat 2024'te İstanbul'da yürütülmüştür. Araştırmanın evreni Kadıköy'deki bir lisede eğitim gören öğrencilerdir. Örneklem alınmamış, evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Öğrencilere araştırmacı gözetiminde Google Forms üzerinden sosyodemografik özellikleri, hastalıkları, ilaçları, beslenme ve egzersiz alışkanlıkları, riskli davranışları, iki soruluk depresyon tarama soruları ile sağlık hizmetlerinden yararlanma sıklıkları ve nedenlerini içeren anket yapılmıştır. Veriler ki-kare ve t-test kullanılarak analiz edilmiş, $p < 0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya yaş ortalaması 15,84 olan 675 kişi katılmıştır [%54,51 K (n=368); %43,11 E (n=291); %2,37'si belirtmek istemeyen (n=16)]. Katılımcıların %12,59'u (n=85) kronik hastalığı olduğunu, %27,70'i (n=187) düzenli ilaç kullandığını belirtmiştir. Öğrenciler arasındaki tütün/tütün ürünleri kullanımı %15,11 (n=102), alkol kullanımı %16,88'dir (n=114). En çok danışmanlık istenen 3 konu psikolojik/ruhsal gelişim ve problemler (%31,5), fizik aktivite/egzersiz (%22,96), beslenme ve beslenme problemleridir (%22,37). Katılımcıların %82,2'si depresyon taramasında pozitif saptanmıştır. Katılımcıların %94,66'sı son 1 yılda bir sağlık kurumuna başvurmuştur. En çok gidilen sağlık kurumları özel hastane (%40,88), devlet hastanesi (%40,74), aile sağlığı merkezidir (%38,37). Sağlık kurumuna en sık başvuru sebepleri öksürük (%46,79), boğaz ağrısı (%43,03), burun akıntısıdır (%42,25). Katılımcılar sağlıklarıyla ilgili ilk olarak ailelerine (%65,92), internete (%13,62), doktora (%13,03) danışmaktadırlar. Depresyon taraması pozitif olanlar olmayanlara göre daha fazla internete danışmaktadırlar (%15,4; %6,7; $p=0,009$).

Sonuç: Araştırmamız lise öğrencilerinin sağlık hizmetlerinden en fazla akut yakınmalar nedeniyle yararlandıklarını ancak koruyucu hizmetlerle ilgili, özellikle ruhsal problemlerle ilgili danışmanlık ihtiyacının oldukça fazla olduğunu düşündürmektedir. Bu durum, her hekim başvurusunun bir fırsat olarak değerlendirilip adolesanların karşılanmamış sağlık ihtiyaçlarını karşılamaya hizmet edebilir.

Anahtar Kelimeler: Adolesan, Sağlık Hizmetleri, Sağlık Durumları

GS103: TÜRKİYE'DE KOLOREKTAL KANSER TARAMA SIKLIĞI VE RİSK FAKTÖRLERİ İLE İLİŞKİSİ

Çamdereli L.*, Aydın Ü.Ç.*, Kavut B.*, Oluk B.*, Uzuner A.**
 *Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2
 **Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kolorektal Kanser (KK); yüksek mortalite oranları sık görülmesi nedeniyle önemlidir ve dünyada en yaygın üçüncü kanserdir. KK, etkin bireysel risk değerlendirilmesi ve etkili tarama programlarıyla erken evrede tanı alabilen ve tedavi şansı olan bir hastalıktır. Çalışmamızın amacı Türkiye Kolorektal Kanser Tarama Programına göre 50-70 yaş arası bireylerin kolorektal kanser tarama sıklığının ve risk faktörleriyle ilişkisinin araştırılmasıdır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel analitik tipte yapılan araştırmanın evrenini Türkiye'nin 6 ilindeki 50-70 yaş arası bireyler oluşturmaktadır. Çalışmaya 272 kişi katılmıştır, veriler Nisan-Mayıs 2024 tarihlerinde toplanmıştır. Katılımcılara içerisinde sosyodemografik soruları ve 5'li Likert tipi 24 soru bulunan Kanser Taramalarına Yönelik Tutum Ölçeği (KTYTÖ)'ni içeren 49 soruluk bir anket uygulanmıştır. KTYTÖ toplam puan üzerinden değerlendirilmekte; puan ne kadar düşükse taramalara olan bakış açısı o kadar olumsuz, ne kadar yüksekse o kadar olumludur. Katılımcılardan yüz yüze anket yöntemi ile veri toplanmıştır. Veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde Ki-kare testi, Independent Sample T-test kullanılmış, p<0,05 anlamlılık sınırı olarak belirlenmiştir. Marmara Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan onay alınmıştır.

Bulgular: Araştırmamıza 102 (%37,5) kadın, 163 (%59,9) erkek ve cinsiyetini belirtmeyen 7 (%2,6) kişi katılmıştır. Ankete katılan kişilerin sadece 25 kişisi (%9,2) tarama yaptırdığını söylemiştir. Yaşla tarama yaptırma arasında anlamlı bir ilişki bulunamamış (p>0,05), riskli grup olmalarına rağmen 60-70 yaş arası bireylerin daha az tarama yaptırdığı belirlenmiştir. Kadınların erkeklere göre daha fazla tarama yaptırdığı belirlenmiştir (p=0,036). Eğitim durumuyla tarama yaptırma arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır (p>0,05). Birinci derecede yakınlarında KK olan kişilerin kanser taramalarını daha fazla yaptırdığı gözlenmiştir (p=0,01). Güncel olarak işte çalışan katılımcıların KTYTÖ'e göre daha olumlu bir tutum sergiledikleri görülmüştür (p=0,047).

Sonuç: KK risk durumu içerisinde ya da hayatında risk faktörlerini içeren bireylerin kanser taramalarına karşı daha olumsuz bir tutum sergiledikleri görülmüştür. Riskli bireylerin bu konuda bilgilendirilmesine ve kanser tarama testlerinin riskli bireylere anlatılmasına gerek olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kolorektal Kanser, Risk, Tarama

GS104: BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK KURUMLARINA BAŞVURANLARIN “SAĞLIK ÇALIŞANLARINA UYGULANAN ŞİDDET” HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çatal İ.I.*, Anı S.M.A.*, Fındıkçı F.B.*, Yanık H.E.*, Ünalın P.C.**
 *Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2
 **Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Günde ortalama 30 sağlık çalışanının fiziksel/sözel şiddete maruz kaldığı düşünülmektedir. Bu çalışmada; birinci basamak sağlık kuruluşlarına başvuranların “Sağlıkta Şiddet” ile ilgili düşüncelerinin değerlendirilmesi, başvuranların eğitim durumları/yaş/cinsiyet/ekonomik düzeyleri/kronik hastalık varlığı ile sağlık çalışanlarına yönelik şiddet hakkındaki düşünceleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel bir araştırma olarak planlanan bu çalışma bir anket çalışmasıdır. Kullanılan “Sağlık Çalışanına Şiddet Uygulama Niyeti Ölçeği” (ŞUNÖ) Döndü Şanlıtürk ve Yasemin Boy tarafından geliştirilip uyarlanmıştır. Toplam 15 sorudan oluşan ölçek 5'li Likert ile puanlanır. En fazla alınacak puan 75 olup artan puanlar artan şiddet eğilimini göstermektedir. Sosyodemografik sorular literatür taraması sonucu oluşturulmuştur. Veri analizinde SPSS 29.0.2.0 kullanılmıştır. Verilerin karşılaştırılmasında ki-kare ve bağımsız t-testi kullanılmıştır, istatistiksel anlamlılık p<0,05 olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 36,83 ±14,60 olup (min=18, maks=77), %58,3'ünü kadınlar oluşturmaktadır. Katılımcıların %56,2'si evlidir, %47,2'si yükseköğretim mezunudur, %69,7'sinin kronik rahatsızlığı yoktur, %69,7'sinin ailesinde bir sağlık çalışanı yoktur, %27,3'ünün geliri giderinden düşüktür. Katılımcıların %14,9'u herhangi bir sağlık kuruluşunda sağlıkçıların hasta ve/veya hasta yakınları tarafından şiddet uygulandığı bir olaya şahit olmamıştır. Erkeklerin ŞUN ölçeğinden aldıkları ortalama puan kadınlardan anlamlı olarak daha yüksektir (p=0,04). Kronik rahatsızlığı olan katılımcıların ölçekten aldıkları puan olmayanlardan daha yüksek olmasına rağmen arada istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Yaklaşık 1/3'ü herhangi bir sağlık kuruluşunda sağlıkçıların hasta ve/veya hasta yakınları tarafından şiddete uğramasına tanık olmuştur ve kronik hastalığı olmayanlara göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde “Sağlıkta Şiddet”le daha çok karşılaşmaktadırlar (p<0,001).

Sonuç: Araştırmamıza göre, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin arkasındaki motivasyonel faktörlere ışık tutmaktadır. Birinci basamak kurumları kullanan hastalar arasında kronik hastalığı olup sağlık hizmetlerini daha sık kullanmak zorunda kalanların sağlıkta şiddete tanık olma ihtimali yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Şiddet, Aile Sağlığı Merkezi

GS105: HİPERTANSİYON HASTALARININ TANI KONULDUKTAN SONRAKİ TUTUM, DUYGU VE DAVRANIŞLARINDAKİ DEĞİŞİKLİKLERİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ

Aktepe E.E.*, Ayhan M.A.*, Akkuş E.*, Birant C.*, Çakan K.**, Tüzün Z**, Ataoğlu B.** Save D.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Hipertansiyon toplumda yaygın görülen ve tedavi edilmezse ciddi sonuçları olan bir hastalıktır. Bu çalışmanın amacı hipertansiyon hastalarının tanıya bağlı tutum, davranış ve duygu durumlarındaki değişiklikleri incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmamız niteliksel fenomenolojik tiptedir. Bir kamu hastanesinin aile hekimliği ve kardiyoloji kliniğine başvuran kişiler ile derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Ortalama görüşme süresi minimum 6, maksimum ise 23 dakikadır. Katılımcıların onamıyla ses kaydı alınmıştır. Görüşmeler sonrasında yazıya dökülmüştür. Veri doygunluğuna ulaşıldığında görüşmeler sonlandırılmıştır. Yazı dökümleri Atlas.ti programında tematik analiz ile değerlendirilmiştir. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulundan onay alınmıştır (09.2024.107).

Bulgular: Çalışma 14 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmeler sonucunda ilaç kullanımı, egzersiz rutini, uyku düzeni ve beslenme değişimi olmak üzere 4 ana tema belirlenmiştir. Hastalar tanı öncesinde doktora en çok baş dönmesi şikâyeti ile başvurmuştur. Hastaların çoğu hipertansiyon sebeplerinin kalıtsal olduğunu düşünmektedir. Katılımcılar hipertansiyon için alternatif çözüm olarak limon tüketmektedir. Katılımcıların çoğu tansiyonları kontrol altına alınmadığı takdirde felç ve beyin kanaması geçirme kaygısı taşımaktadır. Hastaların çoğu doktorlarından ve iletişimlerinden memnun kaldığı söylemişlerdir. Hastalar ilaç kullanım rutinlerine çoğunlukla uyduğunu fakat ilaç kullanımının zorlayıcı hissettirdiği belirtmiştir. Tanı sonrasında rutin yürüyüşlerinin azaldığını ancak çoğu egzersize karşı negatif bir önyargısının oluşmadığını belirtmiştir. Hastaların geneli uyku kalitesinde azalma olduğunu, bir kısmı ise ilaç kullanımına bağlı uyku düzenlerinin arttığını belirtmiştir. Tanı sonrası hastalar beslenme düzenlerini en çok hamur işi ve tuzlu gıda yememeye dikkat ederek değiştirdiğini belirtmiştir.

Sonuç: Hipertansiyon hastaları benzer şikâyetler doğrultusunda tanı almaktadır. Hastalar tanı sonrasında doktor tavsiyesi dışında yöntemler ile de hastalıklarını kontrol altına almayı denemektedirler. Hastalıkları süresince medikal tedavinin yanında psikososyal destek sağlanması hastalık seyrinde olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygu Durumu, Hipertansiyon, Yaşam Kalitesi

GS106: SAĞLIK ALANINDA EĞİTİM GÖREN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE DOĞAL AFET TEHDİDİ İÇİN PSİKOLOJİK HAZIRLIK DÜZEYİ

Sunuç Ş.*, Kansu A.*, Yalçın S.*, Çiftçi A. A.*, Sarısaltık A.**, Hidroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Afetler, insanlara fiziksel, psikolojik, sosyal ve ekonomik zararlar veren, insanın yaşantısını sekteye uğratan olaylardır. Afetlerin yol açabileceği zararları en düşük seviyeye indirebilmek, kişilerin afetlere ilişkin bilgi, farkındalık ve hazırlık düzeyleri ile ilişkilidir. Bu çalışmada sağlık alanında eğitim gören üniversite öğrencilerinin doğal afet tehdidine yönelik psikolojik hazırlık düzeyini değerlendirmek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipteki araştırmanın verileri Aralık 2023-Nisan 2024 tarihleri arasında toplanmıştır. Çalışmaya Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümlerinde eğitim gören toplam 863 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın verileri 2 bölüm ve toplam 34 sorudan oluşan bir anket formu ile toplanmıştır. İlk bölümde katılımcıların sosyodemografik özelliklerine yönelik 13 soru bulunmaktadır. İkinci bölümünde ise 23 sorudan oluşan 4'lü likert tipindeki Afet Tehdidi İçin Psikolojik Hazırlık Ölçeği (ATPHÖ) yer almaktadır. Ölçekten alınan puanın artması daha yüksek psikolojik hazırlık düzeyini göstermektedir. Verilerin analizinde Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri kullanılmıştır. Tüm analizlerde istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %67,1'i kadın, %57,7'si tıp fakültesi öğrencisidir. Öğrencilerin %61,2'si bugüne kadar en az bir kez doğal afetle (deprem, sel veya orman yangını) karşılaştığını belirtirken en yüksek oran %57,2 ile deprem olmuştur. Katılımcıların %11,6'sı maddi kayıp yaşadığı bir doğal afetle karşılaştığını, %13,2'si doğal afette ölen yakını olduğunu, %70,0'i doğal afetle ilgili bir eğitim aldığını, %41,9'u doğal afetle ilgili bir tatbikata katıldığını belirtmiştir. Yapılan analizlerde; erkek cinsiyet, yüksek sosyoekonomik düzey, doğal afetle karşılaşmış olma, doğal afette maddi kayıp yaşamış olma, doğal afetle ilgili eğitim almış olma ve doğal afetle ilgili bir tatbikata katılmış olma özelliklerinin ATPHÖ puanlarının istatistiksel olarak anlamlı şekilde yükselttiği görülmüştür ($p < 0,05$).

Sonuç: Afet dönemlerinde önemli sorumluluklara sahip geleceğin sağlık çalışanları olan üniversite öğrencilerinde yapılan çalışmamızda psikolojik hazırlık düzeyini etkileyen faktörler ortaya konmuştur. Afetlerle ilgili eğitim ve tatbikatlara katılmanın psikolojik hazırlık üzerindeki önemi görüldüğünden bu alandaki uygulamaların artırılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Afet, Psikolojik Hazırlık, Sağlık, Üniversite Öğrencileri

GS107: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ DOKTORLARININ YAPAY ZEKAYA YÖNELİK GENEL TUTUMLARI VE YAPAY ZEKÂ KAYGISI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Akdoğan C.*, Osmanoğlu B.*, Öztürk Z. Y.*, Simer D.*, Önder O**, Batman M***, Hıdıroğlu S***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Yapay zekânın (YZ) sağlık alanında artan kullanımı YZ'ye yönelik hem olumlu hem de olumsuz bakış açıları oluşmasına sebep olmuştur. YZ'nin klinikte uygulanmasında doktorların önemli bir rolü vardır. Ancak doktorların YZ'ye yönelik tutumları farklılık göstermektedir ve bazı doktorlar bu konuda kaygılanmaktadır. Araştırmanın amacı, bir kamu hastanesi doktorlarının YZ'ye yönelik genel tutumları ile YZ kaygısı arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipteki araştırma için etik ve kurum izinleri ilgili kurumlardan alınmıştır. Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesindeki dahili ve cerrahi branştaki doktorlardan minimum örneklem büyüklüğü: %95 güven, %5 hata payı, %50 bilinmeyen sıklık ile 314 olarak hesaplanmıştır. Gönüllülere sosyodemografik özellikler, Yapay Zekaya Yönelik Genel Tutum Ölçeği ve Yapay Zekâ Kaygı Ölçeğini içeren 46 soruluk bir anket yüz yüze uygulanmıştır. Verilerin analizi SPSS Deneme Sürümü kullanılarak yapılmış; Kolmogorov-Smirnov, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis ve Spearman Korelasyon testleri uygulanmış, istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya %45,7'si ($n=185$) erkek ve %54,3'ü ($n=220$) kadın toplam 405 doktor katılmıştır. Katılımcıların %67'sinin ($n=268$) branşı dahili, %33'ünün ($n=132$) cerrahidir. Katılımcıların %81,7'si ($n=331$) pratisyen ve asistandır, %18,3'ü ($n=74$) uzmandır. Erkeklerin YZ'ye yönelik daha pozitif tutuma sahip oldukları ve kadınların daha fazla YZ kaygısı olduğu tespit edilmiştir (sırasıyla: $p=0,014$; $p=0,002$). 40 yaş ve üzeri katılımcıların YZ öğrenme kaygısının 30-39 yaş arasındakilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p=0,006$). Uzman olanların YZ yapılandırması kaygısının pratisyen ve asistanlardan fazla olduğuna ulaşılmıştır ($p=0,027$). Negatif tutum ile iş değiştirme kaygısı arasında orta dereceli korelasyon bulunmuştur ($r=0,440$, $p < 0,001$). Benzer şekilde negatif tutum ve YZ kaygısı arasında orta dereceli korelasyon tespit edilmiştir ($r=0,500$, $p < 0,001$).

Sonuç: Doktorların YZ'ye yönelik tutumları ile YZ kaygısı arasında belirgin ilişkiler saptanmıştır. Cinsiyet, yaş, uzmanlık gibi faktörlerin bu ilişkilerde etkili olduğu gözlemlenmiştir. Bu bulgular, sağlık alanında YZ uygulamalarının doktorlar arasında kabul edilmesi için dikkate alınması gereken noktaları vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Doktor, Genel Tutum, Kaygı

GS108: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANESİNDE ÇALIŞAN ASİSTAN HEKİMLERDE İMPOSTER SENDROMU SEVİYESİNİN ALGILANAN STRES İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Selçuk A.C.*, Aksu E.*, Kökdere B.*, İslî M.K.*, Gemici E.***, Ay P.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Asistan hekimlerde yaygın olan İmposter Sendromu (İS), yüksek başarılı bireylerin zeka, beceri, ve başarılarından şüphe duyması olarak tanımlanan davranışsal fenomendir. Asistan hekimlerde yaygın olan "algılanan stres" ise, bireyin belirli zaman diliminde ya da belirli durumda ne kadar baskı altında olduğuna ilişkin duygu ve düşünceleridir. Çalışmamızın amacı, İS ile algılanan stres arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipte olan araştırmamızın evreni, bir kamu üniversitesi hastanesinde çalışan asistan hekimlerdir. Evrende 1500 asistan hekim bulunduğu varsayılarak, %50 prevalans, %5 hata payı ve %95 güven aralığında 307 katılımcının örneğe alınması gerektiği hesaplanmıştır. Örneklem; temel tıp bilimlerinden 50, dahili tıp bilimlerinden 150, cerrahi tıp bilimlerinden 100 asistan olacak şekilde tabakalandırılmıştır. Çalışmanın bağımlı değişkeni olan İS varlığı, validasyonu yapılmış olan Clance ölçeğiyle değerlendirildi, 40 puan ve üzerinde olanlar İS kabul edildi. Bağımsız değişkenleri ise, valide bir algılanan stres ölçeği, cinsiyet, yaş, ihtisas dalı, tus puanı soruları oluşturdu. Veriler çevrimiçi anket yoluyla elde edilmiştir. Analizde lojistik regresyon kullanılmıştır. Etik kurul onayı ilgili üniversiteden alınmıştır.

Bulgular: Çalışmaya 156 kişi katıldı (Katılım oranı %51). Asistan hekimlerin %44,2'sinde ($n=69$) İS görüldü. Algılanan stres skoru İS olan (Medyan:34, IQR:6) ve olmayanlarda (Medyan:33, IQR:6) farksızdı ($p > 0,05$). Çok değişkenli analizlere, cinsiyet, tus puanı ve ihtisas dalı dahil edildi. Dahili branş asistanlarında, diğer branşlara göre İS olasılığı (OR: 2,13, %95 GA: 1,04- 4,37) kat artmaktadır ($p=0,038$). Tus puanının ise her bir birim artması İS olasılığını (OR: 0,94, % 95GA: 0,90- 0,99) kat azaltmaktadır ($p=0,032$).

Sonuç: Asistan hekimler arasında İS oldukça yaygındır. Özellikle dahili branşlarda risk daha yüksek olmasına rağmen algılanan stres ile İS arasında bir ilişki bulunamamıştır. İS'nin belirleyicilerinin aydınlatılarak önleme ve kontrol stratejilerinin geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: İmposter Sendromu, Algılanan Stres, Asistan Hekimler

GS109: BİR KAMU HASTANESİNDE GÖREV YAPAN CERRAHİ VE DAHİLİ HEKİMLERİNİN ÇALIŞMA ŞARTLARINA BAĞLI OLARAK UYKU KALİTELERİNİN İNCELENMESİ

Cengiz F. M.*, Iğın S. M.*, Cırık A. M.*, Sert G.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Uyku, bireyin yaşam kalitesini etkileyen, sağlığın önemli bir değişkenidir. İnsanın uyku düzenindeki ve kalitesindeki herhangi bir değişiklik gün içerisindeki yaşamsal aktivitelerini etkiler, bu değişikliğin devamlı hale gelmesi ise beden ve ruh sağlığının bozulmasına sebep olabilir. Çalışmamız cerrahi ve dahili olmak üzere farklı branşlarda görev yapmakta olan hekimlerin uyku kalitelerinin incelenmesine odaklanmaktadır. Farklı şartlarda çalışan hekimlerin uyku kaliteleri arasındaki farklılıkların sebeplerinin tespit edilmesi hedeflenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipteki araştırmamıza Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesinde görev yapmakta olan 300 doktor katıldı. Literatür eşliğinde hazırlanan soru formu bireysel özelliklere yönelik sorular ve uyku kalitesini değerlendirmek için Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi'nden (PUKİ) oluşmaktadır. Toplam 36 sorudan oluşan anket tercihe bağlı olarak çevrimiçi ya da kağıt üzerinden dolduruldu. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ alındı. Veriler SPSS istatistik programı ile analiz edildi.

Bulgular: Araştırmamıza 177'si kadın (%58,8) 123'ü erkek (%40,9) olmak üzere toplamda 300 hekim katıldı. Hekimlere uzmanlıkları sorulduğunda 253 hekimin (%84,1) asistan doktor, 48 hekimin ise uzman doktor (%15,9) olduğu görüldü. Katılımcılara yapılan PUKİ testinin sonucunda katılımcıların puan ortalamasının 2,62 standart sapma ile 21 üzerinden 6,39 olarak saptandı (Mann-Whitney U Test, $p=0,484$). 203 dahili bilimler hekimi (%67,6)'nin PUKİ ortalamasının 6,30 olduğu, 97 cerrahi bilimler hekiminin (%32,3) ise PUKİ ortalamasının 6,60 olduğu görüldü. Dahili ve cerrahi bilim hekimleri arasında PUKİ uyku kalitesi indeksi puanı bakımından anlamlı bir fark saptanamadı (Mann-Whitney U test, $p=0,364$).

Sonuç: Çalışmamızdan edindiğimiz bilgiler, hekimlerin ortalama uyku kalitesinin "kötü uyku kalitesi" sınıfında yer aldığını gösterdi. Ancak uyku kalitesi ile cinsiyet arasında bir ilişki olduğu gözlemlenmemiştir. Bununla beraber dahili ve cerrahi bilim hekimleri arasında PUKİ uyku kalitesi indeksi puanı bakımından istatistiksel anlamda bir fark saptanamadı.

Anahtar Kelimeler: Uyku Kalitesi, Doktorların Çalışma Şartları, Dahili ve Cerrahi Branşlar

GS110: OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN MÜZİK İLE ETKİLEŞİMİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ

İlhan Y.*, Gökçe S.A.*, Ülgen M.Ç.*, Çekici D.***, Hıdıroğlu S**, Lüleci N.E.**, Karavuş M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Otizm spektrum bozukluğu, kişinin etrafıyla sözel ve sözel olmayan şekilde uygun ilişki kuramaması şeklinde ifade edebileceğimiz karmaşık bir nörogelişimsel farklılıktır. Otizmlili bireylere müziğin olumlu etkisinin olduğu düşünülmekte ama yeterli araştırma bulunmadığından tedavide en doğru şekilde nasıl kullanılacağı bilinmemektedir. Bu çalışma otizmlili bireylerin müzikle etkileşimlerini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Niteliksel tipte bir çalışmadır. Veriler doygunluğa ulaşıncaya kadar otizmlili bireylerin ebeveynleri kartopu yöntemiyle seçilerek derinlemesine görüşmeler ile toplanmıştır. Katılan 13 ebeveyne literatür ışığında oluşturulan yarı-yapılandırılmış soru formu yöneltilmiştir ve izinleri alınarak ses kayıtları alınmıştır. Verilerin toplanmasının ardından aynı gün transkriptler oluşturulmuştur ve aynı gün ses kayıtları silinmiştir. İlgili etik kurul izni alınmıştır. Transkriptler içerik analizine tabi tutularak kodlar, alt tema ve temalarla zihin haritası oluşturulmuştur.

Bulgular: Görüşmelerin tematik analizi sonucu 4 ana tema ortaya çıkmıştır. Ana temalar tanı ve tedavi süreci, seslere karşı tepkiler, çocuğun müziğe ilgisi ve günlük hayatta müzik etkileşimi olarak görülmüş ve bu ana temalarla ilgili toplam 14 alt temayla katılımcıların verdikleri cevaplar incelenmiştir. Çoğu katılımcı çocuklarının tanı alma yaş aralığını 2-3 yaş olarak tanımlamıştır. Seslere karşı verilen tepkiler incelendiğinde genellikle çocukların ani ve siren, korna, ambulans, elektrik süpürgesi, blender, matkap vb. yüksek seslerden korktuğunu, sak in doğa ortamı sesleri ve kuş sesi veya bu tınıları içeren müziklerle huzurlu hissettikleri gözlemlenmiştir. Neredeyse tüm çocuklar müziğe ilgi duymakta, ritim tutmakta, şarkı söylemekte, dans/halay/müzikli oyun oynamakta ve müzik dinlemektedirler. Bazıları org, flüt, bateri, davul, piyano çalmaya çalışmaktadır. Genellikle her türlü her dilden müziği sevmektedirler, bazılarınınsa özellikle sevdiği şarkı/müzik bulunmaktadır. Mikrofonik seslerden/anonslardan hoşlanmakta, çoğunluğu fısıltıyı ilginç bulmaktadır. Bunun yanında dinlediği şarkıları ezberleme, yeni kelimeler öğrenme, taklit etme gibi becerilerle öğrenme konularında ilerleme kaydetmektedirler. Müzik, çocukları günlük hayatlarında mutlu etmektedir.

Sonuç: Katılımcıların büyük çoğunluğu müziğin otizm üzerine olumlu etkisi olduğunu ve tedavide yer alması gerektiğini düşünmesine rağmen müzik terapisi hakkında bilgi sahibi değildir.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Müzik, Müzik Terapisi

GS111: İSTANBUL'DAKİ BİR KAMU HASTANESİ AİLE HEKİMLİĞİ VE ACİL SERVİS YEŞİL ALAN POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI BİLGİ DÜZEYİNİN ARAŞTIRILMASI

Aydın S.*, Moğultay M.*, Özdöğen D.*, Zahir H.K.*, Tunç Nakış S.***, Doğanç F.B.***, Lüleci N.E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2 Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sağlık okuryazarlığı (SOY), bireyin verilen tıbbi bilgiyi anlayıp yorumlaması ve buna uygun davranmasıdır. Çalışmamız, bir kamu hastanesinin acil servis yeşil alan ve aile hekimliği polikliniğine başvuran hastaların sağlık okuryazarlık düzeylerini tespit etmeyi ve ilişkili durumları değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. İstanbul'daki bir kamu hastanesi Acil Servis Yeşil Alan (ASYA) ve Aile Hekimliği (AH) polikliniğine başvuran 18 yaş ve üzeri hastalar araştırmanın evrenini oluşturmuştur. Örneklem 327 olarak belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak ilk bölümde katılımcıların sosyodemografik özellikleri ve sağlık okuryazarlığını etkileyebilecek diğer faktörleri içeren anket, ikinci bölümde "Türkiye'de Okur-Yazar Erişkin Yaş Grubuna Özgü Sağlık Okur Yazarlığı Ölçeği Kısa Formu" kullanılmıştır. Veriler, SPSS programıyla analiz edilmiştir. İlgili üniversite etik kurulundan 03.11.2023/09.2023.1474 no'lu onay alınmıştır.

Bulgular: Araştırmada toplam 335 kişi yer almıştır. Katılımcıların %47,5'i (n=159) AH polikliniğine, %52,5'i (n=176) ASYA polikliniğine başvurmuştur. AH polikliniğine başvuran katılımcıların yaş ortancası 24 (min-maks=18-74), ASYA polikliniğine başvuranların yaş ortancası 40 (min-maks=18-80) olarak belirlenmiştir. AH polikliniğine başvuranların sağlık okuryazarlık ortancası 21 (min-maks=6-27), ASYA polikliniğine başvuranların ortancası 20 (min-maks=9-27) olarak saptanmıştır. İki grup arasında sağlık okuryazarlığı puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır (mann-whitney u; p=0,043). AH polikliniğine başvuran kadın hastaların SOY puanları, erkek hastalardan daha yüksektir (mann-whitney u; p=0,010), bu farka ASYA polikliniğinde rastlanmamıştır (mann-whitney u; p>0,05). AH polikliniğine ve ASYA polikliniğine son 1 yılda 1-5 kere başvuranların puan anlamlı şekilde daha yüksektir (sırasıyla; kruskal wallis p=0,050; 0,008). Her iki grupta da yaş grupları, medeni durum, çocuk sayısı, aylık gelir, hastaneye başvuru şikâyeti, ailede sağlık çalışanı varlığı açısından anlamlı farklar yoktur (kruskal wallis; p>0,05).

Sonuçlar: AH polikliniğine başvuran hastaların sağlık okuryazarlık puanları, ASYA polikliniğine başvuran hastalardan anlamlı şekilde daha yüksektir. Bireylerin sağlık okuryazarlık düzeylerini artırmak için kapsamlı sağlık programları oluşturulmalıdır. Toplumun birinci basamak sağlık hizmetlerinin kullanımı konusunda bilgilendirilmesi ve teşvik edilmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Acil Servis, Sağlık Okuryazarlığı, HÜ-SOY, Aile Hekimliği

GS112: OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU TANILI ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNDE ALGILANAN EMPATİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Zorluoğlu E.*, Komşul E.*, Koç T.*, Çelik Y.*, Bakır N.***, Sarısaltık A.***, Peker Ş.***, Hidiroğlu S.***, Karavuş M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Çalışmamızın amacı, otizm spektrum bozukluğu (OSB) tanılı çocukların ebeveynlerinde algılanan empati ölçeğini (OEAE) geliştirmek ve sosyodemografik özelliklerle empati arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız metodolojik tipte bir araştırmadır. İstanbul'daki ulaşılabilen Özel Eğitim ve Rehabilitasyon merkezlerindeki OSB tanılı çocukların ebeveynlerine yüz yüze ve çevrim içi olarak uygulanmıştır. Ankette ilk bölümde sosyodemografik özelliklerle ilgili 20 soru, ikinci bölümde Prof. Dr. Melda Karavuş tarafından oluşturulan 4'lü Likert tipinde 33 maddeden oluşan ölçek soruları bulunmaktadır. Veri analizinde Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi ve Faktör analizi için Temel Bileşenler Analizi (orthogonal varimax rotasyon) kullanılmış ve p<0,05 değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmamıza 170 kişi katılmıştır. Faktör analizi sonuçlarına göre finalde 25 soruluk ve 4 alt boyutlu ölçek (OEAE) yapısı oluşturulup alt ölçekler ve maddelerinin "Olumsuz Davranışlar" (sekiz madde), "Sosyal Ortamlarda Empati" (altı madde); "Yakın çevreyle iletişim ve etkileşimde empati" (altı madde) ve "Okul ortamında empati" (beş madde) olmasına karar verilmiştir. Oluşturulan yeni ölçeğin Bartlett'in küresellik testi değeri $\chi^2 = 1408,30$, p < 0,001 ve Kaiser-Meyer-Olkin değeri 0,708 olarak bulunmuştur. Ayrıca ölçeğin Cronbach's alfa katsayısı 0,814 (Faktör 1 için 0,780, Faktör 2 için 0,731, Faktör 3 için 0,673, Faktör 4 için 0,696) olarak bulunmuştur. Açıklanan toplam varyans %49,23; Eigenvalue değerleri sırasıyla 3,477, 2,775, 2,665 ve 2,391 olarak bulunmuştur. Maddeler arası korelasyon ortalama değeri 0,124 bulunmuştur. Alt ölçeklerden Sosyal Ortamlarda Empati puanı eş eğitim düzeyine (p=0,026), çocuk sayısına (p=0,029) göre; Olumsuz Davranışlar alt-ölçek puanı gelir değerine (p=0,036), otizm derecesine (p= 0,012), kaynaştırma öğrenciliğine (p=0,033); toplam ölçek (OEAE) puanı ise 12 yaşına kadar yaşanan yere (p=0,028) ve otizm derecesine göre (p=0,004) anlamlı bulunmuştur

Sonuç: Geliştirilen OSB tanısı olan çocukların ebeveynlerinde algılanan empati (OEAE) ölçeği geçerli ve güvenilir bir ölçek olup literatürde bu konuda geliştirilen ilk ölçektir.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Ebeveyn, Algılanan Empati

GS113: KİSTİK FİBROZİS TANISI OLAN ÇOCUKLARIN ANNELERİNİN ELEKTRONİK SAĞLIK OKUR-YAZARLIĞI VE BAKIM VERME YÜKÜ

Rodoplu Ş.*, Mamay S.*, Kaplan A.*, Türkmen C.*, Altaş Z.M.***, Hıdıroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2 Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kistik Fibrozis beyaz ırkın en sık rastlanan otozomal resesif geçiş gösteren genetik hastalıdır. Amacımız kistik fibrozis gibi birçok sistemi etkileyen, devamlı takip, tedavi ve izlem gerektiren bir hastalığa sahip çocukların annelerinin elektronik sağlık okur-yazarlık düzeyi ve annelerin çocuklarına bakım verme yükünü kişisel olarak ele alıp değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma kesitsel tiptedir. Pendik Eğitim Araştırma Hastanesinde kistik fibrozis tanısı olan çocukların anneleriyle yüz yüze görüşülmüştür. Ankette sosyodemografik sorular, Sağlık Okur-Yazarlığı Ölçeği ile Bakım Verme Yükü Ölçeği olmak üzere iki ölçek kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Excel ve Jamovi 2.3.28 programı, analizinde ki-kare testi ve t-test kullanılmıştır. İstatiksel anlamlılık sınırı $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Toplam 104 anneye görüşülmüştür. Yaş ortalaması 36.1 yıldır. Annenin eğitim düzeyi ile internette bulunduğu sağlık bilgilerini nasıl kullanacağını bilmesi arasındaki ilişki ($p=0,01$) olarak hesaplanmıştır. Annelerin çocuklarının bakımını başkasının üstlenmesini (%69.23) oranında istemediği görülmüştür. Annenin hasta çocuğu için yapması gerekenler konusunda kararsızlık yaşama düzeyiyle iş ve aile içi sorumluluklarını yerine getirmede zorluk çekme düzeyi arasındaki ilişki ($p < 0,01$) olarak görülmüştür. Ailenin gelir durumu ve gider durumu ile kendi harcamalarından kalan paranın hastanın bakımı için yeterli olup olmadığı arasındaki ilişki ($p=0,344$) olarak bulunmuştur. Hastanın bakımının annenin sosyal yaşantısını etkilediği düşüncesine annelerden (%46.15) oranında oldukça sık etkiliyor yanıtı gelmiştir.

Sonuç: Annenin eğitim düzeyi ile internette bulunduğu sağlık bilgilerini nasıl kullanacağını bilmesi arasındaki ilişki anlamlı bulunmuştur. Eğitim düzeyi daha yüksek annelerin internette bulunduğu sağlık bilgilerini nasıl kullanacağını daha iyi bildiği görülmüştür. Annenin hasta için yapması gerekenler konusunda kararsızlık yaşama düzeyiyle iş ve aile içi sorumluluklarını yerine getirmede zorluk çekme düzeyi arasındaki ilişki anlamlı bulunmuştur. Ailenin gelir durumu ve gider durumu ile kendi harcamalarından kalan paranın hastanın bakımı için yeterli olup olmadığı arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Kistik Fibrozis, Elektronik Sağlık Okur-Yazarlığı, Bakım Verme Yükü

GS114: OBEZİTELİ BİREYLERİN STİGMA SEBEBİYLE YAŞADIKLARI ZORLUKLARIN VE DENEYİMLERİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ

Yılmaz E. C.*, Erdem B.*, Ateş İ.*, Er H.*, Lüleci N. E.***, Karabacak Ö.***, Girgin Ş.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Obez bireyler, maruz kaldıkları stigmatizasyon nedeniyle fiziksel problemlerin yanında ruhsal problemlerle de mücadele etmek zorunda kalmaktadırlar. Obez bireylerin uğradıkları stigmatizasyon kendilerine olan inançlarını ve yaşam kalitelerini etkileyebilir. Bu araştırma ile yetişkinlerin obeziteye ve olası stigmaya ilişkin yaşadıkları zorlukların, deneyim ve yaklaşımlarının derinlemesine görüşmeler ile niteliksel olarak ortaya konması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmada yarı-yapılandırılmış soru rehberi ile derinlemesine görüşme yöntemi uygulanmıştır. Araştırmaya vücut kitle indeksi 30 ve üzerinde olan kişiler gönüllülük esasıyla dahil edilmiştir. Görüşmeler Mayıs 2024'te yüz yüze yapılmıştır. Toplam 10 katılımcıyla görüşme yapılmıştır. Yapılan görüşmelerin transkriptlerinin tamamlanmasının ardından görüşmeleri yapan araştırmacılar tarafından ana tema ve alt temalar oluşturulmuştur.

Bulgular: Katılımcıların 4'ü kadın 8'i erkektir. Katılımcıların yaş ortalaması 35,8'dir. Çalışmamızda 4 tema 10 alt tema bulunmuştur. İlk temamız olan "obezite ve sosyal ilişkiler" de katılımcıların çoğu aile ve iş arkadaşlarının tutumunu olumsuz değerlendirmekten diğer duygusal ilişkilerde ve yeni sosyal çevrelerde sorun yaşadığını söyleyenlerin sayısı daha fazladır. "Obeziteli bireylere karşı tutum ve davranışlar" için ise katılımcıların yarısı sosyal medyanın tutumunu olumsuz olarak eleştirirken sadece iki katılımcı sağlık çalışanlarının tutumunu olumsuz olarak eleştirmiştir. Üçüncü temamız olan "obezitenin kişide yarattığı algılar" da katılımcıların çoğu cinsiyet ve obezite arasında ilişki kurmuş ve kilonun ruh halini etkilediğinden bahsetmiştir. Ayrıca tamamına yakını ruh halinin yeme düzenini etkilediğinden bahsetmiştir. Obeziteli bireylere yönelik stigma" temamızda stigmmanın tedaviye olan etkisini olumlu, olumsuz ve etkilemez şekilde neredeyse eşit dağılmıştır. Çocukluğunda obezite görülen bireyler ilerleyen yaşla birlikte stigmmanın arttığından bahsetmiştir.

Sonuç: Hayatın pek çok alanında obez bireyler yaşadığı stigmalardan dolayı toplumdan ayrıştırılıyor. Toplumda obezitenin kompleks bir sağlık sorunu olduğunu ve sadece kişisel tercihlerle ilişkilendirilmemesi gerektiğini vurgulayan eğitim ve farkındalık kampanyaları düzenlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Stigma, Niteliksel Araştırma

GS115: ÜÇÜNCÜ BASAMAK BİR HASTANEDE DOKTORLARIN BRANŞLARINA GÖRE TÜKENMİŞLİKLERİNİN VE İŞ DOYUMLARININ ARAŞTIRILMASI

Eyüpreisoğlu S.*, Kabasakal E.*, Şensoy F.*, Nalbat A. E.*, Apaydın Kaya M. Ç.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Doktorların meslek hayatlarında tükenmişliğin artmasına sebep olan ve iş doyumunu azaltan çok sayıda etken bulunmaktadır. Bu çalışmadaki amacımız üçüncü basamak bir hastanedeki doktorların tükenmişlik seviyelerini, iş doyumlarını ve ilişkili faktörleri incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel analitik tipte yapılan araştırmanın evrenini Marmara Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi dahili ve cerrahi tıp doktorları oluşturmaktadır. Çalışmaya 175 hekim (n=175) katılmış olup veriler Mart-Nisan 2024 tarihlerinde toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak sosyodemografik verileri sorgulayan katılımcı bilgi formu, Maslach Tükenmişlik Ölçeği (MTÖ) ve Minnesota İş Doyumu Ölçeği (MİDÖ) kullanılmıştır. 5'li Likert tipi 22 soru bulunan MTÖ'de duygusal tükenme (DT), duyarsızlaşma (D) ve kişisel başarıda düşme (KB) olmak üzere üç alt bölüm bulunmakta, DT ve D'den alınan puan ne kadar yüksek ve KB'den alınan puan ne kadar düşükse bireyin tükenmişlik seviyesinin o kadar yüksek olduğu sonucuna ulaşılır. 5'li Likert tipi 20 soru bulunan MİDÖ'de ise toplam puan üzerinden değerlendirme yapılır.

Bulgular: Yapılan MTÖ ve MİDÖ anketlerine göre kadın doktorların erkeklere göre tükenmişliklerinin daha fazla ($p < .001$, $t = -4,15$), iş doyumlarının daha az ($p = 0,002$, $t = 3,18$) olduğu bulunmuştur. Kadın doktorların tükenmişlik ortalamaları 17,3, iş doyum ortalamaları 2,95 iken erkek doktorların tükenmişlik ortalamaları 12,4, iş doyum ortalamaları 3,24'tür. Yaş faktörünün tükenmişlikle negatif korelasyon ($p < .001$, $r = -0,434$) ve iş doyumuna pozitif korelasyon ($p < .001$, $r = 0,326$) gösterdiği görülmüştür. Dahili ve cerrahi branş doktorları arasında tükenmişlik ($p = 0,698$, $f = 0,151$) ve iş doyumları ($p = 0,967$, $f = 0,00172$) açısından anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır. Dahili branş doktorlarının tükenmişlik ortalamaları 14,8, cerrahi doktorların 15,6'dır. İş doyum ortalamaları ise hem dahili hem cerrahi branştakilerin 3,08'dir. Doktorların tükenmişlikleri arttıkça iş doyumları azalmaktadır ($p < .001$, $r = -0,653$).

Tartışma ve Sonuç: Doktorların tükenmişlik seviyeleri ve iş doyumları konusunda yapılan çok sayıda çalışma olmasına rağmen hastane yönetimlerinin ve ilgili kurumların bu konuda gereken tedbirleri almaları ve girişimlerde bulunmaları için bu alanda daha fazla çalışma yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, İş Doyumu, Hekim

GS116: BİR KAMU HASTANESİNE BAŞVURAN HASTALARIN SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ İLE E-SAĞLIK SİSTEMİNE ULAŞMASI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Şentürk R.*, Cehiz N.A.*, Aybek B.*, Koşan S.U.*, Arısın K.***, Hıdıroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2 Öğrencisi

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Teknolojinin ilerlemesiyle sağlık sektöründe hastaların kolay bir şekilde sağlık bilgilerine ulaşabilmeleri için verilerinin toplandığı ağ temelli m-sağlık uygulamalarına geçilmektedir. Bununla birlikte e-sağlığa ulaşımı etkileyen farklı etmenler belirlemekte ve ulaşamayan hastalar dezavantajlı duruma geçmektedir. Bu çalışmamızda farklı sosyodemografik değişikliklere sahip olan hastaların elektronik sağlık sistemine ulaşabilmesi arasındaki ilişki mobil sağlık uygulamaları benimseme ölçeği ile araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Türkiye'de bir kamu hastanesinde yürütülen kesitsel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini kamu hastanesine gelen tüm hastalar oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğü evrende tahmini 782455 poliklinik başvurusu bulunduğu varsayılarak 0,05 alfa hata için %95 güven aralığında beklenen %50 prevalans yoğunluğuna göre en az 381 kişilik hesaplanmıştır. Çalışmanın bağımlı değişkeni olan m-sağlık kullanımı, validasyonu yapılmış olan mobil sağlık uygulamaları benimseme ölçeği ile değerlendirildi. Bağımsız değişkenleri ise valide bir mobil sağlık uygulamaları benimseme ölçeği ve sosyodemografik sorulardan oluşmaktadır. Veriler yüz yüze toplanmıştır. Analizde veriler SPSS 27.0 Versiyonu ile analiz edilmiştir. İki grubun ortalamalarının karşılaştırılmasında, Student's T testi, Mann-Whitney U testi ile analiz edilmiştir. Kategorik değişkenler için ise Pearson, Ki-Kare ve Fisher's Exact testlerinden yararlanılmıştır. İstatistiksel önemlilik düzeyi olarak 0,05 kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 202 kadın, 176 erkek toplam 378 kişi katılmıştır. Kullanılan ölçeğe göre kamu ve özel sektör arasında mobil sağlığı benimseme açısından anlamlı bir fark (Mann-Whitney U, $p < .01$) oluşmuştur. Cinsiyet açısından kadın ve erkeklerin arasında mobil sağlık uygulamaları alt başlığı olan algılanan kullanım kolaylığı anlamlı (Mann-Whitney U, $p = 0,014$) çıkmıştır. Aynı zamanda gelir durumu düşük ve yüksek olanlarda algılanan davranışsal kontrol (Mann-Whitney U, $p = 0,003$) arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.

Sonuç: Mobil sağlık uygulamalarını benimseme düzeyi düşük çıkan kişi gruplarının çalışma durumu, cinsiyet ve gelir durumu gibi faktörlerde anlamlı farkların olduğu elde edilen verilere göre, mobil sağlık uygulamaları hakkındaki farkların azaltılması için gerekli kişilere mobil sağlık eğitimi verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: M-sağlık, Sosyodemografik, Teknoloji

GS117: BURSA İL MERKEZİNDEKİ EKMEK FIRINLARINDA ÇALIŞANLARIN KAS İSKELET SİSTEMİ RAHATSIZLIKLARI VE RİSK FAKTÖRLERİ

Çatarmut F. N., * Demir F. E. *, Aydoğdu M. B. *, Karabacak Ö. **, Özyayın A. N. **

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2 Öğrencileri

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada, 2024 Ocak-Mayıs tarihlerinde Bursa'daki ekmek fırını çalışanlarının kas iskelet sistemi (KİS) ve diğer rahatsızlıklarının prevalansının saptanması ve ilgili risk faktörlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, kesitsel bir çalışmadır. Evren, Bursa'da 2023'te faaliyette olan 66 aktif ekmek fırınıdır. Örneklem, her biri bir küme olarak kabul edilen, rastgele seçilmiş 30 fırından oluşmaktadır. Etik Kurul izni (03.11.2023), Fırıncılar Odasından araştırma izni (13.11.2023) alınmıştır. Katılımcılar bilgilendirilmiş, onamları alınmıştır. Katılımcılardan, sosyodemografik özellikleri, çalışma ortamı ile koşullarını anlamaya yönelik soruların yanında, çalışanların KİS yakınmalarını değerlendirmek amacıyla Cornell Kas İskelet Sistemi Rahatsızlık Ölçeği'ni (CMDQ) içeren anket ile yüz yüze veri toplanmıştır. Katılımcıların boy, ağırlık, bel çevresi, kan basınçları uluslararası standartlara göre ölçülmüş, vücut kitle indeksleri (VKİ) hesaplanmıştır. Fırınlarda, aerosol ölçüm cihazı kullanılarak 10 pm boyutundaki toz ölçümleri yapılmıştır. Veriler SPSS kullanılarak non-parametrik, parametrik testler ile analiz edilmiş, istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Bursa'nın 5 merkez ilçesinde aktif çalışan 30 (%45,4) fırından, 97 kişiden veri toplanmıştır. Fırıncıların %10,3'ü matador, %89,6'sı odunludur. Toz ölçümlerinde medyan $0,056 \text{ mg/m}^3$ 'tür. Katılımcıların ortalama yaşları $44,43 \pm 13,55$ olup, %69,9'u (n=65) erkektir, %30,1'i (n=28) kadındır. Fırıncılarda en sık görülen hastalıklar bel fitiği (%19,4), hipertansiyon (%12,4), anemi (%8,6), solunum alerjisi (%7,5), diyabet (%7,5) olarak belirlenmiştir. VKİ'ye göre fırıncıların %72,1'i riskli gruptadır. Ekmek pişirenler, pişirmeyenlere göre düşük sağ diz CMDQ puanlarına; tezgâhta çalışanlar, çalışmayanlara göre yüksek bel CMDQ puanlarına sahiptir (Mann-Whitney U Testi; $p=0,038$; $p=0,028$). 40 yaş altı ve üstü katılımcılarda sağ, sol üst bacak; sağ, sol alt bacak; sağ, sol ayak CMDQ puanlarında farklılık gözlemlenmiştir (Mann-Whitney U Testi; $p=0,035$; $p=0,035$; $p=0,039$; $p=0,008$; $p=0,039$; $p=0,038$). Çalışma süresi ile sağ üst bacak; sağ, sol diz CMDQ puanları ilişkilidir (Kruskal-Wallis Testi; $p=0,04$; $p=0,02$; $p=0,08$).

Sonuç: Fırıncılarda KİS yakınmaları yaygındır. Fırıncıların çalışma koşulları uluslararası iş, işçi sağlığı standartlarına uygun hale getirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Fırın Çalışanları, İş Sağlığı, Kas İskelet Sistemi Rahatsızlıkları

GS118: İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN SAĞLIK HİZMETİ SÜRECİNDE YAŞADIKLARI DENEYİMLER

Büyük A. *, Kocaman Ü. *, Söğüt E.N. *, Ayık N. *, Çiçili S.S. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 2. Sınıf Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İşitme engelli bireylerin sağlık hizmetine erişim, sağlık çalışanları ile iletişim ile ilgili sorunlar yaşanması olasıdır. Ülkemizde bu bireylerin kamu hizmetlerine erişimi ile ilgili çalışmalar olmakla birlikte sağlık hizmeti ile ilgili deneyimlerini inceleyen bir çalışma bulunmamaktadır. Çalışmamızdaki amacımız işitme engelli bireylerin sağlık hizmetlerine erişim sürecinde yaşadıkları deneyimleri, sorunları ve çözüm önerilerini incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Fenomenolojik yaklaşıma dayalı niteliksel çalışmadır. Amaçlı örneklem yöntemlerinden kartopu örnekleme kullanılmıştır. İşitme engelli bireylere hizmet sunan üç aile hekimi, yedi işitme engelli hasta ve bu hastaların yakınları çalışma kapsamına alınmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış bir form eşliğinde yapılan derinlemesine görüşmeler ile toplanmıştır. Görüşmeler Aile Sağlığı Merkezleri, bireylerin evleri ve çevrimiçi ortamda gerçekleştirilmiştir. İlk görüşmeler niteliksel araştırma konusunda deneyimli bir araştırmacı ve beraberinde bir gözlemci ile yapılmış son üç görüşmede bu gözlemciler görüşmeleri yürütmüştür. Görüşmeler sırasında ses kaydı alınmış ve gözlemci tarafından notlar tutulmuştur. Verilerin analizi için elde edilen kayıtlar, yazıya çevrilerek "ATLAS.ti" uygulamasına aktarılmıştır. Uygulama üzerinden çalışmaya yönelik kodlar, alt temalar ve temalar belirlenmiştir. Tespit edilen temalar ve temalar arası ilişkiler araştırma konusu çerçevesinde karşılaştırılmış ve yorumlanmıştır. Araştırma için araştırmaya katılan kişilerin gönüllü onamları alınmıştır.

Bulgular: Görüşmelerin analizlerinin yapılmasının ardından; işitme engelli birey-hekim iletişimi, işitme engelli bireylerin çevreleriyle iletişimi, işitme engelli bireylerin tedaviye ulaşım sorunları, işitme engelinin oluşumu ve teşhisi olmak üzere 4 ana temaya ulaşılmıştır.

Sonuç: İşitme engelli bireylerin aileleri dışında genellikle diğer işitme engelli bireyler ile sosyal etkileşimde oldukları anlaşılmaktadır. İletişim engelli bireylerin aile hekimleri ile iletişimi genellikle olumlu olmak ile birlikte diğer kurumlardaki sağlık çalışanları ve toplumdaki diğer bireyler ile iletişim sırasında çeşitli sorunlar yaşadıkları ve yeterince anlaşılmadıklarını hissettikleri tespit edilmiştir. Hekim ilişkilerinden bağımsız olarak da maddi ve sosyal sorunlar nedeni ile erken teşhise ve tedaviye ulaşamadıkları görülmüştür. Sağlıklı bir iletişim için hekimin işaret dili bilmesinin önemi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İşitme Engelli, Nitel, İşaret Dili

GS119: 1.SINIFTAN 6. SINIFA TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ORGAN BAĞIŞINA KARŞI DEĞİŞEN TUTUMLARI VE BİLGİ SEVİYELERİ

Batur F.B.*, Şahin E.Z.*, Telbisoglu Z.D.*, Kavlak İ.*, Aydın C.***, Demirbaş B.T.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Organ nakline ihtiyaç duyan hasta sayısının arttığı bilinmekle birlikte hastalara sağlanabilen organ sayısındaki yetersizlik sebebiyle her sene binlerce kişi hayatını kaybetmektedir. Bilinçlenmesinin büyük önem taşıdığı bir grup olan tıp fakültesi öğrencilerinin organ bağışı ve beyin ölümü kavramlarının nasıl algılandığını incelemek adına İstanbul'dan dört tıp fakültesinin bulunduğu çalışmada 2023-2024 eğitim öğretim yılında birinci ve altıncı sınıfta bulunan öğrencilerin organ nakli üzerine bilgi düzeylerini ve konuya bakış açılarının ölçülmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma konuyla ilgili öğrencilerin bilgi ve tutumlarını ölçmek amacıyla İstanbul'da bulunan 4 farklı devlet üniversitesinin 1. ve 6. sınıflarına uygulanmıştır. Araştırmayı yürütmek için izin Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi etik kurulundan alınmıştır. Buna göre araştırma evreni 2000 kişiden oluşmakta olup örneklem 360'tır. Katılımcıların seçimi 1. ve 6. sınıflarda rastgelelik esasına dayanmaktadır. Katılımcılara uygulanan anket 44 sorudan oluşmaktadır. Elde edilen verilerin analizi Jamovi uygulamasında yapılmıştır. Verilerin istatistiksel anlamlılıkları bağımsız t-test ve ki-kare testi ile sağlanmıştır.

Bulgular: Araştırma anketi 324 kişiye uygulanmıştır (%90). Analiz sonuçlarına göre katılımcıların %51'i (166) erkek, %49'u (158) kadındır. Bilgi ölçeğinin değerlendirilmesinde 6. sınıfların 1. sınıflara göre daha yüksek puan aldığı saptanmıştır. (Bağımsız t test, $p<0,01$; homogeneity test, $p=0,34$) Bu bağlamda okullarında organ bağışına karşı bilgilendirici ders alan öğrencilerin bilgi ölçeğinde ortalama 12,7 puan, almayanların 11,2 puan aldığı görülmüştür. (Bağımsız t test, $p<0,01$; homogeneity test, $p=0,4$) Anketin tutum bölümünde 6. sınıfların 1. sınıflara göre organ bağışında bulunma isteklilikleri istatistiksel olarak daha fazladır (ki-kare, $p<0,05$) ancak organ bağış kartına başvuru oranlarında sınıflar arasında istatistiksel fark yoktur. (ki-kare, $p>0,05$)

Sonuç: Araştırmada öğrencilerin 6 senelik eğitimleri boyunca konu ile ilgili bilgi seviyelerinin ve organ bağışı noktasında isteklerinin arttığı sonucuna ulaşılmıştır ancak kişilerin artan bu isteğe karşı organ bağışı konusunda resmi adimleri atmadığı tespit edilmiştir. Sonuçlar, konuyla ilgili bilinçlenmesinin önemli olduğu tıp öğrencilerine uygulanacak müfredatın ve alınacak önlemlerin belirlenmesinde ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler: Organ Bağışı, Tıp Fakültesi, Eğitim

GS120: BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ DAHİLİYE POLİKLİNİKLERİNE BAŞVURAN TIP-2 DİYABETİK HASTALARIN KADERCİLİK ANLAYIŞI İLE PSİKOLOJİK İNSÜLİN DİRENÇLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

Tepe N.*, Solmaz E.*, Çöllü E.*, Başarı B.*, Tazegül G.**

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tip 2 diyabet, periferik dokularda insülin direncinin gelişmesiyle ortaya çıkan, bunun sonucunda, kan şekeri yükseklikleri ve end organ hasarları seyreden metabolik bir hastalıktır. Tedavisinde, enjektabl insülin tedavileri büyük bir yer kaplar. Psikolojik insülin direnci, tip 2 diyabetli birçok hastanın insülin tedavisine isteksizlik duyması veya insülin tedavisinden korkması sonucunda insüline karşı direnç göstermeleridir. Kadercilik, yani hayatın kontrolünün teolojik bir otoriteye bağlı olduğunu ve değişemez olduğunu düşüncesi ile psikolojik insülin direnci arasında ilişki olup olmadığı bilinmemektedir. Bu çalışmada, İç Hastalıkları polikliniklerine başvuran tip 2 diyabetik hastaların kadercilik anlayışları ve psikolojik insülin dirençleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu tanımlayıcı çalışmada, 01.01.2024-26.04.2024 tarihleri arasında İç Hastalıkları polikliniklerine başvuran tip 2 diyabetik hastalar değerlendirilmeye alınmıştır. Örneklem büyüklüğü 85 olarak hesaplanmış, örneklem metodu olarak sample of convenience yöntemi kullanılmıştır. Hastalara, Kadercilik ve Psikolojik İnsülin Direnci anketleri yüz yüze uygulanmıştır. Verilerin analizinde IBM SPSS 23.0 kullanılmış, elde edilen veriler Spearman korelasyon testi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 47'si kadın, toplam 81 tip 2 diyabet tanılı hasta dahil edildi. Katılımcıların 68'i evli, 53'ü lise altı eğitim düzeyine sahiptir ve 25'i sigara, 10'u alkol kullanmaktadır. Hastaların medyan yaşı 57 (25-75 dilimleri, interquartil aralık) idi. Hastaların psikolojik insülin direnci anketinden aldıkları skorlar ile, kadercilik anketinden aldıkları skorlar arasında, orta düzeyde, pozitif bir korelasyon saptanmıştır ($r:0,517$, $p<0,0001$, Spearman korelasyon testi).

Sonuç: İç Hastalıkları polikliniklerine başvuran tip 2 diyabetik hastalarda, psikolojik insülin direnci ile kadercilik anlayışları arasında, orta düzeyde, pozitif bir korelasyon saptanmıştır. Psikolojik insülin direnci olan tip 2 diyabetik hastalarının bu yönden ele alınması bu direncin aşılması konusunda önem arz eder.

Anahtar Kelimeler: Tip 2 Diyabet, Psikolojik İnsülin Direnci, Kadercilik

24 MAYIS 2024 CUMA (9.00-10.20) HASTALAR VE HASTALIKLAR POSTER SUNUMLAR	
HP201	OUTPATIENT SURGERY IN KNEE LIGAMENT REPAIR: A MULTI-CENTER EVALUATION
HP202	EPİLEPSİ HASTALARINDA KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİ VE ARİTMİNİN İNCELENMESİ
HP203	KİSTİK FİBROZİS HASTALARININ BAKIM VERENLERİNİN HAYAT KALİTESİ ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE GEÇERLİLİĞİ VE HASTALIK DEĞİŞKENLERİ İLE İLİŞKİSİ
HP204	BİR DEVLET HASTANESİNE BAŞVURAN HİPERTANSİF HASTALARA REÇETE EDİLEN İLAÇ TERCİHLERİ
HP205	TİP 2 DİYABET HASTALARINDA “C-REAKTİF PROTEİN/YÜKSEK YOĞUNLUKLU LİPOPROTEİN” ORANI İLE KORONER ATEROSKLEROZ ŞİDDETİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
HP206	BİR ÜNİVERSİTENİN TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE DOMİNANT ELİN LARİNGOSKOP KULLANIMINA ETKİSİ
HP207	SAĞLIKLI GENÇ ERİŞKİNLERDE KAFEİNLİ İÇECEKLERİN “ARTERİYEL STİFFNESS” PARAMETRELERİ ÜZERİNE AKUT ETKİSİ
HP208	PAKLİTAKSELE MARUZ KALAN MEME KANSERİ HÜCRELERİNİN VE MEME EPİTEL HÜCRELERİNİN DOLAYLI ORTAK KÜLTÜRLERİNDEKİ GEN EKSPRESYON DEĞİŞİKLİKLERİNİN ANALİZİ
HP209	ANJİYOTENSİN II, CD40/TRAFF6 VE ANJİYOTENSİN II TİP 2 RESEPTÖR ETKİLEŞİMLERİNİN KARDİYOVASKÜLER HASTALIKLARIN PATOGENEZİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ
HP210	OBEZİTESİ OLAN BİREYLERDE ENNEAGRAM KİŞİLİK TİPLERİNİN YEME TUTUMLARIYLA İLİŞKİSİ
HP211	OMUZ İNTRAARTİKÜLER ENJEKSİYON YAPILAN HASTALARDA TEDAVİ BAŞARISINI ETKİLEYEN PARAMETRELERİN BELİRLENMESİ
HP212	CANLI VERİCİLİ BÖBREK NAKİLLERİNDE DAMAR ANATOMİSİNİN VARYASYONLARININ GREFT FONKSİYONU ÜZERİNE ETKİSİ
HP213	MARMARA ÜNİVERSİTESİ PENDİK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİNDEKİ İNTİHAR VAKALARININ COVID-19 ÖNCESİ VE SONRASI OLARAK İNCELENMESİ VE KARŞILAŞTIRILMASI
HP214	BİR KAMU KURULUŞUNUN EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ PEDIATRİK ENDOKRİNOLOJİ VE DİYABET POLİKLİNİĞİNDEN DÜZENLİ TAKİBE GELMEYEN TİP 1 DİYABET TANILI HASTALARININ TAKİP VE METABOLİK KONTROLÜ ARASINDAKİ İLİŞKİ
HP215	NONDİYABETİK KALP YETERSİZLİĞİ HASTALARINDA SGLT-2 İNHİBİTÖRLERİNİN ARTERİYAL SERTLİK ÜZERİNE ETKİNLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
HP216	İNTRAVENÖZ DEMİR TEDAVİSİ ALAN HASTALARDA FERROPTOZİS İLİŞKİLİ GPX4, AIFM2 VE ACSL4 GENLERİNİN TEDAVİ SONRASI EKSPRESYON DEĞİŞİMİ

HP201: OUTPATIENT SURGERY IN KNEE LIGAMENT REPAIR: A MULTI-CENTER EVALUATION

Bulut H.***, Maeste M.*, TomeyD.***

*Houston Methodist, Institute for Technology, Innovation & Education, Houston, TX, USA.

**Cerrahpasa School of Medicine, Istanbul University-Cerrahpasa, Istanbul, Turkey

***Department of General Surgery, Houston Methodist Hospital, Houston, TX, USA.

Introduction and Aim: Recent knee guidelines advocate for case-day or outpatient surgery for knee ligament repair. Additionally, several studies have highlighted a growing trend towards outpatient surgery post knee ligament repair. In this study, we evaluated clinical differences between outpatient and inpatient knee ligament repair cases across multiple centers in the United States.

Materials and Methods: A retrospective comparative analysis was conducted using data from the American College of Surgeons National Surgical Quality Improvement Program (ACS NSQIP) Participant Use File spanning 2017 to 2021. Statistical analysis was performed using SPSS software, with significance determined at $p < 0.05$.

Findings: The study identified significant differences between patients discharged on the same day (Group 1) and hospitalized patients (Group 2). Notably, these differences were observed in the type of surgery performed, with outpatient rates at 71% for isolated collateral ligament repair, 82% for isolated cruciate ligament repair, and 58% for combined collateral and cruciate ligament repair ($p < 0.001$). Smoking was identified as a significant risk factor for inpatient surgery (Odds ratio=1.6; $p = 0.022$). However, demographic, and clinical factors did not show significant differences between the groups ($p > 0.05$). Additionally, there were no significant differences in 30-day total readmissions and reoperation rates between the groups, with rates observed at 1.9% and 0.8%, respectively.

Conclusion: In conclusion, our study highlights the feasibility and safety of outpatient knee ligament repair, consistent with current guidelines promoting same-day surgery. We found significant differences in surgical types and identified smoking as a risk factor for inpatient surgery.

Keywords: Anterior Cruciate Ligament Repair, Lateral Collateral Ligament Repair, Same-day Discharge

HP202: EPİLEPSİ HASTALARINDA KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİ VE ARİTMİNİN İNCELENMESİ

Şinaydar B.N.*, Karabulut M.*, Abat Z.*, Güler İ.*, Daşdemir E.*, Midi İ.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Dirençli epilepsi hastalarında kardiyak aritmiler (kalp ritim bozukluğu), beklenmedik ani ölüm (SUDEP) görülme sıklığı yüksektir ve erken ölüm riskini artırır. Bu çalışmanın amacı, epilepsi hastalarında kalp hızı değişkenliklerini elektroensefalografi (EEG) kaydı sırasında hastalara konulan elektrokardiyografi (EKG) elektrotlarındaki kayıtlardan incelemek ve aritmi tespit edilmiş epilepsi hastalarında; kardiyak açıdan olası problemleri ve risk faktörlerini tespit etmek ve SUDEP açısından değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışma kesitseldir. Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesinde 18-55 yaş aralığındaki retrospektif olarak taranan EEG kayıtlarında eş zamanlı takılan EKG elektrotlarında sinüs aritmisi saptanan epilepsi hastaları çalışma evrenini oluşturmaktadır. Bu hastalar daha sonra epilepsi polikliniğine çağırılmış ve poliklinik koşullarında dinlenik halde kan basıncı ölçülmüş, ortostatik hipotansiyon varlığına bakılmış ve EKG çekimleri tekrarlanmıştır. Diğer olası aterosklerotik risk faktörleri sorgulanmış, ilgili kan tetkikleri istenmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 30 hasta (15 kadın, 15 erkek) dahil edilmiştir. Hastalar 18-55 yaş aralığındadır (ort=32,8). Hastaların hiçbirinde ortostatik hipotansiyon saptanmamıştır. Hastaların çekilen kontrol EKG'lerinde ise ancak %46,66'sında (n=14) sinüs aritmisi tespit edilmiştir. Kolesterol değerleri ve homosistein değerleri ile aritmi varlığı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p > 0,05$).

Sonuç: Epilepsi hastalarında kimi zaman nöbetlerin otonomik natürü, kimi zaman kullanılan ilaçların yan etkileri olarak kardiyak patolojilere rastlanabilmektedir. Epilepsi hastalarında ani beklenmedik ölüm nadir olmasına karşın büyük öneme sahip bir komplikasyondur. EEG çekimi sırasında eş zamanlı takılan EKG elektrotlarda sinüs aritmisi saptanan hastalar üzerinde yaptığımız bu çalışmada, kontrol EKG çekimlerinde hastaların yaklaşık %47'sinde bu sinüs aritmisinin devam ettiği izlenmiştir. Çalışmamızın ikinci aşamasında sinüs aritmisi saptanan hastaların nöbet tipi, nöbet sıklığı, anti-nöbet ilaç sayısı ve ilaca dirençlilikle kardiyak aritmilerin ilişkisine bakılacaktır. Daha geniş hasta popülasyonu ile sürdürülmesi planlanan çalışmamızda, hastalarda 24 saatlik ritim holter incelemesinin daha duyarlı bir sonuç vereceği düşünülmektedir. Sonuç olarak, epilepsi hastalarındaki kardiyovasküler risk göz önünde bulundurulup hastalar bu anlamda olası komplikasyonları önlemek amacıyla takip edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Epilepsi, Aritmi, SUDEP, Kalp Hızı Değişkenliği

HP203: KİSTİK FİBROZİS HASTALARININ BAKIM VERENLERİNİN HAYAT KALİTESİ ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE GEÇERLİLİĞİ VE HASTALIK DEĞİŞKENLERİ İLE İLİŞKİSİ

Aktuğ Y.*, Çapın E.B.*, Çiftçi M.F.*, Erdemir E.H.*, Özdemir B.*, Keniş Coşkun Ö.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kistik fibrozis (KF) dünya çapında 80.000'den fazla insanı etkilemekte olup, zaman alan tedavi rejimlerinde; hastalara bakım verenlerin yaşam kalitesi üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Bu konunun Türkçe kaynaklarda yetersiz olması bizi bu araştırmayı yapmaya yönlendirmiştir.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma "The Caregiver Quality of Life Cystic Fibrosis (CQOLCF) Scale" ölçeğinin Türkçe formunun dil uyarlamasının yapıldığı, geçerliliği ve güvenilirliğinin ölçüldüğü metodolojik bir araştırmadır. Ölçeğin geçerliliğini ve iç tutarlılığını değerlendirmek için değerlendirmek için split-half correlation coefficient değerine ve cronbach alfa değerine bakıldı. Ölçeğin gruplar arası farklarının değerlendirilmesinde bağımsız gruplarda t-testi ve one-way ANOVA testi kullanıldı. Korelasyon analizleri için Spearman korelasyon testi kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya toplam 136 katılımcı dahil edildi. Katılımcıların ortalama yaşı 36.76 10.17 idi. Katılımcıların 102 si (%75,6) kadındı. Ölçeğin split-half correlation coefficient değeri 0,79 olarak tespit edildi ve ölçeğin geçerli olduğunu gösterdi. Ölçeğin toplam Cronbach alfa değeri de 0,93 olarak hesaplandı ve ölçeğin geçerli bir ölçek olduğunu gösterdi. Ölçek sonuçlarının hastalık değişkenleri ile ilgisi incelendiğinde bakım veren yaşam kalitesinin hastanın geçirdiği akciğer alevlenmesi sayısı ve hastane yatışı sayısı ile korele olmadığı izlendi (rho değeri sırası ile 0,02 ve 0,07 $p>0,05$). Bakım verenlerin yaşam kalitesinin modülator kullanan ve kullanmayan grup arasında farklı olmadığı gözlemlendi. FEV1 düzeylerine göre karşılaştırıldığında da düşük FEV1 düzeyi olan hastalar ile yüksek FEV1 düzeyi olan hastaların arasında bakım veren yaşam kalitesi açısından farklılık göstermediği görüldü.

Sonuç: 'The Caregiver Quality of Life Cystic Fibrosis (CQOLCF) Scale' ölçeği Türkçede geçerli bir ölçektir. Bakım veren yaşam kalitesi çalışmamızdaki hastalık değişkenlerinden etkilenmediği görüldü. Bu açıdan kistik fibrozisli bakım verenlerin yaşam kalitesini etkileyen değişkenler hakkında daha ileri çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kistik fibrozis, Bakım Veren, Hayat Kalitesi

HP204: BİR DEVLET HASTANESİNE BAŞVURAN HİPERTANSİF HASTALARA REÇETE EDİLEN İLAÇ TERCİHLERİ

Tengiz M.*, Çevik E.*, Han Y.Ş.*, Acun C.*, Tanur H.B.*, Kepez A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Son 30 yılda dünya genelindeki hipertansiyon prevalansının iki katına çıkmasıyla birlikte bu yaygın kardiyovasküler hastalık sadece bireyler üzerinde değil, aynı zamanda sağlık sistemleri üzerinde de önemli bir yük oluşturmaktadır. Yaygın etkisi göz önüne alındığında hastalığın etkili bir şekilde yönetilmesi gerekliliği ortaya çıkmakta ve tedavi planlamasının; WHO, T.C. Sağlık Bakanlığı, British and Irish Hypertension Society (BIHS), Joint National Committee 9th Guideline (JNC9) gibi saygın rehberlere uygun olarak sistematik bir şekilde yapılması büyük önem arz etmektedir.

Gereç ve Yöntem: Kardiyoloji polikliniğine başvuran 65 genç-orta (18-55) yaş (%32) ve 136 ileri (>55) yaş (%68) olmak üzere toplam 201 primer hipertansif hastanın kimlik bilgileri gizlenerek reçete edilen oral antihipertansif ilaçlar veya ilaç kombinasyonları; cinsiyet, yaş ve tanıya bağlı olarak kayıt altına alınmış, elde edilen veriler SPSS 27 programı aracılığıyla ve Z-score hesaplamasıyla analiz edilmiştir. %95 güven aralığı belirlenmiş olup, $p<0,05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı; $0,10\leq p<0,05$ değeri anlamlılık eğiliminde kabul edilmiştir.

Bulgular: Hipertansif hastalarda sadece ACE (Anjiyotensin Dönüştürücü Enzim) inhibitörü ile ($p=0,56$), ACE inhibitör kombinasyon ile ($p=0,14$), sadece ARB (Anjiyotensin Reseptör Blokerleri) ile ($p=0,68$), ARB kombinasyon ile ($p=0,38$), sadece diüretik ($p=0,17$) ile yaş arasında anlamlı bağımlı tespit edilememiştir. Diüretik kombinasyon ile ($p=0,09$) ile ileri yaş arasında anlamlılık eğilimi saptanmıştır. Sadece β -bloker ile ($p=0,001$) ve β -bloker kombinasyon tedavisi ile ($p=0,0001$) genç-orta yaş arasında çok yüksek istatistiksel anlamlılık tespit edilmiştir. Sadece CCB (Kalsiyum Kanal Blokerleri) ile ($p<0,05$) ve CCB kombinasyon tedavisi ile ($p=0,03$) ileri yaş arasında anlamlı bağımlı tespit edilmiştir.

Sonuç: Kardiyoloji polikliniğine başvuran primer hipertansif hastalara, bütün yaş gruplarında en sık reçete edilen antihipertansif ilaç türünün yalnız veya kombine fark etmeksizin ACE inhibitörleri olduğu; erken yaşlarda β -blokerlerin, ileri yaşlarda CCB ve diüretiklerin reçete edilme eğiliminin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bu araştırma, kardiyoloji polikliniğinde uygulanan antihipertansif ilaç reçetelendirme tercihlerine ışık tutmaktadır; buna binaen ilgili tercihlere en yakın kılavuzun BIHS'in yönergesi olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hipertansiyon, İlaç, Reçete, Yaş

HP205: TİP 2 DİYABET HASTALARINDA “C-REAKTİF PROTEİN/YÜKSEK YOĞUNLUKLU LİPOPROTEİN” ORANI İLE KORONER ATEROSKLEROZ ŞİDDETİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Oflaz B.* , Firat E.* , Yiğit D.* , Aslan İ. E.* , Sevil O.* , Sancaktar Demiröz M.** , Demiröz Ö.*** , Hidroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Şehit Prof.Dr İlhan Varank Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tip-2 diyabet, dünya genelinde yaygın bir halk sağlığı sorunudur ve hastaları genellikle kardiyovasküler risk faktörlerine sahiptir. Aterojenik indeksler gibi lipid fraksiyonları arasındaki oranlar riski tahmin etmek için kullanılmaktadır. Ateroskleroz, vasküler sistemin kronik enflamasyonu olarak tanımlanabilir. C-reaktif proteinin (CRP) klinikte önemli bir inflamatuvar belirteç olması dolayısıyla araştırmamızda koroner anjiyografiye alınan Tip-2 diyabet hastalarında CRP/yüksek yoğunluklu lipoprotein (HDL) parametresinin diğer parametrelere kıyasla işlevselliği incelenmektedir.

Gereç ve Yöntem: Çalışma vaka kontrol çalışması olarak tasarlanmıştır. Araştırmada 2023 Aralık-2024 Mayıs arasında bir kamu hastanesinde başvuru sonrası koroner anjiyografiye alınan ve kardiyoloji servisine yatırılan hastalarla; diyabetli hastalar vaka grubu, diyabetsiz hastalar kontrol grubu olarak rastgele seçim yöntemiyle çalışmaya, Helsinki kriterlerine uygun dahil edilmiştir. Hasta onamları alındıktan sonra demografik değişkenler ve tıbbi geçmişleriyle ilgili bilgileri içeren 15 soruluk anket yüz yüze uygulanmış ve CRP ile HDL değerleri kaydedilmiştir. Girişimsel kardiyolog tarafından hastaların SYNTAX skorları (SS) hesaplanmıştır. Hastaların demografik, tıbbi verileri, CRP/HDL düzeyleri ve SS; Jamovi programında değerlendirilerek CRP/HDL indeksinin aterosklerozu öngörme yetisi değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmamızda 112 katılımcı (36 kadın, 76 erkek) vardır. Katılımcıların 47'si diyabetli, 66'sı diyabetsizdir. Genel yaş ortalaması 63, diyabetlilerin 64, diyabetsizlerin 58'dir. Diyabetli grubun ortalama HDL 40,7 mg/dL, ortalama CRP 7,32 mg/dL hesaplanmıştır. Kontrol grubunun ortalama HDL 40,5 mg/dL, ortalama CRP'ye 2,63 mg/dL olarak hesaplanmıştır. Hastaların CRP/HDL oranı diyabetli grupta 0,164; kontrol grubunda 0,0725 olarak hesaplanmıştır. Diyabetle CRP/HDL oranı ve diyabetle SS arasındaki ilişki için Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Diyabetli olma durumuna göre CRP/HDL oranı arasında anlamlı bir fark varken (p=0,045), SYNTAX ile anlamlı bir fark yoktur (p=0,191). Vaka grubunda ve kontrol grubunda CRP/HDL ile SYNTAX arasında düşük düzeyde anlamlı bir korelasyon saptanmıştır (p<0,05; Spearman's rho p-value<0,3).

Sonuç: Hastalar diyabet profilleriyle izlenecekse CRP/HDL oranı anlamlı bulunurken SYNTAX skoruna bakılacaksa diyabet durumu ayırt edici değildir. Katılımcı sayısının artırılması daha iyi sonuçlar elde edilmesini sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Diyabet, CRP, HDL, Koroner Arter Hastalığı

HP206: BİR ÜNİVERSİTENİN TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE DOMİNANT ELİN LARİNGOSKOP KULLANIMINA ETKİSİ

Abdullayev R.* , Ekinci Ö.** , Karayel İ.** , Kalkan F.M.** , Öztürk E.** , Gemici E.*** , Taş D.**** , Hidroğlu S.***

*Marmara Üniversitesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Ana Bilim Dalı, İstanbul

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3, İstanbul

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı, İstanbul

****Erciş Şehit Rıdvan Çevik Devlet Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Bölümü, Van

Giriş ve Amaç: Genel anestezi uygulanan hastalarda havayolunu kontrol altına almak için sıklıkla laringoskop yardımıyla endotrakeal entübasyon yapılır. Araştırmamızın amacı standart sol el laringoskopunun bir tıp fakültesi öğrencileri tarafından kullanılabilirliğini ve kolaylığını değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Bu kesitsel çalışmaya İstanbul'daki bir tıp fakültesinde okumakta olan ve daha önce entübasyon deneyimi olmayan öğrenciler alındı. Öğrencilere endotrakeal entübasyon ile ilgili on dakikalık bir eğitimden sonra bir havayolu maketi üzerinde (Laerdal Medical, Stavanger, Norveç) entübasyon yaptırıldı. Demografik veriler, entübasyon deneme sayısı ve süresi, glottik açıklık ve Cormack-Lehane glottik görünüm skorları kaydedildi. Sağ ve sol el dominant olan öğrencilerin verileri karşılaştırıldı. Örneklem büyüklüğü; %95 güven aralığında ve 0,05 alfa hatasıyla, en az 7 sağ el dominant ve 7 sol el dominant olmak üzere toplam 14 kişi olarak belirlenmiştir. Tanımlayıcı analizlerde normal dağılmayan değişkenler için ortanca ve çeyreklikler açıklığı (IQR) kullanılmıştır. Gruplar arası karşılaştırmalar sürekli değişkenler için bağımsız gruplarda Student's t, Welch ve Mann-Whitney U testleri ile değerlendirilmiştir. P değeri 0,05'in altında olduğunda sonuçlar istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 14 katılımcının yaş ortalaması $21,59 \pm 0,85$ olup, katılımcıların %50'si kadındı. Dominant eli sağ olan katılımcıların entübasyon süresi, dominant eli sol olan katılımcıların entübasyon süresinden anlamlı şekilde daha kısaydı (sırasıyla 26,0; IQR 12,5 ve 59,0; IQR 101 saniye, Mann-Whitney U, P=0,029). Katılımcıların Cormack-Lehane skor değerlendirmelerinde, dominant eli sağ olan katılımcılar ile dominant eli sol olan katılımcılar arasında anlamlı fark bulunmamıştır (sırasıyla 1; IQR 1 ve 2; IQR 1, Mann-Whitney U, P=0,659). Glottik görünüm karşılaştırması da buna benzerdi.

Sonuç: Araştırmamızda dominant eli sağ olan öğrencilerin entübasyon süresi dominant eli sol olanlara göre daha kısa bulunmuştur. Bu, dominant olmayan elle laringoskopu kullanıp dominant olan elle endotrakeal tüpün tutulması gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Dominant El, Entübasyon, Laringoskop, Sağ, Sol

HP207: SAĞLIKLI GENÇ ERİŞKİNLERDE KAFEİNLİ İÇECEKLERİN “ARTERİYEL STİFFNESS” PARAMETRELERİ ÜZERİNE AKUT ETKİSİ

Korganbay A.*, Buhara H.*, Gümüş Z.B.*, Taşdemir H.*, Sabouni R.*, Gürel Y.E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve amaç: Kafein tüketimi arteriyel stiffness için önemli risk faktörlerinden biridir. Arteriyel stiffness, damar duvarında elastik doku kaybından kaynaklanan damar katılaşması ve bunun sonucunda da arteriyel elastisitenin azalmasıdır. Arteriyel stiffnessteki artış önemli bir morbidite ve mortalite nedenidir. Bu çalışmada sağlıklı genç erişkinlerde kafeinli içeceklerin “arteriyel stiffness” parametreleri üzerine akut etkisinin incelenmesi hedeflenmektedir.

Gereç ve yöntem: Prospektif türdeki bu araştırma Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların aortik stiffness parametreleri stiffness ölçüm cihazı kullanılarak (Mobil-O-Graph NG, Stolberg, Germany) osilometrik teknik ile elde edildi. Ölçümleri takiben kafein içeren içeceklerden biri (1. Çay, 2. Filtre kahve, 3. Türk kahvesi, 4. Granül kahve) katılımcılara içirildi, ardından ölçümler 60. dakikada tekrar edildi. Elde edilen veriler Jamovi programında analiz edilmiştir. Shapiro-Wilks testi ile verilerin normalliği ölçülmüştür ve Independent-Samples T-Test, One-Way ANOVA ve Paired-Samples T-Testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Arteriyel stiffness parametrelerinden augmentasyon indeksi ve nabız dalga hızı (PWV) değerleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gözlenmiştir (Independent-Samples T-testi, $p < 0,001$). Düzenli kafein tüketen kişilerle tüketmeyen kişilerin basal arteriyel stiffness değerleri arasında anlamlı bir farklılık saptanamamıştır (Independent-Samples T-testi, $p > 0,05$). Her içecek grubunun kendi içinde kafein öncesi ve sonrası ölçümleri karşılaştırıldığında arteriyel stiffness parametrelerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Paired-Samples T-testi, $p > 0,05$). Ancak granül kahve, çay ve Türk kahvesi içen kişilerin kafein sonrası PWV değerlerinde anlamlı olmayan bir artış gözlemlenmiştir. 2 ölçüm arasındaki farkın kafeinli içecek türüne göre değişim gösterip göstermediğine bakmak için yapılan One-Way ANOVA testinin sonuçlarına göre istatistiksel anlamda bir farklılık yoktur ($p > 0,05$).

Sonuç: Çalışmamızın sonucunda kafeinli içecek tüketiminin arteriyel stiffness üzerine etkileri incelendiğinde katılımcı sayısının azlığından dolayı anlamlı bir farklılık gözlemlenemedi. Bireyler tek tek incelendiğinde ise sık kafein tüketen kişilerde arteriyel stiffness parametrelerinden PWV değerinde anlamlı olmayan bir artış izlenmiştir. Bu da kafein tüketiminin arteriyel stiffness üzerine olumsuz bir akut etkisi olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Anahtar kelimeler: Arteriyel Stiffness, Kafein, Akut Değişim

HP208: PAKLİTAKSELE MARUZ KALAN MEME KANSERİ HÜCRELERİNİN VE MEME EPİTEL HÜCRELERİNİN DOLAYLI ORTAK KÜLTÜRLERİNDEKİ GEN EKSPRESYON DEĞİŞİKLİKLERİNİN ANALİZİ

Sayar N.N.*, Yetişkin U.*, Yeşilyurt E.*, Uluç Ö.S.*, İşler E.Ş.*, Kılıç S.S.***, Karaca B.T.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İmmünoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Paklitaksel (PXL), çeşitli kanser türlerinin tedavisinde kullanılmasına rağmen kemoterapi sürecindeki kanser hücreleri ve meme epitel hücreleri arasındaki iletişim tam olarak anlaşılammıştır. Çalışmamızda farklı dozlarda paklitaksel (PXL) uygulandığında triple-negatif meme kanseri hücre hattındaki (MDA_MB231) mikroçevresel etkilerinin bcl-2, bax ve p53 gen ekspresyon seviyesine etkisinin araştırılması amaçlanmaktadır. MDA MB_231 ve meme epitel hücreleri arasındaki çapraz iletişimi ve tedavi sonrası sinyal mekanizmaları analiz edecektir. Elde edilen bulguların kanser araştırmalarına katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Gereç ve Yöntem: PXL'in IC50 dozu, akım sitometri kullanılarak Annexin V&PI boyası ile belirlenmiştir. Xcelligence analiziyle, farklı PXL konsantrasyonlarındaki MDA MB231 hücre hattının 72 saatlik gerçek zamanlı davranışı incelenmiştir; sırasıyla 0 mg/mL (kontrol, G1), 0,0125 mg/mL (G2), 0,01 mg/mL, 0,0075 mg/mL (G3), 0,005 mg/mL (G4), 0,0025 mg/mL (G5) ve DMSO (G7) şeklindedir.

Bulgular: PXL uygulanan MDA MB231 hücrelerinin 24-72. saat aralığında gerçekleştirilen apoptoz analizi sonucunda PXL'in 48 saatin sonunda MDA MB 231 hücreleri üzerindeki sitotoksik etkilerinin azaldığı sonucunda ulaşılmıştır. Zamana bağlı incelemeler yapıldığında 0,01 mg/mL PXL uyarımı yapılan MDA MB231 hücrelerinin canlılık seviyelerinin %50'ye düştüğü ancak ilerleyen zamanlarda canlılığın kontrol grubunda olduğu gibi %80 canlılık gösterdiği sonucuna ulaşılmış ve Xcelligence ile doğrulanmıştır.

Sonuç: Farklı dozlarda uygulanan PXL'in MDA MB231 kanser hücreleri üzerindeki etkinliğinin farklı olabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışma kanser tedavisinde uygulanan ilaç dozundaki önemi göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Paclitaxel, Meme Kanseri, Triple Negatif, Apoptoz

HP209: ANJİYOTENSİN II, CD40/TRAF6 VE ANJİYOTENSİN II TİP 2 RESEPTÖR ETKİLEŞİMLERİNİN KARDİYOVASKÜLER HASTALIKLARIN PATOGENEZİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Altıntaş B.* Özpolat Y.M.* Pire F.A.* Tosuncuk E.* Yılmaz R.G.* Yılmaz A.M.** Güneş Z.** Yıldırım A.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyokimya Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kardiyovasküler hastalıkların moleküler patogenezi, inflamatuvar mediatörler ve endokrin düzenleyiciler arasındaki kompleks etkileşimlerle karakterizedir. Renin-Anjiyotensin sistemi (RAS), bu süreçlerde merkezi bir rol oynar. Anjiyotensin II (ANG II), RAS'ın başlıca etkeni olarak hem vazokonstriksiyon hem de aldosteron salınımı yoluyla sistemik kan basıncını düzenler. Bu çalışmada, ANG II'nin Anjiyotensin II Tip 1 (AT1R) ve Tip 2 (AT2R) reseptörleri aracılığıyla, özellikle CD40 ve TRAF6 üzerinden kardiyovasküler inflamasyon ve hipertansiyon gelişimindeki rolünü ortaya koymak amaçlanmıştır. Ayrıca, CD40/CD40L sinyalizasyon yolunun kardiyovasküler hastalıkların patofizyolojisindeki katkıları ve potansiyel terapötik hedef olarak önemi değerlendirilmektedir.

Gereç ve Yöntem: Bu deneysel çalışma, İnsan Umbilikal Ven Endotel Hücreleri (HUVEC) kullanılarak tasarlanmıştır. Hücresel modeller üzerinde, ANG II'nin CD40 ve TRAF6 ile etkileşiminin mekanizmalarını aydınlatmak için çeşitli farmakolojik ajanlar (AT2R antagonist PD123319 ve AT1R antagonist Candesartan) kullanılmıştır. HUVEC'ler üzerinde yapılan uygulamalarla, ANG II, AT1R ve AT2R arasındaki etkileşimlerin CD40 ve TRAF6 üzerindeki etkileri sırasıyla Western Blot analizi ve ELISA yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. İlave olarak, IL-6 gibi proinflamatuvar sitokinlerin seviyeleri, hücre kültürü süpernatantlarında belirlenmiştir. Bu prosedürler, hücrelerin 4, 24 ve 48 saat süresince ANG II ve ilgili antagonistlere maruz bırakılmasıyla gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Çalışma devam ettiği için bulgular değerlendirilememiştir.

Sonuç: Çalışma devam ettiği için henüz karşılaştırma yapılacak kadar sonuç elde edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Anjiyotensin II, CD40, TRAF6, AT2R

HP210: OBEZİTESİ OLAN BİREYLERDE ENNEAGRAM KİŞİLİK TİPLERİNİN YEME TUTUMLARIYLA İLİŞKİSİ

Akbay H.*, Ünlütürk M.*, Yıldız M.A.*, Mızrak A.*, Rasheed E.*, Süleyman A.***, Hıdıroğlu S.***, Yanartaş Ö.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Dünya Sağlık Örgütü tarafından vücut kitle indeksinin 30'dan yüksek olmasıyla tanımlanan obezite çeşitli sosyal ve tıbbi sebeplere dayandırılan global bir halk sağlığı problemidir. Obeziteli bireylerin tedavi süreci için hastalığın gelişimini, hastanın kişisel özelliklerini ve yeme alışkanlıklarını incelemek önemlidir. Obezite ve kişilik üzerine yapılan birçok çalışmada Beş Faktör Modeli (BFM) envanteri kullanılmış ve testteki 5 farklı kişilik özellikleriyle obezite riski arasında pozitif korelasyonlar saptanmıştır. BFM ile sonuçlarıyla uyumlu olan Enneagram kişilik testinin Türkiye popülasyonunda validasyonu olan ETASI testinin obezite ile kişilik arasındaki ilişkiyi anlamada önemli olacağı düşünülmüştür.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada Marmara Obezite Merkezine gelen 66 hastaya ulaşılmıştır. Araştırmada sosyodemografik sorular, Aşırı Yeme Ölçeği, Duygusal Yeme Ölçeği'nin Türkiye popülasyonu için uyarlanan versiyonu (EEQ), Yale Food Association Test ve ETASI ölçekleri kullanılmıştır. Tüm testlerde toplam 138 soru bulunmaktadır. Kategorik değişkenlerin sıklık ve yüzdeler, sürekli değişkenlerin ortalama, standart sapma, medyan ve minimum maximum değerleri incelenmiştir. Sürekli değişkenlerin normallik dağılımları Kolmogorov-Smirnov testiyle analiz edilmiştir. Değişkenlerin analizinde Pearson Chi-Square Testi, Fisher's Exact Testi, ANOVA, Kruskal-Wallis Testi uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya 57 kadın (%88,9), 7 (%11,1) erkek katılmıştır. Katılımcıların Enneagram kişilik tipi dağılımı tip 6 %63,5; tip 1 %9,5; tip 2 %9,5; tip 4 %6,3; tip 9 %6,3; tip 8 %4,7 olup tip 7 ve tip 3'e mensup kimse bulunmamaktadır. B tip değerlendirmesinde %22,2 (14) kendini koruma, %7,9 (5) sosyal ve %69,8 (44) yakın ilişki olarak bulunmuştur. Çalışmada veri toplama süreci devam etmektedir.

Sonuç: Çalışmada, obeziteyle kişilik özellikleri arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu bulgular, obezitenin multidisipliner bir yaklaşım gerektirdiğini ve tedavi sürecinde kişinin yeme alışkanlıkları ve kişilik özelliklerinin de dikkate alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Sonuç olarak, bu çalışma obezite ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi anlamak için önemli bir adım olmuştur. Araştırma sonucunun daha keskin olabilmesi için daha büyük odak gruplarında çalışma yapılması büyük önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Enneagram, Obezite, Yeme Alışkanlıkları

HP211: OMUZ İNTRAARTİKÜLER ENJEKSİYON YAPILAN HASTALARDA TEDAVİ BAŞARISINI ETKİLEYEN PARAMETRELERİN BELİRLENMESİ

Yılmaz M.*, Ercan B.*, Yüce Z. N.*, Aksoy B. N.*, Sallam A.*, Yürük Y. O.**, Tütüncü M.**, Şencan S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Omuz ağrısı, sırt ve diz ağrısından sonra yaygın olarak görülen üçüncü en sık ağrı bölgesidir. Genel popülasyonda görülme sıklığı yaklaşık %16-21'dir. Bu yüzden yapılacak işlemlerde etkisiz yöntemlerin olabildiğince elenmesi gerekir. Bu çalışma, omuz intraartiküler enjeksiyon uygulanan hastalarda tedavi başarısını etkileyen parametreleri belirleyerek, daha etkili sonuçlara ulaşmak için gerekli olan hastaların özelliklerini ortaya koymayı hedeflemektedir.

Gereç ve Yöntem: İlaç dışı retrospektif klinik araştırma çalışmasıdır. 1 Ocak 2020 ve 1 Ocak 2024 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Algoloji polikliniklerine başvurmuş, omuz intraartiküler enjeksiyon işlemi yapılmış toplam 290 hastayla görüşülmesi planlanmıştır. Hastaların demografik verileri ve radyolojik görüntüleme bulguları hastane sistemindeki kayıtlı bilgilerden elde edilmiştir. Hastalara Santral Sensitizasyon Ölçeği, Charlson komorbidite indeksi, işlem sonrası 3.hafta, 3.ay ağrı NRS skorları telefonla ulaşıp sorulmuştur. Verilerin değerlendirilmesinde Jamovi 2.3.2 programı, analizinde Ki-kare, Pearson korelasyon ve t-testleri kullanılmıştır. İstatiksel anlamlılık sınırı $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya yaş ortalaması $61,2 \pm 11,0$ olan toplam 126 hasta dahil edilmiştir. K (n=86, %86,3) / E (n=40, %31,7) Omuz içi eklem enjeksiyonu sonrası, ağrı NRS skorunda %50 veya daha fazla düşüş klinik olarak anlamlı iyileşme olarak kabul edilmiştir. Bu durum işlem sonrası 1.saat, 3.hafta ve 3.ay değerlendirmelerinde sırasıyla %95,2; %69,8; %67,5 olarak görülmüştür. İşlem sonrası 1.saat ($p=0,053$), 3.hafta ($p=0,094$) ve 3.ay ($p=0,908$) başarılı tedavi gören hastaların oranı santral sensitizasyon ölçeğine göre farklılık göstermemiştir. Ki-kare regresyon testi, subskapular MR sonuçları ile 3 hafta sonraki tedavi başarısı arasında bir ilişki olduğunu göstermiştir. ($p=0,021$)

Sonuç: Santral sensitizasyon ölçeğinin omuz intraartiküler enjeksiyon yapılan hastalarda tedavi başarısını etkilediğine dair bir kanıt bulunmamıştır. Subskapular tendonunda tendinopati ya da kısmi yırtık olan hastalarda 3 hafta sonraki tedavi başarısı oranı, subskapular tendonu normal olan hastalara göre daha fazladır. Bu sonuçların bilinmesi, omuz intraartiküler enjeksiyon yapmaya karar vermede doktorların işini kolaylaştırabilir.

Anahtar Kelimeler: Manyetik Rezonans Görüntüleme, Omuz Eklemi, İntraartiküler Enjeksiyon

HP212: CANLI VERİCİLİ BÖBREK NAKİLLERİNDE DAMAR ANATOMİSİNİN VARYASYONLARININ GREFT FONKSİYONU ÜZERİNE ETKİSİ

Yaşarlar O.*, Yenici O.*, Delibalta A.*, Uysal A.B.*, Ata M.S.*, Demirbaş B.T.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Damar anatomisinin varyasyonlarının canlı vericili böbrek nakillerinde greft fonksiyonu üzerine herhangi bir olumsuz etkisi olup olmadığı geçmişten bugüne sorgulanmıştır. Bu kapsamdaki çalışmalar incelendiğinde damar anatomisinin varyasyonlarının hastanın yaşama süresi, hastanın hastanede kalma süresi, kreatinin seviyelerindeki düşüş gibi parametrelerle ilişkisine bakılmış ancak sıcak glomerüler filtrasyon hızını ve sıcak iskemi süresini içine alan kapsamlı bir çalışmaya denk gelinmemiştir. Çalışmamızda; alıcıda oluşabilecek greft fonksiyonunda azalma ve ameliyat sonrasında oluşabilecek komplikasyonlar gibi konularda bilgi sahibi olmak amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Retrospektif olan bu çalışmamızdaki veriler Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Ana Bilim Dalı'nda, Origo sistemi aracılığıyla toplanmıştır. Topladığımız veriler, IBM SPSS Statistics 29.0 programı üzerinden analiz edilmiştir. Analizlerde hastalar tekli ve çoklu damar anatomisine sahip olma durumuna göre 2 gruba ayrılmıştır. Bu grupların glomerüler filtrasyon hızı, sıcak iskemi süresi, rejeksiyon gibi parametrelerle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığına bakılmıştır. Analizlerde, Ki-kare ve T-testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmamız 47'si erkek 35'i kadın olmak üzere 82 hasta üzerinden yürütülmüştür. Tekli damar anatomisine sahip 67 hasta, çoklu damar anatomisine sahip 15 hasta izlenmiştir. Bu 2 grubun, 1.hafta glomerüler filtrasyon hızı ile arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır (T-testi, $p > 0,8$). Çoklu damar anatomisine sahip hasta grubunda ortalama sıcak iskemi süresi (299,62 sn) tekli damar anatomisine sahip gruba göre (247,02 sn) daha uzun izlenmiştir. Ortalama yatış süreleri ise tekli arter ven grubunda 11,31 gün, çoklu arter ven grubunda 12,15 gün olarak kaydedilmiştir.

Sonuç: Araştırmamız sonucunda, damar anatomisindeki varyasyonların greft fonksiyonu üzerine herhangi bir olumsuz etkisi saptanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Canlı Vericili, Böbrek Transplantasyonu, Greft Fonksiyonu, Damar Anatomisi, Sıcak İskemi

HP213: MARMARA ÜNİVERSİTESİ PENDİK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİNDEKİ İNTİHAR VAKALARININ COVID-19 ÖNCESİ VE SONRASI OLARAK İNCELENMESİ VE KARŞILAŞTIRILMASI

Aldemir F.E.*, Yıldız M.F.*, Dindar M.E.*, Temel M.T.*, Susuz İ.E.*, Denizbaşı A.*

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp Ana Bilim Dalı Başkanı

Giriş ve Amaç: Covid-19 pandemisi insanların psikolojik sağlığı üzerinde ciddi etkiler bırakmıştır. Araştırmamızda 2019 şubat ve 2022 şubat aylarında intihar veya kendine zarar verme suretiyle hastanemiz acil servisine başvuran vakaları inceledik. Amaç iki dönemdeki değişiklikleri incelemektir. Türkiye'de bu konu ile ilgili bilimsel bir çalışma bulunmamaktadır. Çalışmamızda pandemi öncesi ve sonrasında intihar girişimlerinin sayılarının değişimini, başvuran hastaların ne kadarının psikiyatrik rahatsızlığı bulunduğunu ve bu iki parametre arasında anlamlı bir ilişki bulunup bulunmadığını incelemeyi amaçladık. Aynı zamanda vakalardaki hastaların hangi yöntemle intihara teşebbüs ettiği incelendi.

Gereç ve yöntem: Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesindeki 2019 şubat ve 2022 şubat aylarında intihar veya kendine zarar verme sebebiyle gelen hastaların konsültasyonları incelenmiş, 2019 yılında 135, 2022 yılında 201 vaka belirlenmiştir. Toplam popülasyon 346 kişidir. Veriler "Sosyal Bilimler için İstatistik Programı (SPSS)" programında Ki-Kare testi kullanılarak incelenmiştir. $p < 0,05$ anlamlılık sınırı olarak belirlenmiştir. Marmara Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan onay alınmıştır.

Bulgular: 2019 yılı şubat ayında 135 vakanın son 72 saat içinde 35'i intihar girişiminde bulunmuş, 100 tanesi bulunmamıştır. 2019 yılı şubat ayında başvuran hastaların 65'i psikiyatrik rahatsızlık tanısı almış, 70'i almamıştır. 2022 yılı şubat ayında başvuran 201 hastanın 44'ü son 72 saat içinde intihar girişiminde bulunmuş, 157 tanesi bulunmamıştır. 2022 yılı şubat ayında başvuran hastaların 112'si psikiyatrik rahatsızlık tanısı almış, 89'u almamıştır. Aynı yıl içinde başvuran hastalarda intihar girişimi ve psikiyatrik tanı durumu arasındaki ilişki Ki-Kare testi ile incelenmiş ancak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p > 0,05$).

Sonuç: 2019 yılı şubat ayında başvuran vakaların %26'sı intihar girişiminde bulunmuştur. 2022 yılı şubat ayında başvuran vakaların ise %22'si intihar girişiminde bulunmuştur. Dünya genelinde yapılan bir çalışmada da pandemi sonrası intihar girişimlerinde azalma olduğu belirtilmiştir. Hastanemizdeki sonuçlar da bu çalışma ile paraleldir. İki dönemde de aynı yıl içinde başvuran hastalarda intihar girişimi ve psikiyatrik tanı durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, İntihar, Tanı, Psikiyatrik Hastalık

HP214: BİR KAMU KURULUŞUNUN EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ PEDIATRİK ENDOKRİNOLOJİ VE DİYABET POLİKLİNİĞİNDEN DÜZENLİ TAKİBE GELMEYEN TİP 1 DİYABET TANILI HASTALARININ TAKİP VE METABOLİK KONTROLÜ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Berberoğlu S.B.*, Sarıçayır Z.S.*, Yılmaz M.*, Çalış M.S.*, Tuncay M.E.*, Haliloğlu B.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 3. Sınıf Öğrencileri ICP B9 Grubu

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Günümüzde diyabet gibi kronik hastalıkların etkileri ve yönetimi giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu bağlamda, hastaların takip edilme ve tedaviye uyumlarındaki farklılıkların, metabolik kontrol durumları üzerindeki etkileri önemli bir araştırma konusudur. Bu çalışma, takipsiz hastaların neden kontrole gelmediklerini araştırmayı ve metabolik kontrollerinin takibe gelen diyabetliler ile karşılaştırılmasını amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmamız kesitsel bir çalışmadır. Bir Kamu Kuruluşunun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Pediatrik Endokrinoloji ve Diyabet bilim dalından takipli Tip 1 Diyabetli hastalara uygulanacak olan bu çalışmada toplamda en az 75 katılımcıya ulaşılması hedeflenmektedir. Katılımcılarla telefonla konuşarak veriler alınmak istenmektedir. Anketimizde toplam 17 soru bulunmaktadır. İlk kısımda katılımcının sosyodemografik bilgilerini öğrenmeyi hedefleyen 5, ikinci kısımda çocuğun takipli olup olmadığını içeren 2 soru, üçüncü kısımda takibi nasıl sağladığına dair veri toplama bölümünde 4 soru ve dördüncü kısımda nereden takipli olma durumunu içeren 1 soru bulunmaktadır. Beşinci bölümde ise başka çocuk endokrinolojiye giden hastalarla ilgili veri toplama kısmında 5 soru bulunmaktadır. Elde edilen veriler Sosyal Bilimler için İstatistik Programı (SPSS) programı kullanılarak değerlendirilecektir.

Bulgular: Katılımcılardan telefonla aranarak elde edilen HbA1C değerlerinin, hastane sisteminde bulunan son HbA1C değerleri karşılaştırılmış anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p = 0,025$). Hastaların anne- baba eğitim durumlarıyla, HbA1C değerleri arasında Pearson Korelasyon testinde küçük negatif korelasyon bulunmuştur (Pearson's $r = -0,18$). Hastaların sensör kullanımlarının HbA1C değerlerine etkisiyle anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p = 0,031$).

Sonuç: Katılımcıların diyabet takibine başarılı şekilde devam ettiği gözlemlenmiştir. Hastaların anne- baba eğitim durumunun diyabet kontrolünde düşük miktar etkili olduğu bulunmuştur. Sensör kullanan hastalarda kan şekeri kontrolünün daha başarılı olduğunu gözlemlenmiştir. Diyabet kontrolünde hastaların tedaviye gerekli özeni göstermesi elzem bir durumdur. Bu nedenle hastalara tedavi süresince doğru bilgilendirme ve eğitim yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Diyabet, Takipsiz

HP215: NONDİYABETİK KALP YETERSİZLİĞİ HASTALARINDA SGLT-2 İNHİBİTÖRLERİNİN ARTERİYAL SERTLİK ÜZERİNE ETKİNLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bektaş E.C.*, Demirci E.*, Oduncuoğlu D.T.*, Özer Ö.*, Sana E.B.*, Yazıcı S.***, Çakır S.B.***, Çinçin A.A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tip 2 diyabet tedavisinde kullanılan ve gliflozinler olarak da adlandırılan Sodium-Glucose Taşıma Proteini 2 (SGLT-2) inhibitörleri, glikozun nefronlarda yeniden emilimini engeller ve dolayısıyla insülden bağımsız olarak kan şekerini düşürür. Yapılan çalışmalarda, SGLT-2 inhibitörlerinin gerek diyabetik gerekse nondiyabetik hastalarda kalp yetersizliği semptomlarını ve mortaliteyi azalttığı saptanmıştır. Diyabetik hastalarda artan arteriyal sertleşmeyi olumlu yönde etkilemekle beraber nondiyabetik hasta grubunda bu tür bir etkinliğine dair çalışma bulunmamaktadır. Çalışmamızın amacı, diyabetik olmayan kalp yetmezliği hastalarında oral SGLT-2 inhibitörü tedavisinin, arter sertliği, ekokardiyografi (EKO) parametreler ve B-tipi natriüretik peptid (BNP) üzerine etkilerinin değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kardiyoloji kliniğine başvuran nondiyabetik kalp yetersizliği hastalarından, çalışma kriterlerine uyanların izin ve rızası alınarak katılmaları gerçekleştirilmiştir. Rutin tedavileri gereği SGLT-2 inhibitörü (Dapagliflozin) başlanması planlanan hastaların klinik durumları, bakılmış olan laboratuvar değerleri, kullandıkları ilaçlar kayıt altına alınmıştır. Hastaların arteriyal sertlikleri Mobil-O-Graph 24h ABPM Classic cihazı ve HMS CS 5.1 I.E.M GmbH programı ile değerlendirilmiştir. Hastaların rutin ekokardiyografi parametreleri ve sol ventrikül strain değerleri kayıt altına alınmıştır. Bir aylık Dapagliflozin tedavisi sonrasında tüm işlemler tekrarlanmıştır.

Bulgular: Çalışmamızda 6 hastamızın 1 aylık takip sonuçlarına ulaşılabilmiştir. Araştırma öncesi ve sonrası laboratuvar değerlerinde: kan üre azotu, Kr, ALT (alanin aminotransferaz), BNP, arteriyel sertlikle ilgili parametrelerinde (nabız dalga hızı (PWV), augmentasyon indeksi (AI), çevresel direnç (TPR), santral kan basıncı (CBP)) rutin ekokardiyografik parametrelerinde LAd, LAa, LVDD, LVSD, Ejeksiyon Fraksiyonu (Simpson) , sol ventrikül miyokardial strain'inde anlamlı fark saptanmamıştır.

Sonuç: Dizayn ettiğimiz çalışmamızda ele almış olduğumuz arteriyel sertlik ile ilgili parametrelerde, ekokardiyografik ve biyokimyasal belirteçlerde anlamlı değişiklik saptanmasa da çalışma öncesinde hedeflenen en az 30 hasta sınırına ulaşamamıştır. Çalışmamızın ilerleyen aşamalarında hedeflenen hasta sayısına ulaşıldığında, nondiyabetik kalp yetersizliği hastalarında gliflozinlerin hangi yollarla etkin olduğuna dair daha anlamlı sonuçlara ulaşılabilir.

Anahtar Kelimeler: Kalp Yetmezliği, Nondiyabetik, SGLT-2 İnhibitörleri

HP216: İNTRAVENÖZ DEMİR TEDAVİSİ ALAN HASTALARDA FERROPTOZİS İLİŞKİLİ GPX4, AIFM2 VE ACSL4 GENLERİNİN TEDAVİ SONRASI EKSPRESYON DEĞİŞİMİ

Dural S.*, Haliloğlu Ö.*, Gümüş G.*, Mutlu S.*, Yavaş B.*, Arslan E.***, Özcan BA***, Tazegül G.***, Ata P.**

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İntravenöz (IV) demir tedavisinde, farmakolojik dozda demir tedavisinin reaktif oksijen türleri birikimi ve lipid peroksidasyonuna neden olan, non-apoptotik demir bağımlı programlı hücre ölümü olan ferroptozis ile ilişkisi bilinmemektedir. Bu çalışmada IV demir alan demir eksikliği olan hastalarda tedavi ilişkili ferroptozis mekanizmasında yer alan GPX4, AIFM2 ve ACSL4 genlerinin ekspresyon düzeylerinin tedavi sonrası değişiminin gözlemlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmamız ilaç dışı klinik araştırmadır. 20 Şubat-26 Mart 2024 arasında İç Hastalıkları Kliniğinde IV demir tedavisi uygulanan ve ferroptozis ile ilişkili hastalık öyküsü olmayan 53 erişkin hasta çalışmaya katılmıştır. Ancak alınan kan örneklerinin pıhtılaşması ve bazı hastaların kontrole gelmemesi nedeniyle 19 hasta çalışmadan dışlanmıştır. Hastaların demografik ve klinik verileri poliklinik dosyalarından edinilmiştir. Hastalardan tedavi öncesi ve tedavi sonrası toplam iki kan örneği alınmıştır ve RNA izolasyonu yapılmış, RNA'dan cDNA sentezi yapılarak RT-PCR ile GPX4, AIFM2 ve ACSL4 genlerinin ekspresyon düzeyleri analiz edilmiştir. IBM SPSS 23 kullanılmıştır. Verilerin medyan değerinin hesaplanmasında Wilcoxon signed-rank-testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya 32'si (%94,1) kadın olmak üzere toplam 34 hasta katıldı. Hastaların medyan yaşı 40 (30-46) idi. Başvuru anı medyan hemoglobin düzeyleri 9,1 g/dL (8,4-10,7) , medyan ferritin düzeyleri 4,25 ng/mL (2,5-8,8) ve medyan transferrin saturasyonları %4 (%2,7-%6,9) olarak izlendi. Tedavi sonrası 1. hafta medyan hemoglobin düzeyleri 9,9 g/dL (9,5-10,8), ferritin düzeyleri 385 ng/mL (317-508) ve transferrin saturasyonları %19 (%16-23) izlendi. Tedavi öncesi ve 1. hafta medyan retikülosit değerleri sırasıyla %1,7 (%1,1-2) ve %3,1 (%2,4-4,6) saptandı. Hastaların hemoglobin, ferritin, transferrin saturasyonu ve retikülosit değerleri tedavi öncesiyle karşılaştırıldığında anlamlı düzeyde yüksek bulundu (tüm testler p<0,001, Wilcoxon signed-rank-testi).

Sonuç: IV demir tedavisi demir eksikliği ve demir eksikliği anemisinin düzeltilmesinde etkin bir tedavi yoludur. Ancak IV demir tedavisinin oluşturduğu oksidatif hasarın ferroptozis ile ilişkisi bilinmemektedir. Gerekli kitler bütçe sıkıntısı nedeniyle zamanında temin edilememiştir. Araştırmamızın genetik incelemeleri devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ferroptozis, GPX4, AIFM2, ACSL4, Demir Karboksimaltoz

24 MAYIS 2024 PERŞEMBE (9.00-10.20) HASTALAR VE HASTALIKLAR SÖZLÜ SUNUMLAR	
HS201	ALGAN HEMOSTATİK AJAN TOZ VE SÜNGER FORMLARININ SIÇANLARDA YARA İYİLEŞMESİ ÜZERİNE ETKİSİ
HS202	THP-1 HÜCRELERİ KAYNAKLI ŞARTLANDIRILMIŞ ORTAM VE TEMOZOLOMİDİN GLİOBLASTOMA HÜCRELERİNİN CANLILIĞI VE GÖÇÜ ÜZERİNDEKİ ORTAK KÜLTÜR ETKİSİ
HS203	İNSAN MİKROGLİAL KLON-3 (HMC3) HÜCRE HATTINDA VALPROİK ASİTİN NÖROİNFLAMASYON ÜZERİNE ETKİLERİNİN BELİRLENMESİ
HS204	İNSÜLİN İLE DESTEKLENMİŞ TEMOZOLOMİD UYGULAMASININ GLİOBLASTOMA ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
HS205	ARALIKLI AÇLIK UYGULAMASININ SIÇAN ABSANS EPILEPSİ MODELİNDE GELİŞEN TESTİS HASARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN HISTOLOJİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
HS206	EFFECTS OF EXTRACELLULAR MATRIX PROTEIN ON PROLIFERATION AND APOPTOTIC PROTEIN IN HEPATOCELLULAR CARCINOMA CELL LINE HEPG2 CELLS IN 3D CULTURE ENVIRONMENT
HS207	SAĞLIKLI POPÜLASYONUN DİSFONİK SESE YAKLAŞIMI
HS208	DEVELOPING A MACHINE LEARNING ALGORITHM FOR THE CLASSIFICATION OF INDIRECT IMMUNOFLOUORESCENCE ASSAY PATTERNS IN HEP-2 IMAGES TO AUTOMATE ANTI-NUCLEAR ANTIBODY TESTS
HS209	HİPERKOLESTEROLEMİK FARELERDE GRANÜLOSİT-KOLONİ UYARICI FAKTÖRÜNÜN LİPİT PROFİL ÜZERİNE ETKİLERİ
HS210	TRANSENDOTELYAL MİGRASYON İNHİBE EDİCİ PEPTİDİN ALERJİK RİNİT (PEPİTEM) MODELİ GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ FARELER ÜZERİNDEKİ OLASI ETKİLERİNİN LÖKOSİT TRAFİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

HS201: ALGAN HEMOSTATİK AJAN TOZ VE SÜNGER FORMLARININ SIÇANLARDA YARA İYİLEŞMESİ ÜZERİNE ETKİSİ

Özer A.*, Harman B.** , Şener D.***, Aksoy H.****

*Okan Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3

**Bahçeşehir Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 2

***Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

****Marmara Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Biyokimya Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Hemostatik ajanların yara iyileşmesine etkileri tıbbi araştırmaların önemli bir odak noktasıdır. Bitkisel bileşenlerden oluşan Algan Hemostatik Ajan (AHA), özellikle acil durumlarda kanamaları kontrol altına almada kullanılan bir üründür. Bu çalışma, AHA'nın toz ve sünger formunun yara iyileşmesine etkilerini araştırmayı amaçlamaktadır. Yapılan çalışmalarla AHA'nın sıvı formunun olumlu etkileri ortaya koyulmuştur ancak toz ve sünger formlarının etkileri henüz incelenmemiştir. Araştırmamız, AHA'nın yeni formlarının yara iyileştirici potansiyelini değerlendirerek hemostatik tedavilere bilimsel bir alternatif sunmayı hedeflemektedir.

Gereç ve Yöntem: Marmara Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulundan onaylı araştırmamızda, yara iyileşmesine etkilerini belirlemek amacıyla AHA'nın toz ve sünger formları kullanılmıştır. Deney grubunda bulunan 24 Wistar albino sıçanın tamamının dorsal torasik bölgesinde 6 mm çapında ikiye yara oluşturulmuştur. Yaraların biri histopatolojik incelemelerde, diğeriye hidrokspirolin ölçümlerinde kullanılmıştır. Sıçanlar dört gruba ayrılarak gruplara serum fizyolojik, AHA toz ve sünger formları ve Madecassol® uygulanmıştır. Anestezi, ketamin ve klorpromazin kullanılarak intraperitoneal olarak uygulanmış ve ötenazi yüksek doz anestezikle gerçekleştirilmiştir. Yaraların iyileşmesi yedi gün boyunca izlenmiş, deney sonunda yaralı deri örnekleri alınarak histolojik incelemeler yapılmıştır. İncelemelerde epidermal ve dermal rejenerasyon, fibroblast yoğunluğu, anjiyogenez, nötrofil infiltrasyonu ve ödem değerlendirilmiştir. Hidrokspirolin içeriği, Reddy ve Enwemeka yöntemi kullanılarak ölçülmüştür.

Bulgular: Yaralara uygulanan AHA formları, hidrokspirolin seviyelerinde belirgin değişikliğe neden olmamıştır. Yara bölgesindeki kontraksiyon yüzdesinin AHA toz ve sünger formlarının uygulandığı bölgelerde bir miktar daha yüksek tespit edilmesine karşın diğer gruplarla aralarında istatistiksel olarak bariz bir fark gözlenmemiştir. Yapılan histopatolojik incelemelerde; AHA formları ve Madecassol® uygulanan yara dokularında epidermal ve dermal rejenerasyon, fibroblast yoğunluğu, anjiyogenez, nötrofil infiltrasyonu ve ödem birbirinden farklı bulunmuştur.

Sonuç: AHA toz ve sünger formları -sıvı forma benzer olarak-, her ne kadar yara iyileşmesini olumsuz etkilemese de yara gelişimine belirgin katkı sağlamamaktadır. Histopatolojik incelemelerde, yara iyileşmesini etkileyecek negatif bir sonuç gözlenmediğinden AHA'nın belirtilen formlarının kullanımı herhangi bir tehlike arz etmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Algan Hemostatik Ajan, Yara İyileşmesi, Sıçan

HS202: THP-1 HÜCRELERİ KAYNAKLI ŞARTLANDIRILMIŞ ORTAM VE TEMOZOLOMİDİN GLİOBLASTOMA HÜCRELERİNİN CANLILIĞI VE GÖÇÜ ÜZERİNDEKİ ORTAK KÜLTÜR ETKİSİ

Arslan H.K.*, Çelik B.R.*, Pazar S.*, Akviranlı M.*, Kılıç S.S.** , Süel E.** , Tunca Z.** , Akkoç T.**

*Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye.

**Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İmmünoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye.

Giriş ve Amaç: Glioblastoma multiforme (GBM) gibi agresif beyin tümörleri, hızlı çoğalma ve ilaç direnci gibi özellikleri nedeniyle tedavi sürecinde ciddi zorluklar oluşturmaktadır. Mevcut tedavi seçenekleri arasında cerrahi rezeksiyon, radyoterapi ve temozolomid (TMZ) yer almakta; ancak, bu yöntemlerin terapötik etkinliklerini artırabilmek için yeni tedavi stratejilerinin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu çalışma, THP-1 hücrelerinden elde edilen şartlandırılmış ortam (ŞO) ve TMZ'nin kombinasyonunun glioblastoma LN229 hücre hatları üzerindeki etkilerini araştırmayı hedeflemektedir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamızda 400 µM TMZ ile birlikte farklı konsantrasyonlarda (7500, 15000 ve 22500 hücre/kuyu) THP-1 hücrelerinden elde edilen ŞO, LN229 hücre kültürüne eklenmiştir. Migrasyon kapasiteleri 0, 24, 48 ve 72 saat sonunda yara çizik deneyi (scratch assay) ile değerlendirilmiştir. Ayrıca, GBM hücrelerinin ilgili deney gruplarında gerçek zamanlı davranışları 72 saat boyunca Xcelligence cihazı ile takip edilmiş ve elde edilen veriler JAMOVI programında Repeated ANOVA testi ile istatistiksel olarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışma sonuçları, THP-1 kaynaklı ŞO'nun varlığında, hücre migrasyonunun diğer gruplara kıyasla daha düşük olduğunu göstermiştir. Bununla birlikte, THP-1 miktarının 7500, 15000, 22500 olarak değişen konsantrasyonlarda ŞO'nun LN229 hücreleri üzerindeki etkinliğinde anlamlı bir fark yaratmadığı tespit edilmiştir ($p < 0,005$, $p = 0,920$, $p = 0,825$, $p = 1,000$). Ek olarak, LN229 hücrelerinin 72 saatlik gerçek zamanlı takip analizinde, TMZ'nin varlığında hücrelerin proliferasyonlarında azalma gözlemlenirken yüksek konsantrasyonlu THP-1 içeren ŞO'ların varlığında, deney gruplarının 48. ve 72. saatler arasında proliferasyonlarının kontrol grubu ile fark olmadığını görmüştür.

Sonuç: Tümör mikroçevresini modifiye ederek glioblastoma'ya karşı kemoterapötik etkinliği artırma potansiyelini vurgulamaktadır. THP-1 şartlandırılmış ortam aracılığıyla elde edilen bulgular, gruplar arasındaki tedavi yanıtlarındaki farklılıkların, şartlandırılmış ortamın tümör davranışını nasıl değiştirebileceğini göstermektedir. Bu bulgular, ilaç direncini aşmak için mikro çevresel faktörleri içeren yeni tedavi yaklaşımlarının geliştirilmesine katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: THP-1, Temozolomid, Glioblastoma, LN229, Şartlandırılmış Medium.

HS203: İNSAN MİKROGLİAL KLON-3 (HMC3) HÜCRE HATTINDA VALPROİK ASİTİN NÖROİNFLAMASYON ÜZERİNE ETKİLERİNİN BELİRLENMESİ

Aybar SB.*, Boz A.*, Akıncı İ.*, Mermertaş HZ.*, Tapşın Güllüoğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, İmmünoji Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Giriş ve Amaç: Nörodejeneratif hastalıklar popülasyonda prevalansı artan ve tam olarak çözümü bulunamamış sağlık sorunlarıdır. Nöroinflamasyon, nörodejeneratif hastalıklarda ortak olarak görülen bir olgu olmakla birlikte mikroglia temel düzenleyicilerden biri olarak kabul edilmektedir. Valproik asit (VPA), antiepileptik ve duygudurum düzenleyicisi olarak kullanılan yaygın bir maddedir ve hayvan mikroglia hücrelerinde yapılan çalışmalarda inflamasyonu azalttığı gösterilmiştir. İnsan mikrogliaları ile ilgili herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. HMC3 insan mikroglia hücre hattını kullanarak VPA'nın anti-inflamatuar etkisini araştırmak amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: HMC3 (ATCC®CRL-3304) insan mikroglial hücre hattında VPA'nın sitotoksik olmayan dozu MTS deneyiyle belirlenmiştir. İnflamasyon modeli hücrelerin lipopolisakkarit (LPS) (100 ng/ml, 24 saat) ile uyarılması sonucu oluşturulmuştur. Proinflamatuvar belirteçler (COX-2, IL-1 β , IL-6) ve oksidatif stres belirteci (iNOS) Western blot ile ölçülmüştür. Artan inflamasyon ile değişen hücre morfolojisi ışık mikroskobu altında gözlemlenmiştir. VPA'nın inflamasyon ile artan hücre motilitisine etkisi scratch deneyi ile incelenmiştir. Deney verileri Image J (v1.54i) ve GraphPad (10.2.3) programlarıyla analiz edilmiştir.

Bulgular: MTS sitotoksitesite testinde 24 saatin sonunda VPA'nın HMC3 üzerinde toksik olabileceği dozlar ortaya konulmuştur. Sitotoksik olmayan en yüksek doz 1 mM olarak belirlenmiştir. Western Blot testi sonucunda iNOS, COX-2, IL-6 ve IL-1 β 'nin LPS ile indüklenmiş nöroinflamasyon modelindeki seviyeler izlenmiştir. Scratch deneyi yara iyileşme modelinde LPS'nin yarattığı etkilerin VPA tarafından geriye çevrildiği ortaya konulmuştur. Morfoloji analizi sonucunda mikroglia hücrelerinde aktif form olan ameboid morfolojide azalma gözlemlenmiştir.

Sonuçlar: Bu çalışma valproik asitin, insan mikroglia HMC3 hücre hattında olası toksik, anti-inflamatuar fonksiyonel etkilerini literatürde ilk defa incelemiştir. Bu sonuçlar sonucunda, antiepileptik olarak kullanılan VPA'nın nörodejeneratif hastalıkları veya yatkınlığı olan hastalarda doz ayarlanması ve olası terapötik etkilerinin araştırılmasının önünü açacaktır. Bu çalışmanın ileride yapılacak klinik çalışmalara öncülük edeceği ve insan mikrogliasındaki kullanımı ile ilgili literatürdeki açığı kapatabileceği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: HMC3, mikroglia, nöroinflamasyon, valproik asit, nörodejeneratif hastalıklar

HS204: İNSÜLİN İLE DESTEKLENMİŞ TEMOZOLOMİD UYGULAMASININ GLİOBLASTOMA ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Kızılcıca B.*, Alparslan Z.*, Durukan Ş.T.*, Nokay K.*, Yılmaz A.M.***, Yılmaz B.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyokimya Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Genetik ve Metabolik Hastalıklar Araştırma ve Uygulama Merkezi

Giriş ve Amaç: Glioblastoma (GBM) en agresif beyin tümörleri arasında yer alan astrositomadır. Hâlen tedavi edilemez bir tümör olarak görülür. Hastaların medyan sağkalımı 15 aydır. Tedavide tümör rezeksiyonu ve akabinde radyoterapiyle kemoterapi uygulanır. GBM'de en sık kullanılan kemoterapötik ajan temozolomid'dir. Medyan sağkalımın kısalığı ve temozolomide karşı gelişen ilaç direnci sebebiyle tedavinin verimliliğini artırmak büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda insülin, kemoterapiye destekleyici olarak önerilmektedir. Antimetabolit kemoterapilerin etkinliğinin insülinle beraber artması, insülinin S fazını uzatması yolağından olduğu düşünülmektedir. Literatürde farklı kanserler üzerinde insülinin S fazını uzattığı görülmüştür. İnsülin ve IGF reseptörü gen işlevi engellenmiş olması üzerinden insülinin GBM üzerine etkisi bakılmış olmasına rağmen, doğrudan GBM'de insülinin hücre döngüsü üzerine etkisine bakılmamıştır. Araştırmamızda bu fenomen GBM üzerinde temozolomid ile incelenmiştir.

Gereç Yöntem: Çalışmamızda GBM model hücre hattı U251 uygun koşullarda kültürlenmiştir. Toplamda 8 grup olan deneyde gruplara literatüre uygun olarak belirlenen dozlarda insülin (100 mU/L, 1 U/L) ve temozolomid uygulanmıştır. Mitokondriyal Toksikite Testi (MTT) hücre canlılık düzeyi, akış sitometrisi vasıtasıyla hücre döngüsü, western blot (p21, p27, p53, beta aktin proteinlerinin ekspresyonları) deneyleri gerçekleştirilmiştir. Verilerin istatistiksel analizleri GraphPad 9.0 uygulamasında gerçekleştirilmiştir. p<0,05 anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: MTT deneyinde temozolomid verilen gruplarda hücre sağkalımı azalmıştır (p<0,001), insülin içeren grupların sağkalımlarında anlamlı fark bulunamamıştır. Hücre döngüsü deneyinde temozolomid içeren gruplarda insülin artan dozlarda G0/G1'i artırırken S fazını kısaltmıştır (p<0,008).

Sonuç: Antimetabolit kemoterapilerin S fazı uzaması üzerinden etkinliklerinin artması fenomeni alınan veriler üzerinden GBM U251 hücre hattı üzerinde gösterilememiştir, S fazı uzamamıştır. Bunların yanında temozolomidin antimetabolit kemoterapi ajanı olmadığı, bir alkilye ajan olduğu göz önünde bulundurulduğunda söz konusu fenomenin gerçekleşmemiş olması normal karşılanmalıdır. Sonuç olarak insülinli kemoterapi uygulamasının GBM'de şu anki hipotez üzerinden etki yapması beklenemez ve bizim çalışmamızda da görülmemiştir. İnsülin eğer alkilye ajanların etkinliğini artırıyorsa bu S fazı haricinde bir yolak üzerinde olmalıdır ancak çalışmamızda herhangi bir canlılık etkisi gözlemlenememiştir.

Anahtar Kelimeler: Glioblastoma, Temozolomid, İnsülin, Kombine Terapi

HS205: ARALIKLI AÇLIK UYGULAMASININ SIÇAN ABSANS EPILEPSİ MODELİNDE GELİŞEN TESTİS HASARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN HISTOLOJİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arslan E.N.*, Aykurt F.B.*, Çilingir A.N.*, Keskin A.A.*, Yardımcı Ç.*, Kayalı D.***, Özdemir-Kumral Z.N.***, Çilingir-Kaya Ö.T.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Epilepsinin anormal semen analizleri ile ilişkisi literatürde bildirilmiştir. Aralıklı açlık (AA) uygulaması, metabolik hastalıkların riskini/etkilerini azaltmanın etkili yollarındandır. Çalışmamız, absans epilepsinin (AE) erkek üreme sisteminde oluşturduğu hasar üzerine AA uygulamasının iyileştirici etkilerini morfolojik ve fizyolojik açıdan araştırmayı amaçlamaktadır. Alanında ilk olacak çalışmamızdan elde edilecek veriler, literatürdeki eksikliğe önemli katkı sunacaktır.

Gereç ve Yöntem: Kontrol, AA, GAERS(AE), GAERS+AA (n=5) deney gruplarından elde edilen testis dokularına histolojik takip uygulanmıştır. Kesitler, genel histopatolojik değerlendirmeler için Hematoksilin-Eozin ve bazal membran bütünlüğünü incelemek için Periyodik asit Schiff (PAS) boyaları ile boyanmıştır. Apoptozu incelemek için caspase-3, spermatogonik hücreleri göstermek için PIWI (P-element induced wimpy testis) ve DAZL (deleted in azoospermia-like) proteinleri immünohistokimyasal olarak işaretlenmiştir. Seminifer tübül çaplarının ve epitel kalınlıklarının ölçümü ile Johnsen skorlaması yapılmış; dokudaki oksidatif stresi belirlemek için katalaz (CAT), malondialdehit (MDA), glutatyon (GSH), miyeloperoksidaz (MPO) ve süperoksitdismutaz (SOD) seviyeleri ELISA ile belirlenmiştir.

Bulgular: GAERS grubunda kontrole kıyasla Johnsen skorunun, tübül çapının ve epitel kalınlığının düşük olduğu tespit edilmiştir ($p<0,0001$, $p<0,0001$, $p<0,01$). AA uygulaması sonucu, GAERS grubuna göre Johnsen skorunun, tübül çapı ve epitel kalınlığı değerlerinin yükseldiği gözlenmiştir ($p<0,001$, $p<0,05$, $p<0,0001$). Kontrol, AA ve GAERS+AA gruplarında seminifer tübüllerde düzenli bazal membranlarda PAS+ reaksiyon gözlemlendi. GAERS grubunda seminifer tübüllerde ondüasyon gösteren bazal membran yapıları ve düzensiz PAS boyanması izlendi. Caspase-3 immünoaktivitesinde GAERS grubunda, AA grubuna göre anlamlı artış; GAERS-AA grubunda kontrole yakın değerler belirlendi ($p<0,01$, $p<0,05$). PIWI ve DAZL immünoaktivitelerinin GAERS grubunda AA'ya göre anlamlı şekilde azaldığı ($p<0,01$, $p<0,05$), GAERS-AA grubunda arttığı belirlenmiştir. Histolojik verilerle uyumlu olarak, tüm oksidatif stres belirteç seviyelerinin, GAERS grubunda AA uygulaması ile iyileştiği görüldü ($p<0,05$, MDA, $p<0,05$, $p<0,05$, $p<0,001$).

Sonuç: Elde ettiğimiz bulgulara göre, absans epilepside AA uygulanmasının testis hasarı üzerinde iyileştirici etki ettiği görülmüştür. Verilerimiz, bu model ile yapılacak yeni çalışmalar için temel oluşturmakta ve AA uygulamasının epilepsi hastalarında potansiyel bir tedavi yaklaşımı olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Aralıklı açlık, absans epilepsi, testis, oksidatif stres, hücre ölümü

HS206: EFFECTS OF EXTRACELLULAR MATRIX PROTEIN ON PROLIFERATION AND APOPTOTIC PROTEIN IN HEPATOCELLULAR CARCINOMA CELL LINE HEPG2 CELLS IN 3D CULTURE ENVIRONMENT

Akgün A.*, Tanrıverdi Y. U.*, Şimşek A.* Akbulut Z. ** Aktaş R. G.***

*Maltepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi Dönem 2

**Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyoloji ve Genetik Ana Bilim Dalı

***Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

Introduction and Aim: The tumor microenvironment plays a crucial role in shaping cancer cells' behavior, including their resistance, proliferation, and metastasis. At the core of this environment lies the Extracellular Matrix (ECM), with laminin being a key glycoprotein localized primarily to the basal membrane. Its functions include facilitating cell adhesion, transport, and differentiation, thereby influencing cellular viability. To understand these dynamics, researchers often employ conventional methodologies like three-dimensional (3D) cell cultures, particularly in studying hepatocellular carcinoma (HCC). In this study, we focused on the expressions of pro-apoptotic and anti-apoptotic proteins within HepG2 cells cultured with laminin and basal membrane matrix proteins, using confocal microscopy to quantify protein levels and cell counting methodologies to assess proliferation rates.

Materials and Methods: HepG2 cells were cultured in 2D and 3D cultures with different ECM proteins. Observations revealed differences in cell morphology and proliferation rates across culture conditions. Cells in the 3D Geltrex culture exhibited distinct morphological features compared to other groups, indicating the influence of the ECM on cellular behavior. Histological analyses, including H&E staining and immunohistochemical assays, further elucidated these differences.

Findings: Results showed that cells in the 3D Geltrex environment displayed a significant decrease in proliferation rates and a notable increase in p53 protein levels compared to other groups. However, laminin culture did not significantly alter apoptotic protein levels, suggesting a nuanced role of ECM components in modulating cellular responses.

Conclusion: In conclusion, our findings underscore the importance of the ECM, particularly Geltrex, in modulating pro- and anti-apoptotic protein expressions and proliferation rates in HepG2 cells. The timing of measurements during the pre-confluent phase and prolonged culture durations may further influence these dynamics. This research shows the intricate interplay between ECM components and cancer cell behavior, helping future therapeutic strategies targeting the tumor microenvironment.

Keywords: Apoptosis, Extracellular Matrix Proteins, Hepatocellular Carcinoma

HS207: SAĞLIKLI POPÜLASYONUN DİSFONİK SESE YAKLAŞIMI

Kızıldil M.E.*, Karabayır Ö.F.*, Kılıç R.*, Kaya A.*, Enver N.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Kulak Burun Boğaz Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Disfoni, ses kalitesi bozukluğudur. Larenksi ilgilendiren ses bozukluklarına disfoni adı verilmektedir. Disfoni, nüfusun yaklaşık üçte birini etkileyen yaygın bir hastalıktır. Bizim de bu konuyu seçme amacımız diğer insanların disfoni sesli insanlara yaklaşımını öğrenmek. Bunu öğrenebilirsek empati yapma şansımız artar, onların sorunlarına daha sağlıklı çözümler getirebiliriz, onları sosyal hayata daha kolay entegre edebiliriz.

Gereç ve Yöntem: Araştırma 18 yaş üstü bireylere uygulandı. Çalışma anket yöntemiyle yapıldı. Toplamda 7 sorudan oluşan anket; 1 tane genel hayat, 4 tane sosyal hayat, 3 tane iş hayatı ile ilgili sorudan oluşmaktadır. Anket katılımcılara sessiz bir ortamda araştırmacının kulaklıktan dinleteceği örnek sesler sonrasında yaptırılmıştır. Dinletilecek olan örnek sesler her birinden ikişer kadın ve erkek olmak üzere dört gruba ayrılmış olup katılımcıya toplamda 16 ses kaydı dinletilecektir. Bu gruplandırma şu şekilde yapılmıştır: Glottik Yetmezlik, Yer Kaplayıcı Lezyonlar, Nörolojik Ses Bozukluğu ve Normal Ses. Anketten elde edilen veriler Sosyal Bilimler için İstatistik Programı (SPSS) ile analiz edilip $p<0,05$ olan değerler anlamlı olarak kabul edilecektir.

Bulgular: Çalışmaya katılan kişilerin %57,1'i kadın, %42,9'u erkek, %61,9'u Lisans öğrencisi veya mezunudur. Pearson korelasyonu kullanılarak normal ses örneğinin iş hayatı hakkındaki sorularına verilen cevaplar ile disfoni ses anketlerine verilen cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptandı ($p=0,008$, $p<0,05$).

Sonuç: Elde edilen bulgulara göre insanların seslerinin diğer insanların onlara bakış açlarına olan etkilerini görmüş olduk. Disfoni sesli kişilerin iş hayatları da dahil olmak üzere birçok alanda diğer insanlara göre dezavantajlı olduğu durumlar görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Disfoni, ses, ses bozukluğu

HS208: DEVELOPING A MACHINE LEARNING ALGORITHM FOR THE CLASSIFICATION OF INDIRECT IMMUNOFLOUORESCENCE ASSAY PATTERNS IN HEP-2 IMAGES TO AUTOMATE ANTI-NUCLEAR ANTIBODY TESTS

Kalkıkaya Y.*, Yurttutan Uyar N. MD***, Karamehmet S.*, Zoroğlu E. N.*, Arıkan E.*, Altıntaş E.*, Taktak Karaca B.**,

*Marmara University School of Medicine, Year 3

**Marmara University School of Medicine, Department of Immunology

***Acıbadem University School of Medicine, Department of Medical Microbiology

Introduction and Aim: The Indirect Immunofluorescence Assay (IFA) is considered the gold standard for the detection of Antinuclear Antibodies (ANAs), and it is used for the diagnosis of autoimmune diseases; however, it relies on the laboratory experts' ability to distinguish different ANA patterns using HEp-2 cells under immunofluorescent microscopy. There have been studies demonstrating that ANA IFA tests can be automated by training machine learning algorithms to detect and classify ANA patterns of HEp-2 cell images. Still, the currently available automation systems are imperfect and too expensive. We aimed to build our own machine-learning algorithm to perform ANA tests using an original dataset of immunofluorescence microscopy images of HEp-2 cells. This preliminary study aims to be the first step in the development of an original automation system. The algorithm can be further enhanced to eliminate human errors and increase speed in ANA IFA tests by providing quick and standardized results for lower costs.

Materials and Methods: The ANA IFA images archived by the Acıbadem University Medical Microbiology Laboratory between 2019 and 2021 (1TB of data with 600.000+ labeled images) were acquired. Partitions from this archive were used to formulate a structured dataset using data augmentation techniques. A machine learning algorithm was built using a Convolutional Neural Network (CNN) architecture. Various iterations of the algorithm were tested for their accuracy of outputs.

Findings: Our preliminary results show that more than 90% accuracy can be attained while determining whether the ANA IFA test result is positive or negative using the algorithm. Training the algorithm to produce a detailed test result that includes the type of ANA IFA pattern in the images is a work in progress.

Conclusions: Our results confirm that our goal to create an ANA IFA automation system may be attainable.

Keywords: Anti-nuclear Antibody (ANA), HEp-2 Image Classification, Machine Learning,

HS209: HİPERKOLESTEROLEMİK FARELERDE GRANÜLOSİT-KOLONİ UYARICI FAKTÖRÜNÜN LİPİT PROFİL ÜZERİNE ETKİLERİ

Özdemir Y*, Boz S*, Kuzu S*, Darfoğlu M.A*, Özgüler M*, İsoğ İ**, Sözen A.E**, Yıldırım A***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 3. Sınıf Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyokimya Ana Bilim Dalı

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Hiperkolesterolemi, ateroskleroz gibi kardiyovasküler hastalıkların temel risk faktörlerinden biridir ve vücudun çeşitli hücre türlerinde inflamatuvar ve metabolik yanıtları tetikleyebilir. Özellikle, granülosit koloni uyarıcı faktör (G-CSF), bir hematopoetik büyüme faktörü olarak, kemik iliğinden granülositlerin salınımını uyarak enfeksiyonlara ve doku hasarına karşı vücudun savunma mekanizmasını güçlendirir. İlginç şekilde, hiperkolesterolemi durumunda G-CSF üretiminin arttığı gözlemlenmiştir. Bu çalışma, hiperkolesterolemik fare modellerinde G-CSF'nin doza bağlı olarak kan lipid profilleri üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Etik kurul onayıyla dokuz haftalık erkek C57BL/6 fareleri beş gruba ayrılmıştır (n=20). Kontrol grubu standart diyetle, diğer dört grup yüksek kolesterol diyetle beslenmiştir. Üç haftanın sonunda, farelere üç farklı dozda (10 µg/kg, 100 µg/kg, 300 µg/kg) G-CSF (Filgrastim) intraperitoneal olarak uygulanmış ve bir G-CSF uygulanmayan grup (G-CSF(-)) oluşturulmuştur. Deney süresince farelerin sağlık durumları izlenmiş, deneyin sonundaysa ketamin hidroklorür anestezi altında kardiyak ponksiyon yöntemiyle kan örnekleri alınmıştır. Alınan kan örnekleri üzerinde lökosit hücre yoğunlukları flow sitometriyle, plazma trigliserid ve total kolesterol düzeyleri ise kolorimetrik kitler kullanılarak ölçülmüştür. Verilerin analizi ANOVA ve post-hoc testlerle GraphPad programında gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Yüksek kolesterol diyetiyle beslenen ve G-CSF(-) grupla kontrol grubu arasında total kolesterol ve trigliserid düzeylerinde belirgin farklar gözlemlenmiştir. 100 µg/kg G-CSF dozu, total kolesterol düzeylerinde belirgin bir düşüş sağlarken 10 µg/kg ve 100 µg/kg dozları trigliserid düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı artışlara yol açmıştır (p=0,0192, p=0,0051, p=0,0061). Ayrıca, 10 µg/kg hariç G-CSF uygulanan tüm doz gruplarında granülosit yoğunluğu kontrol ve G-CSF(-) gruplarına göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur (p<0,001, p=0,0042, p=0,0095).

Sonuç: G-CSF'nin hiperkolesterolemik farelerde lipid profilleri üzerindeki doza bağlı paradoksal etkilerini göstermektedir. 100 µg/kg G-CSF uygulaması, total kolesterol düzeylerini anlamlı şekilde düşürmüştür, ancak trigliserid düzeylerinde artışa neden olmuştur. Bunun yanında, G-CSF'nin granülosit yoğunluğunu artırarak potansiyel olarak inflamatuvar yanıtı modüle edebileceği gözlemlenmiştir. Bu bulgular, G-CSF'nin kardiyovasküler hastalıkların yönetiminde potansiyel terapötik ajan olarak rolünü daha detaylı incelemesine temel oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hiperkolesterolemi, G-CSF, Trigliserid, Total Kolesterol, Granülosit

HS210: TRANSENDOTELYAL MİGRASYON İNHİBE EDİCİ PEPTİDİN ALERJİK RİNİT (PEPİTEM) MODELİ GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ FARELER ÜZERİNDEKİ OLASI ETKİLERİNİN LÖKOSİT TRAFİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yerli D.*, Sülü E.*, Sağlam M.*, Musayev M.*, Yaylı Z.S.*, Akbaba A.***, Sevim M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Alerjik rinit (AR), bağışıklık sisteminin çevredeki bazı maddelere karşı geliştirdiği aşırı duyarlılıktır. AR'de lökosit davranışları birçok farklı şekilde çalışılmış olmakla birlikte lökosit trafiği açısından yeterince incelenmemiştir. AR'a lökosit trafiğine etkili olası kimyasal ajanları kullanmak, semptomlarının lökosit aracılı olması nedeniyle önemlidir. Bir immünopeptit olan transendotelyal migrasyon inhibe edici peptit (PEPİTEM)'in, lenfositlerin transmigrasyonunu engellediği gösterilmiştir. Ayrıca otoimmün ve metabolik hastalıklarda T hücre trafiğini, makrofaj ve lökosit miktarını azalttığı gösterilmiştir. Bu nedenlerle PEPİTEM'in AR'da etkili olabileceği düşünülmektedir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada 10-12 haftalık, 20-25 g, 32 adet (16 erkek, 16 dişi) C57BL/6 fare kullanıldı. Fareler cinsiyetlere göre ayrılmış kontrol, alerji, alerji+antihistaminik (desloratadin) ve alerji+PEPİTEM olmak üzere 8 gruba ayrıldı. AR modeli oluşturmak için 100 µg ovalbumin ve 2 mg Al(OH)₃; 1-3-5-7-9-11-13. günlerde intraperitoneal olarak verildi. Uygulamaya 7 gün ara verildikten sonra 4 gün %1'lik ovalbuminle intranasal maruziyet gerçekleştirildi ve farelerin kaşınma davranışları videoya kaydedildi. PEPİTEM (200 µg/200 µl, intraperitoneal) veya desloratadin (250 µg/200 µl, intragastrik) maruziyet günlerinde ovalbuminden bir saat önce verildi. Maruziyetin 4. gününde, intravital görüntülenme (IVM), sonrasında sakrifikasyon gerçekleştirildi. IVM'de duraklama, yuvarlanma, adezyon, yuvarlanma hızı ve lökosit hızı ölçüldü. Periferik yayma yapıldı, bronkoalveolar lavaj alındı, karaciğer, akciğer ve kolon biyokimyasal analizler için çıkarıldı. Cinsiyet bağımsız analizler için tek-yönlü, cinsiyet bağımlı analizler için çok-yönlü ANOVA yapıldı.

Bulgular: Cinsiyet bağımsız bakıldığında lenfositin AR yapılan gruplarda (p=0,0446, p=0,0105, p=0,0059), eozinofilin sadece AR grubunda arttığı (p=0,0019) ve bu durum cinsiyet bağımlı da benzer çıktığı gözlemlenmiştir. Lökositlerin yuvarlanma sayılarında farklılık görülmezken duraklama sayıları AR gruplarında artmıştır (p=0,0003). Adezyonda sadece AR grubunda artmıştır (p=0,0001). Cinsiyet bağımlı bakıldığında benzer sonuçlar vardı. Bütün verilerle temel bileşen analizi (PCA) yapıldığında üç homojen grup gözlemlenmiştir: kontrol, alerji ve desloratadin veya PEPİTEM almış grup.

Sonuç: Bulgularımız PEPİTEM'in AR tedavisinde yeni bir ajan olarak kullanılabilirliğine dair fikir verecek, desloratadin benzeri bir etki gösterdiğini ve bunun cinsiyet bağımsız olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Alerji, PEPİTEM, lökosit trafiği

24 MAYIS CUMA 2024 (14.00-16.15) KLİNİK ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR	
KS201	FARKLI VÜCUT KİTLE İNDEKSLERİNE SAHİP HASTALARDA TRİMETİLAMİN N-OKSİTİN KORONER ATEROSKLEROZ İÇİN PREDİKTİF DEĞERİNİN ARAŞTIRILMASI
KS202	BEHÇET HASTALIĞINA BAĞLI GELİŞEN SEREBRAL VEN TROMBOZUNU DİĞER ETİYOLOJİLERDEN AYIRMADA MANYETİK REZONANS VENOGRAFİYE DAYALI BİR YAPAY ZEKA SİSTEMİ OLUŞTURULMASI
KS203	MERKEZİ KRONİK TROMBOEMBOLİK PULMONER HİPERTANSİYON HASTALARI İLE PERİFERİK KRONİK TROMBOEMBOLİK PULMONER HİPERTANSİYON HASTALARININ KLİNİK VE HEMODİNAMİK ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
KS204	COVID-19 PANDEMİSİ DÖNEMİNDE VE SONRASINDA MARMARA ÜNİVERSİTESİ PENDİK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİNE BAŞVURMUŞ 45 YAŞ ALTI AKUT KORONER SENDROM VEYA MİYOKARDİT HASTALARININ DÖNEMSEL YOĞUNLUĞUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ
KS205	UTILIZING A CASUAL-MECHANISTIC NETWORK MODEL FOR GLIOBLASTOMA MULTIFORME: VALIDATION AND APPLICATIONS OF gbmMINER
KS206	BEHÇET HASTALIĞINDA BEDEN İMAJI ALGISI VE SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGISININ DEĞERLENDİRİLMESİ
KS207	STEROİDE BAĞLI GELİŞEN AVASKÜLER NEKROZ HASTALIĞINDA TANIYI DESTEKLEYİCİ POTANSİYEL BİYOBELİRTEÇLERİN BELİRLENMESİ
KS208	KAS İNVAZYONU OLMAYAN MESANE ÜROTELYAL KARSİNOMLARININ HİSTOMORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ İLE KLİNİK PROGRESYONU ARASINDAKİ İLİŞKİ VE YAPAY ZEKA TABANLI DERİN ÖĞRENME MODELİNDE İNCELENMESİ
KS209	<i>KLEBSIELLA PNEUMONIAE</i>'DA KARBAPENEMAZ ÜRETİMİNİN DOĞRUDAN KAN KÜLTÜR ŞİŞESİNDEN KOLORİMETRİK YÖNTEM İLE SAPTANMASI

KS201: FARKLI VÜCUT KİTLE İNDEKSLERİNE SAHİP HASTALARDA TRİMETİLAMİN N-OKSİTİN KORONER ATEROSKLEROZ İÇİN PREDİKTİF DEĞERİNİN ARAŞTIRILMASI

Yarıç B.*, Küçük A.S.*, Çavuş H.İ.** , Şahin. O.* , Canbulat M.K.* , Batirel S.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyokimya Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kardiyovasküler hastalıklar günümüzde en önde gelen mortalite sebebidir ve bu konuda pek çok belirteç kullanılmaya çalışılmıştır. Yeni araştırmalarda bağırsak mikrobiyotasının önemi üzerinde durulmuş ve Trimetilamin N-oksit (TMAO) isimli bir molekül tanımlanmıştır. Bu molekülün ateroskleroza destekleyen çeşitli mekanizmalarla bağlantısı kanıtlanmış ve TMAO'nun potansiyel bir belirteç olabileceği ortaya konmuştur. TMAO'nun kandaki değeri obezite ile artmaktadır. Bu durum vücut kitle indeksi (VKİ) ölçümüne göre fazla kilolu veya obez hastalarda TMAO'nun koroner ateroskleroz üzerindeki prediktif özelliğini etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı, farklı obezite seviyelerine sahip hastalarda TMAO'nun koroner ateroskleroz için prediktif değerinin tespit edilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Koroner anjiyografi testine girecek olan 41 hastanın boy, kilo, yaş, cinsiyet bilgileri alınmıştır. Hastaların anjiyografi sonuçları değerlendirilmiştir. Hastalardan kan örneği toplanmıştır. Toplanan kan örneklerindeki serum TMAO konsantrasyonları Sandwich ELISA metodu kullanılarak bulunmuştur. Veriler arasındaki korelasyon Mann-Whitney U testi, Spearman Korelasyon Katsayısı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan 41 kişinin yaşları 38-83 aralığındadır. Katılımcıların %56,09'u (n=23) erkek, %43,90'ı (n=18) kadındır. TMAO ve yaş arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Ortalama TMAO konsantrasyonu erkeklerde kadınlara oranla daha yüksek bulunmuştur. TMAO konsantrasyonu ve VKİ arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Koroner arter hastalığı varlığına göre TMAO seviyelerinin ortalamaları karşılaştırıldığında anlamlı bir değer bulunamamıştır. VKİ'si 30'dan yüksek olan koroner arter hastalarında ortalama TMAO konsantrasyonu 4,21; 30'dan düşük olanlarda 3,69; VKİ'si 30'dan yüksek olan koroner arter hastası olmayan kişilerde ortalama TMAO konsantrasyonu 3,75; 30'dan düşük olanlarda 2,94 olarak saptanmıştır. Farklı VKİ gruplarındaki TMAO değerlerinin koroner arter hastalıklı ilişkisi anlamlı bulunmamıştır. (VKİ≤30 , p<0,6 ; VKİ>30, p<0,82).

Sonuç: Araştırmamızda Vücut Kitle İndeksi yüksek hastalarda TMAO değerleri Vücut Kitle İndeksi düşük hastalara göre daha fazla çıkmıştır. Fakat bu ilişkinin anlamlı olmaması yüksek VKİ değerlerinde TMAO'nun bir belirteç olarak kullanılabilirliğini desteklememiştir.

Anahtar Kelimeler: Trimetilamin N-Oksit (TMAO), Vücut Kitle İndeksi (VKİ), Obezite, Kardiyovasküler Hastalık, Koroner Ateroskleroz

KS202: BEHÇET HASTALIĞINA BAĞLI GELİŞEN SEREBRAL VEN TROMBOZUNU DİĞER ETİYOLOJİLERDEN AYIRMADA MANYETİK REZONANS VENOGRAFİYE DAYALI BİR YAPAY ZEKA SİSTEMİ OLUŞTURULMASI

Karameşe B.*, Kartal E.*, Umay R.A.*, Yaşar A.Ş.*, Zengin M.B.*, Ak A.** , Topuz V.** , Midi İ.***,

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, Bilgisayar Programcılığı Programı

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Behçet hastalığı (BH) etiyojisi bilinmeyen çok faktörlü bir vaskülitir. Birçok sistemi etkileyen BH'nin en önemli nörolojik bulgularından biri Serebral Ven Trombozudur (SVT). SVT daha çok genç popülasyonu etkileyen ve Manyetik Rezonans Venografi (MRV) ile tanı konulan bir hastalıktır. Çalışmamız BH sonucu gelişen SVT ile BH dışı etiyojiler sonucu gelişen SVT'nin MRV görüntülerine dayanarak ayırt edilebilmesini sağlayan bir yapay zeka sistemi oluşturmayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroloji Polikliniğine başvuran 37 sağlıklı, 24 SVT olan ancak BH olmayan, 14 hem SVT hem BH olan, toplamda 75 kişinin hem sagittal hem coronal toplam 2400 MRV kesiti alınmıştır. Bu kesitlerin %80'i eğitim ve %20'si test verisi olarak ayrılmıştır. Çalışmamızda derin öğrenme modeline dayanan farklı Evrişimli Sınır Ağları (ESA) modelleri kullanılarak bir yapay zeka modeli oluşturulmuştur. ESA temel olarak evrişim katmanı, havuzlama katmanı ve tamamen bağlı katmandan oluşmaktadır. Çalışmada Xception, ResNet-50, DenseNet-121, Inception-V3 ve MobileNet-V2 ESA yapıları kullanılmıştır.

Bulgular: Oluşturduğumuz yapay zeka sistemi gelen veriyi "SVT", "SVT+BH", "Sağlıklı" olarak 3 ayrı gruba ayırmaktadır. Xception, ResNet-50, DenseNet-121, Inception-V3 ve MobileNet-V2 ESA yapılarının, 0,0001 öğrenme oranı kullanılarak ortalama 15 çevrim süre ile eğitilmesi sonucunda en iyi performansı %86 test doğruluğu ile Xception modeli göstermiştir. Resnet %85, DenseNet-121 %83, Inception-V3 yapısı ise %79 bir skor elde edilmiştir. En düşük tahmin skorunu %65 ile MobileNet-V2 yapısı vermiştir.

Sonuç: Hazırlanan yapay zeka destekli sınıflandırma algoritmaları ile 75 kişiden alınan MRV görüntüleri yüksek bir doğrulukla sınıflandırılmıştır. Veri sayısının az olması ile verilerin dengeli olmaması doğruluk oranının daha yüksek olmasını engellemiştir. Çalışmanın sonraki aşamasında veri sayısı artırılıp başarı oranı daha yüksek bir yapay zeka sistemi oluşturulması planlanmaktadır. Aynı tarafta venöz trombozu olan hastalarda alta yatan etiyojijiyi saptamada duyarlılığının artırılması ile birlikte sistemin BH'ye bağlı ve BH dışı SVT'li hastalarda ayırma yapması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Behçet Hastalığı, Serebral Ven Trombozu

KS203: MERKEZİ KRONİK TROMBOEMBOLİK PULMONER HİPERTANSİYON HASTALARI İLE PERİFERİK KRONİK TROMBOEMBOLİK PULMONER HİPERTANSİYON HASTALARININ KLİNİK VE HEMODİNAMİK ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Ateş A.H.*, Çoban B.B.*, Demir A.*, Aslan M.*, Ataş H.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 3. Sınıf Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kronik tromboembolik pulmoner hipertansiyon (KTEPH), küçük damarların yeniden şekillenmesiyle birlikte oluşan kalıcı arteriyel tıkanmadan kaynaklanan kronik ve sürekli ilerleyen bir hastalıktır. Merkezi ve periferik KTEPH ayrımı baskın lezyonların lokasyonuna göre yapılır. Bu ayrıma göre cerrahi tedavi, perkütan tedavi veya tıbbi tedavi kararı verilir. Ancak bu konuda yeterince çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışma Türkiye'deki merkezi damar tutulumlu KTEPH hastaları ile periferik damar tutulumlu KTEPH hastalarının klinik ve hemodinamik özelliklerinin karşılaştırılmasını amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma retrospektif bir çalışmadır. Çalışmaya Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesine başvurmuş 41 merkezi damar tutulumlu ve 31 periferik damar tutulumlu KTEPH hastası dahil edildi. Önceden oluşturulmuş bir olgu formuna hastaların fiziksel özellikleri (boy, kilo, yaş, tansiyon vb.), tedavi öyküleri, laboratuvar değerleri, 6 dakikalık yürüme testi sonuçları, ekokardiyografi bilgileri, sağ kalp kateterizasyon bilgileri ve akciğer perfüzyon/ventilasyon sintigrafisi sonuçları kaydedilmiştir. Veriler dijital ortamda "Sosyal Bilimler için İstatistik Programı (SPSS)" kullanılarak karşılaştırıldı.

Bulgular: Her iki gruptaki hastaların başlangıç demografik özellikleri benzer bulunmuştur. Hastaların bazal ekokardiyografi bulguları incelendiğinde sol ventrikül ejeksiyon fraksiyonu ($62 \pm 4,1$; $63,2 \pm 2,7$; $p=0,18$), tahmini sistolik pulmoner arter basınçları ($62,6 \pm 26,6$; $67,7 \pm 28,7$; $p=0,49$) her iki grupta benzer saptandı. Sadece sağ atriumdaki en yüksek sistolik hız (RVs) distal tutulumlu KTEPH hastalarında daha düşük saptanmıştır. Ancak istatistiksel anlamlılık sınırında saptanmıştır ($13,2 \pm 10,2$; $9,9 \pm 2,3$; $p=0,07$). Distal damar tutulumlu KTEPH hastalarında pulmoner vasküler rezistans (PVR) anlamlı olarak daha yüksek saptanırken ($9,2 \pm 5,4$; $6,7 \pm 4,6$; $p=0,04$) ortalama pulmoner arter basıncı ($40,1 \pm 15,5$; $44 \pm 11,6$; $p=0,24$) ve kardiyak indeks ($2,5 \pm 1,1$; $2,4 \pm 0,6$; $p=0,49$) her iki grupta benzer bulunmuştur.

Sonuçlar: Distal damar tutulumlu KTEPH hastalarında hemodinamik bulgular, merkezi damar tutulumlu KTEPH hastaları kadar ciddidir. Sağ kalp kateterizasyonunda PVR; ekokardiyografide RVs distal damar tutulumlu KTEPH hastalarında daha düşük saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: KTEPH, periferik, merkezi

KS204: COVID-19 PANDEMİSİ DÖNEMİNDE VE SONRASINDA MARMARA ÜNİVERSİTESİ PENDİK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİNE BAŞVURMUŞ 45 YAŞ ALTI AKUT KORONER SENDROM VEYA MİYOKARDİT HASTALARININ DÖNEMSEL YOĞUNLUĞUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yurdabakan S. *, Aktaş İ.İ. *, Çetin A.E. *, Bilgin Y.E. *, Şaşmaz M. *, Demirci M. **, Tigen M.K. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: COVID-19, sistemik inflamatuvar yanıtı tetikleyerek tromboz riskini artıran viral bir hastalıktır. COVID-19 enfeksiyonunun Akut Koroner Sendrom (AKS) ve Miyokardit riskini artırabileceğine dair çalışmalar mevcuttur. 2021 yılı 2. çeyrek sonrası aşılamaya rağmen miyokardit vakaları bildirilmiştir. Bu çalışmada, pandemi döneminde 45 yaş altı AKS veya miyokardit vakalarının Covid-19 enfeksiyonu ve aşıyla olan ilişkisini değerlendirmeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Çalışma retrospektif olarak yapılmıştır. Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kardiyoloji Kliniğine Ocak 2019 - Eylül 2023 arasında yatan 45 yaş altı AKS veya miyokardit hastaları dahil edilmiştir. Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (HBYS) üzerinden ulaşılan veriler, Sağlık Bakanlığı vaka yoğunluk verilerine göre pandemi öncesi , pandemi ve pandemi sonrası dönem olarak üçe ayrılarak, hastaların yatış öncesindeki aşı durumları ve geçirilmiş covid enfeksiyonuyla ilişkisi incelenmiştir.

Bulgular: Çalışmamıza 855 hastanın verileri dahil edilmiştir. Vaka sayıları pandemi öncesi, pandemi ve pandemi sonrası dönem için 3 aylık ortalamalar: AKS'de 24,8 ; 30,1 ; 40,0 iken miyokarditte 9,4 ; 13,8 ; 20,3'tür. Yoğun aşılama programının yürütüldüğü 2021 3. dönem ve sonrası miyokardit vakaların %82,6'sının öncesinde en az bir doz Covid aşısı mevcuttu. Aşı sonrası miyokardit vaka oranı ilk 15 günde %6,8 ; 15-30 gün arasında %2,7'dir. Yatışta ya da öncesinde en az bir Covid-PCR test sonucu pozitif hasta oranı pandemi döneminde %12,7 , pandemi sonrasında %26,6'dır. Covid enfeksiyonu sırasında ya da sonrasında ilk bir aydaki oranlar pandemi ve sonrası dönemler için sırasıyla %1,6 ve %1,3'tür.

Sonuç: 45 yaş altı AKS ve miyokardit vakaları pandemi döneminde ve Covid sonrası dönemde artmıştır. Sağlık Bakanlığı dönemsel vaka yoğunluk verileriyle klinik vaka sayıları arasında bir ilişki gösterilememiştir. Miyokardit vakalarında pandemi döneminde ve sonrasında artış izlenmiştir, dönemler arasında artış oranı AKS'ye göre daha fazladır. Aşı, miyokardit vakalarındaki artışın bir nedeni olabilir. Bu ilişkiyi göstermek için prospektif daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Covid aşısı, Akut Koroner Sendrom, Miyokardit

KS205: UTILIZING A CASUAL-MECHANISTIC NETWORK MODEL FOR GLIOBLASTOMA MULTIFORME: VALIDATION AND APPLICATIONS OF gbmMINER

Toprak T. *, Orozco J.**, Nicolas A.**, Ludwig C.**, Baliga N.**, Turkarslan S.**

*University of California Berkeley, Berkeley, California, USA

**Institute for Systems Biology Baliga Lab, Systems Education Experiences Program, Seattle, Washington, USA

Introduction and Purpose: Glioblastoma Multiforme (GBM) is an aggressive grade IV astrocytoma accounting for approximately 50% of malignant primary brain tumors targeting the older population with survival rates of 6.8%. GBM treatment is limited due to lack of predictive biomarkers and interpatient heterogeneity. The MINER algorithm is developed from multi-omics (RNA and miRNA sequencing, microarray, whole exome sequencing) and clinical data to help achieve causal and mechanistic inference. By applying the MINER pipeline to GBM and using this precision oncology approach, the validation of current network models can model disease progression through model exploration.

Material and Method: The Cancer Genome Atlas (TCGA) training data for 530 anonymous GBM patients was validated with gbmMINER to ensure the data is coherent and reliable. Four datasets – Rembrandt, Murat (GSE7696), French, IvyAtlas – and their respective patient cohort data were tested for regulon expression by patient. In the network mapping, we produced the coherent members (variance explained by first principal component analysis or PCA) per dataset and later perform random permutations of a gene set within a regulon to test for coherence. If regulons were coherent across datasets, Cox Proportional Hazards Regression Analysis was then used to generate a risk value for each regulon and determine the importance of a regulon that influences life expectancy. Finally, TF-regulon testing and C-M filtering were used to filter disease relevant and statistically significant MINER results.

Findings: Network maps were created for program risks and tested for high/low risk regulons. For each dataset, risk value shape graphs by regulon were generated with a program risk stratification and patient survival heatmaps.

Conclusion: Investigating the development of new machine learning methods to use multi-omics and clinical data allows us to make patient-specific risk predictions and facilitate personalized medicine for GBM treatment.

Keywords: Glioblastoma Multiforme, MINER algorithm, gbmMINER, precision oncology, personalized medicine

KS206: BEHÇET HASTALIĞINDA BEDEN İMAJI ALGISI VE SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Akdağ A. *, Çakır Z. T. *, Tanrikulu D. *, Direskeneli R. H. **, Ergun T. ***, Alibaz Öner F. **

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Romatoloji Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Behçet Hastalığı (BH) rekürren oral ve genital ülserler ile karakterize multisistemik inflamatuvar bir hastalıktır. Birçok dermatolojik bulgusu olması ve sıklıkla genç yetişkinleri etkilemesi hastalarda dış görünüş algısını etkileyecek sonuçlara yol açabilir. Amacımız BH fenotiplerinde beden imajı ve sosyal görünüş kaygısının değerlendirilmesi; beden imajı ve sosyal görünüş kaygısının yaşam kalitesi, anksiyete ve depresyonla ilişkisinin değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız kesitsel anket çalışması olarak planlanmıştır. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Romatoloji bilim dalı Vaskülit polikliniğinde BH tanısıyla takip edilen hastalar ve kronik rahatsızlığı bulunmayan hasta yakınları çalışmaya alınmıştır. Hastalara Behçet Hastalığı Güncel Aktivite Formu (BDCAF), Beden İmajı Ölçeği (BİÖ), Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği (SGKÖ), Sağlıkla ilişkili Yaşam Kalitesi Ölçeği (SF-36), Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği (HADS) uygulanmıştır. Veriler SPSS ile analiz edilmiştir.

Bulgular: BH'nda (42,74±12,16), kontrol grubuna (27,29 ± 17,06) göre daha yüksek sosyal görünüş kaygısı gözlemlenmiştir ($p<0,0001$). BH'nın (6,569 ± 7,36) kontrol grubuna (2,41 ± 3,93) göre beden imaj algıları daha kötüdür ($p<0,0001$). Son 1 ayda aktif BH tutulumu olmayanlarda (40,62 ± 8,96), mukokutanöz tutulumu aktif hastalara (51,43 ± 16,22) göre SGKÖ skorları daha düşüktür ($p=0,037$). Son 1 ayda BH semptomu aktif olmayan (5,5 3± 3,77) veya muskuloskeletal tutulumlu hastaların (2,28 ± 2,05), multisistemik (12,76 ± 7,48) veya mukokutanöz tutulumlu hastalara (13,06 ± 7,46) göre beden imaj algıları daha iyidir ($p<0,0001$).

Sonuç: Sosyal görünüş kaygısı, kötü beden imajı algısı, depresyon ve anksiyete skorları; BH'nda kontrol grubuna kıyasla yüksektir. Mukokutanöz tutulumu son 1 ayda aktif hastalarda kötü beden imajı algısı, sosyal görünüş kaygısı, anksiyete ve depresyon skorları daha yüksektir. Sonuçlarımız, major organ tutulumu gibi yaşam veya organ tehdit etme riski olmasa da; mukokutanöz tutulumun, hastalarda kötü beden imajı algısı ve yüksek sosyal görünüş kaygısı yaratarak yaşam kalitesini olumsuz etkilediğini göstermektedir. Bu durum BH'larının takibi ve tedavisinde göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Behçet Hastalığı, Beden İmajı, Sosyal Görünüş Kaygısı, Depresyon, Anksiyete

KS207: STEROİDE BAĞLI GELİŞEN AVASKÜLER NEKROZ HASTALIĞINDA TANIYI DESTEKLEYİCİ POTANSİYEL BİYOBELİRTEÇLERİN BELİRLENMESİ

Bıyık H.İ * , Bodur A.E * , Çay M.C. * , Mamo İ. * , Özmen B. * , Tarcan B** , Karabulut S.*** , Deniz R. *** , Erzik C. ****

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 3. Sınıf Öğrencisi

** Koç Lisesi 11. Sınıf Öğrencisi

***Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Romatoloji Kliniği

****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Avasküler nekroz (AVN) kemik dokusunu besleyen kan dolaşımının kesilmesi sonucu kemik nekrozu ve tahribatına yol açan bir hastalıktır. Travmatik AVN kırık ve çıkıklar sonucu gelişirken non-travmatik AVN kan akışını engelleyen patolojik değişiklikler sonucu gelişir. Non-travmatik AVN'nin önde gelen nedenlerinden biri yüksek dozda ve/veya uzun süreli kortikosteroid maruziyetidir. Kortikosteroidler kemik dokusuna direkt etkilerinin yanı sıra diğer faktörler aracılığıyla da kemik nekrozunu teşvik edebilir. Kortikosteroidlere bağlı AVN oluşumunda; sklerostin, VEGF-A, RANK, RANKL düzenleyici moleküllerinin etkili olabileceği literatür taramaları sonucunda belirlenmiştir. Bu araştırmanın amacı, seçilen düzenleyici moleküllerin gen ifadelerinin incelenmesi ve yorumlanmasıdır.

Gereç ve Yöntem: Deneysel gruba, Çam ve Sakura Şehir Hastanesinde farklı inflamatuvar hastalıklar nedeniyle kortikosteroid tedavisi alan ve takip altında AVN tanısı konulmuş 18-80 yaş aralığındaki 14 hastadan oluşturulmuştur. Kontrol grubuna ise, benzer yaş aralığı ve hastalık gruplarında olup steroid kullanımına karşın, AVN gelişmemiş 14 hasta alınmıştır. Real-Time PCR yöntemiyle seçilen genlerin ekspresyon düzeyleri belirlenmiş ve gruplar arasında karşılaştırılmıştır. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi etik kurul onayı alınmıştır (2024.575).

Bulgular: Sklerostin gen ifadesi, romatolojik hastalığı olup steroid kullanımı altında AVN gelişenlerde, gelişmeyenlere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p=0,033$, $d=0,88$). RANK ve RANKL gen ifadeleri AVN gelişen gupta gelişmeyenlere göre yüksektir ancak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). VEGF-A gen ifadesi AVN gelişen grupta daha düşüktür, anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: Osteoblastik kemik oluşumunu engellediği bilinen ve düşük kemik yoğunluklu osteoporotik hastalarda tedavi amaçlı inhibe edilebilen sklerostinin, steroid kullanımına bağlı avasküler nekroz gelişimindeki olası yeri açıklanmaya aday gözükmektedir.

Anahtar Kelimeler: avasküler nekroz, kortikosteroid tedavisi, sklerostin

KS208: KAS İNVAZYONU OLMAYAN MESANE ÜROTELYAL KARSİNOMLARININ HİSTOMORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ İLE KLİNİK PROGRESYONU ARASINDAKİ İLİŞKİ VE YAPAY ZEKA TABANLI DERİN ÖĞRENME MODELİNDE İNCELENMESİ

Bilen AU. * Barışkan B.* Taştan ME. * Topal G.* Güler M.* Toper MH.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi

**Marmara Üniversitesi Patoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Mesane kanseri, toplumda sıkça görülen bir kanserdir. Çalışmanın amacı kanser derecelendirme sisteminin ikili , üçlü ve dörtlü gruplara ayrılmasının prognozadaki etkisini araştırmak ve yapay zeka modellerinin hastalardan alınan örnekleri sınıflandırmadaki başarısını ölçmektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada Marmara Üniversitesi Patoloji arşivinden yararlanıldı. 2015-2023 yılları arasında mesane ürotelyal karsinomu tanısı alan 144 hastadan alınan mesane TUR örnekleri kullanıldı. Demografik bilgiler; cinsiyet, tanı yılı, evre, derece olarak not edildi. Hastaların ilk TUR örnekleri üçlü ve dörtlü olarak tekrar sınıflandırıldı. Verilerin değerlendirilmesinde Chi-square testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ kabul edilmiştir. Yapay zeka tabanlı öğrenme modeli kullanarak hastalardan alınan TUR örneklerinin görüntüleri ikili, üçlü ve dörtlü gruplar olmak üzere derecelerine göre sınıflandırıldı. Görüntülerin %20'si eğitim, %80'i deneme için kullanıldı. Elde edilen sonuçlarla ROC eğrisi ve AUC değerleri hesaplandı.

Bulgular: Üçlü sistemde (WHO 1973) orta ve yüksek derece arasında prognozda anlamlı bir fark ($p<0,001$) gözlemlendi. Bununla birlikte, düşük ve orta arasında prognoz açısından anlamlı bir fark gözlemlenmedi ($p=0,088$). Dörtlü sınıflandırmada (WHO 1999) evre 2 ile evre 3 arasında ($p=0,015$) ve evre 3 ile evre 4 arasında ($p=0,020$) prognozda anlamlı fark gözlemlendi. Cinsiyetle prognoz arasında anlamlı bir fark gözlemlenmedi ($p=0,901$). Yapay zeka tabanlı derin öğrenme modelinin ikili sınıflandırmada doğruluk oranı 0,81 olarak ölçülmüştür. AUC değerleri her iki grup için ayrı ayrı hesaplanıp 0,82 olup üçlü sınıflandırmanın doğruluk oranı 0,72 olarak hesaplandı. AUC değerleri 1. grup (low grade) için 0,66; 2. grup (intermediate grade) için 0,81; 3. grup (high grade) için 0,84 olarak ölçüldü.

Sonuç: Mesane ürotelyal karsinomlarında 3 ve 4 kademeli derecelendirmede hastaların prognozunda belirgin derecede farklar gözlemlenmiştir. Derin öğrenme modellerinin patolojik görüntüleme alanında yaygınlaşması ve gelecek çalışmalara ön ayak olması bakımından çalışma önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mesane, Kanser, Patoloji, Derecelendirme

KS209: KLEBSIELLA PNEUMONIAE'DA KARBAPENEMAZ ÜRETİMİNİN DOĞRUDAN KAN KÜLTÜR ŞİŞESİNDEN KOLORİMETRİK YÖNTEM İLE SAPTANMASI

Çolakoğlu S.N.*, Göktaş U.P.*, Karalı N.*, Önder Ö.D.*, Hasdemir U.***, Altınkanat G.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencileri

** Marmara Üniversitesi Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı, S.B. Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Mikrobiyoloji Kliniği

Giriş- Amaç: Karbapenem dirençli *Klebsiella pneumoniae* enfeksiyonlarının tedavisi, dünya çapında ciddi bir problemdir. Dirençten sorumlu esas mekanizma bakteriyel karbapenemaz enzimleridir. Tedavide sorun oluşturan başlıca karbapenemazlar; KPC, NDM, OXA-48'dir. Enfeksiyon etkeni bakterilerde karbapenemazların erken tanısı, doğru antibiyotik tedavisinin erken başlanması bakımından çok önemlidir. Klasik yöntemlerle karbapenemaz saptama süresi yaklaşık 72 saattir. Bu çalışmada karbapenemazları, doğrudan kan kültür şişesinden (KKŞ) kısa sürede saptamak üzere geliştirilen Karba-Tanı testinin performansı araştırılmıştır.

Gereç - Yöntem: Fenotipik karbapenemaz testi pozitif 43, negatif 10 *K.pneumoniae* klinik izolatu çalışmaya alınmıştır. Standart olarak KPC, NDM, OXA-48, IMP, VIM pozitif 5 *K.pneumoniae* izolatu kullanılmıştır. i) *PCR*; İzolatların DNA'ları ekstrakte edilip spesifik karbapenemaz primerleriyle uygun amplifikasyon koşullarında PCR çalışılmış, ürünler elektroforezle görüntülenmiştir. ii) *Karba-Tanı testi*; İzolatların McFarland no.1 bulanıklığında hazırlanan süspansiyonlarından simüle KKŞ'lerine 1'er mL inoküle edilmiş, inkübasyona bırakılmıştır. Üreme sinyali sonrası (yaklaşık 8. saatte) KKŞ'den 5 mL alınıp üzerine sodyum dodesil sülfat eklenip 5' oda sıcaklığında bekletilmiştir. Santrifüj (10.000 g) ve 2 yıkama sonrası pellete 100 µL tris-HCl eklenmiştir. Tüplerden 30'ar µL; içinde 100 µL imipenem ve fenol kırmızısı bulunan test tüplerine eklenmiş, oda sıcaklığında 1. saatte tüplerde renk değişimi olup olmadığı gözlenmiştir. Karbapenemaz pozitifliğinde test tüpündeki imipenemin parçalanması, indikatörün renginin sarıya değişmesi beklenmiştir.

Bulgular: PCR'la 43 izolatın 10'unda *bla_{KPC}*, 10'unda *bla_{NDM}*, 10'unda *bla_{OXA-48}*, 7'sinde *bla_{IMP}*, 6'sında *bla_{VIM}* saptanmıştır. Karba-Tanı testiyle, *bla_{KPC}* ve *bla_{NDM}* geni taşıyan tüm izolatlarda; *bla_{IMP}* geni taşıyan izolatların 5'inde, *bla_{OXA-48}* taşıyan izolatların 2'sinde pozitif sonuç alınmıştır. Karba-Tanı testi, *bla_{VIM}* taşıyan izolatların hiçbirinde karbapenemaz saptamamıştır. On negatif kontrol izolatında Karba-Tanı testi negatif sonuç vermiştir.

Sonuç: Karba-Tanı testinin KPC, NDM ve IMP tipi karbapenemazlar için testin performansı çok yüksek bulunmuştur. KPC ve NDM'nin yaygın görülen karbapenemazlar olmaları nedeniyle daha çok izolatın test edilmesi koşuluyla testin rutinde kullanımının antibiyotik tedavisini doğru yönlendireceğini düşünmekteyiz. OXA-48 ve VIM için optimizasyon çalışmaları devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Karbapenemaz, kan kültür şişesi, kolorimetrik yöntem

24 MAYIS 2024 CUMA (14.00-16.15) TEMEL BİLİM DENEYSEL ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR	
TS201	İNFLAMATUAR BAĞIRSAK HASTALIĞI MODELİNDE, UMBLİKAL KORD KÖKENLİ MEZENKİMAL KÖK HÜCRE KAYNAKLI EKSOZOMLARIN, CROHN HASTALIĞINA AİT PERİFERAL VE LOKAL LENFOSİT KÜLTÜRLERİ İLE EPİTEL BARIYER GEÇİRGENLİĞİ ÜZERİNDEKİ <i>İN VİTRO</i> ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI
TS202	GENETİK ABSANS EPİLEPSİLİ SIÇANLARDA İKLİSEL DEĞİŞİKLİKLERİN NÖBETLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
TS203	DENEYSEL MENOPOZ OLUŞTURULMUŞ SIÇANLARDA GASTROİNTESTİNAL, KARDİYOVASKÜLER VE SİNİR SİSTEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLERE NESFATİN-1'İN OLASI KORUYUCU ETKİLERİ VE VAGAL AFFERENTLERİN ROLÜ
TS204	GENETİK ABSANS EPİLEPSİLİ SIÇANLARDA LEVETİRASETAM VE METİRAPONUN NÖBETLER ÜZERİNDEKİ KOMBİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI
TS205	GLİOBLASTOMA MODELİ OLUŞTURULAN SIÇANLARDA KEMOTERAPİ VE KRONİK AEROBİK EGZERSİZ UYGULAMASININ KOGNİTİF FONKSİYON VE MOTOR FONKSİYON ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ
TS206	D VİTAMİNİNİN İKTOGENEZE ETKİSİNİN STARSBOURG GENETİK ABSANS EPİLEPSİLİ SIÇANLARDA İNCELENMESİ
TS207	ORAL VE İNHALER YOLLA VERİLEN NANO VE MİKROPLASTİKLER ERKEK VE DIŞI FARELERİN BİRÇOK ORGANDA BİRİKMEKTE VE LÖKOSİT TRAFİĞİNİ BOZMAKTADIR
TS208	SIÇANDA OLUŞTURULAN TESTİS TORSİYONU MODELİNDE ELABELANIN KORUYUCU ETKİSİ

TS201: İNFLAMATUAR BAĞIRSAK HASTALIĞI MODELİNDE, UMBLİKAL KORD KÖKENLİ MEZENKİMAL KÖK HÜCRE KAYNAKLI EKSOZOMLARIN, CROHN HASTALIGINA AİT PERİFERAL VE LOKAL LENFOSİT KÜLTÜRLERİ İLE EPİTEL BARIYER GEÇİRGENLİĞİ ÜZERİNDEKİ *İN VİTRO* ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Akdoğan G.N.*, Kayhan A.T.*, Sümer A.*, Beyazıt Z.*, Yüceşan M.E.*, Kılıç S.S.***, Süel E.***, Tunca Z**, Kani H.T.***, Atıf Ö***, Akkoç T.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencileri

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İmmünoloji Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dahili Tıp Bilimleri Bölümü

Giriş ve Amaç: Crohn hastalığı (CH), gastrointestinal sistemin herhangi bir bölümünü etkileyebilen kronik bir inflamatuvar bağırsak hastalığıdır. Son araştırmalar mezenkimal kök hücre (MKH) uygulamaları gibi yeni terapötik stratejiler üzerine yoğunlaşmaktadır. Bu çalışmanın amacı, MKH kaynaklı eksozomların (UK MKH-EV) ko-kültür ortamında bağırsak epitel bariyerinin geçirgenliği üzerindeki koruyucu etkilerini belirlemektir.

Gerçek ve Yöntem: CH'larının inflamatuvar ve inflamatuvarsız bölgelerden biyopsi ile kan örnekleri, sağlıklı bireylerden ise kan örnekleri toplanmıştır. Caco-2 hücre hattı ile bağırsak epitel bariyer modeli oluşturulmuş ve TEER sistemiyle 72 saat boyunca bariyer direnci ölçülmüştür. Alınan örneklerden lenfositler izole edilmiş, umblikal kord kaynaklı kök hücrelerden eksozomlar izole edilmiştir. Caco-2 ile oluşturulan bağırsak epitel bariyerlerinde inflamatuvar model oluşturulup ardından UK MKH-EV'lerin sisteme eklenmesiyle 24 saatte bir TEER ölçümleri yapılarak epitel bariyer değişimi takip edilmiştir. Aynı model üzerindeki canlılık ve proliferasyon değişiklikleriyse 72 saat boyunca Xcelligence cihazıyla izlenmiştir. Araştırmanın sonuçları istatistiksel olarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Analiz sonuçlarına göre, CH-PMKH'ler bağırsak epitel bariyer bütünlüğünü bozmuştur. TEER analizinde, bu hücrelerin eklenmesinden 24 saat sonra, bariyer direnci 595 ohmcm²'den 385 ohmcm²'ye düşmüştür. Öte yandan, sağlıklı bireylerden alınan PMKH'lerin aynı süre zarfında epitel bariyer direncini 500 ohmcm²'den 560 ohmcm²'ye yükselterek bariyer bütünlüğünü koruduğu gözlenmiştir. UK-MKH izole edilen eksozomlar (UK-MKH EV), 24 saat sonra sisteme eklendiğinde, bozulmuş epitel bariyer bütünlüğünün 72 saat sonunda 630 ohm*cm² olarak ölçülmesiyle bariyeri iyileştirici etkisini göstermiştir. Gruplar arası değerlendirmede UK-MKH EV'nin epitel bariyer bütünlüğünü iyileştirici etkisi istatistiksel olarak anlamlı bir farkla belirlenmiştir (p>0,05). Caco-2 hücrelerinin gerçek zamana bağlı olarak canlılık ve proliferasyonları incelendiğindeyse CH-PMKH'lerin hücrelerin canlılıklarının düşürdüğü UK-MKH EV'nin eklenmesi sonrasında ise proliferasyon seviyesinin yükseldiği Xcelligence analizinde gözlenmiştir.

Sonuç: CH-PMKH'ler bağırsak epitel bariyer bütünlüğünü bozduğu, UK-MKH EV'nin bariyer bütünlüğünü onarabileceğini ortaya koymuştur. CH-PMKH'lerin epitel bariyer direncini düşürdüğü, sağlıklı PMKH'lerin ise bariyer bütünlüğünü koruduğu gözlemlenmiştir. Bu sonuçlar, CH tedavisinde UK-MKH EV'lerin potansiyel kullanımını desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Crohn hastalığı, Caco-2, Eksozom, Kök hücre

TS202: GENETİK ABSANS EPİLEPSİLİ SIÇANLARDA İKLİMSEL DEĞİŞİKLİKLERİN NÖBETLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Erdoğan B.*, İpek M.E.*, Yılmaz C.*, Özen B.**, Karamahmutoglu T.**, Gülçebi İdriz Oğlu M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sıcaklığın beyin fizyolojisine olası etkileri göz önüne alındığında, iklim değişikliğiyle birlikte yaşanan sıcak hava dalgalarının ve mevsim değişikliklerinin epilepsi nöbetlerini etkileyebileceği düşünülmektedir. Bu çalışma değişen iklim koşullarının anksiyete düzeyi ve absans epilepsi nöbetlerinin elektroensefalogramdaki (EEG) karakteristik özelliği olan diken-dalga deşarjları (DDD)'ı üzerindeki etkisini incelemeyi hedeflemektedir.

Gerçek ve Yöntem: Strasburg kökenli genetik absans epilepsili sıçanlar (GAERS) kış (erkek, 4-5 aylık, n=5) ve ilkbahar (erkek, 4-5 aylık, n=6) olarak iki gruba ayrıldı. Deneyler Ocak veya Nisan aylarında gerçekleştirildi. Sıçanlara EEG kayıt elektrotları stereotaksik cerrahiyle yerleştirildi. Dinlenme periyodunun ardından birinci günde yükseltilmiş artı labirent testi ve lokomotor aktivite kafes testiyle (LMA) anksiyete düzeyleri saptanarak 3 saatlik EEG kaydı (10.00-13.00) alındı. İkinci günde aynı saatlerde EEG kaydı tekrarlandı. Üçüncü gün 1 saatlik bazal EEG kaydının ardından sıçanlara antinöbet ilaç etosüksimid (intraperitoneal yolla, 100 mg/kg) uygulandı ve EEG kaydına iki saat daha devam edildi. DDD'lerin ortalama sayısı, kümülatif süreleri ve ortalama süreleri iki-yönlü ANOVA Testiyle, davranış deneyleriyse eşleştirilmemiş t-testiyle analiz edildi (GraphPad Prism 10.1.1(270)). İstatistiksel anlamlılık seviyesi p<0,05 olarak belirlendi.

Bulgular: Denei süresince oda sıcaklığına maruz bırakılan sıçanların (ortalama oda sıcaklıkları: kış: 25,8°C, ilkbahar: 26,3°C) vücut sıcaklıkları rektal termometreyle ölçüldü (ortalama vücut sıcaklıkları: kış: 37,8°C, ilkbahar: 38,6°C). DDD'lerin sayısının ilkbahar grubunda kış grubundan anlamlı derecede yüksek olduğu saptandı (p=0,0013). Etosüksimidin kış grubunda nöbet sayısının ilkbahar grubuna göre daha etkili baskılandığı görüldü (p=0,0457). LMA'da ambulatuvar hareket sayısı (p=0,0392), ambulatuvar hareket süresi (p=0,0394) ve katedilen mesafe (p=0,0228) ilkbahar grubunda kış grubuna göre daha yüksekti. Labirent testinde açık alanda geçirilen sürenin (p=0,0082) ilkbahar grubunda kış grubuna göre daha fazla, kapalı alanda geçirilen sürenin (p=0,0184) ise daha az olduğu belirlendi.

Sonuç: Mevsimsel değişikliklerin absans epilepsili sıçanlarda anksiyeteye neden olarak nöbetleri tetikleyebileceği gözlemlenmiştir. Sıcak hava dalgaları ve diğer iklimleri kapsayan ileri çalışmalar bu genetik epilepsi modelinin değişen iklim koşullarına duyarlılığı konusunda önemli bilgiler sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: GAERS, iklim değişikliği, absans epilepsi

TS203: DENEYSSEL MENOPOZ OLUŞTURULMUŞ SIÇANLARDA GASTROİNTESTİNAL, KARDİOVASKÜLER VE SİNİR SİSTEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLERE NESFATİN-1'İN OLASI KORUYUCU ETKİLERİ VE VAGAL AFFERENTLERİN ROLÜ

Aşık R.*, Atılğan ZB.*, Barın B.*, Cıdık ZE.*, Tarhan B.*, Kahraman MM.***, Özdemir Kumral ZN.***, Ercan F.***, Yeğen B.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Nesfatin-1 (NES); ekspresyonu estrus döngüsüne bağlı değişiklik gösteren, birçok dokuda bulunan polipeptittir. Etki mekanizması bilinmemektedir. Menopoz arka arkaya en az 12 ay boyunca amenore yaşanmasıdır. Menopozda hormon seviyelerindeki değişimle birçok sistem etkilenir. Bu çalışmada menopozun gastrointestinal, kardiyovasküler ve sinir sistemi üzerine olumsuz etkilerini gözlemlemek, bu olumsuz etkilere yönelik Nesfatin-1'in olası tedavi edici etkilerini araştırmak ve vagus sinirinin bu mekanizmaya aracılık edip etmediğini gözlemlemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Sprague-Dawley dişi sıçanlar (n=36) taklit cerrahi (TC), overektomi (OVX), OVX+vagal denervasyon (VD) olmak üzere rastgele gruplara (n=12) ayrılarak cerrahi işlemler yapıldı. Her grubun yarısına (n=6) 25 gün boyunca subkutan olarak 0,2 µg/kg Nesfatin-1, kalanına serum fizyolojik enjekte edildi. Sürenin sonunda bellek fonksiyonları pasif sakınma testiyle, anksiyete seviyeleri delikli levha testiyle ölçüldü. Sakrifikasyon sonrası vücut kanı ve dokuları toplandı. Serumda yüksek yoğunluklu lipoprotein (HDL), düşük yoğunluklu lipoprotein (LDL) seviyeleri ölçüldü. Aort, organ banyosuna asıldı. Kalp, karaciğer, beyin dokularında miyeloperoksidaz aktivitesi, malondialdehit, glutatyon, süperoksit dismutaz (SOD), katalaz (KAT) düzeyleri ölçüldü. Mikroskobik hasar skoru Hematoksilin-Eozin boyamayla değerlendirildi. İstatistiksel değerlendirmeler tek-yönlü ANOVA ve Student's t-testiyle yapıldı.

Bulgular: Karaciğerde SOD seviyeleri overektomili her grupta TC grubuna göre azalış gösterdi (p<0,05). Kalpte KAT seviyelerinde OVX (p<0,05) ve OVX+VD (p<0,001) gruplarında TC grubuna göre anlamlı düşüş gözlenirken Nesfatin-1 tedavisi verilmesiyle değerlerin TC grubuyla aynı düzeye döndüğü gözlemlendi. Beyinde OVX (p<0,01) ve OVX+VD (p<0,05) grubunda TC grubuna göre azalan SOD seviyeleri, Nesfatin-1 uygulanmasıyla TC grubuna benzer değerlere döndü. Histolojik değerlendirmelerde overektomiyle bozulan aortun endotel ve elastik laminası, Nesfatin-1 tedavisi verilen gruplarda normal olarak gözlemlendi. Kalpte overektomiyle bozulan kardiyomiyosit organizasyonu OVX+NES, OVX+VD ve OVX+VD+NES gruplarında normal olarak görüldü. Karaciğerde OVX grubunda orta düzey inflamasyon ve sinüzoidal konjesyon, OVX+VD grubunda orta düzey inflamasyon, NES tedavi gruplarındaysa çok hafif düzeyde inflamatuvar hücre gözlemlendi.

Sonuç: Nesfatin-1; menopoz sonrasında karaciğer, beyin ve kalbin antioksidan aktivitelerini arttırmış, düzenli histolojik yapılarını korumuştur. Vagal afferentlerin Nesfatin-1'in etki mekanizmasında rolünün olmadığı düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Menopoz, Nesfatin-1, Vagus

TS204: GENETİK ABSANS EPİLEPSİLİ SIÇANLARDA LEVETİRASETAM VE METİRAPONUN NÖBETLER ÜZERİNDEKİ KOMBİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Ulukapı İ.C.*, Gürpınar Ç.*, Türkoğlu Ö.*, Mısırlıoğlu A.*, Akcabelen A.Ç.*, Özen B.***, Yananlı H.R.**, Eryiğit Karamahmutoğlu T.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Epilepsi en yaygın nörolojik bozukluklardan biridir. Strasbourg kökenli genetik absans epilepsili sıçanlar (Genetic Absence Epilepsy Rats from Strasbourg, GAERS) bilinç değişiklikleriyle karakterize, idiyopatik, konvülsif olmayan bir epilepsi türü olan absans epilepside rol oynayan mekanizmaları aydınlatmada yaygın kullanılan bir modeldir. Stres, epileptik nöbetleri tetiklediği kanıtlanmış etmenlerden biridir. Çalışmamızda, yaygın olarak kullanılan bir anti-epileptik ilaç olan levetirasetam ve stres hormonu olan kortizol seviyesinin regülasyonunu sağlayan metiraponun kombine tedavisinin absans nöbetler üzerine etkisinin gösterilmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamızda kullanılan yetişkin erkek GAERS sıçanlar, her grupta dörder hayvan olacak şekilde altı gruba ayrılmıştır (1. Grup: 0,9% NaCl, 2. Grup 25 mg/kg Metirapon, 3. Grup 50 mg/kg Metirapon, 4. Grup: 50 mg/kg Levetirasetam, 5. Grup: 25 mg/kg Metirapon + 50 mg/kg Levetirasetam, 6. Grup: 50 mg/kg Metirapon + 50 mg/kg Levetirasetam). Stereotaksik cerrahi işlemini takiben 1 haftalık dinlenme süresinin ardından 1 saat enjeksiyon öncesi bazal, 1 saat enjeksiyon sonrası olmak üzere bilateral kortikal elektroensefalografi (EEG) kayıtları alınmıştır. Hayvanlarda anksiyete davranışının ölçülmesi için EEG kaydı öncesi ve sonrasında lokomotor aktivite testi ve yalnızca EEG kaydı sonrasında olmak üzere yükseltilmiş artı labirent testi yapılmıştır.

Bulgular: Enjeksiyon yapılan tüm gruplarda enjeksiyon sonrası toplam nöbet süreleri ve sayılarında anlamlı bir azalma gözlenmiştir (Paired Samples T-Test, p<0,05). Enjeksiyon sonrası nöbet süreleri ve sayılarında Metirapon 25 mg/kg grubu dışındaki tüm gruplarda kontrol grubuna kıyasla anlamlı bir fark gözlenmiştir (Two-Way ANOVA, p<0,05). Davranış testlerinde grupların anksiyeteye ilgili davranışları arasında anlamlı bir fark gözlenmemiştir.

Sonuç: Bu çalışmada, kortizol seviyesinin regülasyonunda kullanılan metiraponun, anti-epileptik bir ilaç olan levetirasetam ile benzer şekilde nöbet süre ve sayılarında azalmaya neden olduğu ortaya konmakla birlikte kombine kullanımlarının monoterapiye kıyasla nöbetler üzerinde anlamlı bir etkisi gözlenmemiştir. Bu araştırma stres hormonuna etki eden ilaçların nöbetler üzerindeki rolüne ışık tutmakla birlikte mekanizmasının aydınlatılması için daha ileri araştırmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Levetirasetam, Metirapon, Absans Epilepsi, GAERS

TS205: GLİOBLASTOMA MODELİ OLUŞTURULAN SIÇANLARDA KEMOTERAPİ VE KRONİK AEROBİK EGZERSİZ UYGULAMASININ KOGNİTİF FONKSİYON VE MOTOR FONKSİYON ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Tan İ.*, Duman N.*, Düzgün N. B.*, Üstün S. B.*, Sorkun Z*, Arslan Arıttürk L**, Özdemir Bahar A. N.**, Taktak Karaca B.***, Şener Akçora D.****, Kasımay Ö**

*: Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencisi

** : Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

***: Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İmmünoloji Ana Bilim Dalı

****: Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Glioblastoma (GBM), yetişkinlerde sık görülen ve agresif seyreden malign beyin tümördür. Tedavide kullanılan kemoterapötik ajan temozolomidir (TMZ). Bu çalışmada orta şiddetli aerobik egzersizin, kemoterapi alan ve almayan glioblastomalı sıçanlarda gözlenen oksidatif stres, kognitif ve motor fonksiyon üzerindeki olası etkilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Erkek Sprague Dawley sıçanlar (n=50) sham opere (S), glioblastoma (GBM), glioblastoma+temozolamid (GBM+T), glioblastoma+egzersiz (GBM+E), glioblastoma+temozolamid+egzersiz (GBM+T+E) olmak üzere 5 gruba ayrılmıştır. Egzersiz gruplarına 8 hafta orta şiddetli koşu bandı egzersizi yaptırılmıştır. Egzersiz başladıktan beş hafta sonra tümör modeli oluşturulmuştur. Ardından beş gün boyunca temozolomid (10 mg/kg) veya serum fizyolojik oral gavaj yoluyla verilmiştir. Deneylerin sonunda Y-maze testiyle uzamsal hafızaları; delikli levha testiyle anksiyete düzeyleri; açık alan testiyle motor fonksiyonları; sükröz tercih testleriyle depresif belirtileri değerlendirilmiştir. Sakrifikasyondan sonra beyin dokularının ağırlık indeksi, malondialdehit (MDA) düzeyleri, anti-oksidan glutatyon (GSH) düzeyleri ve süperoksit dismutaz (SOD) aktiviteleri ölçülmüş, histolojik değerlendirme yapılmıştır. İstatistiksel değerlendirme tek yönlü ANOVA ve Student's t-testiyle yapılmıştır.

Bulgular: Delikli levha testinde GBM grubunda araştırmacı davranışın baskılandığı, egzersiz gruplarında ise arttığı gösterilmiştir (p<0,05-0,001). GBM grubunda baskılanmış uzamsal hafızanın egzersiz gruplarında ve TMZ uygulamasıyla artmıştır (p<0,05-0,01). Katedilen mesafe egzersiz ve TMZ gruplarında artmıştır (p<0,05-0,01). Beyin ağırlık indeksi GBM ile azalmışken egzersiz gruplarında artmıştır (p<0,05-0,001). Beyin MDA düzeyleri GBM grubunda artmış, egzersiz ve/veya TMZ uygulamasıyla baskılanmıştır (p<0,05-0,01). Antioksidan SOD aktivitesi egzersiz ve/veya TMZ uygulamasıyla GBM grubuna göre artmıştır (p<0,05-0,01). TMZ ve TMZ+egzersiz uygulanan gruplarda sükröz tercih indeksi GBM ve kontrole göre yüksektir (p<0,05-0,01). Histolojik olarak glioblastomanın dejeneratif bulguları kortekste belirgindir ve egzersiz gruplarında şiddetli hasar bulgularının gerilediği saptanmıştır.

Sonuç: Sonuçlarımıza göre GBM oluşturulmasıyla anksiyete benzeri davranış artmış, uzamsal hafıza baskılanmış, beyin ağırlık indeksi azalır, beyin oksidatif stres düzeyi artmıştır. Orta şiddette egzersiz uygulaması bahsedilen parametreleri, kognitif fonksiyon ve motor fonksiyonu iyileştirmiştir. Konuyla ilişkili egzersiz reçetelerinin oluşturulması amacıyla klinik çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Glioblastoma, temozolamid, egzersiz, kognitif fonksiyon

TS206: D VİTAMİNİNİN İKTOGENEZE ETKİSİNİN STARSBOURG GENETİK ABSANS EPİLEPSİLİ SIÇANLARDA İNCELENMESİ

Aslan F.Ş.*, Özçaycı Z.E.*, Yolageldi A.*, Ayaz R.*, Danişman K.*, Uş Z.**, Özen B.**, Yananlı H.R.**, Kirazlı Ö***, Gülhan R.**

*Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3

**Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Epilepsi, beyinde nöronların aşırı ve düzensiz deşarjları sonucu izlenen nöbetlerle karakterize kronik bir sinir sistemi rahatsızlığıdır. Absans epilepsi (AE), donakalma ve elektroensefalografide (EEG) diken-ve-dalga deşarjlar (DDD) ile tanımlanan bir jeneralize epilepsi türüdür. Strasbourg'taki bir laboratuvarında tanımlanan genetik absans epilepsili sıçanlar (GAERS), çocukluk çağı AE'yi yansıtan en başarılı hayvan modelidir. Vücut fonksiyonları için gerekli olan D vitamininin nöroprotektif, dengeleyici, antikonvülsif etkisi olabileceğini gösteren çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmada, erişkin GAERS sıçanlarda terapötik dozlarda uygulanan D vitamini tedavisinin DDD süresine, sayısına ve davranış üzerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: D vitamininin iktogenez üzerindeki etkilerini araştıran deneysel çalışmamızda 12 haftalık erişkin GAERS dişi ve erkek sıçanlar (n=12) tedavi ve kontrol gruplarına ayrılmıştır. Stereotaksik cerrahi ile kortikal EEG kayıt elektrotları yerleştirilen hayvanlara 1 hafta boyunca her gün D vitamini (1000 IU/kg veya 5000 IU/kg) veya ayçiçek yağı intraperitoneal yoldan uygulanmıştır. D vitamininin absans nöbetleri üzerine etkisinin gözlemlenmesi için enjeksiyon öncesi ve sonrası 4 saat boyunca kortikal EEG kaydı alınmış, EEG kaydı sonrasında davranış testleri yapılmıştır. Deneyler Marmara Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır (77.2023mar). Veriler, tekrarlayan ölçümler ANOVA testi yapılarak karşılaştırılmıştır. Tüm istatistiksel hesaplamalar için anlamlılık p<0,05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmamızda, 1 hafta kronik tedavi sonrası 1000 IU/kg akut D vitamini tedavisi alan hayvanlarda toplam DDD sürelerinde anlamlı bir azalma (p=0,005) izlenmiştir. Kronik tedavi sonrası 5000 IU/kg akut tedavi uygulanan hayvanlarda ise ortalama DDD sürelerinde anlamlılık sınırında bir azalma (p=0,08) saptanmıştır. Kronik D vitamini tedavisi sonrasında bazal DDD nöbet süresinde anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Yapılan açık alan ve lokomotor aktivite davranış testleri sonuçlarına göre ise tedavi ve kontrol grupları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Sonuç: Farklı dozlarda akut olarak uygulanan D vitamini GAERS'lerde toplam ve ortalama nöbet sürelerini anlamlı derecede azaltmıştır. Deney gruplarındaki denek sayılarının artırılarak çalışma sürecinin tamamlanıp sonuçların sunulması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Elektroensefalogram, Açık alan testi, Nöbet, Stereotaksi.

TS207: ORAL VE İNHALER YOLLA VERİLEN NANO VE MİKROPLASTİKLER ERKEK VE DIŞI FARELERİN BİRÇOK ORGANDA BİRİKMEKTE VE LÖKOSİT TRAFİĞİNİ BOZMAKTADIR

Akkuş D. *, Başer S. *, Erzurumluoğlu E. *, Sarıççek E. *, Yıldız E. *, Akbaba A. **, Sevim M. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Üretimi ve tüketimi sürekli artan ve doğada bozunması zor olan plastikler, ana bileşeni polimer olan geniş bir sentetik ve semisentetik grubu içermektedir. Mikroplastikler 5 mm'den, nanoplastikler 100 nm'den küçük plastik parçalarıdır. Nano/mikroplastiklerin bağışıklık sistemi üzerine yapılan çalışmalarında immün sistem bozukluğuna sebep olduğu gözlemlenmiş olmakla birlikte nano/mikroplastiklerin birlikte ve farklı yollardan verildiği ve etkilerinin lökosit trafiği açısından değerlendirildiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle çalışmamız dişi ve erkek farelerin nano/mikroplastiklere oral ve inhaler yolla maruz kalmaları sonucunda tüm organlardaki birikimini ve lökosit trafiği üzerine etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada, 6-8 haftalık, 20-25 g erkek ve dişi 16 adet C57Bl/6 fare kullanılmıştır. Dene grupları; plastik maruziyetine bırakılmayan erkek ve dişi; floresan işaretli nanoplastiğe (40 nm, 50 µg/gün/fare) inhaler yolla, floresan işaretli mikroplastığe (30µm, 10 µg/gün/fare) oral yolla 28 gün boyunca maruz bırakılan erkek ve dişi olarak 4 gruptan oluşmaktadır. Sakrifikasyondan 2 gün önce farelere davranış testi uygulanmış, sakrifikasyon günü intravital görüntüleme (IVM) yapılarak duraklama, yuvarlanma, adezyon, yuvarlanma-hızı ve lökosit-hızı ölçümü yapılmış ve şu organlar çıkarılıp plastik birikimi floresan ışık altında incelenmiştir: Mide, ince/kalın bağırsak, gaita, akciğer, bronkoalveolar sıvı, karaciğer, beyin, dalak, böbrekler, over/testisler, kalp ve kas. Cinsiyet bağımsız analizler için tek-yönlü, cinsiyet bağımlı analizler çok-yönlü ANOVA yapılmıştır.

Bulgular: Davranış deneylerinde plastik maruziyetine kalan farelerin kısa süreli hafızalarında cinsiyet bağımlı ya da bağımsız herhangi bir farklılık gözlemlenmemiştir (p=0,927, p=0,8613). Çıkarılan organlarda yapılan analizlerde, beyin (p<0,05), kalp (p<0,05), akciğer (p<0,05), mide (p<0,05), ince (p<0,05) kalın (p<0,05) bağırsak ve over/testis (p<0,05) dokularında plastik birikimi olduğu kontrol organların floresan ışmasıyla karşılaştırıldığında tespit edilmiştir. IVM'deyse plastiğe maruz kalmış farelerin cinsiyet bağımlı ve bağımsız olarak lökositlerin endotel hücreler üzerinde duraklama (p<0,05) ve yapışma (p<0,05) sayılarında anlamlı artış gözlemlenmiştir.

Sonuç: Çalışmamızda 28 gün boyunca nano/mikroplastığe maruz kalan farelerin birçok organında plastik birikimi tespit edilmiş, bu maruziyetin lökosit davranışlarında bozukluğa neden olduğu ilk defa gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mikroplastik, nanoplastik, lökosit trafiği

TS208: SIÇANDA OLUŞTURULAN TESTİS TORSİYONU MODELİNDE ELABELANIN KORUYUCU ETKİSİ

Öter A. *, Çirkin Y. *, Erbalcı F. *, Uyğul K. *, Cesur Y. **, Akbaba A. ***, Köroğlu K. **, Şen LS. ****, Yüksel M. *****, Yeğen BÇ. ***, Ercan F. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

**** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Ana Bilim Dalı

***** Marmara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Testis torsiyonu iskem/reperfüzyon hasarına neden olur ve kısırlık riskini artırır. Bu çalışmada Elabela (ELA)'nın testis torsiyonuna karşı olası koruyucu mekanizmaları araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Sprague-Dawley erkek sıçanların sol testisinin tunika vajinalisi ketamin-ksilazin anestezisi altında açıldı. Sol testis, saat yönünde 720° çevrilip torsiyon yapıldı, 2 saat bekletildi ve sonrasında detorsiyon yapıldı. Torsiyon sırasında ve detorsiyondan sonra ELA (40 µgr/kg, n=8) ya da taşıyıcı (serum fizyolojik-SF, 1 ml/kg, n=8) intraperitoneal olarak uygulandı. Yalancı opere grubuna (kontrol grubu, n=8) sadece SF verildi. Torsiyona başlamadan önce, torsiyon sırasında ve dekapitasyon öncesinde testis kan akımı laser dopler akımölçerle ölçüldü. Sıçanlara 4. saatin sonunda kalpten kan alma metoduyla ötenazi uygulandı. Testis homojenatlarında lipid peroksidasyon (LP), glutatyon (GSH), miyeloperoksidaz (MPO), luminol, lusigenin ve nitrik oksit (NO) düzeyleri ölçüldü. Histopatolojik değerlendirme hematoksilen ve eozinle boyalı kesitlerde semifer tübül morfolojisi Johnsen skorlamasıyla yapıldı. Epididimal sperm parametreleri (morfoloji ve konsantrasyon) değerlendirildi. İstatistiksel değerlendirmeler tek-yönlü ANOVA'yla yapıldı.

Bulgular: Detorsiyon sonrasında testiste ölçülen kan akımı ELA verilmiş grupta SF verilen gruba göre daha yüksek (p<0,05) bulundu. Testis dokusunda LP ve GSH ölçümlerinde gruplar arasında fark bulunmadı. ELA verilen torsiyon grubunda, SF verilen torsiyon grubuna göre MPO düzeyi düşük (p<0,01) bulundu. SF verilen torsiyon grubuyla, kontrol ve ELA verilen torsiyon grupları karşılaştırıldığında lusigenin (p<0,01), luminol (p<0,001) ve NO (sırasıyla p<0,001; p<0,01) düzeyleri yüksek bulundu. SF verilen torsiyon grubunda, kontrol ve ELA verilen torsiyon gruplarına göre Johnsen skorunun (sırasıyla p<0,001; p<0,05) ve sperm konsantrasyonunun (sırasıyla p<0,001; p<0,05) düşük olduğu gözlemlendi. Kontrol grubuyla SF verilen torsiyon grubu karşılaştırıldığında normal morfolojideki sperm sayısının düştüğü (p<0,01) gözlemlendi.

Sonuç: Torsiyon ile testiste oluşan oksidan hasarın ve semifer tübül hasarının ELA'yla azaldığı, testiküler kan akımının arttığı ve sperm parametrelerinin iyileştiği gözlemlenmiştir. Elabelanın torsiyonla oluşturulan testis hasarını ve bozulan sperm parametrelerini kan akımını düzelterek ve oksidan hasarı azaltarak etki gösterebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Testis torsiyonu, elabela, oksidatif stres, infertilite, sperm

25 MAYIS 2024 CUMARTESİ (9.30-11.00) TOPLUM VE SAĞLIĞIN BELİRLEYİCİLERİ: EVRENİMİZİ TANIYALIM POSTER SUNUMLARI	
BP301	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AŞI HAKKINDA DÜŞÜNCELERİ VE BUNA ETKİ EDEN FAKTÖRLER
BP302	SOSYAL FOBİ DURUMUNUN SOSYOLOJİK KÖKENLERİNİN MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE İNCELENMESİ
BP303	YAŞAM ALANLARIMIZ, MEKANLARIMIZ ÖĞRENME VE ÇALIŞMA SÜREÇLERİMİZİ NASIL VE NE YÖNDE ETKİLİYOR?
BP304	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TIP DIŞI İLĞİ VE UĞRAŞLARININ GÜNLÜK HAYATA ETKİSİ
BP305	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ
BP306	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GÜNCEL OLAY, BİLGİ VE HABERLERE ULAŞMAK İÇİN KULLANDIKLARI ARAÇLAR
BP307	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞININ BELİRLENMESİ VE KİŞİNİN DIŞ GÖRÜNÜŞ ALGISI İLE İLİŞKİSİ
BP308	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN RÜYA TEMALARININ UYKU ALIŞKANLIKLARI VE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE İLİŞKİSİ
BP309	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN GEN DÜZENLEME İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ VE DESTEKLEME DURUMLARI
BP310	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN GELENEKSEL VE TAMAMLAYICI TIBBA KARŞI BAKIŞ AÇISININ DEĞERLENDİRİLMESİ
BP311	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIK DÜZEYİYLE, SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN İLİŞKİYE BAŞLAMAYA SICAK BAKMASI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ÖLÇÜLMESİ
BP312	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİKLE OLAN İLİŞKİLERİNİN GENEL KAYGI DÜZEYLERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ
BP313	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN FUTBOLLA İLİŞKİLİ FANATİZM DÜZEYLERİNİN STRES SEVİYELERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ
BP314	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KARDEŞİ OLMASI DURUMUNUN KİŞİNİN ÖZ GÜVENİ VE AKADEMİK BAŞARISI ÜZERİNE ETKİSİ
BP315	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİ VE OTİZMLİ BİREYLERLE İLGİLİ TUTUMLARININ ARAŞTIRILMASI
BP316	MARMARA ÜNİVERSİTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTEYE BAŞLAMADAN ÖNCEKİ VE BAŞLADIKTAN SONRAKİ TÜKETİM ALIŞKANLIKLARININ KARBON AYAK İZİ KAVRAMI ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ

BP317	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN HEKİMLİĞE BAKIŞ AÇISI VE HEKİMLİKTEN BEKLENTİLERİ
BP318	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN STRES KAYNAKLARI VE BAŞA ÇIKMA YÖNTEMLERİ
BP319	PREVALENCE OF ADHD AND BDD IN FIRST YEAR MEDICAL STUDENTS AT MARMARA UNIVERSITY
BP320	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN DERSLERİNDE KULLANILAN POWERPOINT SUNULARININ DEKORASYON VE İÇERİĞİNİN KOMİTE BAŞARISINA ETKİSİ
BP321	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN DERSLERE OLAN İLGI VE MOTİVASYONUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER
BP322	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARINA GÖRE AKADEMİK BAŞARI DURUMUNUN KARŞILAŞTIRILMASI
BP323	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKTA YAPAY ZEKANIN UYGULANABİLİRLİĞİ GÜVENLİĞİ VE ETİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİN ARAŞTIRILMASI
BP324	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN GELDİKLERİ BÖLGELERE GÖRE ADAPTASYON YETENEKLERİNİN GÖZLEMLENMESİ VE İSTANBUL'DA YAŞAYAN ÖĞRENCİLERİN ADAPTASYON YETENEKLERİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI
BP325	SOSYAL VE DOĞAL AFETLERDE HEKİMLERİN ÜSTLENDİĞİ SORUMLULUĞUN MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ VE ÖĞRENCİLERİN BU KONUDAKİ DUYARLILIKLARI
BP326	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN EMBRİYO ÜZERİNDE GENETİK DÜZENLEME OPERASYONU HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİN ARAŞTIRILMASI
BP327	TRAVMATİK DENEYİMLERİN FİZİKSEL VE PSİKOLOJİK SAĞLIK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: HASTALIKLARIN GELİŞİMİ VE BAŞA ÇIKMA STRATEJİLERİ
BP328	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN MENTAL İYİ OLUŞ DURUMLARIYLA SPOR VE SANAT DALLARINA İLGİLERİNİN İLİŞKİSİ
BP329	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN OKULA UZAKLIĞININ VE GELİŞ ŞEKLİNİN AKADEMİK VE SOSYAL DURUMLARINA ETKİSİ
BP330	THE EFFECTS OF FAMILY RELATIONSHIPS ON THE CHARACTER DEVELOPED BY FIRST YEAR MEDICAL STUDENTS OF MARMARA UNIVERSITY
BP331	TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KOMİTE SÜRECİNDEKİ VE KOMİTE SÜRECİ DIŞINDAKİ SOSYAL OLMA DURUMLARININ BAŞARI KAYGISIYLA İLİŞKİSİ
BP332	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA KULLANIMININ DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞLARINA OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ
BP333	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN İLK YARDIM GEREKTİREN DURUMLARDAKİ ÖZ YETERLİLİK DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ
BP334	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN TIPTA YAPAY ZEKA KULLANIMINA BAKIŞ AÇISININ İNCELENMESİ
BP335	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN ALKOL BİLİNCİ VE ALKOL TÜKETİM ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ
BP336	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN DUYGULARININ SOSYAL MEDYA KULLANIMIYLA ŞEKİLLENMESİ VE SOSYAL MEDYA BEĞENİLMEME KORKUSUNUN ÖLÇÜLMESİ

BP337	TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SİRKADİYEN RİTİM ÖZELLİKLERİ İLE NİKOTİN VE ALKOL KULLANIMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
-------	---

BP301: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AŞI HAKKINDA DÜŞÜNCELERİ VE BUNA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Erdilli M.E.S.*, Uzun E.S.*, Gümüşakça Z.*, Akkanat B.N.*, Erçolak E.*, Özyurt A.F.*, Gülpınar M.A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Covid-19 salgınıyla birlikte aşı geliştirme çalışmaları hız kazanmıştır. Ancak aşılardaki farklı görüşler ve bu görüşleri etkileyen faktörler, aşı kabulünü ve toplumsal bağışıklığı etkileyebilir. Bu bağlamda bu çalışma, Marmara Üniversitesi dönem 1 öğrencilerinin aşı hakkındaki görüşlerini, aşıya olan güvenlerini, etik çerçevede yaklaşımlarını ve tüm bunları etkileyen ve şekillendiren etmenleri anlamayı ve ölçmeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi birinci dönem öğrencilerinin aşı hakkındaki görüşlerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla bir anket çalışması yapılmıştır. Çalışmada kullanılan anket, öğrencilerin aşıya genel tutumları, aşı hakkında bilgi düzeyleri, aşı kararlarını etkileyen faktörler ve aşı konusundaki endişeleri hakkında sorular içermektedir. Anket, çevrimiçi olarak 207 öğrenciye gönderilmiş ve 122 öğrenciden yanıt alınmıştır. Yanıtlar, Jamovi istatistiksel analiz yazılımının 2.5.3 sürümü kullanılarak değerlendirilmiştir. Anket verileri, Fischer's exact istatistik testiyle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çevresinde aşı olduğu halde vefat eden veya hastalığı ağır geçiren insanlar olan kişilerin aşılardan yeterince koruyucu olmadığını düşündüğü belirlenmiştir ($p < 0,001$ Fischer's Exact testi). Öğrencilerin %68,03'ünün alternatif tıbbın aşı yerine geçemeyeceğini düşündüğü gözlemlenmiştir. Aşıların geliştirilmesinde ve test edilmesindeki etik boyutun etkisi de sorgulanmıştır. Test aşamasındaki aşılardan hayvanların üzerinde denenmesiyle öğrencilerin Covid aşısı olması arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p = 0,102$ Fischer's Exact testi). Bu çalışmada insanların hızlı üretilen aşıya, aşının uzun süreli oluşabilecek yan etkilerinden dolayı güvenmedikleri saptanmıştır ($p < 0,001$, gamma = -0,739 Fischer's Exact testi). "What are the reasons for refusing a COVID-19 vaccine? A qualitative analysis of social media in Germany" adlı makalede de bu bulguları destekleyici sonuçlar paylaşılmıştır.

Sonuç: Araştırma sonucunda aşı hakkındaki bazı faktörlerin öğrencilerin düşüncelerini etkilediği ortaya çıkmıştır. Etik boyut, güvenilirlik, koruyucu ve iyileştirici etkiler gibi faktörlerin incelendiği bu çalışma, gelecekteki aşılama projelerinde insanların yaklaşımlarına ışık tutacak ve insanları bilinçlendirme konusunda fayda ve kolaylık sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aşı, Aşıya Yaklaşım, Güvenilirlik

BP302: SOSYAL FOBİ DURUMUNUN SOSYOLOJİK KÖKENLERİNİN MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE İNCELENMESİ

Bilge B.*, Demir M.*, Ceylan İ.*, Sepetçi M. U.*, Yeşildağ İ.*, Şahintaş U.*, Gürpınar M. A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sosyal fobi (SF), en sık görülen psikiyatrik hastalıklardan biridir. Bu durumun ardında kalıtsal, nörolojik ve çevresel faktörlerin olabileceği raporlanmıştır. Ancak çevresel faktörlerin ortaya konmasında göstermeye dayalı kanıtlar kullanılmadığı için kesinlikleri sorgulamaya açık kalmaktadır. Çevresel faktörlerin önemli bir kısmının da sosyolojik olduğu görülmektedir. Bu nedenle, bu çalışmada önceki çalışmalarda odaklanılan noktaları da göz önünde bulundurarak sosyal fobi durumunun sosyolojik kökenlerini tespit etmek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Uygulama grubu olan Marmara Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerine anket uygulandı. Ankete 102 öğrenci katıldı. İlk 18 soruluk kısımda katılımcıların demografik özellikleri ve SF durumuyla bağlantılı olmasını beklenen faktörlerle ilişkileri araştırıldı. Sonraki 24 soruluk kısım ise Liebowitz Ölçeği'nden oluşmaktaydı.

Bulgular: Kullanılan Liebowitz Ölçeği'ne (Cronbach's- $\alpha = 0,958$) bağlı olarak istatistiksel analizler yapıldı. Cinsiyetler arasında SF durumunda anlamlı bir fark bulunmadı ($p = 0,134$). Kişinin hayatının çoğunun geçtiği yerin gelişmişlik düzeyi ($r^2 = 0,044$, $p = 0,659$) ve yerin idari durumu (köy, ilçe, il, büyükşehir) ($p = 0,456$) anlamlı bir fark oluşturmadı, ancak coğrafi bölge farklılık gösterdi ($p = 0,011$). Kardeş sayısı ($r^2 = 0,143$, $p = 0,153$) ve büyütülen hanede çekirdek aile dışından yaşayan kişi sayısı ($r^2 = 0,009$, $p = 0,926$) çok zayıf korelasyon gösterdi. Anne-babanın birlikte olup olmaması SF için anlamlı fark oluşturmadı (t-test, $p = 0,109$). Annenin ($r^2 = 0,005$, $p = 0,961$) ve babanın ($r^2 = 0,064$, $p = 0,525$) eğitim durumu ile ailenin korumacı ($r^2 = 0,172$, $p = 0,084$) ve yargılayıcı ($r^2 = 0,162$, $p = 0,103$) tutumu arasında çok zayıf; kontrolcü tutumuyla ($r^2 = 0,282$, $p < 0,01$) zayıf bir korelasyon görülmekteydi. Annenin sosyal durumuyla ($r^2 = 0,188$, $p = 0,058$) ve babanınkiyle ($r^2 = 0,303$, $p < 0,01$) zayıf bir korelasyon görülmekteydi. Hane geliri ($r^2 = 0,311$, $p < 0,001$) ile SF arasında zayıf bir korelasyon gösterdi.

Sonuç: Çalışmada SF durumuyla; kişinin yaşamının çoğunun geçtiği coğrafi bölge, hane geliri, ailenin kontrolcü tutumu ve babanın sosyal durumu istatistiksel olarak daha güçlü bir korelasyon gösterdi. Ancak daha önce yapılmış çalışmalara bakarak özellikle ebeveynlerin birlikte olup olmaması, ailenin korumacı ve yargılayıcı tutumu ile de bağlantı görmeyi bekledik. Bunun gerçekleşmemesinin nedeninin çalışmadaki katılımcı sayımızın sınırlılığı olduğunu düşünüyoruz. (¹Welch's, ²Spearman's)

Anahtar Kelimeler: Sosyal Fobi, Sosyoloji, Liebowitz

BP303: YAŞAM ALANLARIMIZ, MEKANLARIMIZ ÖĞRENME VE ÇALIŞMA SÜREÇLERİMİZİ NASIL VE NE YÖNDE ETKİLİYOR?

Usluer C.* Sardohan M.* Onuray E.* Adana N.* Çakır İ.F.* Yaprak A.F.* Gülpınar MA.** *Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1
**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Barındığımız yer, gün içerisinde bulunduğumuz mekanlar, ulaşımında geçirdiğimiz zaman ve bu alanlardaki değişkenlerin üzerimizde önemli ölçüde etkileri vardır. Bu araştırmada Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) 1. sınıf öğrencilerinin gün içinde zaman geçirdikleri belirli mekanların, öğrencilerin hisleri, çalışma becerileri, akademik başarıları üzerindeki etkisinin araştırılması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Anket MÜTF dönem 1 öğrencilerine Google Forms üzerinden çevrim içi olarak sunulmuştur. Ankette 4 adet demografik yapı ölçeği sorunun ardından öğrencilerin barındığı yere göre özelleştirilmiş yedişer soru (evde kalanlar için 7, yurttaki kalanlar için 7), 5 adet ulaşım alakalı, 16 adet okulla alakalı, 5 adet likert tipi çevresel faktörlerin etkisini ölçen ve 2 adet akademik başarıyı ölçen 5'i açık uçlu, 42'si çoktan seçmeli olmak üzere her katılımcıya toplam 39 soru yöneltilmiştir. Örneklem seçilmeksizin bütün popülasyona (MÜTF dönem 1 öğrencileri) (N=207) erişim hedeflenmiştir ve 148 (%71,49) adet geçerli yanıt alınmıştır. Alınan cevaplar Jamovi 2.3.28 programına aktarıldı. Sisteme aktarılan verilere Mann-Whitney U, Korelasyon, Kruskal-Wallis testleri ayrı ayrı uygulandı. Çalışmada $p<0,05$ değeri anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Anket 18-22 yaş aralığındaki %64,18'i (n=95) kadın, %35,82'si (n=53) erkek olmak üzere toplam 148 kişiye uygulandı. Katılımcıların %50'si (n=74) yurttaki, %50'si (n=74) evde konaklamaktadır. Yaşanılan mekânın akademik başarıya etkisi arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=0,568$). Ulaşımında geçirilen zamanın akademik başarıya etkisi arasında anlamlı bir fark saptanamamıştır ($p=0,683$). Mekanlardaki çevresel faktörlerden katılımcıların en büyük çoğunluğunun etkilendiği faktör sıcaklıktır (%89).

Sonuç: Katılımcılara yöneltilen sorulardan alınan cevaplara göre, MÜTF dönem 1 öğrencilerinin barındığı yer ve ulaşımında geçirdiği zamanla akademik başarıları arasında anlamlı ilişki saptanamamıştır. Bunun dışında öğrencilerin ders çalıştıkları mekanlarda ses, ışık, kişi sayısı, sıcaklık, ergonomi faktörlerinden etkilendikleri kanısına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaşanılan Mekân, Akademik Başarı, Çalışma Becerisi, Ders Çalışma Mekânları

BP304: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TIP DIŞI İLGI VE UĞRAŞLARININ GÜNLÜK HAYATA ETKİSİ

Yılmaz M.*, Tarakçı F.N.*, Kocabıyık H.*, Koç N.*, Öztürk Y.S.* Gülpınar M.A.**
*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1
**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Üniversite öğrencilerinin bölüm dışı ilgi ve uğraşlarının günlük hayatlarına etkisi konusundaki çalışmamız öğrencilerin hayatlarında karşılaştıkları durumlarda farklı bakış açıları kullandıklarını göstermiştir. Araştırmamıza göre öğrencilerin çoğu sanatsal uğraşlarla ilgilenmektedir. Bu araştırmanın amacı öğrencilerin günlük hayatta karşılaştıkları olayları kontrol etme, yeni şeyler keşfetme, ilişkileri yönetme becerilerini incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma evreni 2023-2024 eğitim yılı Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencileridir. (n=136). Öğrencilerin (n=207) %65,7'si ankete katılmıştır. Anketin ilk bölümünde katılımcıların sosyodemografik bilgileri alınmış, 2. bölümünde tıp dışı uğraşların günlük hayattaki etkileri incelenmiş, 3. bölümünde kendi oluşturduğumuz sorulara yer verilmiştir. Bu sorularda stres kontrolü, öfke kontrolü ve hayattaki zorluklarla başa çıkma yöntemleriyle ilgili veriler bulunmaktadır. Anket için "Google Forms", verilerin analizi için "Jamovi 2.3" uygulamalarından yararlanılmıştır. Yapılan "ANOVA", "T-test", "Korelasyon analizi" türündeki testler için anlamlılık değeri " $p<0,05$ ", güven düzeyi %95 olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Verilerin analizinde tıp dışı uğraşların cinsiyete göre yapıma sıklığı arasında anlamlı ilişki vardır. Verilerde kadınların (n=88) erkeklere (n=48) göre yapma sıklığı daha fazladır. (Mann-Whitney U; $p=0,039$). Sonraki değerlendirmemizde uğraşı yapma sıklığının yaşamdaki olayları kontrol etme, rahatsız edici olaylarla baş etme, kontrol dışında gerçekleşen durumlarda öfke kontrolü ve zorunda olunan durumun üstesinden gelmeyle çok zayıf ilişkili olduğu "Spearman korelasyonu" kullanılarak saptanmıştır. [Sırasıyla: $rs1=-0,143$ ($p1=0,097$); $rs2=0,056$ ($p2=0,518$); $rs3=0,078$ ($p3=0,369$); $rs4=-0,098$ ($p4=0,258$); $rs5=-0,145$ ($p5=0,093$)]

Sonuç: Literatürde öğrencilerin tıp fakültesi dışındaki uğraşlarının günlük hayata etkisine dair çalışmalara rastlanılmamıştır. Bu araştırma, literatürdeki bu eksikliği giderdiği için önemlidir. Araştırmanın verilerine göre uğraşı yapma sıklığı cinsiyetle anlamlı ilişkidir; olayları kontrol etme, rahatsız edici olaylarla baş etme, kontrol dışında gerçekleşen durumlarda öfke kontrolü ve zorunda olunan bir durumun üstesinden gelmeyle anlamlı ilişkide değildir.

Anahtar Kelimeler: Tıp dışı ilgi, Uğraş türü, Hayata Etki

BP305: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Akbal M. E.*, Talay E. Ç.*, Çetin D.*, Haymana G.*, Özdemir M.*, Şengül D.*, İnanıcı S. Y **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Akademik başarı, bireylerin öğrencilik süreçlerinde elde etmeyi hedefledikleri en önemli unsurlardan biridir. Akademik başarıyı olumlu ya da olumsuz etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bu çalışmada psikolojik, fizyolojik, motivasyon kaynaklı ve çalışma alışkanlıklarına bağlı faktörler ele alınmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırmanın anketi çalışma evrenini oluşturan 210 sayıdaki Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) dönem 1 öğrencilerine Google Forms yoluyla iletilmiş, 137 kişiden sonuç alınmıştır. Katılımcıların %62'si kadın (n=85), %38'i erkektir (n=52). Yaş ortalaması 19,2'dir. (standart sapma=0,93) Toplanan anket verileri frekans analizi, ortalama, standart sapma, Korelasyon Matrisi, One-Way ANOVA ve Kruskal Wallis testleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmanın çalışma alışkanlığı kısmında; teorik derslere katılım sıklığı ile akademik başarı arasında anlamlı bir ilişki bulunamamış (Spearman Korelasyon, $p>0,05$), bireyin kendini İngilizce yeterliliği açısından değerlendirmesi ve çalışmak için konforlu bir alana sahip olma durumu ile akademik başarı arasında pozitif korelasyon saptanmıştır (sırasıyla: $p<0,05$, $r=0,27$ $r=0,22$). Katılımcıların çalışırken verim aldığı zaman dilimlerinin akademik başarı ile ilişkisi arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. (Kruskal Wallis, $p<0,05$) Psikolojik kısımda; bireyin sınava girmeden önce kendine duyduğu güven ile akademik başarısı arasında pozitif korelasyon tespit edilmiş ($p<0,05$, $r=0,21$), teorik derslerde anlaşılmayan noktalarda rahatlıkla soru sorabilme durumu ile akademik başarı arasında anlamlı bir ilişki olduğuna dair yeterli kanıt bulunamamıştır (Spearman Korelasyon, $p>0,05$). Fizyolojik kısımda bireylerin sınava 2 hafta kala uyku kalite ve düzenindeki değişim ile akademik başarı arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (One-Way ANOVA, $p>0,05$). Motivasyon kısmında ise geleceğe dair hayallerin komite sınavına çalışma motivasyonunu etkileme düzeyiyle akademik başarı arasında anlamlı bir ilişkiye ulaşılamamıştır (Spearman Korelasyon, $p>0,05$).

Sonuç: Yapılan çalışmada İngilizce düzeyi algısının, bireyin kendisine duyduğu güvenin ve konforlu bir alana sahip olma durumunun akademik başarı üzerinde olumlu etkiler olduğu sonucuna varılmıştır. Bu doğrultuda, akademik planlama sürecinde ve başarı değerlendirmesinde bu faktörler önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Başarı, Çalışma Alışkanlıkları, Motivasyon

BP306: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GÜNCEL OLAY, BİLGİ VE HABERLERE ULAŞMAK İÇİN KULLANDIKLARI ARAÇLAR

Şahin B*, Şaa E.*, Oğuz A.*, Yılmaz A. D.*, Dilaver M. E. *, Çelik N*, Yıldız İnanıcı S**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Gelişen teknolojiyle beraber güncel olay, bilgi ve haberlere ulaşma alışkanlıkları hızla değişmektedir. Ancak, bu değişime ilişkin çalışmaların azlığı göze çarpmaktadır. Bu çalışmayla Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) dönem 1 öğrencilerinin güncel olay, bilgi ve haberlere ulaşma alışkanlıklarının incelenmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma evrenini oluşturan 1.sınıfa kayıtlı öğrencilerin %60,9'unun (n=139) online ankete katılmasıyla yapılan bu çalışmada, yaş ortalaması 19,2 (SS=1,02) olan katılımcıların %69,1'inin (n=86) kadın olduğu ve %50,4'ünün (n=70) ise hayatının büyük bir bölümünü Marmara Bölgesi'nde geçirdiği belirlenmiştir. Katılımcıların güncel olay, bilgi ve haberlere ulaşırken tercih ettiği konular, araçlar ve ulaşılan bilgiye duydukları güven 2 tek yanıtlı çoktan seçmeli, 32 likert tipi ve 2 açık uçlu olmak üzere toplam 36 soru üzerinden incelenmiştir. Toplanan veriler arasındaki ilişki Jamovi (2.5.3 sürümü) programında frekans analizi, ortalama, standart sapma, Mann-Whitney U ve Chi-Square testleriyle ($p<0,05$) analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların en sık takip ettikleri güncel bilgi içeriği eğlence temasıdır (%69,1, n=96). Magazin ise en seyrek (nadiren/hiçbir zaman olmak üzere %52,5; n=73) tercih edilen temadır. İçeriklere ulaşırken tercih edilen araçlar bakımından ise katılımcıların %89,5'inin (n=124) sosyal medyayı sık sık ve her zaman, %78,4'ünün (n=109) ise basılı dergiyi hiçbir zaman ve nadiren tercih ettiği görülmüştür. Sosyal medya ve eğlence arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p=0,002$). Güncel bilgi ve haberlerin güvenilirliğine dikkat etme ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p=0,220$).

Sonuç: Bu çalışmada MÜTF dönem 1 öğrencilerinin güncel olay, bilgi ve haberlere ilişkin tercih farklılıkları değerlendirildi. Literatürdeki araştırmalara yakın sonuç veren bu çalışmada gelişen teknolojiyle birlikte demografik farklılıkların (yaş, cinsiyet, coğrafi bölge) tercih edilen bilgiye erişim araçlarının çeşidinde bir farklılık yaratmadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Gündem, Paylaşım

BP307: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞININ BELİRLENMESİ VE KİŞİNİN DIŞ GÖRÜNÜŞ ALGISI İLE İLİŞKİSİ

Altuntaş A.*, Çamyar Z.*, Çatkal Ş.A.*, Görgülü M.E.*, Kara Z.N.*, Öcal B.*, Yıldız İnanıcı S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sosyal medya kullanımının yaygınlaşması, sosyal medya bağımlılığı (SMB) gibi riskleri de beraberinde getirmiştir. SMB, bireylerin sosyal medya platformlarında aşırı zaman harcaması ve negatif sonuçlar yaşamasıyla karakterizedir. Bu fenomen, bireylerin psikolojik refahını etkileyebilir ve dış görünüş algısını da değiştirebilir. Bu çalışmada, sosyal medya bağımlılığı ile bireylerin dış görünüş algısı arasındaki ilişki incelenmektedir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmaya Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1’de eğitim gören 207 kişi arasından 136 kişi katıldı. Katılımcılar Google Forms aracılığıyla oluşturulan anketi doldurarak veri sağladılar. Anket sosyal medya bağımlılığını belirlemek için Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği (9 soru), kişinin dış görünüş algısı üzerindeki etkisini belirlemek için Sosyal Medyada Dış Görünüş Algısı Ölçeği (13 soru) kullanılarak oluşturuldu. Çeşitli hipotezler kuruldu bu hipotezler Jamovi 2.5.3 yazılımı kullanılarak Pearson ve Spearman korelasyonu, ki-kare, t-test ve Mann-Whitney U test ile analiz edildi. $p<0,05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Sosyal medya bağımlılığı ve dış görünüş algısı arasında pozitif yönde düşük korelasyon tespit edildi ($p<0,001$, $r=0,300$). Dış görünüş algısı ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki saptandı (t-test, $p=0,004$, effect size= $-0,541$). Dış görünüş algısı ve estetik işlem yaptırmaya sıcak bakanlar arasında anlamlı bir ilişki saptandı (t-test, $p<0,001$, effect size= $0,499$). Tiktok ($p=0,005$, $r=0,223$), Instagram ($p<0,001$, $r=0,271$) kullanımı ve dış görünüş algısı arasında pozitif yönde düşük korelasyon tespit edildi. Sosyal medyayı iletişim ($p=0,006$, $r=0,236$), paylaşım ($p=0,003$, $r=0,258$), alışveriş amacı ile kullanmak ($p=0,013$, $r=0,214$) ve dış görünüş algısı arasında da pozitif yönde düşük korelasyon tespit edildi.

Sonuç: Elde edilen bulgulara göre sosyal medya bağımlılığının ve Tiktok, Instagram gibi sosyal medya platformlarının dış görünüş algısını etkilediği tespit edildi. Farklı amaçlarla sosyal medya kullanımının dış görünüş algısını etkilediği de saptandı.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Bağımlılık, Dış Görünüş Algısı

BP308: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN RÜYA TEMALARININ UYKU ALIŞKANLIKLARI VE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE İLİŞKİSİ

Akış M.*, Eldemir D.*, Kılıç Z.S.*, Öncül G.*, Usta B.*, İnanıcı S.Y.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Günlük hayattaki olaylar ve duygular, fark edilmeden bilinçaltına işlenerek kişiliğin şekillenmesinde rol oynamaktadır. Rüyaların da kişilik özellikleri ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Uyku alışkanlıkları ve uyku öncesi rutinlerin de rüyaları etkilediği görülmektedir. Bu çalışmada bunlardan yola çıkarak kişilik özellikleri ve rüya temaları arasındaki ilişkinin, bireylerin uyku alışkanlıkları da hesaba katılarak saptanması hedeflenmektedir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmaya Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencilerinin ($n=207$) %79’u ($n=161$) katılmıştır. Anket dört bölümden oluşmaktadır: Sosyodemografik özellikler, uyku alışkanlıkları ve davranışları anketi, rüya temaları anketi ve Beş Faktör Kişilik Ölçeği. Kişilik ölçeği beş alt boyutta değerlendirilmektedir: Dışadönüklülük, Yumuşakbaşlılık, Özdenetimlilik, Nörotiklik ve Deneyime Açıklık. Verilerin analizinde “Jamovi 2.3” ile frekans analizi, ortalama ve Pearson korelasyon analizleri yapılmıştır. Korelasyon için anlamlılık değeri $p<0,05$ olarak; korelasyon katsayısı ise $r<0,35$ “düşük korelasyon”, $0,35\leq r<0,50$ “orta düzey korelasyon”, $r\geq 0,50$ “yüksek korelasyon” olarak tanımlanmıştır.

Bulgular: Güvenilirlik analizlerinde ölçeğin dışadönüklülük alt boyutunun güvenilir olduğu bulunmuştur (Cronbach’s- $\alpha=0,879$); diğer dört alt boyutun güvenilirliği yetersizdir (Cronbach’s- $\alpha<0,7$). Dışadönüklülük ile rüyalarda başarı temaları görmek arasında orta düzey ve pozitif korelasyon saptanmıştır ($r=0,37$; $p<0,001$). Son üç aydır deneyimlenen stres miktarları ile rüyalara yansıyan tedirginlikler ($r=0,43$; $p<0,001$) ve endişeler ($r=0,44$; $p<0,001$) arasında pozitif ve orta düzey korelasyon bulunmuştur. Rüya görme farkındalığı ile rüyadaki davranış ve seçimleri kontrol yeteneği arasında pozitif ve yüksek bir korelasyon gözlenmiştir ($r=0,6$; $p<0,001$).

Sonuç: Bu araştırma, kişilik özellikleri ve rüya görme dinamiklerinin ilişkili olabileceğine işaret etmektedir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre dışadönüklülük ve rüyalarda başarı temaları görmek arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu kişilik özelliklerinin rüyalar ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Rüya görme farkındalığı ve rüya kontrol yeteneği arasında gözlemlenen korelasyon, rüya görürken bunun farkında olma durumu (Lucid Dreaming) konusundaki çalışmalara katkı sağlamaktadır. Stres miktarı ve rüyalarda tedirginlik arasında bulunan korelasyon, günlük yaşamdaki stresin bilinçaltını nasıl etkilediği ile ilgili yapılacak çalışmalara ışık tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kişilik, Rüya, Uyku

BP309: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN GEN DÜZENLEME İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ VE DESTEKLEME DURUMLARI

Akın Ş.N.*, Dereli A.*, Demir A.*, Yılmaz F.D.*, Özdoğan E.*, Demircan O.Y.*, Akdeniz E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Gen düzenleme teknolojisinin büyük ölçüde geliştirilmesine rağmen insan deneylerinin birçok ülkeye yasaklanması, Amerika ve Çin’de yapılan deneylerin büyük tepki toplaması sonucu yapılan literatür taramasında bu konuyla ilgili ahlaki ve etik yönden çekinceler olduğu saptanmıştır. Bu çalışmada tıp öğrencilerinin gen düzenleme teknolojisine karşı ahlaki ve etik düşünceleri incelenmektedir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma evreni 2023-2024 eğitim yılında Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesindeki 1. sınıf öğrencilerden oluşmaktadır (n=120). 1. Sınıf öğrencilerinin (n=207) %57’si ankete katılmıştır. 2. bölümden oluşan ankette 1. bölümde kişilerin cinsiyet ve gen düzenlemesi yöntemleri hakkındaki bilgi düzeyleri sorulmuştur. 2. bölümde ise gen düzenlemesinin etik yanları ve yanıtlayan kişilerin bunları destekleyip desteklemediği hakkında 23 soruluk bir test bulunup toplamda 25 soruluk bir anket oluşturulmuştur- Veriler çevrim içi ortamda “Google Forms” ile toplanmıştır. Verilerin analizi için “Jamovi 2.3.28” kullanılmıştır.

Bulgular: Veriler analiz edildiğinde katılımcıların %38’ini erkek; %68’ini kadınların oluşturduğu görülmektedir. Veriler incelendiğinde cinsiyetler arasında gen düzenlemeyi destekleme konusunda belirgin bir fark saptanmamıştır. Araştırmada gen düzenleme üzerindeki denetimlerin adil olacağını düşünenler ile kendi çocuğu üzerinde genetik değişiklik yapılmasını destekleyenler arasında pozitif bir korelasyon saptanmıştır (p<0,001, Spearman’s, rho=0,311) ve gen düzenlemenin sadece tıbbi amaçlar için kullanılması gerektiğini düşünenler ile kozmetik amaçlı kullanılmaması gerektiği arasında pozitif bir korelasyon saptanmıştır (p<0,001, Spearman’s rho= 0,623).

Sonuç: Araştırma sonucunda gen düzenlemesine yaklaşımda cinsiyetler arasında bir fark saptanamamıştır ve gen düzenleme üzerindeki denetimlerin adil olacağını düşünenlerin ebeveynin kendi çocuğu üzerinde genetik değişiklik yapmasını desteklediği sonucuna ulaşılmıştır. Gen düzenlemenin sadece tıbbi amaçlar için kullanılmasını savunanlar kozmetik açıdan kullanılmaması gerektiğini düşündüğü anlaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Gen düzenlemesi, Etik, Denetim

BP310: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN GELENEKSEL VE TAMAMLAYICI TIBBA KARŞI BAKIŞ AÇISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Aydın E. M.*, Kuzu S.*, Türker K. A.*, Akkaya F. Z.*, Akdeniz E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp (GETAT) uygulamaları, modern tıp uygulamalarına destek sunması nedeniyle son yıllarda ilginin arttığı bir konudur. Bu ilgi, GETAT uygulamalarına karşı farklı görüşleri beraberinde getirmiştir. Çalışmamızda Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencilerinin GETAT uygulamalarına karşı bakış açılarını değerlendirmeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız Mart-Nisan 2024 tarihleri arasında yürütülen gözlemsel tipte kesitsel bir araştırmadır. Anket formunu dolduran 111 öğrenci (%64 kadın, %36 erkek) çalışmaya katılmıştır. Anket formumuz dört bölümden ve 26 sorudan oluşmaktadır. Birinci bölüm öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini, ikinci bölüm GETAT uygulamaları hakkındaki bilgi ve kullanımları, üçüncü bölüm GETAT uygulamalarından faydalanan öğrencilerin görüşleri, dördüncü bölüm ise GETAT uygulamaları hakkındaki tutumlarını içermektedir. İstatistiksel çalışmalar Jamovi 2.3.28 programı üzerinden yürütülmüştür.

Bulgular: Öğrencilerin GETAT uygulamalarından hakkında en çok bilgi sahibi oldukları %80 oranıyla kupa/hacamat sonrasında %72 oranıyla sülük ve %68’le müzik tedavisidir. Öğrencilerin %36’sı GETAT’ı hayatlarında en az bir kez kullanmıştır ve en çok kullandıkları yöntem %18 oranıyla fitoterapidir. Öğrencilerin cinsiyetleri ve GETAT kullanımları arasında anlamlı bir bulgu bulunamamıştır (ki-kare testi, p=0,239). GETAT uygulamalarını kullanan kişilerin %36’sı tıbbi tedaviye ek olarak kullandıklarını belirtmiştir. Kullananların yaklaşık üçte ikisi tedavilerinin başarıyla sonuçlandığını bildirmiştir. 111 öğrenciden GETAT’ın Sağlık Bakanlığı onaylı sertifika programı olduğunu bilen kişi sayısı yalnızca 35’tir. Öğrencilerin %70’i GETAT’a modern tıba güvendikleri kadar güvenmediklerini söylemiştir. Öğrencilerin %66’sı tıp fakültelerinde GETAT hakkında eğitim verilmesini istemiştir. Öğrencilerin %48’i ileride GETAT alanında çalışmalar yapmak istemediğini, %25’i bu konuda kararsız kaldığını belirtmiştir.

Sonuç: Literatüre bakıldığında klinik sonrası öğrencilerin ve uzman hekimlerin GETAT hakkındaki tutumlarına dair araştırmalar bulunmaktadır lakin klinik öncesi döneme ait yeterli bilgi yoktur. Bu araştırma 1. sınıf öğrencilerinin bakış açısını sunduğu için değerlidir. Öğrenciler GETAT uygulamalarından haberdar ancak uygulama içeriği hakkında bilgileri kısıtlıdır. Aynı zamanda öğrencilerin GETAT ile ilgili eğitim almak istediği ancak ileride bu alanda çalışmalar yapmaya ilgi duymayan bir tavır sergiledikleri gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: GETAT, Tedavi, Uygulama, Tıp Öğrencisi

BP311: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIK DÜZEYİYLE, SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN İLİŞKİYE BAŞLAMAYA SICAK BAKMASI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ÖLÇÜLMESİ

Delier S.*, Kaya M.*, Orhan A.A.*, Özöncel A.*, Sapan S.*, Sevinç B.*, Akdeniz E.*

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Romantik ilişki, iki kişi arasında duygusal bağın derin olduğu, sevgi, saygı ve bağlılık gibi duyguların ön planda olduğu bir ilişki türüdür. Sosyal medya ise çeşitli platformlarla insanların birbirleriyle iletişim kurduğu, içerik paylaştığı ve etkileşimde bulunduğu dijital bir ortamdır. Aşırı ve kontrolsüz kullanımı sosyal medya bağımlılığı olarak nitelendirilir. Bu çalışma Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı düzeyinin ve cinsiyetinin, bu platformlar üzerinden romantik ilişkilere başlama konusundaki tutumuna etkisini araştırmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Örneklem seçilmeksizin bütün popülasyona erişim hedeflenen (n=207) bu anket katılımcılara Google Forms yoluyla çevrim içi olarak sunulmuştur. Hedeflenen kitlenin %56'sı (n=116) ankete katılım sağlamış, bu katılımcıların %90,5'inin (n=105) verileri analizde kullanılabilmiştir. Anketin 26 sorusu beşli likert ölçekle hazırlanırken anket toplam 33 sorudan oluşmaktadır. Bağımlılığı sınıflandırabilmek içinse 9 soruluk sosyal medya bağımlılığı ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizi için Excel ve Jamovi 2.3.28 programları kullanılmıştır. Sisteme aktarılan verilere One-Way Anova, Kruskal-Wallis ve Spearman Korelasyon analizleri uygulanıp, p<0,05 değeri anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada sosyal medya uygulamalarından başkalarının romantik yaklaşımına karşılık verme ve cinsiyetler arasında anlamlı bir fark bulunmuştur [Kruskal-Wallis testi, p=0,02; $\epsilon^2 = 0,07$ (orta düzey)]. Bu farkı oluşturan cinsiyeti tespit etmek için korelasyon matrisi yapıldığında kadın değişkenine doğru negatif bir korelasyon olduğu bulgusuna varılmıştır. Anketteki diğer cevaplar arasında cinsiyetle ilgili anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ancak cevaplar sosyal medya bağımlılığı üzerinden yorumlandığında sosyal medyada tanış olunmayan insanlara arkadaşlık isteği atmakla bağımlılık arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. (Korelasyon Katsayısı, r=0,23). Bu ilişki ise bir zayıf korelasyon örneğidir.

Sonuç: Yapılan çalışma sonucunda sosyal medya bağımlılığı düzeyi ile sosyal medyadan üzerinden romantik bir ilişkiye başlamaya sıcak bakma arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu ve kadınların erkeklere kıyasla sosyal medya üzerinden ilişki yapmayı daha az tercih ettiği bahsedilen bulgulardan ötürü kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Romantik İlişki, Sosyal Medya Bağımlılığı, Cinsiyet

BP312: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİKLE OLAN İLİŞKİLERİNİN GENEL KAYGI DÜZEYLERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Sarıkaplan K.*, Kayar B.*, Günel B.D.*, Alcan F.Z.*, Yıldırım A.Y.*, Saraçoğlu M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Müziğin insan psikolojisine etkilerini ele alan bilimsel çalışmalarda, müziğin duygu regülasyonundan bilişsel fonksiyonlara kadar geniş bir etki alanına sahip olduğu bulunmuştur. Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) dönem 1 öğrencilerinin müzikle olan etkileşimlerinin, kaygı düzeyleri üzerindeki potansiyel etkilerinin belirlenmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: MÜTF dönem 1 öğrencilerine uygulanan bu çevrim içi anket çalışmasında; 207 öğrenciye ulaşıldı, 124 (%60,7) öğrenciden geri dönüş alındı. Anket iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde beşli likert ölçeğiyle kaygı düzeylerinin belirlenmesi; ikinci bölümdeyse katılımcıların müzikle olan ilişkisini ölçmek amaçlandı. Araştırmaya 82 kadın 42 erkek katılım gösterdi. Anketin hazırlanmasında ve uygulanmasında "Google Forms", analizinde Jamovi 2.3 sürümü kullanıldı. Analizler için Spearman korelasyon analizi ve Mann-Whitney U testi kullanıldı, p<0,05 değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Araştırmada; müziğe olan ilginin ve kaygı düzeylerinin cinsiyetlere göre karşılaştırılması; katılımcıların müziğe ilgileri ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlandı. Uygulanan Mann-Whitney U testinde, müzik etkinliklerine katılma ve müzik hakkında konuşma sıklığı kadınlarda erkeklere oranla daha fazla bulundu (p<0,001). Yapılan analizlerde; kadınlarda erkeklere göre, önemli bir sınavdan önce kaygılanma (p=0,040), topluluk önünde konuşurken heyecanlanma (p=0,010), endişeliyken düşüncelerini kontrol edememe (p=0,050) ve amfide soru sormaktan çekinme (p=0,030) oranları daha yüksek bulundu. Daha sık müzik dinleyenlerin geceleri düşünmekten uyuyamamasının daha yaygın olduğu saptandı (Spearman's rho=0,238, p=0,008). Her zaman en kötü senaryoyu hayal eden kişilerin müzik etkinliklerine daha az katıldığı tespit edildi (Spearman's rho=-0,189, p=0,036).

Sonuç: Araştırmanın sonuçlarına göre, kadınların müzikle ilgili etkinliklere daha fazla katıldığı ve bazı stresli durumlarda daha fazla kaygılandığı belirlendi. Müzik dinleme sıklığıyla uyku düzeni arasında bir ilişki olduğu ve stresli durumlarda en kötü senaryoyu düşünenlerin müzik etkinliklerine daha az katıldığı bulundu. Müzikle olan etkileşim ve kaygı seviyesi arasında doğrudan bir korelasyon bulunamadı. Bu sonuçlar, müziğin bireylerin duygusal durumlarına etkisi üzerine daha derinlemesine çalışmaların yapılmasının önemini vurgulamaktadır.

Anahtar kelimeler: Müzik, Kaygı, Müzik ve Kaygı İlişkisi

BP313: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN FUTBOLLA İLİŞKİLİ FANATİZM DÜZEYLERİNİN STRES SEVİYELERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Deliaslan Z.*, Batar A.C.*, Kara B.*, Akbulut E.*, Saraçoğlu M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem I

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Futbol, dünyada ve ülkemizde ilgi gösterilen spor dallarından biridir. Fanatizmden doğan stres farklı takım taraftarlarını ortak bir paydada buluşturmaktadır. Bu çalışma ile Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin futbolla ilişkili fanatizm düzeylerini ve buna bağlı olarak yaşadıkları stres seviyelerini ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırma bir anket çalışmasıdır. 26 soru ve 4 alt bölümden oluşan anket çevrimiçi olarak 200 kişiye gönderildi, 102 kişiden cevap alındı. Toplanan verilerin analizi için Jamovi 2.3.28 uygulaması ile survey plots ve ki-kare testleri uygulandı.

Bulgular: Öğrencilerin gün içindeki stres seviyeleriyle futbol takımı tutup tutmamaları arasında anlamlı ilişki saptanamamıştır ($p=0,38$). Bir futbol takımını tutan öğrencilerin fanatizm düzeyleriyle gün içindeki stres seviyeleri arasında da anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p=0,68$). Takım tuttuğunu belirten katılımcıların sağlık durumlarıyla ilgili stres seviyeleriyle takım tutmayan katılımcılara göre anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p=0,01$). Desteklediği bir takım bulunan katılımcılar arasında kıyaslama yapıldığında maçın gidişatına göre stres seviyelerinin fanatizm düzeyleriyle anlamlı bir ilişkisi vardır ($p=0,003$). Öğrencilerin takımlarının kaybetme durumuna göre stres seviyelerinin fanatizm düzeyleriyle doğru orantılı bir artış gösterdiği görülmüştür ($p<0,001$).

Sonuç: Analizlerin sonucunda elde edilen bulgulara göre Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinden futbol takımı tutanlar tutmayanlara göre daha stresli değildir. Ancak takım tutan öğrencilerin futbolla ilgili stres seviyelerinin fanatizm düzeyleriyle anlamlı ilişkisi bulunmaktadır. Desteklediği bir takım bulunan öğrencilerin sağlık durumlarıyla ilgili stres seviyelerinin takım tutmalarıyla anlamlı ilişkisinin daha detaylı kapsamda incelenmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Fanatizm, Stres, Öğrenci

BP314: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KARDEŞİ OLMASI DURUMUNUN KİŞİNİN ÖZ GÜVENİ VE AKADEMİK BAŞARISI ÜZERİNE ETKİSİ

Akbaş Z.N.*, Tanman A.*, Baştürk E.*, Yaşar E.*, Ağma S.*, Göcen Z.L.*, Saraçoğlu M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem I

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kardeş ilişkileri bireyin hayatında önemli bir yer tutar fakat kardeş durumunun bireylerin öz güven seviyelerine ve akademik başarılarına olan etkisi hâlâ tam olarak anlaşılamamıştır. Bu araştırmanın amacı, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin kardeşi olma durumunun kişinin öz güveni ve akademik başarısı üzerine etkisini incelemektir. Araştırmada öz güven; kişinin kendi yeteneklerine, özelliklerine ve fikirlerine duyduğu güven duygusu olarak, akademik başarı ise not ortalaması, akademik hedeflerine ulaşma azmi ve motivasyonu olarak ele alınmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma toplam 28 sorudan oluşan bir anket çalışmasıdır. Anket çevrim içi mesaj yoluyla 207 kişiye iletilmiştir ve 139 katılımcı geri dönüş sağlamıştır. Anket üç bölümden oluşmaktadır. Demografik özellikler açık uçlu ve çoktan seçmeli sorularla, öz güven ve akademik başarı 5'li likert tipi baz alınarak değerlendirilmiştir. Araştırma verileri Jamovi 2.3.28 kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sırasında Chi-Square testi, Fisher's Exact test ve Spearman Korelasyon testi uygulanmıştır.

Bulgular: Ankete 90 (%65) kadın, 49 (%35) erkek katılmıştır. Katılanların 18'i (%13) tek kardeş olduğunu belirtirken 121'i (%87) 1 veya 1'den fazla kardeşi olduğunu belirtmiştir. Kardeşe sahip olup olmama durumu ile kişinin kendini değerli görmesi arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (Fisher's Exact testi, $p=0,913$). Kardeşe sahip olup olmama durumu ile not ortalaması arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (Fisher's Exact testi, $p=0,077$). Kardeş sayısı ile kişinin kendini değerli görmesi arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (Spearman Korelasyon testi, $r=-0,091$). Kardeş sayısı ile not ortalaması arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (Spearman Korelasyon testi, $r=-0,103$).

Sonuç: Araştırmanın sonucunda kardeş durumunun, sayısının bireylerin öz güveni ve akademik başarıları üzerinde doğrudan bir etkisi olmadığı görülmüştür. Bu sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda beklenen ilişkilerin gözlemlenememesi bireyin akademik başarısının ve öz güveninin kardeş durumu dışında başka faktörlere bağlı olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kardeş, Öz Güven, Akademik Başarı

BP315: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİ VE OTİZMLİ BİREYLERLE İLGİLİ TUTUMLARININ ARAŞTIRILMASI

Yıldırım C.*, Öner A.T.*, Yürük S.*, Şakar Ö.F.*, Bulut A.R.*, Kardeş K.*, Saraçoğlu M. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Otizm spektrum bozukluğunun (OSB) ana belirtileri sosyal ve iletişim becerisindeki yetersizliklerin yanı sıra, sınırlı ve tekrarlayıcı ilgi ve davranışlardır. OSB tanılı birey sayısı tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye’de de yıllar içinde artmıştır. Bununla beraber birçok alanda OSB tanılı bireylerle etkileşim halinde olan kişi sayısı da artmıştır. Bu çalışmayla Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) 1. sınıf öğrencilerinin otizm farkındalık seviyelerini saptamak ve arttırmak, aynı zamanda bilgi düzeylerini ölçmek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, MÜTF birinci sınıf öğrencileriyle yürütülmüştür. Literatüre dayalı olarak hazırlanan ve 27 sorudan oluşan anket, çevrim içi olarak 207 öğrenciye gönderilmiştir. Ankete yanıt veren 148 kişinin verileri Jamovi üzerinden Kruskal-Wallis, Spearman Korelasyon, Chi-Square testleri kullanılarak analiz edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Anketi cevaplayan 148 öğrencinin %65,5’i (n=97) kadın, %34,5’i (n=51) erkektir. Katılımcılara “OSB hakkında yeteri kadar bilgiye sahip olduğumu düşünüyorum” sorusu yöneltildiğinde %30,5’i kararsızım yanıtı verirken %52’si yeterli bilgiye sahip olmadığını (kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum cevabı verenler) %17,5’i ise yeterli bilgiye sahip olduklarını (kesinlikle katılıyorum, katılıyorum cevabı verenler) belirtmişlerdir. Katılımcıların %20,9’unun yakın çevresinde OSB tanılı birey bulunurken %79,1’inde bulunmamaktadır. “evet, yakın çevremde var” diyen katılımcıların 53,4’ü kendinde ya da akrabalarında seçeneğini işaretlerken 46,6’sı akraba dışı yakın çevresinde olduğunu belirtmiştir. Yakın çevresinde otizmlili birey bulunmasıyla kişinin yeterli bilgiye sahip olduğunu düşünme durumu arasında uygulanan Chi-Square testi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur ($p=0,003$). Otizmle ilgili edinilen bilginin kaynağı ile kişinin doğru bilgi edinmesi arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. [Bilgi Kaynağı:(İnternet ve sosyal medya: $p=0,284$), (Sağlık profesyonelleri: $p=0,996$), (Bilimsel araştırmalar: $p=0,660$), (Yakın çevre: $p=0,216$)]

Sonuç: Bulgulardan edinilen sonuca göre MÜTF 1. Sınıf öğrencilerinden yakın çevresinde OSB’li birey bulunanların yeteri kadar bilgiye sahip olduğunu düşündüğü saptanmıştır. Kişinin otizmle ilgili bilgiyi nereden edindiğiyle edinilen bilginin doğruluğu arasında bir bağlantı olmadığı sonucuna varılmıştır

Anahtar Kelimeler: Otizm Spektrum Bozukluğu, Farkındalık, Bilgi Düzeyi

BP316: MARMARA ÜNİVERSİTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTEYE BAŞLAMADAN ÖNCEKİ VE BAŞLADIKTAN SONRAKİ TÜKETİM ALIŞKANLIKLARININ KARBON AYAK İZİ KAVRAMI ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ

Özdemir S. Y.*, Horasan Z. N.*, Siper M.*, Soylu H. T.*, Kuzu A.*, Saraçoğlu M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Yaşadığımız gezegenin sıcaklığı her on yılda bir 0,3 santigrat derece kadar artmaktadır. Yaşanan bu küresel ısınmanın başlıca sorumlularından biri de bireylerin veya şirketlerin üretim ve tüketim süreçlerinden kaynaklanan CO₂ emisyonunun bir ölçüsü olan, doğrudan veya dolaylı olmak üzere iki ayrı başlıkta incelenen karbon ayak izleridir. Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencilerinin üniversiteye başlamadan önceki ve başladıktan sonraki tüketim alışkanlıklarının karbon ayak izi çerçevesinden ne yönde değiştiği incelendi.

Gereç ve Yöntem: Araştırma anket yoluyla gerçekleştirildi. Dönem 1 öğrencilerine uygulanan ve iki adımlı test sorularından oluşan ankette beslenme, ulaşım, enerji, teknoloji ve kişisel bakım ürünleri tüketimi alt başlıklarına sahip sorular yer aldı. Anket, online olarak 207 kişiye gönderildi ve 114 yanıt alındı. 1 kişinin yanıtı geçersiz kabul edildi. Belirtilen konular ışığında, grubun iki zaman dilimindeki tüketim alışkanlıkları karşılaştırıldı. Veriler Excel ve Jamovi (versiyon 2.3.28) uygulamaları yardımıyla Wilcoxon Signed Rank Test ve McNemar testleri kullanılarak analiz edildi. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Anketteki 113 kişinin yanıtı analiz edildi. Öğrencilerin işlenmiş ve paketlenmiş gıda tüketim sıklığında artış ($p < 0,001$), günlük tablet kullanım süresinde artış ($p < 0,001$) tespit edildi. Günlük özel taşıt kullanma süresinde azalış ($p < 0,001$), toplu taşıma kullanım süresinde artış ($p < 0,001$) tespit edildi. Öğrencilerin odalarını aydınlatma sürelerinde ve kişisel bakım, kozmetik ürünlerini satın alırken ürünün sürdürülebilir şekillerle üretilmesi konusundaki dikkat seviyelerinde ise anlamlı bir değişiklik saptanmadı (sırasıyla; $p=0,412$, $p=0,386$).

Sonuç: Bulgular karbon ayak izine etkileri bakımından değerlendirildiğinde öğrencilerin; beslenme alanında artış, ulaşım alanında azalış, teknolojinin ise bazı konularında artış tespit edildi. Enerji, kişisel bakım ve temizlik alanlarındaki karbon ayak izlerinde anlamlı bir değişime rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Karbon Ayak İzi, Küresel Isınma, Tüketim Alışkanlıkları

BP317: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN HEKİMLİĞE BAKIŞ AÇISI VE HEKİMLİKTE BEKLENTİLERİ

Toprak H.*, Kaya A.Y.*, İncesu K.*, Tez M.*, Erol E.*, Yıldırım A.*, Emre Ö.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Ülkemizdeki tıp fakültelerinin taban puanları son yıllarda belirgin bir gerileme göstermiştir. Bu durumun başlıca sebepleri olarak sağlıkta şiddet, düşük maaşlar, ağır çalışma koşulları gösterilebilir. Tıp fakültesini tercih eden öğrenciler bu bölümü çeşitli amaçlar ve gelecek hedefleri doğrultusunda seçmiştir. Bu seçimlerde bireysel ve toplumsal kaygılar etkili olmuştur. Bu çalışmanın amacı Marmara Üniversitesi 2023-2024 eğitim yılı dönem 1 öğrencilerinin hekimliğe bakışını değerlendirmek ve Türkiye’de tıp eğitimine son yıllarda -önceki yıllara göre- azalan ilginin sosyoekonomik bileşenlerini anlamlandırmaya çalışmaktır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada toplamda 40 soruluk online anket hazırlanmıştır. Ağırlıklı olarak dördü ve beşli likert tipi sorular kullanılırken bu sorular; katılımcı bilgileri, hekimlik mesleğini seçme nedenleri, hekimlik mesleğinden beklentiler, iyi bir hekimin özellikleri neler olmalıdır şeklinde dört bölüme ayrılabilir. Veriler Jamovi 2.5.3 programında ki-kare testi ve Spearman korelasyon testiyle analiz edilmiştir. $p<0,05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Ankete katılanların %34,8’i erkek ($n=48$), %64,5’i kadındır ($n=89$). 1 kişi cinsiyet belirtmek istememiştir. Katılımcılar, büyük oranda gündemi orta düzeyde takip ettiğini belirtti (%46,4). Ancak gündemi takip etmekle bireysel/toplumsal kaygılar arasında anlamlı bir ilişki bulunamadı ($p<0,005$). Bunun yanı sıra yurt dışında hekimlik yapmayı istemekle bireysel/toplumsal kaygılar arasında anlamlı bir ilişki saptandı (Chi-Square; $p<0,05$).

Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin aktüellik durumlarının hekimliğe karşı düşünceleri üzerinde bir ilişki saptanamazken; yurt dışında hekimlik yapma isteğinin bireysel/toplumsal kaygılarla ve mesleğe bakış açısı ile ilişkisi olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Hekimliğe Bakış, Geleceğin Hekimi, İdeal Hekim

BP318: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN STRES KAYNAKLARI VE BAŞA ÇIKMA YÖNTEMLERİ

Koltuk S.D.*, Karaca B.A.*, Irak E.*, Güneş H.İ.*, Çeküç S.*, Tural S.*, Emre Ö.**

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

** Marmara Üniversitesi Temel Tıp Bilimleri Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Üniversite öğrencilerinin stres kaynakları ve bunlarla baş etme yöntemleri konusunda yapılan çalışmalar öğrencilerin üniversite yıllarında çeşitli stres faktörleriyle karşı karşıya geldiğini ve bu durumlarda farklı başa çıkma teknikleri kullandıklarını göstermiştir. Bu araştırma, öğrencilerin stres kaynaklarını tespit etmek ve başa çıkma yöntemlerini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada 144 kişiye ulaşılmıştır. Veriler çevrim içi anket kullanılarak toplanmıştır. Anketin ilk bölümünde sosyoekonomik ve demografik bilgiler değerlendirilmiştir. Sonraki bölümlerde ise Strese Neden Olan Faktörler Ölçeği ve Stresle Başa Çıkma Yolları Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Jamovi 2.3.28 programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde frekans ve yüzde dağılımları, Spearman Korelasyon, ikiden fazla gruplar arasındaki karşılaştırmalarda Kruskal-Wallis testi, iki grup arasındaki ilişkilerde Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. $p<0,05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %35,4’ü erkek, %64,6’sı kadındır (sırasıyla: $n=51$, $n=93$). Yüzde dağılımları sonucunda öğrenciler akademik sorunları tamamen ve kısmen düzeyinde, sosyal sorunları ise kısmen ve hiç düzeyinde yaşadıklarını belirtmişlerdir (sırasıyla %82, %38). Ayrıca araştırma bulguları sonucunda kadınların erkeklere kıyasla estetik güzelliğe ulaşma kaygısını daha fazla taşıdıkları saptanmıştır (t -testi, $p=0,032$). Boyun eğici yaklaşım tarzında, ailesiyle birlikte yaşayanlar ve ailesinden ayrı yaşayanlar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (Kruskal-Wallis testi, $p=0,195$). Kulüplerin yetersiz olmasından dolayı stres olan kişilerin bu gibi durumlarda tiyatro, sinema gibi aktivitelere daha çok yöneldiği tespit edilmiştir (Spearman Korelasyonu, $p<0,001$). Antidepresan kullanmayan insanların kullananlara göre daha fazla sosyal destek arama ihtiyacı duyduğu tespit edilmiştir (Mann-Whitney U testi, $p=0,006$).

Sonuç: Araştırma bulguları öğrencilerin stres kaynaklarının en çok akademik, en az ise sosyal sorunlardan oluştuğunu göstermiştir. Estetik güzelliğe ulaşma kaygısı ve stres kaynaklarına karşı iyimser yaklaşım sergilemede cinsiyete göre farklılık olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Stres Kaynakları, Stresle Başa Çıkma Yöntemleri, Sosyal Destek

BP319: PREVALENCE OF ADHD AND BDD IN FIRST YEAR MEDICAL STUDENTS AT MARMARA UNIVERSITY

Maurcot Q.*, Ahmad G.*, Jahangirfard A.*, Fahmi N.*, Zeynalova Z.* Erzeybek Ö.E.**

*Marmara University Medical School Year 1

** Professor of Medical Education at Marmara University

Introduction and Purpose: Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) a common neurodivergence and Body Dysmorphic Disorder (BDD) a mental health disorder are both diseases that challenge medicine students as they do everyone. The aim of this study is to take a deeper look into the prevalence of ADHD and BDD symptoms among year 1 students. Ergo this study's results are intended to highlight the issue as well as provide accommodations in the future for said students.

Material and Method: The questionnaire curated with guidance from certified psychologist Ghazal Sabetian has four parts that are Consent, Gender and age, ADHD and BDD. The last two sections are on a Likert scale (1-5) with 1 being never and 5 being always. The results (n=154) were extracted into "Jamovi" to be analyzed statistically.

Findings: For ADHD vs. gender Fisher's exact test was used ($p=0.482$) hence rejecting H_1 and accepting H_0 stating there is no significant difference between age and ADHD prevalence as for BDD there was a significant difference between gender and prevalence ($p=0.002$) again using Fisher's exact test. What is more interesting though is that 25.3% of the sample exhibited intermediate/high symptom prevalence for BDD whereas 73.3% of the sample exhibited intermediate/high symptom prevalence for ADHD, 26.7% of which being high.

Conclusion: In terms of ADHD the sample can be considered as a whole without partition of age or gender in contrast to BDD where the sample showed significant differences in gender. Accommodations should be done accordingly seeing as the needs seem to differ from male to female. As for general prevalence it is important to note that ADHD was very high compared to the worldwide pooled sample of 5.29% prevalence.

Keywords: ADHD symptoms, BDD symptoms, First Year Medical Students

BP320: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN DERSLERİNDE KULLANILAN POWERPOINT SUNULARININ DEKORASYON VE İÇERİĞİNİN KOMİTE BAŞARISINA ETKİSİ

Ektiren H.*, Yılmaz C.*, Sağıt M.E.*, Akın Y.E.*, Gözükkara B.*, Şirazi E.*, Emre Erzeybek Ö.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Üniversitemizde olduğu gibi birçok tıp fakültesinde öğretim üyeleri tarafından en çok tercih edilen ders anlatma aracı PowerPoint sunularındır. Dekorasyon ve içerik PowerPoint sunularının en temel iki ögesidir. Bu çalışmada derslerde kullanılan PowerPoint sunularındaki dekorasyon ve içeriğiyle, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencilerinin komite başarısı arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının tespiti amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma evreni 2023-2024 eğitim yılı Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencilerinden oluşmaktadır (n=100). Katılımcılara 3 bölümden oluşan bir anket uygulanmıştır. Anketin ilk bölümünde katılımcıların sosyodemografik bilgileri alınmış, ikinci bölümde slaytın içerik ve dekorasyonuna yönelik sorular sorulmuş, üçüncü bölümde yalnızca dekorasyon özelinde sorular sorulmuştur. Anketin ikinci ve üçüncü bölümündeki sorular 5'li Likert ölçeğine dayanmaktadır. Anketi hazırlamak için "Google Forms", verilerin analizi için "Jamovi" kullanılmıştır.

Bulgular: Slayt içeriği ve dekorasyonuna yönelik bazı sorularda katılımcıların cevaplarında katılıyorum ve tamamen katılıyorum seçeneklerinin baskın geldiği görülmüştür. Çoğu katılımcıya göre görsel ve yazınsal öğelerin dağılım oranı, ders sunularındaki içerikten bağımsız dekoratif amaçlı öğeler, slayt dışı örnekler, anekdotlar; öğrencilerin dersleri daha iyi anlamasını sağlamıştır. Çoğu katılımcıya göre ders materyallerinin dekorasyonu; not alma, derse katılım ve dersin akışı üzerinde etkili olmuştur. Ayrıca katılımcıların çoğuna göre sunuların sayfa sayısı ve dersin PowerPoint'le sunumu, öğrencilerin derse anlamasında ve konsantrasyon düzeyinde önemli bir etken olarak görülmüştür. Bu çalışmada komite başarısı, katılımcıların iki komite notunun ortalaması olarak alınmıştır. Verilerin analizine göre, başarı durumu ile ders sunularında görsel ve yazınsal öğelerin dağılım oranının derse çalışma ve katılma isteği arasında istatistiksel olarak anlamlı fakat zayıf bir ilişki vardır (Spearman's $\rho=0,205$; $p=0,04$). Diğer sorular ve başarı arasında çok zayıf korelasyon bulunmuştur (Spearman's $\rho<0,2$).

Sonuç: Araştırmada literatürde yer alan PowerPoint'le yapılan ders sunularının etkinliğine dair makalelerden yararlanılmıştır. Sonuç olarak Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencilerinin derslerde kullanılan slaytlarının içerik ve dekorasyonu ile komite başarısı arasında anlamlı bir ilişki gözlemlenmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Akademik başarı, PowerPoint, Sunu, Slayt, Dekorasyon, İçerik

BP321: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN DERSLERE OLAN İLGI VE MOTİVASYONUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Yalnız K.*, Ortaklar A.N.*, Albayrak A.*, Karaca S.*, Birtane A.B.*, Taş A.E.*, Takalak O.*, Emre Ö.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Temel Tıp Bilimleri Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Üniversite öğrencilerinin ders başarısını olumlu ya da olumsuz etkileyen birbirine bağımlı ya da bağımsız birçok faktör bulunmaktadır. Yapılan araştırmalarda ders başarısına etki eden en önemli faktörlerden birinin o derse olan ilgi ve motivasyonun olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencilerinin derslere olan ilgi ve motivasyonlarını etkileyen faktörler ve bunların birbirleriyle olan ilişkilerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Hedef kitleye Google Forms üzerinden yapılan 25'li 5'li likert ölçeği, 7'si tek yanıtlu çoktan seçmeli ve 1'i açık uçlu soru olmak üzere toplam 33 sorudan oluşan anket uygulanmıştır. 18-21 yaş aralığından toplam 88'i kadın 43'ü erkek olmak üzere toplam 131 yanıt alınmıştır. Veriler Excel ve Jamovi yardımıyla analiz edilmiştir. Analizde sıklık tablosu kullanılmıştır ve Fisher's Exact testi yapılmıştır.

Bulgular: Öğrenciler; öğretim üyesinin ses düzeyi ve diksiyonu, beden dili, konuya hakimiyeti, İngilizce düzeyi, interaktif işlemesi gibi faktörlerin etkisini çoğunlukla "kesinlikle" ifadesi ile yanıtlamıştır. Öğrencilerin %84'ü pratik dersi tercih etmektedir. Derste kullanılan slayt düzeni öğrencilerin %93,9'unu etkilemektedir. Öğrencilerin %45'i derslerin 10.40'ta başlamasını, %53,4'ü günde 4-6 ders sayısını tercih etmektedir. Öğrencilerin %67,2'si 7-8 saat uyumayı tercih ederken %66,4'ü aç olmayı tercih etmemektedir. Öğrencilerin %90'ı okula ulaşmadan etkilenmektedir. Öğrencilerin %80,2'si arkadaşlarının derslere olan ilgisinden etkilenmekteyken %56,5'i arkadaşlarıyla birlikte çalışmayı tercih etmektedir. Öğrencilerin motivasyonunu etkileyen diğer faktörler okulun başarıları, kulüplerin aktif olması, amfinin fiziksel şartları, kampüsteki sosyal imkanlardır.

Sonuç: Araştırma sonucunda motivasyonu etkileyen faktörler arasında; dersin saati, o günkü ders sayısı; uyku durumu, açlık düzeyi, İngilizce seviyesi, öğretim üyesinin dersi anlatma şekli ve çevresel faktörler tespit edilmiştir. Dersi anlatma şekliyle ilgili sorularda daha benzer yönelimli cevaplar elde edilirken; çevresel faktörlere dair soruların cevapları farklı yönelimli olmuştur.

Anahtar Kelimeler: İlgi, Motivasyon, Tıp, Ders, Öğrenci

BP322: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARINA GÖRE AKADEMİK BAŞARI DURUMUNUN KARŞILAŞTIRILMASI

Tank U*, Türkmen R*, Yel Z.D.*, Koç A.E.*, Çınar Ö.*, Barış M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bireylerin çalışma esnasında uyguladığı metotlar farklıdır. Ders çalışma alışkanlık ve yöntemlerinin akademik açıdan başarıyı etkilediği görülmektedir. Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencilerinin değişen ders çalışma alışkanlıklarına göre gösterdikleri akademik başarı durumu incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma grubu Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencilerinden oluşmaktadır (n=110). Dönem 1 öğrencilerinin (n=207) %54'ü katılım sağlamıştır. Katılımcılar dört ayrı grupta kategorize edilmiştir. Anket 3 bölümden oluşmaktadır: İlk bölümde katılımcıların demografik verileri incelenmiş, ikinci bölümde beşli likert ölçeğiyle Ders Çalışma Alışkanlıkları Envanteri ve üçüncü bölümde beşli likert ölçekli Tıp Derslerine İlişkin Bakış Açısı Envanteri kullanılmıştır. Ders Çalışma Alışkanlıkları dört alt boyutta incelenmiştir: Çalışmaya Başlamak, Bilinçli Çalışmak, Sınavlara Hazırlık, Not Tutmak. Tıp Derslerine Bakış Açısı dört alt boyutta incelenmiştir: Derslere Bağlılık, Derslerdeki Davranışlar, Ön Yargılar, Tıp Derslerinin Gerekliği. Anketin hazırlanmasında ve uygulanmasında "Google Forms", verilerin analizinde ise "Jamovi 2.3" kullanılmıştır. Yapılan Anova testleri için güven düzeyi %95, anlam ilişkisi değeri p<0,05 olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Ders Çalışma Alışkanlıkları Ölçeği Cronbach's- α değeri 0.783, Tıp Dersleri Bakış Açısı Ölçeği Cronbach's- α değeri ise 0,846 olarak hesaplanmıştır. Bu değerler envanterlerin kendi içinde güvenilirliğini kanıtlar. Katılımcıların %16'sı (n=15) not ortalamaları 2.0 değerinin altında olduğundan başarısız olarak gruplandırılırken kalan %84'ü (n=95) 2.0 üstü ortalamaya sahip olduğundan başarılı olarak nitelendirilmiştir. Yapılan "Anova" test analiz sonucunda, Bilinçli Çalışmak (p=0,015), Not Tutmak (p=0,02), Sınavlara Hazırlanmak (p=0,002), Derslerdeki Davranışlar (p=0,031) alt boyutları ile not ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Derslere bağlılık, Çalışmaya Başlamak, Ön Yargılar, Derslerin Gerekliliği alt boyutları p<0,05 gerekliliğini sağlayamadığından akademik başarıyla aralarında anlamlı bir ilişki kurulamamıştır.

Sonuç: Yapılan analiz sonucunda Bilinçli Çalışmak, Not Tutmak, Derslerdeki Davranışlar, Sınavlara Hazırlanmak faktörlerinde daha yüksek ortalamaya sahip olan grupların akademik açıdan daha başarılı olduğu kanıtlanmıştır. Çalışmaya Başlamak, Ön Yargılar, Derslerin Gerekliliği, Derslere Bağlılık faktörlerinin yapılan analizler sonucu akademik başarıya bir etkisinin olmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ders, Başarı, Alışkanlıklar

BP323: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKTA YAPAY ZEKANIN UYGULANABİLİRLİĞİ GÜVENLİĞİ VE ETİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Kağıt K.*, Yazıcı Z.B.*, Yakşı İ.*, Kök N.N.*, Fenci F.B.*, Karadağ E.*, Albayrak R.*, Barış M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Yapay zekâ (YZ) bilgisayar sistemlerinin insan benzeri düşünme ve karar verme yeteneklerini taklit etmeye çalışan bir alanıdır. Birçok sektörde kendine yer bulan YZ, tıp alanında da gelişme göstermektedir. Bununla birlikte, birtakım güvenlik ve etik endişelerini de beraberinde getirmektedir. Bu çalışmanın amacı, tıp fakültesi öğrencilerinin tıpta YZ kullanımının uygulanabilirliği, güvenliği ve etiği hakkındaki bakış açılarını saptamaktır.

Gereç ve Yöntem: Anket; 8 demografik ve 34 adet 5'li likert tipi olmak üzere toplam 42 sorudan oluşmaktadır. Ankete katılan toplam 144 dönem 1 tıp öğrencisinden %61,8'i kadın, %38,2'si erkektir. Verilerin analizi Jamovi 2.3.28 uygulaması ile gerçekleştirilmiştir. Mann-Whitney U testi, t-testi, Spearman Korelasyonu ve frekans analizi gibi yöntemler kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin %47,2'sinin ($n=68$) daha önce yazılım veya bilişimle alakalı eğitim aldığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin %76,5'i "YZ'nin tıbbın geleceğini derinden etkileyeceğini düşünüyorum." sorusuna katılıyorum veyahut kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği saptanmıştır. Hasta izleme ve bakım, hastalık teşhis etme, ilaç geliştirme ve doz ayarlama, tıbbi görüntüleme sonuç ve semptom değerlendirmesi gibi uygulamalarda öğrencilerin %50'sinden fazlası YZ kullanımını uygun görse de %62,8'i YZ'nin psikiyatrik danışman olarak kullanılmasını uygun görmemiştir. Öğrencilerin %54,5'i cerrahi uygulamalarda YZ kullanımına kararsız kaldıklarını veya katılmadıklarını belirtmişlerse de; daha önce bilişim eğitimi alan öğrencilerin cerrahi alanlardaki YZ kullanımına ilişkin yanıtlarında pozitif bir ilişki tespit edilmiştir. Bilişim eğitimi almış öğrenciler diğer öğrencilere kıyasla YZ'nin zamanla doktorların yerini alabileceği fikrine daha fazla katılmıştır ($p=0,017$). Spearman Korelasyon testi, öğrencilerin YZ'nin tıptaki kullanımı hakkında bilgi sahibi oldukça YZ'nin veri işlemlerini etik açıdan daha az kabul edebilir bulduklarını göstermiştir.

Sonuç: Yapılan araştırmalar sonucunda öğrenciler YZ tıpta yaygınlaşmasını istese de etik ve güvenlik kaygılarına sahip olduğu görülmüştür. Bu bağlamda daha önce bilişim eğitimi almış öğrencilerin YZ'nin tıpta kullanımına uygulanabilirlik, etik ve güvenlik açısından daha olumlu yaklaştığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, Tıp Uygulamaları, Etik ve Güvenlik

BP324: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN GELDİKLERİ BÖLGELERE GÖRE ADAPTASYON YETENEKLERİNİN GÖZLEMLENMESİ VE İSTANBUL'DA YAŞAYAN ÖĞRENCİLERİN ADAPTASYON YETENEKLERİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

Bölek T.E.*, Toksarı H.N.*, Kaplan T.*, Faraşoğlu H.*, Tosunlu Y.*, Özbilgin Z.*, Barış M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Yaşanılan coğrafya, kişinin karakteri ve davranışlarında etkilidir. Yeni bir ortama uyum sağlayacak bireylerde geldikleri çevrenin izleri görülür. Bu araştırmada kozmopolit bir şehir olan İstanbul'da yaşayan öğrencilerle, diğer coğrafi bölgelerden gelen öğrencilerin adaptasyon yetenekleri karşılaştırılmış, sosyodemografik farklılıklarının sonuçlara etkisi incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma evreni 2023-2024 eğitim yılında Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesindeki 1. sınıf öğrencilerden oluşmaktadır ($n=161$). 1. Sınıf öğrencilerinin ($n=207$) %78'i ankete katılmıştır. 2 bölümden oluşan anketin ilk bölümünde katılımcıların sosyodemografik bilgileri alınmış, ikinci bölümünde altı likert ölçeğiyle "Cross Cultural Adaptability Inventory (CCAI)" envanteri uygulanmıştır. Envanter, adaptasyon yeteneğini 4 alt boyutta değerlendirmektedir: Duygusal Esneklik (DE), Esneklik/Açıklık (E/A), Algısal Duyarlılık (AD), Kişisel Özerklik (KÖ). Anketi uygulamak için "Google Forms", verilerin analizi için "Jamovi 2.3", verilerin yorumlanması için "Gemini" uygulamalarından yararlanılmıştır. Yapılan "ANOVA", "T-test" türündeki testlerde anlamlılık değeri " $p < 0,05$ ", güven düzeyi %95 olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Veriler, envantere göre analiz edildiğinde toplam skorun Cronbach's- α değeri 0,909 olarak belirlenmiştir, bu değer iyi olarak kabul edilmektedir. Katılımcıların %56,5'i ($n=91$) İstanbul dışından gelmekte, %43,5'i ($n=70$) İstanbul'da yaşamaktadır. Öğrencilerin geldikleri bölgelere göre adaptasyon yeteneklerinin anlamlı bir farklılık göstermediği anlaşılmıştır (One Way ANOVA; $p=0,358$). Bölgelerden bağımsız olarak, envantere erkeklerin ($n=59$) kadınlara ($n=102$) göre E/A ve KÖ özelliklerindeki skorlarının anlamlı şekilde yüksek olduğu anlaşılmıştır. [E/A: (Erkek:2,89 Kadın:2,65 $p=0,041$; Student's-T) KÖ: (Erkek:3,06 Kadın:2,84 $p=0,024$; Student's-T)]. Katılımcıların hazırlık sınıfı okuma durumu ve yaşıyla ilgili testlerde anlamlı bir sonuç elde edilememiştir ancak iki testte de p anlamlılık değeri en düşük alt boyut DE olmuştur (Hazırlık: $p=0,159$; Mann-Whitney U/Yaş: $p=0,366$; Kruskal-Wallis).

Sonuç: Literatürde öğrencilerin üniversiteye geldikleri bölgelerle adaptasyon yeteneklerinin karşılaştırıldığına dair çalışmalara rastlanılmamıştır. Dolayısıyla bu araştırma, literatürdeki bu boşluğu doldurduğu için önem taşımaktadır. Araştırmadan elde edilen sonuçlarda öğrencilerin adaptasyon yetenekleriyle geldikleri bölgeler arasında anlamlı bir ilişki olmadığı, E/A ve KÖ özelliklerinin cinsiyete göre değiştiği gözlemlenmiştir. Hazırlık sınıfı okumanın ve yaşın DE kategorisiyle ortak bağlantısı, yaşın değişmesiyle duygusal yeteneklerin değişimiyle ilgili gelecek araştırmalara zemin hazırlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültürlerarası Adaptasyon, Adaptasyon Yeteneği, Bölgeler

BP325: SOSYAL VE DOĞAL AFETLERDE HEKİMLERİN ÜSTLENDİĞİ SORUMLULUĞUN MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ VE ÖĞRENCİLERİN BU KONUDAKİ DUYARLILIKLARI

Aksakallı S. *, Seven Z. Z. *, Şahiner B. N. *, Yormaz N. *, Dilber C. *, Erkek B. T. *, Barış M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Afet, Dünya Sağlık Örgütü'ne göre "Beklenmeyen, kurumun olanakları ve kapasitesini aşan, normal işleyişi bozan, dışarıdan yardım gerektiren ani ekolojik olgu" olarak tanımlanmıştır. Afetler sağlık alanında yeni ihtiyaçlar doğurmakta ve hekimleri sorumluluk almaya yönlendirmektedir. Bu çalışmada, hekimlerin afet bölgesindeki sorumluluklarının Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) dönem 1 öğrencileri üzerindeki etkisi ve öğrencilerin duyarlılıkları araştırılacaktır.

Gereç ve Yöntem: Toplam 17 sorudan oluşan ve Google Forms üzerinden hazırlanan anket, dijital ortamda katılımcılarla paylaşarak veriler toplanmıştır. Bu çalışmaya, tamamı MÜTF Dönem 1 öğrencilerinden oluşan %65'i kadın (n=102), %35'i erkek (n=55) olmak üzere toplam 157 kişi katılmıştır. Çalışma 2024 yılı Şubat-Nisan ayları arasında gerçekleştirilmiştir. Verilerin istatistiksel analizi Jamovi 2.3.28 uygulamasındaki McNemar, Chi Square, Spearman ve Partial Correlation testleriyle gerçekleştirilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %57,3'ü (n=90) afet tecrübesinin bulunduğu tespit edilmiştir. Afetzedelere yardım etme isteği sorusuna katılımcıların %95,5'i olumlu, %0,6'sı olumsuz cevap vermiştir. Yardım etmek istemeyen tüm öğrencilerin afet tecrübesi bulunduğu tespit edilmiş olmasına rağmen, olası bir afette yardım etme isteğiyle afet tecrübesi arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (Fisher's exact, $p=0,308$). "Hekimlerin afet bölgesinde görev yapma zorunluluğu bulunmalıdır." görüşüne katılanların (%36,9; n=58) %50'sinden fazlasının (n=39) afet tecrübesi olduğu görülmüştür. Buna rağmen, afet tecrübesi bulunanların gelecekte yaşayabilecek bir afete karşı kendisini hekim olarak sorumlu hissetmediği (Fisher's exact, $p=0,57$) tespit edilmiştir. Diğer taraftan, McNemar testi ile katılımcıların "Hekimlerin afet hakkında eğitim alma gerekliliği bulunmalıdır." görüşüne katıldığı saptanmıştır ($p < 0,001$).

Sonuç: Katılımcıların afet durumunda afetzedelere yardım etme konusunda kendilerini sorumlu ve duyarlı hissettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ancak, öğrencilerin afet tecrübesine sahip olma durumu ile afetlere karşı kendilerini bir hekim olarak sorumlu hissetmeleri arasında bir ilişki görülememiştir.

Anahtar Kelimeler: Hekim ve Afet, Sorumluluk, Duyarlılık

BP326: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN EMBRİYO ÜZERİNDE GENETİK DÜZENLEME OPERASYONU HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Coşar T.*, Yazıcı S.*, Demirkıran E.*, Kezer B.*, Öztürk H.T.*, Özdemir E. L.*, Barış M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Son yıllarda tanınırlığı artan Clustered Regularly Interspaced Palindromic Repeats CRISPR associated protein 9 (CRISPR-Cas9) gibi genetik düzenleme (GD) yöntemleri bilim dünyasında çeşitli tartışmalar doğurmuştur. Bu yöntemler potansiyel faydalar barındırmakla birlikte, üzerinde durulması ve tartışılması gereken etik, sosyal ve teknik problemler de içermektedir. GD'nin embriyo düzeyinde klinikte kullanıma girebilmesi için bu problemlerin anlaşılması ve irdelenmesi önemlidir. Bu çalışma, dönem 1 öğrencilerinin GD teknolojisiyle ilgili görüşlerini öğrenmeyi ve bu veri parçalarından anlamlı bir sonuca varmayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu çalışmanın evreni Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesindeki dönem 1 öğrencilerinden oluşmaktadır (n=207). GD'nin klinik uygulamasının bağlı olduğu koşullarla ilgili 3, tedaviyle ilgili 3, geliştirmeye ilgili 4, topluma ve günlük yaşama olası etkilerle ilgili 8, kişisel bilgilerle ilgili 5 soru sorulmuştur. 2 tane çoktan seçmeli, 21 tane 5'li likert tipi sorudan oluşan anket 'Google Forms' üzerinden uygulanarak 'Jamovi 2.5.3' üzerinden Spearman Correlation, Mann-Whitney U testleri ile analizi yapılmıştır. ($p < 0,05$ = anlamlı)

Bulgular: Dönem 1 öğrencilerinin (n=207) %67,1'i (n=139, %67,6 kız; %32,3 erkek) ankete katılmıştır. GD'nin kalıtsal hastalıkların engellenmesi gibi tedavi amaçlı kullanımına ilişkin katılımcıların %70'ten fazlası olumlu görüş bildirmiştir. Dış görünüşün iyileştirilmesi ve zekanın artırılması gibi geliştirme amaçlı kullanımına ise katılımcıların %50'den fazlasının olumsuz görüş bildirdiği saptanmıştır. Bununla birlikte katılımcılar, geliştirme amaçlı GD'nin etik açıdan kabul edilemez şekillerde kullanılabilmesine %87; maddi eşitsizlikler sebebiyle toplumda genetik açıdan bir uçuruma sebep olabileceğine ise %90 oranında katılmıştır. GD uygulamalarının ilgili kurumlar ve konunun uzmanları tarafından sıkı denetim altında gerçekleşmesi gerektiğini düşünenlerin oranı %92'nin üzerindedir.

Sonuç: Embriyo üzerinde GD operasyonları tedavi amaçlı kullanıldıklarında etik açıdan çoğunlukla olumlu karşılansa da geliştirme amaçlı kullanılmasına genellikle karşı çıkmıştır. Araştırma, GD uygulamalarının öğrenciler tarafından faydalı bulunmakla beraber, çeşitli etik problemler içerdiğini düşündüklerini saptamıştır.

Anahtar Kelimeler: Embriyo, Genetik Düzenleme Operasyonları, Etik, CRISPR-Cas9

BP327: TRAVMATİK DENEYİMLERİN FİZİKSEL VE PSİKOLOJİK SAĞLIK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: HASTALIKLARIN GELİŞİMİ VE BAŞA ÇIKMA STRATEJİLERİ

Doğan E.*, Siner A.*, Ağaoglu N.*, Karakuzu U.*, Uygur B.*, Uğur S.*, Ünal S.U.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Özellikle çocukluk dönemindeki travmaların insanların emniyet duygusuna, düzen hissine zarar verdiği, ruhsal ve fiziksel bütünlüğü tehdit ettiği saptanmıştır. Bu çalışma Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencilerinin çocukluk çağı travması yaşayıp yaşamadıklarını, yaşadılarsa bunun günlük hayatlarını nasıl etkilediğinin tespitini amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Anketin hazırlanmasında “Google Forms” kullanılmıştır. Marmara Üniversitesi dönem 1 öğrencileri (n=207) araştırmamızın hedefidir ve %58’i (n=121) çalışmaya katılmıştır. Öğrencilerin 71’i kadın 49’u erkekken 2’si cinsiyet belirtmek istememiştir. Üniversiteye gelmeden önce öğrencilerin %37’si (n=45) İstanbul’da yaşamaktadır. Verilerin analizi Jamovi 2.3 üzerinden “olay şiddeti”, “travma sonrası stres belirtileri” ve “olay etkisi” alt ölçekleri kullanılarak yapılmıştır. Öğrencilerin demografik verilerinin travmalar ve travmaları atlama süreçleriyle ilişkili olup olmadıkları “One-Way ANOVA” ve “Kruskal-Wallis” testleri kullanılarak anlaşılmıştır. Yapılan testler için anlamlılık değeri “p<0,05”, güven düzeyi %95 olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Güvenilirlik analizleri yapılan 1 ana ölçek ve 3 alt ölçeğin tamamının güvenilir olduğu bulunmuştur (Cronbach’s- α >0,7). Travma yaşama oranının %83 (n=101) olduğu görülmüştür. En çok yaşanan travmatik olay “Ölüm” (n=47) olmuştur. Yaşanan travmalardan en etkin olansa doğal afetlerdir (n=24). Katılımcıların genelinin yaşadıkları travma şiddetinin düşük olduğu “Olay Şiddeti Alt Ölçeği” kullanılarak saptanmıştır. İnsanların genelinin travma sonrası stres düzeyinin orta seviyede olduğu “Travma Sonrası Stres Belirtileri Alt Ölçeği” kullanılarak (mean=13,7) saptanmıştır. Öğrencilerin yaşadıkları travmaların günlük hayatlarını az miktarda etkilediği “Olay Etkisi Alt Ölçeği” kullanılarak görülmüştür. Olay şiddetinin geline bölgeye göre değiştiği (p=0,022; η^2 =0,136) ve en şiddetli Doğu Anadolu Bölgesi’nde (mean=0,791666667), en hafif ise İstanbul’da (mean=0,407407407) yaşandığı gözlemlenmiştir. Ayrıca olayın şiddetinin travmanın atlatılma süresiyle pozitif bir korelasyon gösterdiği bulunmuştur (Pearson Korelasyonu; p=0,037, r=0,209).

Sonuç: Araştırmamızın literatürde daha önce yapılan araştırmalarla tutarlı olduğu görülmüştür. Olay şiddetinin yaş, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, kardeş sayısı ve çocukluk çağında ilgilenen kişiyle arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Öte yandan üniversiteye başlamadan yaşanan bölgenin olayın şiddetini etkilediği saptanmıştır. Ayrıca olay şiddetiyle olayın atlatılma süresi arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Travma, Çocukluk, Stres

BP328: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN MENTAL İYİ OLUŞ DURUMLARIYLA SPOR VE SANAT DALLARINA İLGİLERİNİN İLİŞKİSİ

Gülgeldi M.E*, Aslan I.M*, Şahin R*, Yılmaz G*, Yılmaz D*, Albayrak D*, Sur Ünal Ü**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Üniversite öğrencilerinin özellikle tıp fakültesi öğrencilerinin ders yoğunluğu fazladır. Bu yoğunluk öğrencilerin sosyal hayatını ve ruh halini etkilemektedir. Bu araştırmada sosyal hayatın özellikle sanat ve spor aktivitelerinin 2023-2024 dönemi Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1.sınıf öğrencilerinin mental iyi oluşuna etkisi araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmamız katılımcıların mental iyi oluş düzeyinin ölçülmesi ve skorun spor/sanatla ilişkilendirilmesi olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Verilerin toplanması konusunda Google Form uygulamasından yararlanılmıştır. Araştırmanın ilk kısmı olan mental iyi oluş düzeyinin ölçülmesi hususunda Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği’nden yararlanılmıştır. Toplanan veriler Jamovi programı kullanılarak Spearman Korelasyonu ve ANOVA yöntemleri ile analiz edilmiş ve elde edilen sonuçlar ölçeğin skoru ile karşılaştırılarak yorumlanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya 94 kadın, 60 erkek olmak üzere toplam 154 kişi katılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre ölçeğin skoru ile katılımcıların spor yapma sıklığı arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (Spearman’s rho=0,018; p=0,825) Öte yandan söz konusu skor ile sanat faaliyetlerinde bulunma sıklığı arasında da anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (Spearman’s rho=0,078; p=0,339) Ayrıca farklı spor türleri ile skor arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (ANOVA, p=0,149; F=1,49). Yine farklı sanat türleri ile skor arasında da anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (ANOVA, p=0,830; F=0,788). Kullanılan ölçüm aracının iç tutarlılığı yüksek bulunmuştur (Cronbach’s- α katsayısı; 0,906).

Sonuç: Araştırmamızda literatürdeki genel kanı olan mental iyi oluş ve spor ve sanata olan ilgi arasındaki korelasyon beklentisi karşılanamayıp aksine tıp fakültesi öğrencilerinin mental iyi oluşuyla spor ve sanat dallarıyla ilgilenmeleri arasında anlamlı bir bağlantı bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Mental İyi Oluş, Tıp Fakültesi Öğrencileri, Spor, Sanat

BP329: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN OKULA UZAKLIĞININ VE GELİŞİŞEKİLİNİN AKADEMİK VE SOSYAL DURUMLARINA ETKİSİ

Başbağ İ.*, Vergili İ.*, Arslan E.P.*, Yaşar D.*, Dayı D.*, Arı M.*, İşcan C.*, Ünal S.U.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Türkiye'nin en kalabalık şehri olan İstanbul'da, öğrenciler için en büyük sorunlardan biri uzun ulaşım süreleridir. Öğrencilerin yolda geçirdiği süre, onların gün içindeki performanslarını belirleyen önemli faktörlerdendir. Bu çalışmadaki amaç, yolda geçirilen vaktin ve ulaşım şeklinin Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencileri üzerindeki akademik ve sosyal etkisini araştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Örneklem seçilmeksizin bütün popülasyona erişim hedeflendi (n=207). Anket, katılımcılara çevrim içi olarak sunuldu. 3 aşamadan oluşan ankette, katılımcılara önce sosyodemografik ve kampüse ulaşım durumlarıyla ilgili sorular soruldu. Anketin 2. kısmında katılımının sosyal ve psikolojik durumunu, son kısmında akademik durumunu ölçen sorulara yer verildi. Öğrencilere 6'sı likert, 23'ü çoktan seçmeli toplam 29 soruluk anket uygulandı. Anketi hazırlamak için "Google Forms", analizler için "Jamovi 2.5.3" kullanıldı. Anlamlılık sınırı $p < 0,05$ olarak belirlendi.

Bulgular: Ankete %36'sı erkek (n=48), %64'ü kadın (n=85) olmak üzere toplamda 133 kişi katıldı. Katılımcıların akademik durumları; komite notları, gün içi okul performanslarındaki memnuniyetleri ve devamsızlık oranları açısından değerlendirildi. Okula ulaşım süreleriyle komite notları ve gün içi okul performanslarındaki memnuniyet durumları arasında anlamlı bir ilişki saptanmadı (Spearman Korelasyonu, $p > 0,05$). Okula geliş süresi fazla olan öğrencilerin devam durumunun, o günkü ders sayısına bağlı olarak değiştiği görüldü (Spearman Korelasyonu, $r = 0,23$, $p = 0,008$). Anketin 3. kısmında, katılımcıların sosyal ve psikolojik durumu; gün içi stres seviyesi ve okul günlerinde dışarıya yönelik plan yapma sıklığı açısından değerlendirildi. Okula ulaşım süresi (Chi-square, $p < 0,001$) ve kullanılan vesait sayısı (Chi-square, $p = 0,012$) arttıkça gün içi stres seviyelerinin arttığı tespit edildi. Ayrıca katılımcıların okula ulaşım süresi arttıkça okul günlerinde arkadaşlara/aileye ayrılan vaktin azaldığı görüldü (Chi-square, $p = 0,002$).

Sonuç: Elde edilen bilgiler sonucunda öğrencilerin okula ulaşım sürelerinin ve şekillerinin sosyal durumlarına etkisi olduğu ancak akademik durumlarına etkisi olmadığı görülmüştür. Bulgular, öğrencilerin okula uzaklıkları ve geliş şekillerinin akademik ve sosyal durumlarına etkileriyle ilgili bilgi vermekte fakat daha geniş bir katılımcı havuzuna ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ulaşım, Akademik Başarı, Sosyal Durum

BP330: THE EFFECTS OF FAMILY RELATIONSHIPS ON THE CHARACTER DEVELOPED BY FIRST YEAR MEDICAL STUDENTS OF MARMARA UNIVERSITY

Erdoğan S.*, Sur Ünal Ü.**

*Marmara University Faculty of Medicine Term 1

**Marmara University Faculty of Medicine, Department of Family Medicine

Introduction and Aim: The family is generally regarded as a primary social institution. In this study, it was aimed to measure the effect of family dynamics on the personalities of the participants, and the Oedipus Complex was used as an auxiliary idea.

Material and Methods: A hundred and five first-year students of Marmara University Faculty of Medicine answered the survey. Two people were excluded from the analysis because they did not provide the validity of the survey. Survey questions were created within the framework of eight main headings and the survey consists of a total of 49 questions. The data obtained were analyzed using the Jamovi 2.3.28 program. $p < 0,05$ was considered as statistically significant.

Findings: 63.1% of the participants were women and 36.9% were men (respectively: n=65, n=38). The Spearman Correlation Coefficient was calculated between the students' levels of supporting each other in their families to achieve their goals and not feeling inadequate in life. It was found that the relationship was statistically significant and negative, and the relationship level was low ($r = -0,195$; $p = 0,049$). The Spearman Correlation Coefficient was calculated between the oppressiveness of their families and the participants' level of often showing sudden reactions. It was found that the relationship was statistically significant and positive, and the level of the relationship was low ($r = 0,260$; $p = 0,008$). The participants' tendency to be sad and angry does not show a statistically significant difference compared to the family member they get along with better (ANOVA, $p < 0,05$).

Conclusion: In our study, it was determined that the oppressiveness of the participants' families was related to the fact that people often showed sudden reactions. It was determined that which member the participants get along with better had no effect on their tendency to be sad and angry.

Keywords: Family Life, Personality, Communication

BP331: TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KOMİTE SÜRECİNDEKİ VE KOMİTE SÜRECİ DIŞINDAKİ SOSYAL OLMA DURUMLARININ BAŞARI KAYGISIYLA İLİŞKİSİ

Arıkan M.T.*, Kıpeli H.*, Çağlar İ.*, Öztürk N.N.*, Çakır A.B.*, Kudret M.A.*, Sur Ünal Ü.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kaygı, tehlike veya tehdit olarak algılanan durumlarda ortaya çıkan; duygusal, davranışsal ve fiziksel değişikliklerin ve tepkilerin yer aldığı, otomatik, sağlıklı ve doğal bir yanıt mekanizmasıdır. Eğitim öğretim gören öğrencilerin birçoğunda kaygı kendisini başarı kaygısı şeklinde göstermektedir. Bu konuyla ilgili öğrencilerin sosyallik durumuna bağlı başarı kaygısı düzeylerinin karşılaştırılması amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) dönem 1 öğrencilerinin başarı, başarı kaygısı ve sosyallik düzeylerini ölçmek üzere 28 sorudan oluşan anket öğrencilere Google Form yoluyla iletildi; 120 kişiden sonuç alındı. Elde edilen veriler Jamovi 2.3.28 uygulamasında çeşitli istatistik testlere (Mann Whitney U test, Chi-Square, Spearman Korelasyonu) tabi tutuldu ve aralarındaki ilişkiler incelendi. $p < 0,05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: MÜTF öğrencilerin spor yapma sıklıkları ile başarı kaygıları arasındaki ilişkiyi ölçmek için 3 farklı korelasyon testi yapıldı [(Spearman's correlation coefficient= ρ) $\rho_1 = -0,238$ $\rho_2 = -0,239$ $\rho_3 = -0,220$] ve aralarında zayıf negatif bir ilişki tespit edildi. Öğrencilerin komitenin son haftalarında sosyalliklerinin azalmasıyla birlikte stres seviyelerinin arttığı saptanmıştır (Chi-Square Fisher's exact test, $p = 0,153$; Gamma = -0,481). Öğrencilerin son haftalarda sosyalliklerinin azalmasıyla birlikte sosyal olma kaygılarının arttığı tespit edildi (Chi-Square Fisher's exact test, $p = 0,308$; Gamma = -0,433). Öğrencilerin komitenin ilk haftalarında çalışma süreleriyle son haftalarındaki stres seviyelerinin azaldığı gözlemlendi (Chi-Square Fisher's exact test, $p = 0,352$; Gamma = -0,542).

Sonuç: Yapılan analizler sonucunda bazı sosyallik özelliklerine sahip olan öğrencilerin başarı kaygılarının azalmaya zayıf olarak meyilinin olduğu tespit edildi. Son haftalarda azalan sosyallik ile öğrencilerin kaygı düzeylerinin arttığı tespit edildi. Çalışmalarına erken başlayanların ise kaygı düzeylerinin daha az olduğu sonucuna ulaşıldı.

Anahtar Kelimeler: Kaygı, Başarı, Sosyallik

BP332: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA KULLANIMININ DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞLARINA OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Özel Z.*, Poyraz Y.E.*, Can A.*, Köse U.*, Eraslan Y.*, Karabeyeser Y.K.*, Koban B.U.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sosyal medya kullanımı günümüzdeki artışını sürdürmekle birlikte; bu durumun insanların duygu, düşünce ve davranışlarını etkileyen en önemli faktörlerden birisi olduğu bilinmektedir. Literatüre bakıldığında bu etkinin çeşitli olumlu ve olumsuz tarafları olduğuna dair de kanıtlar mevcuttur. Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) dönem 1 öğrencilerinin sosyal medya kullanımıyla birlikte gelişen duygu, düşünce ve davranışlarını incelemek amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırmanın evrenini MÜTF dönem 1 öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrencilere sorulmak üzere 26 soruluk anket araştırmacılar tarafından Google Forms üzerinden oluşturulup dağıtılmıştır ve çevrim içi cevaplama yöntemiyle toplanmıştır. Veriler, Jamovi analiz aracıyla "Chi-square", "Mann-Whitney U", "Kruskal-Wallis" ve "Spearman Korelasyonu" testleri kullanılarak, anlamlılık değeri de " $p < 0,05$ " şeklinde belirlenerek analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmamızda sınıf mevcudunun %73'üne ulaşılmış olup ($n = 152$) katılan öğrencilerin 92'si kadın (%61), 60'ı erkektir (%39). Katılımcılardan 115 kişinin (%76) internete erişimi sınırsız olup, 35 kişinin (%23) internete erişimi sınırlıdır. Yaptığımız çalışmada kadınlarda sosyal medya kullanımı ile kendini sosyal medyadaki yaşantılarla karşılaştırma, daha iyi yaşam koşullarına sahip insanları görüp kötü hissetme, beden ve güzellik algılarının değişmesi, depresif ve kaygılı hissetme durumlarının daha fazla ilişkili olduğu tespit edilmiştir (sırasıyla; $p < 0,001$, $p = 0,001$, $p = 0,001$, $p = 0,004$). Ayrıca kadınlarda sosyal medyadaki popülerliğine bağlı olarak mekân ve ürün seçme eğilimi daha yüksek bulunmuştur (sırasıyla; $p = 0,012$, $p = 0,004$). Sosyal medya kullanım sıklığı ve miktarının sosyal medyada maruz kalınanlara bağlı oluşan gelecek endişesiyle, hobilere verilen önceliğin değişmesiyle ve gündelik sohbetlerin sosyal medyadaki içeriklerden etkilenmesiyle ilişkili olduğu saptanmıştır (sırasıyla; $p = 0,037$, $p = 0,002$, $p = 0,026$).

Sonuç: Araştırmamızın sonucunda sosyal medya kullanımının erkeklere oranla kadınlarda daha fazla olumsuz duygu gelişimiyle bağlantılı olduğu; sosyal yaşantısında ve tüketim alışkanlıklarında karar verme sürecindeki etkisinin daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Sosyal medya kullanım süresinin de bireyin gündelik hayatıyla ilişkin verdiği kararlarda, davranış biçimlerinde etkin bir rol oynadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Tıp Öğrencileri, Beden Algısı, Tutum

BP333: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN İLK YARDIM GEREKTİREN DURUMLARDAKİ ÖZ YETERLİLİK DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ

İnanç B.*, Maraşlıoğlu A.*, Şepçi E. N.*, Kılıç H. S.*, Seven Y.*, Meriç C. P.*, Usanma Koban B. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Acil durum “beklenmeyen bir zamanda ortaya çıkan ve tıbbi müdahale gerektiren durum” olarak tanımlanmaktadır. Dünyanın birçok yerinde tıp öğrencileri acil durumda müdahale konusunda birinci sınıftan itibaren eğitim görmeye başlamaktadır. Buna rağmen literatüre göre tıp öğrencileri acil durumlara müdahalede kendilerini yeterli görmemektedir. Bu çalışmada; dönem 1 tıp öğrencilerinin acil duruma müdahalede yeterliliğini etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmanın evrenini Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencileri oluşturmaktadır. Katılımcılara araştırmacılar tarafından düzenlenmiş olan ve sosyodemografik özelliklerinin (6 soru), acil durumlara müdahalede yeterlilik hissini (14 soru), öz yeterlilik hissini (5 soru) sorgulandığı anket formu Google Forms üzerinden iletilmiştir. Katılımcıların çevrimiçi olarak verdiği yanıtlar Jamovi 2.3.0 programında analiz edilmiştir. İstatistiksel analizler için anlamlılık değeri $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan 133 kişinin yaş ortalaması 19,14 (min:18 max:21) olup 89'u kadın (%66,9) ve 43'ü erkektir (%33,1). Analiz sonucunda acil müdahale esnasında yeterli hissetmek ile tıp fakültesi öncesinde ilk yardım eğitimi almış olmak arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p=0,338$). Kadınların kanamalı olaylarda duruma müdahale esnasında daha fazla etkilendiği ($p=0,042$); erkeklerin ise acil müdahale sırasında sakinliğini daha fazla koruyabildiği ($p=0,019$) görülmüştür. Yakınlarında kronik rahatsızlık olan öğrencilerin, kendilerini müdahale etmede daha yeterli gördükleri saptanmıştır ($p=0,008$). Yaşanan yerle yeterlilik ilişkisine bakıldığında, denize kıyısı olan bir şehirde büyüme ile boğulma durumuna müdahalede yeterli hissetmek arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p=0,46$). Deprem riski yüksek olan bir yerde büyüyen kişilerin acil duruma müdahalede, kırık-çıkıklara ve sıcak-soğuk yanıklarına müdahalede kendilerini daha yeterli hissettiği görülmüştür (sırasıyla; $p=0,007$; $p=0,004$; $p=0,038$). Ayrıca bireyin kendini yeterli/özgüvenli hissetmesiyle acil durum sırasında müdahale etme yetisi arasında bir ilişki saptanmıştır ($r=0,54$; $p < 0,001$).

Sonuç: Çalışmamıza göre cinsiyet, kronik hastalık deneyimi ve yaşanan bölge özellikleri kişinin acil durumda müdahale yeterlilik hissini etkilemektedir. Ayrıca özgüvenli olmak da yeterlilik hissini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Acil Durum, Müdahale, Yeterlilik, Öz Yeterlilik, Tıp Öğrencileri

BP334: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN TIPTA YAPAY ZEKÂ KULLANIMINA BAKIŞ AÇISININ İNCELENMESİ

Karaaslan E. S.*, Kaman İ. H.*, Yurtsever A.*, Atakan E. K.*, Güneş Ö. S.*, Usanma Koban B. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Günümüzde yapay zekâ kullanımının birçok alanda arttığı bilinmektedir. Literatürdeki çalışmalara göre sağlık alanında da yapay zekâ kullanımı günden güne artmaktadır, dolayısıyla tıp öğrencilerinin bu alanda bir bilgi birikimine ihtiyaçları vardır. Biz de bu çalışmamızda Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1 öğrencilerinde yapay zekâ kullanımına hazır bulunuşluğu ölçmeyi ve bunu etkileyen faktörleri saptamayı amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı olan çalışmamızda veriler; araştırmacılar tarafından hazırlanan, öncelikle 8 soruluk sosyodemografik özellikleri ardından 22 soruluk tıpta yapay zekâ hazır bulunuşluğunu ölçen anketin Google Formlar platformu üzerinden 140 Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. dönem öğrencisinin anketi eksiksiz doldurması ile elde edilmiştir. Anket çevrim içi olarak katılımcılara ulaştırılmıştır. Veriler Jamovi 2.5.3 programında analiz edilmiştir. İstatistiksel anlamda ise $p < 0,05$ değeri kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmamıza katılan 140 öğrencinin 77'si kadın (%55), 63'ü erkektir (%45). Cinsiyete göre yapılan karşılaştırmada erkeklerin kadınlara göre bilişsel alt boyut puan ortalaması daha yüksek bulunmuştur ($p=0,009$). Yaşanılan yerde erişilebilir bir bilgisayarın mevcudiyetine göre yapılan karşılaştırmada bilgisayarı olan kişilerin, olmayan kişilere göre bilişsel alt boyut puan ortalaması daha yüksek bulunmuştur ($p=0,002$). Günlük bilgisayar kullanımı süresine ilişkin yapılan karşılaştırmada bilgisayar kullanım süresinin bilişsel alt boyut puan ortalaması ile pozitif yönde korelasyon ilişkisinin olduğu saptanmıştır ($p=0,037$). Katılımcıların yapay zekâ konusunda eğitim alma durumlarına göre yapılan karşılaştırmada daha önce eğitim almış olanların olmayanlara göre bilişsel alt boyut puanı ortalaması anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur ($p=0,035$).

Sonuç: Literatüre bakıldığında klinik sonrası öğrencilerin ve uzman hekimlerin tıpta yapay zekâ kullanımı hakkındaki tutumlarına dair araştırmalar bulunmaktadır. Bu araştırma 1. sınıf öğrencilerinin bakış açısını sunduğu için değerlidir. Öğrenciler tıpta yapay zekâ kullanımının alanlarından haberdar ancak çalışmamıza göre cinsiyet, bilgisayara sahip olma, yapay zekâ kullanımı kursu alma gibi faktörlerin tıp öğrencilerinde yapay zekâ kullanımına hazır bulunuşluğunu etkileyen faktörler olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Hazır Bulunuşluk, Tıp Öğrencisi

BP335: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN ALKOL BİLİNCİ VE ALKOL TÜKETİM ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ

Uçak M.*, Ersoy A. S.*, Solak B.*, Şengün Ş. M.*, Aslanergün S.*, Usanma Koban B.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Alkol kullanımının son yıllarda özellikle üniversite öğrencileri arasında yaygınlaştığı bilinmektedir. Tıp fakültesi öğrencileri arasında da alkol tüketiminin arttığını gösteren çalışmalar bulunmaktadır. Bu araştırma kapsamında Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) Dönem 1’de öğrenim gören üniversite öğrencilerinin alkol bilinci ve tüketim davranışları incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: MÜTF Dönem 1 öğrencilerine Google Forms üzerinden alkol tüketim alışkanlıkları ve bilincine ilişkin soruların bulunduğu araştırmacılar tarafından hazırlanmış toplam 23 soruluk anket iletilmiştir. Araştırma verileri Jamovi uygulaması kullanılarak analiz edilmiştir. Ki-Kare Test, Fisher’s Exact Test ve Spearman Correlation kullanıldı. İstatiksel anlamlılık değeri $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Anketi yanıtlayan katılımcıların %60,4’ü kadın ($n=93$), %39,6’sı erkektir ($n=61$). Katılımcıların %33,8’i alkol tükettiğini %66,2’si alkol tüketmediğini belirtmiştir. Alkol tüketim durumuyla cinsiyet arasında bir ilişki saptanmamıştır ($p=0,578$). Alkol tüketen kişilerin son 6 ay içindeki tüketimine bakıldığında %36,5’i ayda 2-4 kez, %32,7’si haftada 2-3 kez, %25’i ayda bir kez ya da daha az, %5,8’i sadece özel günlerde kullanıyor olarak belirlenmiştir. Alkol tüketen bireylerin alkole başlama yaşı ile alkol tüketme sıklığı arasında negatif yönde bir korelasyon olduğu bulunmuştur ($r=-0,448$; $p < 0,001$). Çevrede alkol tüketen bireylerin bulunmasının alkol tüketimini artırdığı gözlenmiştir ($p < 0,001$). Alkol tüketen kullanıcıların %88,5’i ($n=46$) alkol kullanırken kendine sınır koyabildiğini belirtmiştir. “Alkol sağlığa zararlıdır.” İfadesine katılıyor musunuz diye sorulduğunda verilen yanıtlarda alkol tüketen ve tüketmeyen gruplarda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,002$). Alkol kullanım miktarına ilişkin yanıtlarda cinsiyete bağlı farklılık tespit edilmiştir. ($p < 0,001$). Okullarda alkol bilinciyle ilgili verilen eğitimlerin yeterliliği sorulduğunda gruplar arasında bir farklılık saptanmamış olup tüm katılımcıların %70,1’i yetersiz olduğunu düşünmektedir.

Sonuç: Yapılan araştırma sonucunda Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencileri arasında alkol tüketim alışkanlıkları arasında farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Alkol tüketen öğrencilerin çoğunluğu alkol konusunda bilince sahip olduğunu söylemekle beraber alkolün vücut üzerindeki etkileri hakkında bilgi sahibi olduktan sonra da kullanmaya devam edeceğini söylemiştir.

Anahtar kelimeler: Alkol Tüketimi, Alkol Kullanma Alışkanlığı, Alkol Bilinci

BP336: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN DUYGULARININ SOSYAL MEDYA KULLANIMIYLA ŞEKİLLENMESİ VE SOSYAL MEDYA BEĞENİLMEME KORKUSUNUN ÖLÇÜLMESİ

Yalçın B.*, Yıldız Y.*, Berber E.*, Pehlivaner B.*, Şahinoğlu S.*, Can A.Y.*, Usanma Koban B.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sosyal medya platformları, günümüzde bireyler arasında etkileşimi kolaylaştıran önemli bir iletişim aracı haline gelmiştir. Ancak bu platformlarda geçirilen süreye göre kullanıcıların psikolojik durumu etkilenebilir. Bu çalışmada sosyal medya kullanıcılarının beğenilmeme korkusunun ölçülmesi hedeflenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, 2023-2024 eğitim yılında Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesindeki 1. Sınıf öğrencilerine yöneliktir ($n=113$). Katılımcılar 10 soru sosyodemografik, 24 soru Sosyal Medya Beğenilmeme Korkusu ölçeği anket sorularına tabi tutulmuştur. Envanter, beğenilmeme korkusunu 5 alt ölçekte değerlendirmektedir: Mutsuzluk, Takıntılı Düşünce, Beğenilme İsteği, Anonim Kimlik, Empati. Anketi hazırlamak için Google Forms, verilerin analizi için Jamovi 2.3 uygulamaları kullanılmıştır. Yapılan One-Way ANOVA Kruskal Wallis (KW) ve Mann-Whitney U testleri için anlamlılık değeri $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Veri seti analiz edildiğinde Cronbach’s α değerleri Mutsuzluk için 0,884, Takıntılı Düşünce için 0,817, Score için 0,929 olarak belirlenmiştir; bu değerler güvenilir kabul edilmektedir. Temel hipotez “Sosyal medyada geçirilen süreye göre sosyal medya beğenilmeme korkusu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.” kabul edilmiştir (Score: KW; $p=0,014$, Mutsuzluk: KW; $p=0,008$, Anonim Kimlik: KW; $p=0,019$). Kadınların erkeklere göre Mutsuzluk, Anonim Kimlik, Empati ve Score alt ölçeklerindeki değerlerinin anlamlı şekilde yüksek olduğu tespit edilmiştir. [Mutsuzluk: (Erkek:1,53- Kadın:1,91 $p < 0,001$; Student’s-T) Anonim Kimlik: (Erkek:1,42- Kadın:1,68 $p=0,011$; Student’s-T) Empati: (Erkek:1,57 - Kadın:1,94 $p < 0,001$; Student’s-T) Score: (Erkek:1,41 - Kadın:1,67 $p=0,001$; Student’s-T)]. Doğulan bölgeyle Takıntılı Düşünce arasında anlamlı bir ilişki vardır (KW; $p=0,021$). Paylaşım sıklığı ile Mutsuzluk, Empati ve Score alt ölçeklerinde anlamlı bir ilişki vardır (Mutsuzluk: KW; $p=0,022$, Empati: KW; $p=0,004$, Score: KW; $p=0,042$).

Sonuç: Araştırmamızın sonucunda sosyal medyada geçirilen süreyle sosyal medya beğenilmeme korkusu arasında ilişki olduğu; Mutsuzluk, Anonim Kimlik, Empati, Score özelliklerinin cinsiyetten cinsiyete değiştiği gözlemlenmiştir. Bu bilginin artması insanların sosyal medyada geçirdikleri süreye dikkat etmesini sağlama bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Beğenilmeme, Kimlik

BP337: TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SİRKADİYEN RİTİM ÖZELLİKLERİ İLE NİKOTİN VE ALKOL KULLANIMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sayar A.*, Çağlar A.*, Gündoğ E.*, Çeşmeli Ç.B.*, Öztürk Z.*, Yalçınbayır D.*, Hıdıroğlu S.***, Tanrıöver Ö.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İnsanlardaki uyku-uyanıklık döngüsü “sabahçıl” ve “akşamcıl” şeklinde farklı tiplere sahiptir. Sirkadiyen tip sınıflamasına göre sabahçıl tiplerin akşam erken yatıp sabah erken kalktıkları, günün ilk periyodu olan sabah saatlerinde kendilerini daha iyi hissettikleri ve performanslarının sabah saatlerinde daha iyi olduğu belirtilirken, akşamcıl tiplerin genellikle gece geç saatte yattıkları, sabah güçlükle uyanabildikleri, kendilerini öğleden sonra daha iyi hissettikleri ve performanslarının da öğleden sonra daha iyi olduğu belirtilmektedir. Bu çalışma; tıp fakültesi öğrencilerinde sabahçıl – akşamcıl sirkadiyen ritim özelliklerini incelemek, bunun sıklığını bulmak ve sabahçıl – akşamcıl ritminin öğrencilerin nikotin ve alkol kullanımları ile ilişkisini değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada örneklem Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencilerinden oluşmaktadır. Verilerin toplanmasında literatür incelenerek hazırlanmış anket formu ve tıp fakültesi öğrencilerinin sirkadiyen ritmini belirlemek için de Horne-Ostberg’in sabahçıl-akşamcıl tipi anket formu kullanılmıştır. Ankette katılımcıların gönüllülüğü esas alınmıştır. Anketin veri analizinde istatistik paket programı kullanılmıştır. Örneklem grubuna ait sosyodemografik veriler için betimsel analiz yöntemleri, kategorik değişkenler arasındaki analizler için Ki-kare testi uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya 159 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların %65,4 (n=104)’ü kadın, %34,6 (n=55)’si erkektir. Katılımcıların %14,5 (n=23)’i akşamcıl, %64,8 (n=103)’i ara tip, %20,8 (n=33)’i sabahçıdır. Katılımcıların sigara kullanımlarını değerlendirdiğimizde sabahçıların %84,8’inin (n=28), akşamcıların ise %60,9 (n=14)’unun hiç sigara içmediğini görmekteyiz (p=0,019). Katılımcıların alkol kullanımlarını değerlendirdiğimizde akşamcıların %78,3 (n=18)’ünün, sabahçıların ise tamamının hiç alkol kullanmadığı veya ayda 1-3 kezden fazla kullanmadığını görmekteyiz (p=0,008).

Sonuç: Akşamcıların sabahçılara göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha sık alkol kullandığı sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların sigara içip içmeme durumu değerlendirildiğinde hiç sigara içmeyenlerin çoğunluğunu istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde sabahçıların oluşturduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sirkadiyen Ritim, Sabahçıl, Akşamcıl, Sigara, Alkol

ATÖLYELER

Afet Tıbbı

Atölyemizde afet ve acil durumlar hakkında bilgi alacağız ve hekim olarak bizlerin neler yapabileceğini öğreneceğiz. Mesleğimizin temel taşlarından biri olan “afet tıbbı” ile tanışmak için hepinizi atölyemize bekliyoruz.

Alize Puffy Atölyesi

Tığ veya şiş kullanmadan atkı örmeye hazır mısınız?

Özel bir ip kullanarak sadece ellerimizi kullanarak atkı öreceğimiz atölyemize yeni hobiler denemeye meraklı olan, kendisine veya sevdiğilerine özel bir şeyler yapma isteğinde olan herkesi bekleriz.

Medikolegal Malpraktis Atölyesi

Tıbbi uygulama hatalarının meydana getirdiği olumsuz sonuçların hasta ve hekim üzerine etkisini inceleyeceğiz, tıp ve hukuku beraber konuşacağız ve farklı bakış açıları kazanacağımız medikolegal malpraktis atölyesine hepinizi bekleriz.

Acil Yaşam Desteği Atölyesi

Hey! Siz genç doktor adayları bizimle beraber eşsiz bir eğitime hazır mısınız ? Kongremiz bünyesinde yapacağımız acil yaşam desteği atölyesinde sizleri aramızda görmek isteriz. Sizler de ileride hastalarınıza yeni bir soluk getirmek isterseniz kapsamlı entübasyon eğitimi hedefleyen acil yaşam desteği atölyemize davetlisiniz.

Adli Tıp Atölyesi

San Francisco Doodler, Freeway Phantom, Zodiac Killer... Bunlar zaman içinde efsaneleşmiş seri katillerin isimleri ve ortak özellikleri asla yakalanamamış olmaları. Ancak, bu tip vakalar artık geçmişte kalmıştır. Adli tıbbın gelişmesiyle beraber adli tıp uzmanları bu tip soruşturmalarda bulguları değerlendirip, otopsi gerçekleştirerek vakaların çözümüne ciddi katkı sağlıyorlar. Nasıl mı? Detaylar için atölyemize bekleriz!

Diksiyon atölyesi

Etkili iletişim ve hitabet yeteneğinin en önemli unsuru olan ses, nefes ve tonlama kullanımının doğru biçimde öğrenilmesi ve bunu günlük hayata geçirmenin püf noktalarını öğreneceğimiz diksiyon atölyemize hepiniz davetlisiniz.

Nitelikli Kahve Atölyesi

Atölyemizde, belli başlı kahve demleme ekipmanlarını tanıyarak farklı single origin çekirdekleri bu ekipmanlarla demleyip tadımlarını yaparken kahvenin meyveden fincanımıza ulaştığı ana kadarki serüveni hakkında da fikir sahibi olacağız. Önceliği kazanç ve işlem hacmi olan dükkanların dayattığı kahvelerden uzaklaşıp gerçek kahveyle tanışmak ve doğru mekanları seçebilmek için atölyemize ilgili herkesi bekliyoruz.

Tıpta Yapay Zeka Atölyesi

Her yerde yapay zeka dendiğini duyuyoruz ama ne işimize yarayacak? Distopik senaryolar bir tarafa, günlük hayatta nasıl kullanmaya başlayalım? Makale ararken, yazı yazarken, sunum hazırlarken, dil öğrenirken ve hatta yemek yaparken nasıl kullanabiliriz? Gelin bunları ve daha fazlasını birlikte uygulayarak konuşalım! Lütfen gelirken yanınızda internete bağlanabilen bir dizüstü bilgisayar getiriniz.

Sütür Atölyesi

Hekimlik sanatının önemli unsurlarından biri, sütür! Sütür atmanın inceliklerini öğrenmek ister misiniz? Maket kollar üzerinden hekimlik sanatınızı geliştirmeye, sizi sütür atölyemize bekliyoruz.

Sinema Atölyesi

Sinema, hayal gücünün perdeye yansıdığı büyülü bir dünyadır. Siz de bu büyülü dünyanın kapısını aralamak ve sinema sanatına dair derinlemesine bilgi sahibi olmak isterseniz, işte size unutulmaz bir fırsat: Sinema Atölyesi. "Ben istiyorum ki; film, siz sinema salonunu terk ettikten sonra başlasın." der Jacques Tati. Biz de istiyoruz ki film, atölyemizden sonra başlasın...

? (Bildiklerimizi Nasıl Biliriz) Atölyesi

Bidiklerimizi nasıl biliriz? Sanat eserlerinin eşliğinde bir tartışma atölyesi.

Spor Atölyesi

Serkan Yımsel ile kısa söyleşi ve soru cevap üzerine serbest ağırlıklarla anlatımlı ve interaktif çekiş idmanına bütün spor severler davetlidir.

Kurabiye Atölyesi

Arkadaşlarınızla birlikte eğlenceli vakit geçireceğiniz bu atölye tam da size göre! Lezzetli kurabiyeler yapmayı öğrenmek isteyen herkesi atölyemize bekleriz. Haydi hep beraber tatlı yiyelim tatlı konuşalım!

Çanta Boyama Atölyesi

Tarzıma tarz, hayatıma renk, çantama desen lazım diyorsanız tam size göre bir etkinlikte buradayız. Arkadaşlarınızla beraber hem anı biriktirebileceğiniz hem de okulunuzdan kendinize anı bırakabileceğiniz, ayrıca bir iki ufak çizim tekniği de öğrenebileceğiniz bu atölyemize sizi de sabırsızlıkla bekliyoruz.

İşaret Dili Atölyesi

Bazen kelimeler ellerden dökülür...

İşaret diline dair temel kavramların ve işaret dili kültürünü anlatılacağı atölyemize işaret diline meraklı olan ve işitme engelli bireylerle iletişim kurabilmek isteyen herkesi bekleriz.

Drama Atölyesi

Tiyatro; insanı, insana, insanla, insanca anlatma sanatıdır.

Beden dili, empati, ritim gibi konuları işleyip bu büyüleyici sanata ilk adımı atacağız. Duygusal derinlik ve yaratıcılığı bir araya getiren interaktif bir deneyim sunan drama atölyemizde sizleri herkesin içindeki performans sanatçısını keşfetmeye davet ediyoruz.

Yüz Yogası Atölyesi

Sosyal medyada sürekli öncesi-sonrası fotoğraflarıyla gördüğümüz ve inanılmaz değişiklikler yaratan yüz yogasını öğrenmek ister misiniz? Yüz yogasının önemli detaylarını ve teknikleri bilmek aynı zamanda kendinizde bu değişiklikleri görmek isterseniz bu atölyemiz tam size göre.

Tango Atölyesi

Duygusal ve tutkunun dans dilini keşfedeceğiniz unutulmaz bir deneyim yaşamak ister misiniz? Dans yeteneklerinizi keşfedeceğiniz, ritim duygusu kazanacağınız ve partnerinizle aranızdaki duygusal bağı güçlendireceğiniz Tango atölyemiz ile dansın büyüleyici dünyasına siz de bir adım atın!

Pilates Atölyesi

50 dakika sürecek olan ve başlangıç seviye pilates hareketleriyle tüm bedeni kuvvetlendirmeye yönelik olan atölyemiz, mobilite, esneklik ve stabilizasyon çalışmasının yanında yoğun bir core çalışması içerecektir. İlgi duyan ve pilatesi öğrenmek isteyen herkesi atölyemize bekliyoruz.

Fotoğrafçılık Atölyesi

Güzel bir fotoğrafın arkasındaki hikayeyi öğrenmeye hazır mısınız? Hem fotoğraf çekeceğimiz hem de Photoshop sürecine dahil olacağımız atölyemize hepinizi bekleriz. Burada, öğreneceğiniz teknikler ile fotoğraf çekmek de düzenlemek de artık daha keyifli!

DAVETLİ KONUŞMACILAR

“Tıpta İnovasyon: Cerrahi Sanatta Yenilikçi Adımlar”

Prof. Dr. Serdar Baki Albayrak

“Nörobilimde Son Gelişmeler: Beynin Gizemi”

Prof. Dr. Turgay Dalkara

“Serebral Palsiyi Aşan Bir Başarı Hikâyesi:

Güçlü Ruh, Güçlü Adımlar”

Prof. Dr. Evrim Karadağ Saygı
Gündem İntepe

PANELLER

“Tıpta Nobel’e Giden Yol: Bilgi ve Azmin Yolculuğu Paneli”

Prof. Dr. Berrak Yeğen

Prof. Dr. Emin Kansu

Prof. Dr. İskender Sayek

“Yaşlanan Zihne Bakış: Demansa Multidisipliner Yaklaşım Paneli”

Prof. Dr. Saliha Serap Çifçili

Prof. Dr. Neşe Tuncer

Prof. Dr. Aslı Tufan Çinçin

Prof. Dr. Yıldız Akvardar

“Behçet Hastalığı: Güncel Bilgilerle Aydınlatılan Yol Paneli”

Prof. Dr. Haner Direskeneli

Prof. Dr. Fatma Alibaz Öner

Prof. Dr. Ahmet Gül

Prof. Dr. Gülen Hatemi

MASCO
Marmara Student Congress